Iv

Pulcherrimū Exemplar.

Statutum

Ameriae

a. d. 1441.

cfr. Catalogo della Raccolta degli Statuti
della Biblioteca del Senato
vol I (1943) p. 22 e
passim Statuto Lib. I Stat. 2° de iuramento
testatis.

ms. A[2]

Nuovo Statuto della Città di

Amelia

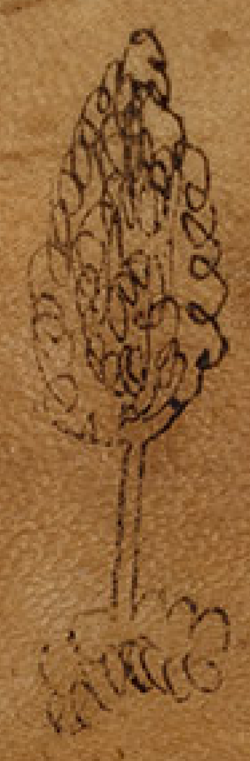
~~a. 1441~~

1560

Approvato da Pio IV il 15 magg. 1560

V. Riformanze p. 150

inv. AV

RUBRICE Capitulorum Primi Libri Statutor(um) Ciuitatis Amelie

1 De Regimine Ciuitatis.
2 De Juramento Potestatis.
3 Q(uo)d ubicumq(ue) fit mentio Potestatis idem sit idem libet alio rectore qui tenet locu(m) potestatis
4. De salario Potestatis
5. De iuramento Judicis Potestatis
6 De iuramento Notariorum potestatis
7 De officio Notarior(um), et familie potestatis.
8 De officio Potestatis et eius Officialium.
9 De prohibitis Potestati et eius Officialibus.
10 De Exercitio custodie et officio quardiani
11 De Officio et Electione d(omi)nor(um) Antianorum populi Ciuitatis Amerie.
12 De Officio Decem de populo
13 De modo seruando in Ambasiatoribus transmittendis.
14 De iuramento d(omi)nor(um) Antianor(um) populi Ciuitatis Amerie.
15 Q(uo)d D(omi)ni Antiani populi teneantur defendere et manutenere iurisditiones co(mmun)is.
16 Q(uo)d D(omi)ni Antiani non permittant q(uo)d pecunia co(mmun)is expendat(ur) contra formam Stat(utorum)
17 Q(uo)d D(omi)ni Antiani populi sint exempti ab o(mn)i onere personar(um).
18 Q(uo)d D(omi)ni Antiani populi possint pulsari facere campanam co(mmun)is.
19 Q(uo)d d(omi)ni Antiani teneantur facere custodiri campanile
20 Q(uo)d quicumq(ue) habuerit uel receperit aliquod damnum pro co(mmun)i sibi emendetur.
21 Q(uo)d d(omi)ni Antiani possint proponere utilia pro co(mmun)i.
22 Q(uo)d D(omi)ni Antiani debeant assignare Cam(erari)o co(mmun)is quicquid ad ipsor(um) manus peruenerit
23 De electione custodum celator(um)
24 De inuentario faciendo iurium co(mmun)is
25 De proponendo unde ueniat pecunia in co(mmun)i.

Q(uo)d d(omi)ni Antiani possint eligere centum iuratos de populo 26
De officio Notarior(um) super Catastis et infernis 27
Q(uo)d quilibet teneat(ur) acceptare officium sibi datum. 28
De non rebanniendo aliquem exbanitum. 29
Q(uo)d D(omi)ni Antiani debeant singulis xv. diebus rationem facere de introitibus et expensis co(mmun)is. 30
Q(uo)d nullus Antianus possit ire in ambasiatorem 31
De electione duor(um) Sindicor(um) co(mmun)is 32
De non constringendo d(omi)nos Antianos uel ca(m)m(erarium) durante tempore eor(um) officij 33
Q(uo)d potestas et sui officiales non possint aliquid recipere pro custodia alicuius detenti 34
De balistis dimittendis per potestatem in co(mmun)i. 35
De expellendo per potestatem [illegible] 36
De capiendo filium ad petitionem [illegible] 37
De cantoribus et morellis [illegible] standis 38
De constringendo per potestatem debit[illegible] alicuius exbaniti 39
Q(uo)d Notarij potestatis debeant scribere omnes condemnationes in cartis [illegible] et exemplare in cartis bambicinis 40
De electione Cancellarij co(mmun)is Amerie 41
De officio Cancellarij co(mmun)is A[illegible] 42
Q(uo)d Cancellarius co(mmun)is reassignet [illegible] alta successori suo 43
Q(uo)d per Cancellarium co(mmun)is [illegible] tionum co(mmun)is 44
De sigillo et literis co(mmun)is sigillandis 45
Q(uo)d omne pe[illegible] palluctas preter [illegible]
Q(uo)d bulle[illegible]

IV

48 De sindicatu Camerarij Cois Amerie

49 De introitibus ordinarijs cois Amerie redu condis ad manus Camerarij

50 De Palijs portandis infrascriptis Ecclesijs quolibet semestri

Rubrice Secundi libri de Elemosinis

1 De Palio et cereo dandis Ecclesie S.te Firmine

2 De luminarijs fiendis in festo S.te Catherine uirginis

3 De luminarijs faciendis in festiuitate beate Marie de mense Augusti et S.te Firmine de mense Nouembris

Qd Potestas teneatur accedere ad Ecclesiam S.te Firmine

5 De reddendo uis sumarium pijs locis

6 De cereo faciendo per Potestatem in uigilia S.te Firmine suis expensis

7 De faciendo et portando cereum in festo S.te Marie de mense Augusti

3 Rubrice Tertij libri causar ciuilium.

1 De citationibus in ciuilibus

2 De relatione castaldi et boris sedendis.

3 De oblatione libelli a x. lib. supra et pronuntiatione tenute

4 De Salario soluendo in ciuilibus causis

5 Infra quantum tempus terminentur ciuiles cause

6 De [illegible] dando in solutum

7 De precepto faciendo in ciuilibus causis

8 De exceptionibus opponendis

9 De refectione expensar

10 De portis faciendo pari et modo tenendo per Judicem et de comp. faciendo

De uigore compromissi et executione laudi 11

De restitutione instrumenti indebiti faciendi soluti 12

Qd fideiussor possit pignorare debitorem 13

Qd creditor possidens bona sui debitoris debeat recolligere concreditorem 14

De conseruando indemnem fideiussorem. 15

Qd nullus contrahat cum minore et filijs familias 16

De coi diuidendo 17

Qd Ciuis possit pignorare suu debitorem 18

De alienando arborem illi cuius est solum. 19

Qd filie femine superstite masculo non succedat abintestato et qualr tunc dotentur 20

De successione decedentium abintestato 21

De Aduocatis et procuratoribus dandis 22

De diebus feriatis in ciuilibus causis 23

Qd per principales personas iuretur de calunia et positionibus respondeatur 24

Lucretur maritus quartam partem dotis sue uxoris decedentis sine filijs 25

Qd mulieres bone fame non teneantur intrare palatium. 26

De non recipiendo in fideiussorem qui patrem habet 27

Qd per coe Amelie nulla obligatio fiat 28

Qd cogatur danificatus ad refectione dannor 29

Qd habitantes in eadem domo no faciat iniuriam unus alteri 30

De murando inter consortes 31

Qd exceptiones possint opponi contra instrumenta edita extra districtum Amerie, 32

De cedendo bonis 33

Qd nullus det damnum in tenutam data 34

Qd uiso instrumento publico facto a XX annis citra fiat preceptum debitori. 35

36 Qd quilibet debitor possit offerre de bonis suis creditori suo

37 De sequestratione facienda

38 Qd conseruentur indemnes illi qui se obligauerint pro cõi

39 De arbitris cogendis per potestatem

40 Qd acta cõis possint publicari in cartis bombicinis

41 De ratificatione gestor.

42 Qd habentes dotes mulieris teneatur alimenta prestare

43 Qd nulla donatio possit fieri per mulierem sine consensu

44 De constringendo forensem qui se cõstrinxerit ad bancum Ciuitatis Amerie.

45 De contractibus simulatis et per appodiũ factis

46 Qd restitutio dotis fiat in bonis specialr obligatis

47 De cogendo debitorem ad petitionem sui fideiussoris

48 De oblatione promissa bonor. debitoris.

49 De non molestando mulierem in bonis per eam possessis occasione suar. dotium

50 Qd pro dote alicuius mulieris soluenda possit conueniri personalr principalis et fideiussor

51 De exbanitis in ciuilibus citationibus forensibus

52 Qd confessio dotis facta in testamẽto ualeat

53 Qd Notarij teneantur ostendere prothocolla

54 Qd male utẽtibus eor. substãtia interdicatur bonor. administratio

55 Qd uicini habentes muros cõẽs inter eos teneatur murare ad petitiõnẽ requirẽti usq sumum.

De presumptione fictitie uenditionis. 56

De argumentatione probationis contra petẽtem. 57

Qd Tabernarij possint uendere pignus. 58

De gestis bona fide et ratihis habendis 59

De ferijs repentinis 60

De ordine procedendi contra exbãnitum. 61

De ratione reddenda per tutorem et curatorem minor. et alior. habentium eos 62

De conualidatione et confirmatione testamẽti scripti manu notarij testantis 63

De pena officialiũ cõsulẽtium ciuibus. 64

4 Rubrice Quarti libri de publicis et alijs maleficijs.

De Iurisditione dñi potestatis et suor. offĩalium in maleficijs 1

De ordine procedendi et citatione in maleficijs 2

De transmissione accuse uel inquisitionis ad Cancellarium cõis Amerie 3

De termino dando 4

De publicatione processuum 5

De puniendo maleficia secũdum formã statuti 6

De cogendo malefactorem ad confitendum 7

De blasfemantibus puniendis 8

De pena blasfemantium presẽtem statuti Ciuitatis Americ. 9

De pena receptantium exbãnitos 10

De penis duplicandis 11

De pena dñor. Antianor. dantium fauorem Magnatibus contra populares 12

Qd quilibet popularis et de populo teneatur iurare ad populum 13

De pena facientis caualcatam uel guerra mouẽtis 14

Qd quilibet iuratus de populo compareat quãdo requisitus fuerit ad õia que uolunt dñi Antiani 15

De pena dñor. Antianor. recipientiũ [illegible]

2v

17 Qd nullus uendat alicui forensi iura patronatus
18 De pena petentis debitum iam solutum
19 De pena non probantibus accusam
20 De pena surgentium in consilio
21 De pena patrocinātis pro aliquo exbānito
22 De exceptuatis a penis
23 De pena ementis ius et actionē ab aliq forēse
24 Qd nullus intromittat se in causis habitis oc= casione alicuius ecclesie
25 De pena facientis caualcatā cōtra cōe Amerie
26 De pena facientis bellum et intrātis aliūde q̄ per portas
27 De pena falsificantis ceram
28 De pena facientis cinerem
29 Qd nemo faciat impedimentum calzolarijs in lauatorio pisciarelli.
30 Qd nullus uadat ad aliquam terrā ubi fieret congregatio gentium
31 De pena homicidium cōmittentis
32 De pena mandantis et auxiliantis
33 De pena assassinor
34 De pena proditor
35 De pena referentis prodimentum
36 De sfortiameto mulier et pena adulterij
37 De sodomitis et eor penis
40 De pena capientis columbos et rūpētis columbariam
41 De pena laborantis terras exbānitor sine licentia
38 De falsis testibus et pena falsitatis
39 De dolose referentibus et eor penis
42 Qd unicuiq sit licitū tenere accipitre ante domum
43 De pena publici et famosi latronis
44 De pena furis
45 De pena non trahentium ad rumorem
46 De capiendo furem

De pena ementis bladum ultra unā salmā 47
Qd quicuiq receperit fructus de bonis exbāni- tor debeat reassignare Cam° cōis 48
De pena ementis bladum infra muros ciuitatis 49
Qd eligantur duo homines ad recolligendum fructus exbānitor 50
De pena laborantium terras unde nō fue- rit solutum datium 51
De pena non capientium exbānitum 52
De pena non capientiū malefactorē et curie nō presentantium 53
De pena facientis falonem sine licentia 54
De pena optantum malum fodi angue nagliam 55
De pena euntium ad cōsilium nō essēdo de consilio 56
De pena gridantium q populus moriatur 57
De pena forensis offendentis ciuem 58
De pena amputātium manum pedem nasum digitum uel aliud membrum. uel ea debilitantium et dentes fran- gentium aut eadem facientium. 59
De pena percutientium et offendentium in personam sine armis manu uacua 60
De pena percutientium et offendentium in personam cum armis 61
De pena insultantium et adminantium 62
De pena portantium arma 63
De pena facientis uindictam contra insontem 64
De pena extrahentium terminum finalem 65
De uerbis iniuriosis et eorum penis 66
De pena facientium param castaldo cōis 67
De exceptuatis a penis ratione minoris etatis 68
De pena offendētium officialem forensē 69
Qd cuilibet sit licitum capere exbānitum 70

71 De pena molestantis tenutam
72 De pena occidentis uel uulnerantis animal alterius
73 De pena negantis dotem
74 De pena negantis depositum
75 De pena euntium post tertium sonum campane
76 De pena ludentium ad ludum taxillorum
77 De pena intrantium uel exeuntium nisi per portas
78 De custodiendo sanctissimos dies
79 Quod filius non eleuet manum contra patrem uel matrem
80 De modo faciendi luttum
81 De pena non bene laborantium terras
82 De pena non ponentium possessiones in catastis comunis
83 Quod introitus comunis non recipiantur nisi per causam
84 De pena frangentium pacem
85 De inquisitione facienda contra malos homines
86 De iuramento medicorum faciendo in principio officij potestatis
87 Quod occasione solemnitatis omisse non utietur processus si constabit de maleficio
88 Quod castaldi comunis portent caputeum
89 De securitate attributa arrogantibus
90 De securitate Aduocatorum et procuratorum
91 De beneficiis confessionis et solutionis infra terminum et pacis interuenientis
92 De pena comburentis stipulas
93 Quod quolibet Castrum Ciuitatis Amerie habeat sindicum qui curet sequi mandata regiminis dicte ciuitatis
94 De pena tondentis monetam
95 De stratis et uijs custodiendis
De pena reuelantis secretum 96
De pena facientium iuram 97
De non sedendo ad stagnam maleficiorum tempore consilij 98
De pena euntium seu petentium quod mittatur in seruitium facientium guerram 99
De pena Ciuis uel destrictualis procurantis habere officium potestarie 100
Quod si aliqua persona fuerit condemnata et non soluerit infra terminum puniri debeat in quarto pluri 101
De reducendo homines de Canali et Lacuscello ad seruitia Comunis Amerie 102
De pena non assignantium iura et res alias comunis 103
De ijs qui non possunt esse castaldi 104
De pena incendiarij 105
De non capiendo artifices pro executione sententie corporalis 106
De non recipiendo infideiussorem aliquem procuratorem 107
De Sindicatu potestatis et officialium Comunis Amerie 108

5 Rubrice Quinti libri de extraordinarijs etc.

Quod nullus uadat ad aliquam terram habentem represalias 1
De pena non habentium mensuras iustas 2
De non pignorando debitorem in uigilia sancte Firmine 3
Quod fratres sortiti ponantur diuisim 4
De terminando iura comunis que habet in Montepiglio 5
De defendendo ecclesiam Sancti Pauli prope Lugnanum 6
Quod cuilibet sit licitum arborem perdere incultam 7
Quod declaretur in titulo libri datij tempus impositionis et quare imponatur 8
De conseruando indemnem detentum occasione represaliarum 9
Quod emptor possessionis et laborator teneatur 10

soluere datias
11 Qd cuilibet liceat ducere bestias forenses inuētas damnum dare
12 Qd mensure cōis cum quibus uenditur bladum foris stent in platea.
13 De Molendenis extimandis et accatastādis.
14 Qd quilibet teneatur soluere datium sibi impositum
15 Qd quelibet ars debeat et possit cōsules facere. seu rectores
16 Qd nullus habeat calcinarium ante electiōm
17 De diuisione Contratar(um)
18 De immunitate Aduocator(um) et Medicor(um)
19 Qd quelibet ars habeat duos rectores.
20 Qd quilibet teneatur soluere pro libra et foculari
21 Qd laborator non possit accusari a custode celato de damno dato
22 Qd nulla donatio fiat alicui forensi de denarijs quos habere deberent a cōi
23 Qd habentes plures artes debeant soluere in certo cuiuslibet artis
24 De mercede danda capientibus exbannitum
25 De pena portantium forcellas
26 De foro faciendo in platea ueteri cōis
27 Qd cuilibet liceat monetam falsā rumpere.
28 Qd tabernarij habeant mensuras sigillatas
29 Qd quilibet teneatur fauere rectoribus artiū
30 Qd cuilibet liceat uendere carnes morticinas extra portas
31 De pena macellarior(um) tenentiū canes in domo propria uel conducta
32 Qd Notarius damnor(um) dator(um) possit procedere contra Macellarios
33 De pena macellarior(um) et piscarolor(um).
34 Qd Rectores macellarior(um) teneatur requirere alios macellarios pro malis canibus.

Qd quilibet habeat ortū in sua possessiōe 35
Qd cuilibet liceat capere carniferulos p capillos 36
De Molendinarijs. 37
De iuramento fornarior(um), panifaculor(um), macellarior(um) et alior(um) assectu 38
De pena extrahentium grassiam extra districtum 39
De textricibus et modo texendi 40
Qd nullus emat olera causa reuendendi 41
Qd mercatores legalr faciant artem eor(um) 42
De pesone cōis habendo qui uocatur iustitia 43
Qd nullus neget artem suam operari 44
De tegularijs et forma tegular(um) 45
De puniendo non soluentes datias 46
Qd nulla mulier uadat ad luctum uel ad forū 47
De pena aperientium apothecas diebus festiuis 48
Qd omnis conuentio fiat ad denarios monete currentis 49
De terminatione facienda in montibus et uijs fornuli 50
De via uicinali terminanda et amplitudine eius 51
Qd fons nuchiohie reactetur 52
De uijs super apprehensis reactandis 53
Qd liceat cuilibet populari edificare in Castris 54
De fonte porcelli actando 55
Qd ars merciarior(um) sit seperata ab arte pizicarolor(um) 56
De prestantia nō imponēda per cōe Amerie 57
De nō tollendo pedagium alicui ciui 58
Qd bona illor(um) de canali et podio qui nō soluerūt datium applicentur cōi 59
De modo tenēdo per castaldos de pignoribus 60
De Castro faciendo in Colle bello 61
De capiendo tenutam auctoritate pub.ci instri 62
De electione procurator(um) et sindicor(um) bonor(um) 63

indefensor,

64 De rebus acquisitis per filium familias sepera-
tum a patre

65 De prohibita retentione logiar, et edificior, suquid

66 De purgatione puteor, et ipsor, aque ductus

67 De augumentatione Castror,

68 De Credetijs Mercator,

69 De uigore laudi inter coniunctos

70 De cessione faciena per principale fideiusso-
rem

71 De immunitate artificum forensium

72 Qd realiter fons qui est in strata Motis labri

73 De pena retinentium formas contra sui conuicinu

74 De custodiendo festiuitates S.ti Augustini et S.ti Franc.

75 De cereis faciendis per Sindicos Castror,

76 De pena baiulor, Ludentium seu suppignorantiu
aliquod pignus

77 De fortificatione Castri Montis campani

78 Qd omnes denarij qui soluuntur per cosiliarios
et rectores propter eor, inobedientiam cser-
uentur in quodam cippo

79 Qd Camerarius cois emat unum marcu ex-
pensis cois

80 De modo multar, et pena inobedientiu

81 Qd potestas prestet familiam Cam.o et Canc.o cois

82 Qd potestas uisitet Castrum focis

83 De assignatione librox, facienda per potestatem

84 Qd potestas teneatur obseruare omnia statuta
et ordinameta, et sententias exequi facere.

85 Qd potestas excutiat oes datiuas et codenatiões

86 Qd domus non cauentur

87 De non mittendo in pagliaccia seu carceres
qui uoluerit satis dare

88 De modo congregandi consilium

89 Qd Notarij potestatis teneatur mittere ad quin-
ternum scripturas

90 Qd potestas et sui officiales non ludant

Qd nullus tormentetr sine licentia dnor, Antia-
norum 91

De refutatione generali facienda per potestatem 92

Qd mulieres uidue possint stare in domo mariti
defuncti 93

Qd Catasta cois no possint extrahi de Camera cois 94

De massaritijs cois conseruadis 95

De Catenis claudendis 96

De frande adhibita in gabellis 97

Qd nullus edificet in uijs publicis sine licetia 98

De modo colligendi datiuas 99

De remensuratione terrar, 100

De pignoribus cois uendendis 101

De pena intrantium uiolenter per porta cu armis
uel sine contra uoluntatem custodis 102

De pena colligentium gabellas in districtu Ame-
rie sine licentia et auctoritate 103

De Nuptijs faciendis et uestibus portandis 104

De cloacis que non debeat respondere in stratis
publicis 105

6 Rubrice Sexti libri

De exceptuatis ab officio cois 1

Qd quilibet possit agere contra potestatem tem-
pore Sindicatus 2

De Consilio generali dicte Ciuitatis et modo eli-
gendi 3

De electione Sindici ad prosequendu appel.es 4

Qd omnis electio que non distinguitur fiat per con-
silium speciale 5

Qd Officium Ciuium duret tantum duobus mesibus 6

De electione et officio Viariorum. 7

De Officio et electione terminator, 8

De purgatione platee cois et S.te Marie porte 9

De Statutis Castror, corrigendis 10

De electione custodum celator, 11

De modo congregandi consilium 12

4v

13 Q.d. Castaldi et Bannitores obediant d.nis Antianis

14 De salario et officio bannitor.

15 Q.d. Consules et capita mercator. et aliar. artium possint imponere penam

16 Q.d. Ecclesie Civitatis Amerie et S.ti Pauli defendantur

17 De non alienando aliqua bona immobilia alicui forensi

18 De affrancatis Lacuscelli reducendis ad Castrum S.ti Focetoli

19 De non fraudando iurisditiones c.o.is

20 De reducendo affrancatos de Canali ad unu. locum.

21 De manutentione affrancator. Lacuscelli ad Sanctu. Focetolum

22 Q.d. Casalena Castri Maclis vendantur c.o.i Amerie

23 De venditione facienda de terris necessariis pro cortinis

24 De rebannitione exbannitor.

25 De habendo notitiam Statutor. c.o.is per Officiales

26 Q.d. Molendinarii et Valcarii paciscant cum potestate

27 De cogendo potestatem et Antianos partes ad faciendum pacem

28 De prohibita refirmatione officialium

29 De Salario cuiuslibet superstitis Civitatis Amerie

30 De modo concedendi represalias conquerenti

31 Qui non soluerit datium non possit habere officium in c.o.i

32 Q.d. Vallis Parlasii cum colle sit de contrata Fruestoli

33 Q.d. quilibet possit vendere vinum ad minutu. cum apodissa et mensuris sigillatis

De venditione Macelli c.o.is facienda et de pretio ipsius 34

Q.d. quando est dubitatio de vocabulo alicuius rei declaretur per quinq. convicinos 35

Q.d. cuilibet sit licitum in consilio vel arrenga protestari potestati et aliis officialibus c.o.is 36

Q.d. potestas teneatur expellere malesanos de Civitate 37

Q.d. D.ni Antiani possint facere consilia ubicunq. voluerint in absentia potestatis 38

Q.d. D.ni Antiani cum presentia et auctoritate consilii possint facere Sindicum 39

Q.d. D.ni Antiani populi teneantur decidere omne scritium quod nasceretur inter aliquos unde status Amerie posset perturbari 40

De non accipiendo pedagium ab illis qui esset de aliqua terra in qua Amerini pedagium non soluerent 41

Q.d. Potestas non faciat ligna in bonis alterius 42

De beneficiis mulier. q.d. admittantur in testes 43

De non ferendo aliquam sententiam absolutoriam ultimo mense regiminis potestatis 44

Q.d. nullus officialis dicte Civitatis durante suo officio possit se absentare 45

Q.d. fideiussor qui fideiusserit pro forensi possit ipse et principalis conveniri 46

Q.d. acta facta contra aliquem tunc essente exitituum non valeant 47

Q.d. porci non vadant per Civitatem 48

Q.d. ementes possessiones a fraternitate faciant scribi in c.o.is libra 49

Q.d. quilibet volens facere artem admittatur in ipsa arte sine pretio 50

Q.d. ius laboratoris sit saluum 51

Q.d. agens non audiatur nisi primo satis dederit in causa reconventionis 52

5r

53 Qd habeat domum Amerie qui uult habere beneficium Cittadinantie

54 Qd alleturuia qua itur ad sāctam Mariā de Monticellis

55 Qd operarij uadant de mane in platea cum ferris aptis ad laborandum

56 Qd Rectores Ciuitatis Amerie non retineant aliquem ad studendum

57 De extimatione Ronsenor. facienda in territorio nostro

58. De pena aperientium bussolas

59 De pena capientium tenutam auctoritate propria

60 Qd fiat reassignatio datis qui urget ad inopiam

61 De pena Castaldi intrantis Domū clausā

62 Qd fratres simul stantes teneantur omnes et sint obligati pro dote uxoris fratris

63 De probibita suspensione p̄ntium statutorum

64 Qd trosciønus Castrum Madis et fons capite aptentur

65 De meretricibus retinendis in loco publico

66 De dubijs p̄ntium statutor. declarandis

67 Qd Ciuilis et criminalis actio possit in eodem libello simul intentari

68 De electione magistri grammatice

69 De electione et officio Notariorum Ciuiliū

70 Qd omnia predia sint tributaria cōmis Amelie

7 Rubrice Septimi libri de damnis datis

i De officio damnor. dator. et custodie et eius electione

2 De Juramento Notarij damnor. dator.

3 De ratione reddenda per dictum Notarium et administratione sui officij tempore sui sindicatus

Qd dictus Notarius non possit aliquid petere ultra salarium sibi deputatum 4

De probibita familiaritate dicti Notarij et sui famuli 5

Qd dictus Notarius possit procedere in dannis datis per inquisitionem denuntiationem et accusationem ad petitionem cuiuscunq 6

De fide adhibenda scripturis manu dicti Notarij factis tanq̄ pub.cis scripturis 7

Qd omnes termini sint in arbitrio dicti Notarij 8

Qd dictus notarius teneatur et debeat de omnibus et singulis inquisitionibus denuntiationibus accusationibus et processibus per eum factis ferre sententias 9

Qd dictus notarius teneatur omnes accusationes que porrigentur coram eo recipere ad petitionem damnum passi 10

Qd dictus Notarius teneatur in confessis damnum ea die qua confitetur ipsum damnum datum uel in quibus stari debet sacramento per sententiam terminare 11

Qd dictus Notarius teneatur dominus bis in ebdomada ire per territorium Ciuitatis Amerie 12

Qd quilibet ex famulis dicti Notarij habeatur pro legitimo accusatore 13

Qd dictus Notarius non debeat se absentare tempore sui officij 14

Qd dictus Notarius debeat dn̄is Antianis populi suam familiam et ronsenus quali ebdomada assignare 15

Qd dictus Notarius penes cām cōmis deponi faciat partem contingentem custodibus et accusatoribus secretis 16

Qd in damnis datis iuris solemnitas [illegible] 17

Qd in damnis datis Notarius [illegible] ad similia procedere 18

5v

19 De pena metentium granum uel aliud bladum

20 De pena colligentium oliuas auellanas uel aliquod genus pomor(um)

21 De pena colligentis ficus fullones uuas de pergulis stantibus in arboribus

22 De pena incidentis uel succidentis aliquam arborem domesticam

23 De pena damnum dantis in uinea cum cani(bus) et Porcis

24 De pena damnum dantis in orto uel casali

25 De pena accipientis palos cannas uel forcellas

26 De pena damnum dantis studiose cum bestijs

27 De duplicatione penar(um) et mitigatione in da(m)nis datis

28 # De pena damnum dantis in silua bannita

29 De pena portantis uuas sine licentia dicti Notarij

30 Q(uod) Nullus portet Nuces alea Amigdalas auellanas cicios uel aliquod genus leguminis

31 De pena damnum dantis cum pecudibus in blado uel legumine

32 De pena damnum dantis cum boue asino equo iumenta in blado alterius

33 De pena damnum dantis cum capris hircis porcis uel scrofis

34 Pulli De pena damnu(m) dantis cum pullis et anzeribus

35 Q(uod) unicuiq(ue) liceat animalia que inuenerit da(m)num dare sua auctoritate apprehendere tenere et curie presentare

36 De pena facientis uiam transuersam per possessionem alterius

37 Q(uod) unicuiq(ue) liceat tempore brige attrauersare

38 Q(uod) quilibet tenens canem teneatur uncinum apponere

39 Q(uod) porci scrofe et porcelli extra Ciuitate(m) [illegible] portare debeant troppum seu bastonem

40 Q(uod) porci scrofe uel capre non uada(n)t sub fructib(us) oliuis uel quercubus tempore fructuum

De pena mittentium pecudes inter barcones 41

De pena mittentium porcos in tregis sancti Secundi et sancti petri 42

Q(uod) in omnibus casibus d(omi)nus, Colonus et eor(um) filij possint accusare 43

Q(uod) dictus Notarius faciat reinueniri omnia sciaquatoria 44

Q(uod) ubi non esset specificata quantitas credatur sacramento accusatoris uel denu(n)tiatoris uel domini rei 45

Q(uod) omnes pene duplicentur forensibus contumacibus et de nocte committentibus damnu(m) 46

Q(uod) d(omi)nus rei possit dare licentiam de bonis suis 47

Q(uod) Guardiani facti per adiacentes debeant dicto Notario accusare 48

De pena abeuerantis aliquod animal in fontibus quibus homines utuntur ad bibendu(m) 49

Q(uod) nulla persona amollet uel lauet aliquam pellem prope aliquem fontem 50

De purgatione et mundatione fontis porcelli sancti Secundi Nucichie et aque sancte Montis labri 51

De requisitione fontium facienda per dictu(m) Notarium 52

Q(uod) cuilibet liceat pacuare in bonis non accatastatis 53

Q(uod) dictus notarius faciat purgari et mundari qualibet ebdomada omnes stratas siliciatas 54

Q(uod) dictus Notarius teneatur omnes uias siliciatas intus et extra Ciuitatem manutenere 55

Q(uod) dictus Notarius teneatur omnes uias uidere et requirere publicas et uicinales et loca ubi fuerint uie 56

Q(uod) dictus Notarius teneatur suprestites 57

uiarum prestare consilium auxilium et
fauorem
58 Quod si aliquis esset infamatus et consueuerit
damnum dare in bonis de foris dictus notarius
debeat mandare quod non discedat
59 Quod dictus notarius teneatur singulis mensibus
prouideri in generali consilio summas omnium
introituum
60 Quod ubi presens statutum non loquitur seruetur
statutum comunis
61 Quod dictus Notarius teneatur et debeat quolibet
die dominico de mane et de sero ire ad por-
tas ut nullus portet ligna uel lapides
62 De pena facientis herbas in uinea orto uel
canneto
63 Quod si aliquis accusatus de damno dato cum
bestijs iurare uoluerit se non habere bestias
non teneatur ad penam
64 Quod dictus Notarius teneatur ad petitionem
cuiuscumque petentis per inquisitionem pro-
cedere de omni damno dato
65 Quod dictus Notarius teneatur omnes uias et
plateas ad petitionem cuiuscumque petentis fa-
cere disgomberari
66 Quod nullus habeat cloacam uel foramen cloa-
cle in aliquo loco publico Rca
67 De pena colligentis glandes de quercubus
alienis R
68 Quod dictus Notarius teneatur facere omnes
laccas existentes in uijs publicis eleuari R
69 Quod dictus Notarius teneatur facere reactari
omnes uias publicas
70 Quod si aliquis fuerit inuentus noctis tempore
in uineis alterius presumatur damnum de-
disse Rca
71 De pena damnum dantis in bonis alterius preter
et inhibente domino rei Rca
Quod nullus ortulanus possit cambiare cetrones cepas 72
cucurbitas uel aliquos fructus ad gregnas grani
Quod nulla persona proiciat turpitudinem in guar- 73
diola turrij posita in contrata pusterule in muris
comunis
De pena electione custodum celatorum faciendorum 74
in bonis de foris
Quod accusatus per custodem comunis celatum sol- 75
uat tantum domino rei quantum soluerit comuni
pro damno Rca
Quod omnia pignora que accipiuntur mandato 76
dicti Notarij occasione executionis deponantur
penes massarium Comunis Rca
Quod dictus notarius teneat nomina custodum taliter 77
quod non uideantur
Quod custodes celati teneantur extimare damnum 78
datum
Quod notarius faciat satisfieri dictis custodibus de 79
parte eorum Rca
De penis puniendis arbitrio dicti Notarij Rca 80
Quod dictus notarius teneatur obseruare omnia capitula sta- 81
tutorum Rca
De pena inobedientium dicto Notario Rca 82
Quod nomina custodum celatorum sint penes dictum 83
Notarium et Camerarium Comunis
Quod si aliquis accusauerit aliquem de re quam ipse 84
non possideret puniatur in ea pena quam accu-
satus soluere teneretur
De pena tollentis paleas Rca 85
De pena colligentis fabas seu scafos 86
Quod nullus uendembiator seu uendembiatrix au- 87
ferre ultra quatuor rompazos uuarum Rca
Quod quilibet possit accusare Rca 88
De incendijs et guasto emendando Rca 89
De pena facientis lorduram Rca 90
Quod nullus proiciat aliquid tempore pluuie aque 91
currentis

92 De uia terminanda R.ca

93 De pena proicientis aliquid in fossis Comis. R.ca

94 Q(uo)d uia porcelli purgetur qualt(er) ebdomada R.ca

95 De pena proicientis lozuram de fenestra

96 Q(uo)d quilibet habens sepes super vijs teneatur ipsas
incidere

97 Q(uo)d dictus Notarius teneatur facere reinueniri
et reaptari fontem sicchum uie plane

Q(uo)d porci non possint ire per Civitatem 98

Q(uo)d silicentur omnes uie Civitatis Amerie 99
et quomodo R.ca

Q(uo)d silicetur uia qua itur ad ecclesiam 100
Sancti Augustini R.ca

Q(uo)d dictus Notarius teneatur obseruare 101
omnia statuta R.ca

Laus Deo

IN NOMINE DÑI AMEN Incipit Prohemium Statutor(um) Civitatis Amelie

QUIS NAM dubitat ab ipso mundi principio, in singulis etatibus diversos fuisse mores, varia(m) hominum vitam, atq(ue) leges multiplices extitisse. Si veterum co(m)menta miramur, et sancita priscor(um) que Solonis scripta constant. Ateniensibus que Numepompilij Romanis suis collapsa vetustatibus obveterata sunt, videmus enim post illa cuncta fere mutata temporibus, et alia in etate alia placuisse, nec mirum cum mundus ipse (Mundus) varium motu dicatur, et vertat singula per rapidos dies. Nos itaq(ue) Angelus Jacobi de Terracinis legum doctor. Hermanus Petri francisci Jacobi Rondi. Johannes Nicolai. Johanes Francisci Petrucciolj, Paulus Vici, Guagelis Archangeli Sertollis. Paulus Antonij, Stefanucius Jacobi, et Lucas Petruccioli de Amelia ex decreto generalis concionis populi Civitatis Amelie, auctoritateq(ue) nobis exhibita ad reformationem Statutor(um) ipsius Civitatis, utq(ue) in ipsis reservanda sunt absqindantur, atq(ue) adicienda adiciantur, veluti temporum conditio, fortunar(um) et hominum Civitatisq(ue), et consulere et exhortari videtur, ne quid in illis superfluum reperiatur, neq(ue) deficiens necessarium recondatur. Sedulo nanq(ue) studio intendentes, statuta ipsa vigili attentione perlegimus, ut omnia, que probanda essent probaremus, et tollenda abiceremus, et pariter adderemus, et addicienda in quantum nobis divino munere concilij, ac luminis rectitudinis pro universo reipub(li)ce comodo et decore prestaretur, Ad quod quidem onus non gregarium sed singulare in bonum equiq(ue) regimen Civitatis Amelie, et singular(um) personar(um) deferendum, ubi publica consistit et autoritas et utilitas, et dignitas Civitatis multiplex, nos dies et noctes cura solicitat, ad illum recta mente subimus, sub presidio et gloria Dei omnipotentis cuius imperio virtus imperat servit effectus, prorsus depulsis a nobis quatuor illis hostibus mortalium mentes plerunq(ue) in discrimen iniustitie deducentibus, quos sapientes et vulgus pari sententia amorem, formidinem, munus appellant. Que statuta et capitula cum suis rubricis de iustitia et vivendi vivendi disciplina inferius adnotatis anteq(ue) modo aliquo celebrentur, et observentur per d(omi)n(u)m Potestatem et officiales Civitatis Amerie roborari debeat et confirmari iuxta seriem constitutionum provincie per Reverendissimum d(omi)n(u)m Dominum Legatum ap(osto)lice Sedis, aut d(omi)n(u)m Rectorem Patrimonij, quor(um) regimine Civitas Amerie eiusq(ue) Comitatus, et districtus sub fidelitate et devotione S(an)cte Romane Ecclesie fideliter gubernatur

De Regimine Civitatis R(ubri)ca.

Civitatem nostram, ipsiusq(ue) territorium, et destrictum desiderantes sub regimine laudabili gubernari, ordinamus quod ipsa Civitas et destrictus ac territorium per potestatem nominandum et eligendum ad regimen supradictum (Electio potest[atis]) per comunitatem Civitatis Amerie, et confirmandu(m) p(er) d(omi)n(u)m n(ost)rum d(omi)n(u)m Summum Pontificem, vel d(omi)n(u)m n(ost)rum d(omi)n(u)m Legatum vel alium iurisditionem habentem guber[nentur] regantur et protegantur, itaquod ipse potes-

L

tas ad predicta deputatus, uel nominatus uel imposterum nominandus, uel deputandus sit et habeatur pro uero et legitimo Rectore et potestate et eius officium iuxta commissionem ei faciendam ualeat et teneat et pro legitimo officio habeatur dummodo suprascripta x capitula Statutorum sic ut premittitur confirmanda, debeat obseruare

x et infrascripta

De iuramento Potestatis.

2

Potestas Ciuitatis Amelie ea die qua uenerit in ipsam Ciuitatem anteque descendet de equo et palatium intret in platea ante palatium dicti Comunis debeat et teneatur fidem facere legitime de ipsius electione, et iurare et promittere debeat in forma infrascripta. Et Notarius Cancellarie debeat legere et computare secundum infrascriptam formam et ipse potestas debeat promittere, et iurare dicto Notario recipienti nomine comunis Ciuitatis Amelie et eorum quorum interest, et idem Notarius inde scribere publicum instrumentum, cuius iuramenti et promissionis tenor talis est. In nomine domini Amen Vos domine potestas Ciuitatis Amelie ad honorem, et reuerentiam omnipotentis Dei, et gloriosissime beate Marie semper Virginis matris eius, et beatorum Apostolorum Petri, et Pauli et beatorum martirum Firmine et Olimpiedis capitum et Ducum Ciuitatis Amelie, et eius Sanctorum et Sanctarum Dei et ad reuerentiam et fidelitatem Sancte Romane Ecclesie et domini nostri Domini Eugenii Pape Quarti et Reuerendissimi patris domini Domini Aqlie dedis Legati dignissimi et ad honorem uestre persone, et ad statum pacificum et tranquillum Ciuitatis Amelie et populi et comunis ipsius iurabitis ad Sancta Dei euangelia corporaliter tacto libro regere et saluare, et in franchitiam et libertatem Ciuitatem et districtum Amelie et etiam subtractam recuperare pro posse, et etiam augumentare iurisditiones et iura ipsius Ciuitatis, et manutenere Episcopatum, Ecclesias Monasteria, loca religiosa, et religiosarum personarum dicte Ciuitatis et districtus, et defendere et manutenere officium dominorum Antianorum populi dicte Ciuitatis, et in suo iure quamlibet specialem personam, et seruare et seruari facere presens statutum in qualibet parte sui, et omnia et singula eius capitula, et ordinationes reformationes et ordinamenta facta et facienda secundum formam statutorum et ubi non esset statutum et ordinamentum, uel reformatio procedendo de similibus ad similia ad statum ordinamentum, uel reformationem, et ubi non esset simile procedere secundum iura comunia, credentias uobis impositas et imponendas tenere iurabitis, et facere iustitiam plenam procuratoribus piorum locorum, uiduis pupillis et orfanis sine figura iudicij et cuilibet in suo gradu et omnes defendere ne a potentioribus opprimantur et successorem uestrum iurari facere ad statum clausum anteque de equo descendat, et intret palatium in presenti platea, et in hac forma, et esse contentus salario uobis concesso et plus non petere per uos uel alium, nec pati quod preponatur in consilio, quod aliud salarium siue donum, uel aliquid aliud uel aliq-

Iste pontifex fuit coronatus V. Idus Martij. M.cccc.xxxj

ubi non est statutum procedatur de similibus ad similia

Piis locis Viduis pupillis orfanis debet ius reddi summarie

quesito colore uel causa uobis uel alteri persone
pro uobis uel alicui uestro officiali uel famili-
ari de pecunia et auere dicti comunis, Et si
offerretur non recipere uel recipi permittere.
& si recipietis ultra dictum uestrum sala-
rium uel recipi permitteretis siue uester offi-
cialis uel familiaris reciperet tempore uri
sindicatus, illud quod ultra dictum urum
salarium datum uel acceptum fuerit re-
stituetis in duplum comuni predicto, ex nunc
omnis iuris uobis acquisitis renuntiabitis
iurabitis non acceptare aliquod officium
seu electionem que uobis fuerit in dicta
Ciuitate tempore uestri regiminis et inqui-
rere et punire si aliquid appareret arren-
gasse, dixisse uel ordinasse quod aliquid in
pecunia numerata, uel aliquid aliud uro
precessori uel uobis uel alicui alij in anno
proximo elapso, et tempore uri regiminis
ultra suum salarium contra predictam
formam daretur de pecunia dicti comunis
contra formam statutorum dicte Ciuitatis.
Jurabitis etiam non petere nec procurare per uos
uel aliquis ex uris officialibus infra tempus
(margin: Non possit dare licentiam exbanito) uestri regiminis & non dabitis licentiam
alicui exbanito comunis Amelie quod intret
Ciuitatem Amelie uel districtum, nec
(margin: Processus et sententie non suspendi) moretur in ipsis. Opponetis uos in quantum
poteritis quod nullus processus nec sententia uel
exbanimentum occasione alicuius maleficij
uel delicti facti, uel factum uel lata, uel fere-
da suspendatur, uel differatur imperpetuum
uel ad tempus uel quod tollatur in totum
uel terminus solutionis prorogetur ad tem-
pus nisi secundum formam statuti et ordina
mentorum comunis et populi Ciuitatis Amelie
(margin: Stare ad sindicatum) & stare cum uris officialibus et familiaribus

quinque diebus post depositionem uri officij extra
palatia et domos dicti Comunis et stare in consu-
eto hospitio uel aliqua ecclesia dicte Ciuitatis
ad reddendum rationem ure et officialium
urorum administrationis secundum formam
statutorum Ciuitatis predicte. & non ire in (margin: Non recipere aliqua ambasiata nisi...)
aliqua abasiata nisi aliud deliberaretur in
Consilio generali ubi obtineretur per duas par-
tes Consiliariorum dicti consilij. & non recipere (margin: Non possit esse arbiter)
nec petere aliquod arbitrium nisi per hoc sta-
tutum concessum. Cum effectu contra hereti-
cos fautores, receptores et complices eorundem ser-
uare et seruari facere, iuxta posse constitutiones
papales et imperiales editas contra hereticam praui
tatem, et etiam uos et uram familiam audentes (margin: Corruptores puniri)
corrumpere aliquem officialem Ciuitatis predicte
quantum poteritis et sciueritis punire, et manifes-
tare in publica concione iuxta formam statutorum
& omnia alia et singula ad officium potestarie
spectantia secundum formam presentium statutorum
attendere et obseruare et specialiter et generaliter ac si de
uerbo ad uerbum uobis specificata essent et prospe-
cificatis habentes. Juratis promittitis seruabitis et
facietis a uris officialibus et familiaribus inte-
gre obseruari bona fide sine fraude nullo salio
uel aliquo alio reseruato sic uos deus adiuuet
ad sancta dei euangelia et si contra feceritis in
aliqua parte statuti predicti, uel aliorum statutorum
Ciuitatis predicte in penam uiginti quinque flore-
norum auri nouetitis penitus incursuros uice qua
libet

Quod ubicunque fit mentio potestatis idem sit in quolibet alio rectore qui tenet locum potestatis. Rca

Statuimus et ordinamus quod in omni 3
et qualibet parte cuiuscunque capituli
facientis mentionem potestatis Ci-
uitatis Amelie et quoad omnia alia ge...

L

et ad obseruantiam Statutor, ex nunc dicta sta-
tuta et quodlibet eor, et in qualibet parte sui
intelligatur, et intelligi uolumus et mandam(us)
de omnibus et singulis alijs officialibus dicti
Comunis gerentibus officium potestatis, ita q(uod)
dicta Statuta et contenta in eis, ac si dicta
Statuta uel aliquid ipsor sub nomine dicti
cuiuslibet officialis specialr essent condita
seu facta dumodo quilibet debeat et possit
suum officium tantu gerere, et admini-
strare prout per Statutum particulariter
distinctum est et non aliter, Quod Statutum
locum habeat, ac uim in quolibet Officiali po-
testatis predicti, quo ad obseruantiam predi-
ctor Statutor, et ordinamentor, reformati-
onum Ciuitatis predicte, cuilibet Ameliesi
liceat comparere et interuenire absq(ue) pena et
bano coram potestate, et quocunq(ue) officiali Ciui-
tatis predicte tam in ciuili q(uam) in criminali

De Salario Potestatis R(ubri)ca

4 Ordinamus ac etiam Statuimus q(uod)
Salarium dni Potestatis et officia-
lium et familiarium ipsius sci-
licet Potestatis, Collateralis socij
Militis, Notary Extraordinarior, Notary ma-
leficior, quinq(ue) familiarium cum uno equo sit
Salariu — et esse debeat Ducentor, quinquaginta flore-
nor, ad rationem quinquaginta bolnor, pro
quolibet floreno et pro quolibet semestri, Du-
modo dictus potestas secum conducat et con-
ducere teneatur et retinere pro suo Judice unu
legum doctorem, et si non conduceret et reti-
neret q(uod) de suo salario antedicto detrahantur
pro quolibet semestri quadraginta floreni au-
Potestas ll doctor — ri nisi ipse potestas esset legum doctor quo lo-
co Judicis predicti conducere possit unu Notari-
Salariu — um praticum, et expertum, quod salarium
in tribus temporibus per Camerarium co-
munis qui pro tempore erit de pecunia comu-
nis predicti, absq(ue) alia deliberatione persoluatr
Vz prima tertiaria in principio secundi mesis
officij potestatis predicti, Secunda uero ter-
zaria in principio quarti mensis, officij pre-
dicti, & ultima terzaria dicti salarij penes
eum retinenda, donec potestas predictus eiusq(ue)
officiales et familiares fuerint ab administra-
tione eor officij sentetialr absoluti. & si Judi- — Retentio p(ro) absentia officialium
cem sotium militem Notarios familiares et eq-
uum quos habere et retinere debet et tenetur
ut supra non haberet uel retineret continue
toto tempore sui officij pro quolibet Judice die
quolibet quinq(ue) lib. den. pro quolibet socio mi-
lite et notario die quolibet quinquaginta solid
den pro quolibet famulo et equo pro ipso aut
potestate decem lib. den pro quolibet die ui-
ginti solid Vz singulis diebus quibus no re-
tinuerit et retinuerit in dicta Ciuitate ad
officium exercendum deducantur de salario po-
testatis predicti. de quo salario pro se ipso et
officialibus familiaribus et equo ipsius sit co-
tentus, et plus petere uel habere non possit
ipse nec aliquis eius officialis uel familiaris
& si quodcuq(ue) aliud officium, uel exercitiu
uel alicui ipsor officialium uel familiariu
comitteretur a Comuni predicto Sed pro
dicto salario officium eor, et omne aliud
quodcuq(ue) exercitium uel officium comitte-
retur ab eisdem dnis Antianis, uel ab alijs
potestatem et facultatem habentibus
etiam si maius esset facere teneatur &
si non obedirent uel contra predicta faceret
ipso iure curant in penam uigintiquinq(ue)
florenor auri pro quolibet et uice qualibt
& morari debeat predictus potestas in dicta

Ciuitate cum dictis officialibus et familia-
ribus et equo toto tempore regiminis ipsius,
nec debere a Ciuitate discedere dicto tem-
pore ad penam quinque librarum denariorum pro quolibet
die retinendarum de eius salario per Came-
rarium dicti Communis. Teneaturque di-
ctus potestas de se officialibus familiaribus
Mostra
et equo mostram facere per propria no-
mina, et pronomina dictorum officialium et
famulorum et per signa et pilos equi et aliter
non ualeat et pro non facta habeatur videlicet
qualibet die Kalendarum cuiuslibet mensis eorum offi-
cij sine requisitione cuiusque in consilio gene-
rali, cui intersint adminus Viginti homines
dicte Ciuitatis et plus et sepius ac totiens
quotiens dominis Antianis uidebitur et place-
bit, Itaque ipsi domini Antiani teneantur et de-
beant dictam requisitionem facere qualibet
septimana cuiuscunque mensis eorum officio
durante ad penam decem librarum denariorum omni
modo incursuram pro quolibet et uice qualibet
qua facta non fuerit et sub uinculo iuramen-
ti & Camerarius Communis predicti tenea-
tur et debeat tempore sindicatus dicti potes-
tatis soluere et cum effectu satisfacere omni-
bus spectantibus personis, que ipsi Camerario per
sindicatores communis predicti essent consigna-
te procuratoribus dicti potestatis, uel alicuius
Officialis seu familiaris ipsius de ultima ter-
zaria sui salarij. Addentes quod domini Antiani
uinculo iuramenti, et ad penam centum
librarum pro quolibet omni committendam teneantur
et debeant in apodissa de ipsorum mandato
facienda singulis duobus mensibus potes-
tati predicto ex computationem facere de
omnibus et singulis puntaturis factis tempo-
re eorum officij tam de persona ipsius quam offi-
cialium familiarium et de equo.

De iuramento Iudicis Potestatis Rubrica

Iuramentum Iudici domini potestatis debe- 5
at Notarius Cancellarie Communis pre-
dicti legere et computare in maiori con-
silio, et iudex etiam iurare et promittere debe-
at dicto Notario stipulanti nomine dicti Communis
et eorum quorum interest uel interit, ac ipse Nota-
rius exinde conficere publicum instrumentum
in hac forma videlicet. In nomine Domini Amen. Vos domine
Iudex dicti potestatis Ciuitatis Amelie iurabitis
ad sancta Dei Euangelia corporaliter tacto libro
toto tempore potestarie presentis potestatis stare et
morari in Officio dicte Ciuitatis, et continue
dare operam uestro officio, et reddere plenum
ius cuilibet petenti, et seruare omnia sta-
tuta et ordinamenta et reformationes dicte
Ciuitatis facta et facienda, & dare consi-
lium potestati F et communi predicto quam me- F et officialibus
lius et utilius potueritis et noueritis pro utili-
tate communis, et iure cuiuslibet specialis persone.
Credentias impositas fideliter tenere et facere
maius uel minus officium quod uobis committe-
retur tempore supradicto sine aliquo sala-
rio pro parte dicti Communis, et sine mercede
aliqua interponere, auctoritatem et decretum in
omnibus et singulis curis tutelis, emancipationi- Sine mercede Iudex teneatur decretum inter ponere
bus, inuentarijs contractibus minorum, copijs et
exemplis et alijs actis sine contradictione et
ad petitionem et requisitionem cuiuscunque et
stare in dicta Ciuitate quinque diebus post de-
positionem uestri officij rationem secundum red-
ditum administrationis uestri officij, rationem
secundum formam statutorum, et sedere de mane
usque ad tertias, et a nonis usque ad uesperas
diebus iuridicis ad bancum ad reddendum ius pe-
tentibus rationem, dummodo quantocunque tempore

sederitis siue post tertias siue post uesperas ad ius reddendum habeatur pro hora iuridica et legitima, et processus ualeat et teneat. Et pre-
Fcomis sumentes uos uel aliquem officialem punire secundum formam statuti, et dabitis operam quamcitius potestis manifestare eum uel eos in publica concione. Et predicta omnia et singula ac si specificata essent de uerbo ad uerbum uobis modo in presenti iuramento promittis mihi Notario quo supra nomine stipulanti attendere et obseruare ad penam uigintiquinque florenorum auri quam ipso iure eritis incursurus quotiens contra predicta uel aliquam partem predictorum feceritis uel non obseruabitis aliis penis semper saluis sic uos Deus adiuuet ad sancta dei Euangelia.

De Iuramento Notariorum Potestatis R.ca

6 Notariis potestatis seu communis Amelie sacramentum Notarius Cancellarie legat, et computet, et ipsi Notarii iurent et promittant, ac ipse Notarius Cancellarie exinde conficiat publicum instrumentum in maiore Consilio in hac forma. In nomine domini Amen. Vos prudentes Notarii domini potestatis et Communis Amelie iurabitis ad sancta dei Euangelia continue morari in Ciuitate Amelie, et unum officium exercere et omnia acta scribere toto tempore potestarie presentis potestatis actitanda coram domino potestate et Judice uel sub examine eius curie et dare acta ad copiandum cuilibet notario dicte Ciuitatis ad petitionem cuiuscunque petentis, et ipsa acta alicui non exemplare uel facere uel publicare in dicta Ciuitate uel eius districtu alicui aliquam scripturam uel instrumentum, et seruare in quantum interest omnia statuta et ordinamenta facta et facienda Ciuitatis predicte. Et predicta facere exercere bona fide et sine fraude secundum formam statuti predictorum, et ad penam in ipsis statutis contentam et uigintiquinque librarum auri incursuram pro qualibet uice, et in qualibet parte qua contrafactum fuerit per uos uel aliquem uestrum uel obseruata predicta non fuerint, aliis penis semper saluis si uos deus adiuuet ad sancta dei Euangelia. Et in dicto consilio teneantur iurare familiares et berruarii potestatis eorum officium bona fide facere, et sine fraude. Et insuper tam Notarii quam berruarii predicti iurent tenere credentias, que eis imponerentur, et de iuramento et promissione huiusmodi faciendis ipse Notarius Cancellarie, stipulans nomine dicti Communis, et quorum intererit conficiat pub. Instrum.

De officio Notariorum et familie Potestatis R.ca

Vt Notarii potestatis predicti uel alter eius uices gerens fidelius et seriosius officium eorum administrent statuimus et ordinamus presentis legis edicto perpetue ualiture quod quilibet Notarius supradictus teneatur et debeat statutum presens inuiolabiliter obseruare et quod non possit publicare scribere uel exemplare ad petitionem alicuius aliquod instrumentum uel aliqua acta communis cum salario uel sine ad penam decem librarum denariorum pro qualibet et qualibet uice, et scriptura sic publicata uel scripta sit nulla et nullius ualoris, nisi talis scriptura esset facta in fauorem communis Amerie uel pro eius utilitate, et omnia et singula acta que fierent ad bancum per officiales predictos teneatur ipsi officiales ordinate mittere ad quinternum eadem die uel sequenti et de eis copiam exhibere cuilibet 7

Not. potest. non possit publicare aliquod instrumentum

petenti ad dictam penam. Examinationi aut
testium maxime in maleficijs super negotijs
unde resultaret uel infereretur penam cen-
tum soldor., uel abinde supra Notarius q̃
ipsum testimonium scripserit faciat q in-
tersit potestas uel Judex, et si Potestas uel
Judex non essent in Terra tunc intersit un9
alius Notarius dicti dñi potestatis, et scribat
dicti testis scribatur extensum — etiam dictus Notarius tam in ciuilibus q in
criminalibus seriatim dictum testis ad causã
faciens extense non scribendo sub breuitate
dicendo uera esse, et interoget semper q̃d
scit que dixit, et si non fuerit quesitum nõ
ualeat dictum, et testimonium dicti testis. &
nihilominus Notarius contrafaciens in pre-
dictis uel aliquo predictor., seu obmittentes pre-
dicta seruare pro qualibet uice in qualibet
predictor. casuum, soluat pro pena cõmuni
Amelie decem libr. den. non tamen uolumus
si solus scribens interesset examinationi pro-
cessui derogari. Teneant et dicti Notarij scri-
bere publicare in cartis pecudinis omnes con
dempnationes et inde ordinate facere duos
libros quor. unum dent et assignet Notario
Cancellarie qui Notarius una cũ ipsis Nota-
rijs potestatis ipsum librum quando leguntur
condempnationes absculet et ipso abscul-
tato remaneat unus penes predictum Nota-
rium Cancellarie cõmunis predicti, alius
liber remaneat penes officiales dicti dñi pote-
statis. & idem absolutionibus in maleficijs
obseruetur. & predicta et quodlibet predictor.
teneantur facere dicti Notarij ad penam
predictam & Notarius Cancellarie predictus
debeat semper petere unum ex dictis libris
condempnationum uel absolutionum. et
si non daretur ad eius petitionem et uoluta-
tem liber predictus, soluat de suo salario
Notarius requisitus centum sold. den. &
predicti Notarij non possint petere uel recipe-
re aliquid a cõmuni uel a specialibus personis
eiusdem occasione cor. officij uel alicuius
ipsor. aliquo quesito colore nisi quantum
per formam statuti Amelie permitteretur
ad penam Viginti quinq libr. den. pro quolibet
et uice qualibet mox iminentem alijs semper
saluis

De officijs potestatis et eius officialium.

Potestas Ciuitatis Amelie per se 8
et Officiales suos toto tempore sui
regiminis teneatur exercere et
debeat secundum formam statutor. et
ordinamentor. dicte Ciuitatis factor. et
faciendor., officium suum prout fuerit depu-
tatus et singulis diebus Amelie usq ad tertias
et a nonis usq ad uesperas uel post si partes
fuerint in concordia sedere ad ius reddẽd
ad solitum bancum iuris unicuiq petenti
facere et reddere rationem in ciuilibus cri-
minalibus et extraordinarijs causis, saluis
diebus feriatis et caplo quod loquitur de
ferijs et saluo quando fieret consilium uel — Diẽ consilij et placuerit dñis Antianis nõ redditur ius
quando uideretur dñis Antianis uel pla
cuerit ex aliqua causa non sedere, et saluo
q in diebus quadragesimalibus causis ciuilibus — Diebus Quadragesimalis redditur ius tm semel in die
reddatur ius semel tantum in die, et citati ad
curiam in ciuilibus dictis diebus quadrage-
simalibus teneantur coram dicto Judice com-
parere sequenti die post citationem predictã
Si cõmitatensis fuerit suo aduersario respõ-
surus. & teneantur predicti potestas et sui
Officiales examinare procedere sententiare
diffinire et absoluere uel cõdempnare de [illegible]
et singulis maleficijs et criminalibus et extra-
ordinarijs infra triginta dier. spatium

incipiendorum, a die citationis huiusmodi uel responsionis rei, ubi citatio non procederet et infra minorem terminum ubi aliis per statutum minores termini dati essent, et postquam dicti processus fuerint publicati teneatur et debeant eos per sententiam expedire infra octo dies ultimos dictorum triginta dierum, et processus pendentes qui publicati assignabantur eisdem reiterari non possint nisi fuerint processus ultimorum duorum mensium sui regiminis, qui processus si non appareant esse probati debeant et possint reiterari per subcessorem, et testes de nouo examinari super eis non obstante prima examinatione et et publicatione facta quacumque, et ipsos processus pendentes successor cui assignati fuerint teneatur et debeat expedire et terminare infra triginta dies a die assignationis predicte computandos. Et si predictus potestas in predictis fuerit negligens uel remissius tueatur communi dicte Ciuitatis pro suo interesse reficere omnia damna que pateretur ex negligentia supradicta. Et ubi ex dicto tali processu non terminato infra dictum terminum corporalis pena aliis de iure contra aliquem insurgeret ratione dicti processus dictus dominus potestas omittens ipsum processum infra dictum terminum expedire quingentas libr. den. uice qualibet qua contrafactum fuerit uel neglectum nomine dicti communis soluere teneatur. Et quod ipse processus nihilominus per futurum subcessorem dicti neglegentis infra tantundem terminum per sententiam terminetur ad penam. Itaque inquisiti denuntiati uel accusati contra quos esset aliquo modo processum nullo modo ex tali negligentia remaneant absoluti. et teneantur et debeant ipsi rectores exigere, et exigi facere et ad manus Camerarij dicti Communis et non alterius persone facere peruenire omnes penas banna et condemnationes quas sui temporis faciendas et omnes datiuas et quantitates pecuniarum, et res quascumque communi debitas, uel debendas et nullam pecuniam pignus uel rem aliquam siue communis siue

qn processus possit reiterari

Processus expediat infra 30. dies.

specialis persone possint recipere siue recipi facere uel permittere quod recipiant per se uel aliquem suum officialem seu familiarem nec in aliquo loco extra cameram Communis ponere uel poni facere. Et etiam teneantur legi facere et publicari in Consilio generali dicte Ciuitatis introitus et expensas Communis predicti qualibet mense sui officij supradicti. Et manutenere officium Antianatus dicte Ciuitatis et ipsos Antianos et sindicos generales communis predicti. Et non retineant nec ducant ad ipsum officium exercendum in Ciuitate predicta aliquem officialem qui iam fuerit in Ciuitate predicta a quinque annis citra ad aliquod officium exercendum in Ciuitate predicta uel aliquem alium qui esset de Terra propinqua Ciuitati Amelie per sexdecim miliaria inclusiue nec expulsum de Terra sua occasione partialitatis nec aliquem rebellum Sancte matris Ecclesie et ad penam Centum lib. den. pro quolibet contrafaciente, et qualibet uice et qualibet persona ducta contra dictam formam et quod officium ipsius officialis habentis prohibitionem predictam sit nullum ipso iure et etiam dicto et facto teneantur et debeant se exercitare per se et familiam suam contra omnes et singulos exbannitos dicte Ciuitatis et eorum fautores, et receptores, Et predicta omnia et singula facere et exercere per se suosque officiales et familiares toto tempore sui regiminis secundum formam statutorum, et ordinamentorum Communis et populi Ciuitatis Amelie et seruare et seruari facere omnia et singula statuta et ordinamenta dicte Ciuitatis, Et ubi statuta non loquerentur seruare et seruari facere antiquas consuetudines approbatas et hijs deficientibus ius canonicum et ciuile et predicta omnia et singula teneantur et debeant ipsi potestates per se suosque officiales et familiares obseruare

Officiales [illegible] miliaria

i

uare et obseruari facere exercere et exerceri facere ad penam uigintiquinq florenor auri pro quolibet et uice qualibet qua contrafactum uel neglectum fuerit omni modo iminentes quam penam tempore sui sindicatus dicto comuni soluere teneatur. Addentes q Judices et alij officiales conducti contra formam predictas acceptari non possint nec admitti per duos Antianos Ciuitatis predicte sub pena et ad penam cuilibet Antiani contrafacienti uigintiquinq flor. auri ipso iure iminente, & q quicquid factum actum dictum siue gestum fuerit per dictos Judices uel officiales uel eor aliquem in administratione eor officij sit nullum ipso iure.

De prohibitis Potestati et eius Officialibus R^ca

Quia temporibus retroactis Potestas Ciuitatis Amelie et eius officiales iuxta traditam eis formam sub capitulis statutor eor officium gerere non contenti fuere multiplicibus transgressores. Ad ouiandu predictis, et ut Ciuitas predicta ordinate gubernetur, statuimus et ordinamus q potestas eiusq officiales ut a dictis eor transgressionibus arceantur ita q ordinatas leges ordinate sequentes tam in processibus q in sententijs arbitrium nullum petant habeant uel recipere possint per eor procuratores uel motu proprio concedentes. & omnia et singula gerenda et facienda deinceps, et que facta apparebunt impostea ex uigore alicuius arbitrij quatrecu q ipso iure et facto nulla sint et esse censeantur et nullam executionem uel effectum aliquem sortiantur, quinimmo eor tpore sindicatus de predictis teneantur reddere integram rationem et Comi Amelie condemnentur ad tantundem quantu grati fuissent seu etiam condempnati aliqui ex arbitrio supradicto et parti ad interesse suum; Et q dicti Rectores seu eor officiales eor salario ordinato sint taciti et contenti, prout a principio eor regiminis extiterit ordinatum et plus uel ultra, uel aliter directe uel per obliquum sub nomine salarij prouisionis laboris uel alio quouis modo a Comi Amelie seu a singularibus personis petere exigere recipere uel habere, non possint uel debeant ullo modo, nec proponi scribi uel arengari, et si fieret non ualeat ipso iure ad penam arenganti scribenti uel proponenti quingentar librar, den ipso facto infligenda ab eis, et absq sña exigendam ab eis, abstineant quoq ipsi officiales a grauaminibus extraordinariis a Ciuibus a comitatenis, uel quibuscunq personis. Itaq ipsi potestas, et officiales predicti et familiares etiam a sponte soluentibus et uolentibus aliquam pecuniar quantitatem mutuo non recipiant nec lectum seu aliquam rem et per interpositam personam, nec aliquos grauent pro somerijs lignis uel paleis, sed predicta omnia et singula procurent et procurare teneantur eor sumptibus et expensis, quorum si contrarium fieret quoquo modo dicti mutuantes reportare non ualeant durante tempore eor officij nec etiam sindicatus, sed ipso facto ipsa quantitas seu res mutuata, comuni Amelie publicentur, et publicata esse intelligantur et sint. Et nihilominus ipsi potestas et officiales predicti teneantur auctoritate presentium dictam pecuniam et res alias Camerario dicti Comunis integraliter assignare et pene noie tantundem soluere tempore sindicatus ipso iure et non audeant uel presumant prohibere seu prohibitionem facere dnis Antianis populi qui pro tempore erunt nec dicto Camerario Comis predicti q non expendant pecuniam

Officiales no possint recipere ex commissis

Non possit proponi dari ultra salarium

niam cōmunis predicti in casibus ordinatis uel
ordinandis per eorum consilia et quod non congre
gent consilia prout de ipsorum dominorum Antianorum
uoluntate procederet neque possint uel debeant ali
quibus bannitis seu banniendis licentiam aliquā
uel securitatem concedere tacite uel expresse
standi uel morandi in Ciuitate uel Comitatu
Amelie, nec aliquas sententias suspendere
uel ipsarum terminos prorogare ultra uel aliter
quam prouisum appareat ex forma statuti. Et insuper
Non possint sequi ius cōmune in casibus promissis a statuto — quod ipsi Rectores non possint nec debeant sequi
ius cōmune canonicum uel ciuile in procedendo
uel sententiando in casibus decisis ordinatis
uel firmatis per quecunque uerba in presenti
uolumine statutorum, Nec allegare seu allegare
permittere ipsorum prioritatem uel posteritatem
sed pro factis et firmatis uno contextu et tempore
habeantur. Et si in predictis uel aliquo predictorum
et ipsorum obseruantia fuerit contrafactum si
quidem per Ciuem uel Comitatiuum uel alium
quemcunque, ultra penas superius declaratas
in casibus ubi pena adiecta non est, ipse contra
faciens Centum libr. den. pro qualibet uice sol
uere teneatur potestas uero in duplum dicto cōmuni
debeat condempnari, Iudex uero in quinquagin
ta libras condemnetur si in predictis fuerit ali
qualiter transgressor Et miles notarij et alij
officiales in uigintiquinque libr. pene nomine teneantur
absque spe restitutionis et casibus supradictis
Et quod de predictis et quolibet predictorum in casibus
occurrentibus deinceps possit inquieri procedi et
A decem annis citra possit procedi in maleficijs. — sententias ferri usque ad decem annos ex tunc pro
xime secuturos non obstante aliquo statuto su
pradicto uel infra posito Salua et reseruata
in predictis et quolibet predictorum, et etiam infrascriptis
dispositione et uoluntate Sanctissimi domini nostri
pape et eius Vicarij Et si contra dictum Stat[utum]

uel aliquam partem sui factum fuerit per eos uel ali
quem ipsorum, nullius sit ualoris efficacie uel momenti et
pro non facto habeantur. Addentes quod dictis potestati et
Officialibus in palatio uel extra in quocunque loco Ciui
tatis Amelie seu eius districtus non liceat neque debe
ant comedere neque bibere cum aliquo ciue uel Co
mitatiuo Amelie seu Amelie habitante cuiuscunque
gradus qualitatis status et conditionis existat neque
ab eis aliqua ensenia osculenta uel poculenta.
uel quicquid minimum habere uel recipere possint
sub titulo donationis comodati uel mutui uel — Non recipiant Sinoniam
alio aliquo titulo seu quesito colore pena tam danti
quam recipienti uigintiquinque florenorum auri statim
imminente pro quolibet et uice qualibet et in qua
libet parte dicti statuti, in contrafactum fuerit,
Et quod dictus dominus potestas non permittat ire per Ciui
tatem suum socium militem sine tribus famulis
adminus ad penam decem librarum pro qualibet uice
et nec aliquem ex suis notarijs seu officialibus sine
uno famulo adminus ad penam unius floreni au
ri pro qualibet uice.

De exercitio Custodie et Officio Guardiani Rca

Vt status pacificus populi et Cōmunis .10.
Amelie perpetuo seruetur, et mali
gnantibus si qui essent occurri possit
de remedijs opportunis, ne eorum prauam uolun
tatem consequi ualeant ullo modo uolumus
et firmamus quod Ciuitas supradicta diligenter
custodiatur et gubernetur die ac nocte per ho
mines Ciuitatis eiusdem super ipsa custodia
curam gerant solicitam, et iuxta casus occur
rentes mature prouideant et disponant quod
ipsa custodia per guardianum qui pro tempore
erit solicite fiat de die et de nocte, et tam in
Ciuitate quam in Comitatu prout eis secundum occu
rrentia uidebitur expedire pro quibus auctoritate
presentium

presentium deliberare et prouidere possint pro
ut eis uidebitur in premissis absq; nouis expẽsis
faciendis ex ipsor; deliberatione in predictis sine
collexione alterius rei et absq; nouis expensis
ualeat et teneat, et executioni mandetur per
ipsum Guardianum et per omnes officiales dicti
Cõmis Et in principio officij cuiuslibet guar-
diani dicti dñi Antiani librum custodie de
nouo faciant per se ipsos uel iam factum refir-
ment hominum et personar; qui de die et de
nocte tam ad portas q; ad alia loca ipsam cu-
stodiam faciant, et facere debeant dũmodo
pauperes pro ipsa custodia pauperes et miserabiles per-
sone grauari non possint personalr̃ uel ad
Senes soldum Nec etiam diuites etatis sexaginta
annor; et abinde supra habentes filios unum
uel plures qui custodiam faciant personalr̃ uel
ad soldum ac ẽt pro dicta custodia non gra-
uentur uel grauari possint de cetero. Iudi-
ces et Medici dicte Ciuitatis nec ẽt famuli
in Catastro Cõmis allibrati essent a centũ
libr. sup̃ quo casu ad soldum custodie facere
teneantur Et ut in exactione dicti soldi con-
ditio orini non ualeat Statuimus et ordi-
namus q; homines et persone et etiam pode-
ria ad soldum ponenda que remaneant in
prouisione dñor; Antianor; predictor; grauẽ-
Persona Potere tur in hac forma uz. persona uel podere ad-
libratum usq; ad Centum libr. inclusiue pro
qualibet mense soluat duos soldos deñ, a Cẽtũ
libr. usq; ad ducentas inclusiue tres sold. deñ.
inclusiue pro qualibet mense a ducentis usq;
ad quatringentas inclusiue quatuor sold. den.
pro qualibet mense abinde sup̃. quinq; soldos
den. pro qualibet mense. Addentes et firman-
tes q; quilibet alius cui preceptum fuerit custo-
diam facere teneatur et debeat eam facere
fidel. et armatus secundum q; fuerit sibi iniunctum
pro quibus et inobedientijs cõmittendis circa ipsam custo-
diam dictus Guardianus possit sũmarie et de facto a
quolibet contrafaciente considerata conditione
et qualitate persone et temporis usq; in decem soldos Pena fallentiũ guardie
inclusiue, et minus ad uoluntatem et dictum do-
minor; Antianor; penam exigere dũmodo excusas Admittitur excusatio
legitimas admittat et recipiat, et pro sequenti die
uel nocte custodia refici faciat absq; banno de qua
excusatione stetur sacramẽto se excusantis cum
dicto unius testis et familiaris et domestice. Paupe- Pauperes et miserabiles persone.
res uero et miserabiles persone intelligantur qui habẽt
libr. uel sunt infirmi etatis uero predicte lx. annor; Etas probat
uel supra qui de ea fidem faciant per eor; proprium
iuramentum cum dicto unius testis de credulitate
iurantis coram dicto Guardiano Et insuper qui No-
tarij et alij euntes pro officia pro ipsa custodia per-
sonalr̃ non grauentur et dcõ cõmi dãnum non
afferant decernimus pro honore dictor; euntium pro
officia unum bononenũ tantum soluere teneatur et
pro ipsa custodia aliter grauari nequeant Et ipse
Guardianus deliberationi et prouisioni dictor; do-
minor; Antianor; obtemperet Et predicta facere
et obseruare teneatur et de nocte et de die dictas
custodias et custodes diligenter uisitare et
requirere quotiens opus erit ad penam quinqua-
ginta librar; qualibet uice qua contrafecerit
applicandam dicto cõmi et exigendam ab ipso
tempore sindicatus. Declarantes q; occasione
dicte custodie faciende in dicta Ciuitate Ame-
lie habitantes in comitatu cum eor; familia
molestari uel inquietari non possint, unus siue
plures fuerint per aliquem officialem dicti cõmis
ad predictam penam

De officio et Electione dñor; Antianor;
Populi Ciuitatis Amelie Rca.

ii

AD laudem et reuerentiam omnipoten-
tis Dei et beate Marie uirginis matris
eius ac martirum beatorum firmini
et olimpiadis capitum et ducum Ciuitatis Ame-
lie ac totius celestis Curie triumphantis et ad reue-
rentiam honorem et statum Sancte Romane
Ecclesie et dn̄i nr̄i pape, et ad fortificationem
et conseruationem status pacifici et tranquilli
pn̄tis populi et cōmunis Ciuitatis predicte, hac
lege sancimus quod regimen Ciuitatis Amelie
et reformatio dnōrum Antianorum populi Ciui-
tatis eiusdem in futurum sicut hactenus per do-
minos Antianos et potestatem Ciuitatis predi-
cte qui pro tempore fuerint in ultimis mensibus
ultimi brisioli cuiuslibet imbussolationis unacum
ciuibus per eos eligendis ad eorum beneplacitu fiat
et fieri debeat. Et quia in multitudine presi-
dentum confusio et contentio oriri solet, et
officium Antianatus honorificentius regatur in
futurum sicut in duabus imbussulationibus
compertum habetur decernimus quod pro qualibet
brisiolo duraturo pro duobus mensibus de pe-
cunia dicti Cōmis quatuor boni Ciues amatores
rei publice et pn̄tis pacifici status predicte Ciui-
tatis describantur qui dictum officium Antianatus
debeant gubernare et pro eorum uictu continuo fa-
ciendo in palatio Cōmis dicte Ciuitatis eorum so-
lite residentie et duorum famulorum habeant in di-
ctis duobus mensibus de pecunia cōmis florenos
triginta ad rationem quinquaginta bol. pro qualibet
floreno Et quatuor libr. candelarum cere et quatuor
petittis olei pro usu et mensa ipsorum dnōrum Antianorum,
et lampadis dicti palatij et quod durante tempore eorum
officij ferre non possint aliquod genus panni lane bi-
sce ad penam quatuor florenorum auri de facto au-
ferendorum per potestatem qui pro tempore fuerit fini-
to officio eorum, quam penam soluere teneatur ipse
potestas tempore sindicatus si negligens fuerit
seu ipsam penam exigere obmiserit. Qui dn̄i Antiani
potestas et Ciues sic eligendi nullum salarium
recipere possint occasione dicte imbussulationis
compertum habetur decernimus nisi tantum
unam cenam ualoris duorum florenorum auri
et quod dn̄i Antiani predicti includantur in bri-
siolis cere in quadam cassetta recondendis
apud Ecclesiam Sancti Francisci more solito
clausa tribus clauibus quarum una teneatur per
dnōs Antianos altera per potestatem qui pro tem-
pore fuerit et alia per Guardianum Conuentus
dicte Ecclesie sancti francisci. Et simili et modo
unacum dn̄is Antianis et eodem tempore imbus-
sulentur Camerarij generales Cōmis Amelie
pro duobus mensibus pro qualibet Camerario
cum salario quatuor florenorum ad rationem
quinquaginta bon. pro qualibet floreno in dictis duo-
bus mensibus pro qualibet Camerario Et consi-
liarij decem de populo, et consiliarij consilij tri-
ginta Consilij generalis dicte Ciuitatis pro
sex mensibus, Et catesterij cōmis dicte Ciui-
tatis pro quatuor mensibus et Notarij causarum
ciuilium pro duobus mensibus prout hactenus
consuetum extitit etiam imbussulentur Addi-
cientes quod dn̄i Antiani populi Ciuitatis predicte
habeant facultatem expendendi et expendere
possint pro rebus necessarijs in palatio eorum
residentie et pro astamine dicti palatij Videlicet
quilibet Antianatus duos florenos ad rationem
predictam quinquaginta bon. pro flor. sine ali-
qua alia deliberatione consilij cerciis Aduna-
tie uel arenghe aliquo non obstante et quod non
possint quoquo modo aliquo quesito colore
directe uel indirecte eligere ponere promittere
dare uel concedere alicui eorum consanguineo
et agnato usque ad secundum gradum aliquod
officium

officium exercentium uel factum publicum uel priuatum cōmis et populi Ciuitatis predicte excepto imbassiatis que fieri possint Et ambasiatores eligi cum consiliarijs decem de populo ad penam cuilibet Antiano contrafacienti uiginti quinq librar denarior statim imminentem.

12 De Officio Decem de Populo R.ca

INSUPER decernimus et firmamus q pro statu dicte Ciuitatis in ipsa Ciuitate sit et esse debeat officium seu consilium speciale quod uocari debeat forma inferius adnotata per dominum potestatem qui pro tempore fuerit in Ciuitate predicta et dnos Antianos populi dicte Ciuitatis tunc in officio residentes, et erunt decem Ciues de populo dicte Ciuitatis idonei et habiles ad predicta quor officium duret et durare debeat per sex menses tātū et eor electio et nominatio fiat et fieri debeat pro tempore et quando fiunt et creantur ipsi domini Antiani quor nōia sic elector scribantur et registrentur et registrari debeant per Cancellarium Cōmis predicti in libris ipsius Cōmis ita q quibuslibet sex mensibus nōia decem uiror predictor publicentur et declarentur ad ipsum officium in Consilio generali et eor offm iurēt coram dnis Antianis et potestate predictis ita q de eor iuramento appareat manu dicti Cancellarij qui quidem decem seu ipsor consilium quod speciale uocatur sint et esse possint et debeant in consilio generali ad prouidendum de negotijs dicti Cōmis, et una cum dictis dnis Antiāis et ipsi dni Antiani cum eis ex pecunia cōmis predicti in casu utili uel necessario mense quolz unum florenum auri simul et semel et particulariter et diuisim ut casus occurrerit et eis uidebitur et placebit expendere possint Et quia pro ipso officio exercendo plurimum grauantur pro eor remuneratione statuimus q durante tempore ipsor officij antedicti sint et esse debeant a custodia predicta

13 De modo servando in Ambasiatorib trāsmittēdis R.ca

Ad remouendum errorem de cordibus aliquor ut ambassiata secundum q fuerit iniuncta statuimus et firmamus q quilibet ambassiator transmittendus deinceps ad Dnm Nrūm et quemcunq alium cum aliqua ambassiata Cōmunis et pro negotijs cōmis predicti teneatur et debeat portare in scriptis sigillatos sigillo cōmis articulos sue ambassiate unum uel plures et aliter uel alio modo ipsam ambasiatam facere non possit nec debeat ad penam quinquaginta librar pro quolibet ambassiatore contrafaciente Et Dni Antiani populi si ipm ambassiatorem transmitterent dicta forma non seruata condemnentur pro quolibet in Centum libr. de quibus nulla remissio fiat eis. Addentes q creatio dictor et eor electio, et nominatio fiat et fieri debeat per dnos Antianos populi et per Consilium Decem antedictum nisi necessitas urgeret subbito prouidendi de electione predicta quo casu ipsi ambassiatores sic destinandi nominentur et eligantur per dnos Antianos qui pro tempore erunt et talis electio ualeat et teneat aliquo non obstante Et q Camerarius Cōmis Amelie de pecunia cōmis predicti cum licentia et apodissa dnor Antianor et sigillo paruo cōmis impressa possit et ualeat absq alia aliqua deliberatione uel prouisione soluere ipsis ambassiatoribus secundum ordinem et formam infrascriptā uz. pro quolibet die Ambassiatori Equestri quādo pernottauerit extra Ciuitatem ratione ambassiate predicte sibi iniuncte libr. tres den. pro quolz Equite dum uero non pernoctauerit duas lib. cū dimidia et non ultra Declarantes etiam q si quis

Orator eligatur per dnos Antianos et consilium X.

Consiliū X possit expendere duc. utili quolz mense

Pena Centu florenor auri Oratori impetranti q facta cōis

dictor ambassiator aliud impetraret q facta cōis penam incurrat Centum florenor auri et priuationis omnium officior dicti Cōis

De iuramento dñor Antianor Populi Ciuitatis Amerie · R.ca

14 Vt remota fraus Magnifici Antianatus officium recipiat incrementum ordinamus q dñi Antiani populi Ciuitatis Amelie tacto libro ad sancta dei euangelia facere custodiri Castra iurisditionem districtum dicte Ciuitatis et loca religiosa secundum q eis melius uidebitur pro cōi seruare ac saluare in utilitatem et seruitium dicte Ciuitatis. si inuenerint aliqua loca seu personam remotam a seruitio cōis Amelie et iurisditionem eaz seu eos procurabunt reducere et manutenere ad mandata et seruitia dicte Ciuitatis toto eor posse et facere custodiri stratas dicte Ciuitatis et eius districtus expensis cōis predicti, et dabunt opus et operam presentia statuta inuiolabilr obseruentur et omnia ordinamenta facta et facienda per Consilium generale sine aliqua diminutione obseruabunt et obseruari facient incorrupta. et q oīa quos inuenerint iura esse exequentium populi defendent et manutenebunt omi eor posse, et q nō erunt in consensu et loco q aliquis iurator de populo predicto de persona seu rebus contra iustitiam quicq perdant Et quotiens ab eis consilium petitum fuerit dabunt quod melius et utilius eis uidebitur pro utilitate et bono statu Ciuitatis predicte et eius districtus. Et q credentias eis impositas tenebunt. Et hec omnia et singula iurabunt attendere et obseruare et omnia et singula ad eor officium spectantia bona fide et sine fraude facere et gerere. Si Deus ipsos adiuuet ad sancta dei Euangelia sub pena etiam cuilibet contrafacienti xx libr. pro 'rso imminente et pro uice qualibet.

Qd Dñi Antiani Populi teneantur defendere et manutenere Jurisditiones Cōis R.ca

Presentis legis firmamus edito q dñi Antiani populi Ciuitatis Amelie teneantur et debeant eor officium Antianatus toto tempore eor officij exercere sine negligentia quod est tale uz. fauere et manutenere officium dñi potestatis et omnium officialium Ciuitatis Amelie. et ēt manutenere custodire defendere augere et saluare omnia et singula iura et iurisditiones Cōis et populi Ciuitatis Amelie et eius districtus, et ipsam Ciuitatem et districtum res, auere pecunias et bona cōis Ciuitatis predicte, et in quātu poterunt quamlibet personam specialem in suo iure et esse contra omnes et singulos rebelles et exbannitos Ciuitatis eiusdem. Et cum uoluntate et consensu dñi potestatis, qui pro tempore fuerit ibidem congregare et congregari facere ubicunq et quandocunq et quocunq tempore ad sonum campane uel alio modo omnem adunantiam publicam uel priuatam omnemq arrengam uel parlamentum et omne consilium et ipsius uel eor altero, ordinare Sindicum seu sindicos pro utilitate dicti Cōis etiam si potestas predictus presens non esset uel esse nollet uel etiam tempore quo uacaret officium potestatis predicti in Ciuitate predicta uel etiam locumtenētis uel etiam si dictus potestas consentire nollet eisdem possint et ualeant per seipsos facere omnia supradicta itaq ordinata et facta in predictis arrenga consilijs uel parlamento uel eor altero sic congregatis cum uoluntate dicti potestatis uel rectoris pro Ecclesia uel eo absente, et ignorante ubi uacaret eius officium supradictum, uel consentire nollet eisdem ut dictum est ualeant, et teneant ac si dicta congregatis facta foret cum presentia dicti potestatis. Et teneantur et debeant ipsi dñi Antiani interponere se cum dicto dño potestate ut ipse dñs ptas benigne et paterne tractet Ciues et incolas et Comitatinos Ciuitatis eiusdem itaq passim et indistincte 15

l

et indistincte contra eos ad tormenta uel carcerationem non procedat sed cum temperantia et causa legitima precedente et ipse dominus potestas et officiales eius ab ipsa tormentatione et carceratione de facto et sine causa abstineant et abstinere debeant, et ad tormenta nullum ponant, nec ponere possint seu aliquem tormentare sine licentia dnor. Antianor., nisi in casibus sibi a iure et statuto permissis nec etiam absq. causa aliquem carcerare possint nec in cippis mittere maxime ciuem Amelien. si dare uoluent fideiussorem de non descedendo de palatio comis predicti ad mandatum suum nisi causa detentionis esset talis, que requiret ipsam carcerationem quo casu cum fideiussore relassari nō debet. Et si dictus dnūs potestas in predictis transgressor extiterit, et contrafaciens uel in aliqua parte dicti statuti tempore sui sindicatus pro quolibet tormentato contra dictam formam condemnentur et puniatur ipso facto Comi Amelie in quinquaginta florenis auri et qualibet uice sine diminutione aliqua, et pro quolibet carcerato in duodecim florenis F. absq. diminutione dicto cōi soluendis ipso facto F. auri

Nullus tormentetur sine pntia dnor. Antianor.

Nullus carceretur uolens satis dare

Qd. Dni Antiani non permittant qd. pecunia Comis expendatur contra formā statuti Rca.

16. Statuimus et ordinamus q. dnī Antiani Populi Ciuitatis Amelie non permittant nec consentiant pecuniam aliquam dicti Comis dari seu expendi per Camerarium Comis seu aliam quamcunq. personam contra formam statuti dicte Ciuitatis et si permitteret aut consentiret uel contrafecerint toto tempore eor. officij debeant contrafacientes uel consentientes de ipsor. proprio tantam quantitatem soluere dicto comi quanta esset pecunie sūma expensa contra formam statutj.

Qd. Dni Antiani sint exempti ab ōni onere psonali Rca.

Statuimus q. dnī Antiani populi Ciuitatis Amelie tempore quo officium administrant in Ciuitate predicta ab omni onere personali sint exempti dum tamen datia et onera patrimonialia subeant prout alij Ciues et tempore supradicto, Et ipso tempore arma quecunq. deferre possint sine pena et banno statuto aliquo non obstante. Et q. in dicto tempore eor. officij nec in Ciuilibus nec in criminalibus possint conueniri nec conuenire nec et intrare possint hostiū palatij et sale magne residentie dnī potestatis toto eor. officij nisi omnes Antiani predicti simul pēa cuilibet ipsor. contrafacienti decem libr. den. ipso facto imminente 17

Dni Antiani nō possint conuenire nec cōueniri in Ciuilibus et criminalibus.

Qd. Dni Antiani Populi possint pulsari facere Campanam Comis Rca.

Statuimus et et ordinamus q. dnī Antiani populi Ciuitatis Amelie pro utilitate Comis in casibus occurrendis et custodia Ciuitatis possint et ualeant pulsari facere campanam comis ad consilium uel arrengam et pro quacunq. causa uoluerint probabili uel necessaria aliquo non obstante 18

Qd. Dni Antiani teneantur facere custodiri Campanile Rca.

Item statuimus q. dnī Antiani populi dicte Ciuitatis possint et ualeant teneantur et debeant custodiri facere campanile comis et portas Ciuitatis Amelie expensis comis predicti et custodes pro eisdem eligere et nominare et salarium condecens eis deputare et ordinare de pecunia dicti comis quod salarium ex ipsa deputatione absq. aliqua deliberatione solui possit et debeat custodibus 19

predictis per Camerarium dicti comunis pro tempore existentem secundum apodissam dictorum dominorum Antianorum contrariis aliquo non obstante

Quod quicunque habuerit uel receperit aliquod damnum pro Comuni sibi emendetur. Rubrica

Substinens damnum causa officij sine dolo conseruetur indemnis.

20 Ordinamus et statuimus quod si aliquis Antianus seu iuratus de populo seu aliquis alius officialis Ambassiator uel consiliarius habuerit seu substinuerit aliquod damnum pro factis comunis illud damnum emendetur sibi de pecunia comunis predicti sine strepitu uel figura Judicij si ipsum damnum substinuerit occasione sui officij et non commiserit dolum culpam uel negligentiam.

Quod domini Antiani possint proponere utilia pro Comuni Rubrica

21 Item statuimus quod domini Antiani populi teneantur dicere et proponere coram potestate et eius officialibus omnia que eis uidebitur fore utilia pro comuni et pro facto cuiuscunque specialis persone et potestas et eius officiales ipsos Antianos audire teneantur et benigne et proposita intelligere et ipsos dominos Antianos non possint condemnare nec aliquod grauamen eis uel alicui ipsorum inferre dictis de causis, et si contrafecerit perdat de suo salario nomine pene uigintiquinque lib. den. in fine sui regiminis

Quod domini Antiani debeant assignare Camerario comunis quicquid ad manus ipsorum peruenerit Rubrica

22 Ordinamus et statuimus quod domini Antiani predicti populi et quilibet ipsorum teneatur restituere Camerario comunis et facere scribi in quaternis de introitibus comunis quicquid aduenerit ad manus ipsorum occasione eorum officij et qui contrafecerit puniatur uice qualibet in uigintiquinque lib. den. Et nihilus quod receperit comuni predicto restituere teneatur

De electione Custodum Celatorum Rubrica

23 Ne malefitia absconsa remaneant impunita statuimus et ordinamus quod domini Antianos populi in principio eorum regiminis ad requisitionem domini potestatis quam omni modo facere teneatur ad penam quinquaginta lib. eligantur custodes celati in Ciuitate et comitatu Amelie qui sint duo pro qualibet contrata Amelie, quorum officium duret per sex menses et non ultra qui Custodes sic electi iurent et promittant denuntiare et accusare omnes et singulos ludentes ad ludum uetitum ex forma statuti seu deum et sanctos blasphemantes quoquo modo seu statum pacificum dicte Ciuitatis in Ciuitate Amelie uel eius districtu et omnes et singulos facientes et uendentes carnes contra formam statuti et molendinarios et fornarios in aliquo delinquentes contra dictorum statutorum formam et omnes et singulos committentes quecunque delicta excessus seu malefitia dicto uel facto quorum custodum nomina debeant in credentia retineri et eorum dicta et relationi seu denuntiationi stari et credi debeat, dummodo omnia supradicta legitime probentur per duos testes fidedignos et si denunptiare obmiserint ad eandem penam teneantur ipso iure. Et Antiani condemnentur si predicta neglexerint facere in decem lib. pro quolibet finito eorum officio

De inuentario faciendo iurium Comunis

24 AD HOC ut iura comunis Ciuitatis Amelie sint manifesta et nota debentibus et uolentibus ipsa iura procurare ad utilitatem comunis producere, Statuimus et ordinamus quod iuribus omnibus Ciuitatis predicte et de scripturis fiat quoddam inuentarium et ponatur presentis uoluminis et unum alium inuentarium de eisdem quesint in similia et ponatur in sacristia fratrum minorum de Amelia apud Guardianum dictorum fratrum et si contingerit quod si aliqua plura iura seu iurisditiones

et scripture

et scripture alique haberentur et superuenirent que spectarent ad dictum co(mun)e q(uod) per dictos d(omi)nos Antianos scribi fiant in dictis inuentarijs ad penam Centum soldor(um) den(ariorum). et q(uod) dicta iura originalia seu que sunt uel essent in cartis publicis seu apodissis sint et esse debeant in quodam Archiuio et ponatur dictum Archiuium in Ecclesia Sancte Firmine. Et dicta iura non possint legi et dictum Archiuium aperiri sine presentia duor(um) ex numero d(omi)nor(um) Antianor(um) Cancellarij et duor(um) d(omi)nor(um) Canonicor(um) dicte Ecclesie. Et si secus fieret q(uod) illi qui dicta iura inspicerent seu dictum Archiuium aperirent puniantur pro quolibet contrafaciente in quingentis lib. den. Et dictum Archiuium firmari debeat cum duobus serraminibus cum duabus clauibus quar(um) una retineatur per Sacristanum dicte Ecclesie et alia per d(omi)nos Antianos predictos

Archiuiu(m) qualit(er) aperiatur

De proponendo unde ueniat pecunia in Co(mun)i Rca.

25 Item statuimus et ordinamus q(uod) d(omi)ni Antiani et eor(um) Decem teneantur et debeant quando proponeretur super aliqua expensa seu donatione facienda per co(mun)e Amelie de pecunia ipsius co(mun)is ultra expensas ordinatas per statuta Ciuitatis proponere seu proponi facere unde quoquo modo, et qualiter ueniat pecunia in co(mun)i pro talibus expensis faciendis una cum dicta proposita et si non deliberaretur solutio talis debiti seu donationis q(uod) talis deliberatio siue reformatio sit uana et nullius ualoris

Deliberatio do(nationis) sine prouisione pecunie sit nulla.

Q(uo)d D(omi)ni Antiani possint eligere Centum iuratos de Populo Rca.

26 Item statuimus et ordinamus q(uod) per d(omi)nos Antianos populi possint eligi Centum iurati de populo et pauciores secundum eor(um) uoluntatem ad exequendum eor(um) mandata qui iurare debeant eisdem Antianis in omnibus obedire ad penam Centum soldor(um) pro quolibet.

De Officio Notarior(um) super Catastis et infernis Rca.

Statuimus et ordinamus q(uod) electio trium notarior(um) qui debeant esse super Catastis et libris infernatis dicte Ciuitatis fiat et fieri debeat per imbussulationem ut hactenus consuetum extitit quor(um) officium duret per quatuor menses, qui Notarij sic deputati iurent et iurare debeant in manibus Cancellarij dicti co(mun)is corporaliter tactis scripturis eor(um) officium per dictum tempus quatuor mensium facere gerere et exercere bona fide et sine fraude ad penam decem libr. pro quolib. ipsor(um), dum tamen q(uod) sint et esse debeant etatis uiginti Annor(um) ad minus Et teneantur et debeant ac possint accipere pro quolibet petio terre eleuando et ponendo in dictis Catastis unum bol. pro qualibet parte et non ultra Et q(uod) non possint in eleuando uel ponendo imminuere libram dictor(um) Catastor(um) ad penam quinquaginta libr. den. Et q(uod) nullus dictor(um) Notarior(um) possit uel debeat ponere uel eleuare aliquam possessionem alicui ciui comitatiuo uel forensi nisi fuerint presentes partes uel saltim una partium presens et altera citata, et id quod per aliquem dictor(um) Notarior(um) scriptum fuerit modo predicto ualeat et teneat, Et si contigerit fieri aliqua noua libra alicui, q(uod) dicti Notarij teneantur eam scribere in Catastis Co(mun)is et pro eor(um) labore tantundem recipere possint pro quolibet petio terre et qualibet parte ut supra expressum est non ultra ad penam decem libr. den. et q(uod) nullus audeat uel presumat in eleuando uel ponendo minuere libram co(mun)is Amelie in damnum dicti co(mun)is uel alicui ipsam libra(m) scribere seu ponere qui non esset subiectus iurisdictioni co(mun)is Amelie uel quoquo modo recusaret uel obmitteret soluere datia imposita uel imponenda co(mun)i p(re)dicto, nisi dictus talis cui poni deberet et scribi d(ict)a libra ante omnia prestiterit et dederit idoneos fideiussores de Amelia super solutione datiuar(um) et oner(um) 27

imponendar, eisdem, uel dictis terris de qua fide iussione debeat apparere manu Notarij scribentis in dicto catasto et tempore impositionis dicte libre, & qui contrafecerit uel neglexerit predicta seruare penam incurrat decem libr. den. pro qualibet uice, et comi damnum reficiat, quod incurreret ex negligentia supradicta. Et dicti Notarij sint conseruatores dictor. Catastor. et librorum datiuar. infernatar. dicti comis de quibus libris et infernis predictis debeant extrahere omnes et singulos homines et personas debentes aliquid soluere in comi et operam dare cum officialibus dni potestatis q. soluant omni cauillatione reiecta, et soluentes cassare ut dictum est, possint et ualeant recipere et pro eorum labore habere quod ascendat ad sumam quarte partis eius quod in comi predicto soluere teneantur ex datiuis infernatis predictis. Et teneantur et et debeant cum salarijs consuetis scribere et extrahere pro comi libros et extractus quoscunque datiuar. eor. tempore officij imponendar., et si aliquis error reperiretur in libra alicuius uel in dictis infernis uel extractibus predictis, seu esset aliquis uel aliqua que ad solutionem aliquam non teneretur et esset euidens et manifestum, que euidentia dnis Antianis doceatur et ipsa uisa et cognita dicti Notarij errores predictos de uoluntate et mandato dcor. dnor. Antianor., qui pro tempore fuerint, corrigere cassare et emendare possint et debeant, et ipsis addere uel minuere quod dnis Antianis predictis uidebitur iustum fore et ueritatis esse dummodo in dicta correctione appareat nomen Notarij sic corrigentis annus mensis et dies ac nomina dictor. dnor. Antianor. uel saltim nomen confaloner ij tantum de quor. mandato fit correctio seu additio uel diminutio ualeat et teneat et fieri possit seruata dicta forma, et aliter facta uel scripta non ualeat ipso iure. Insuper ad ouiandum fraudibus statuimus et firmamus q. ipsi Notarij nullum petium terre alicui in suo Catastu scribere possit uel in ipso catasto ponere, nisi ille ad cuius petitionem fieret dicta scriptura primo iuret ad Sancta Dei euangelia corporaliter tactis scripturis, q. ipsum petium terre spectat et pertinet ad eum in cuius libra ponitur et q. dicta positio non fit in fraudem comis et aliter uel alio modo dicti Notarij ipsum petium terre unum uel plura ad petionem alicuius in dicto catasto scribere non possint, ad penam decem librar. den. pro quolibet eorundem et qualibet uice.

Qd quilibet teneatur accipere officium sibi datum Rca.

Statuimus et ordinamus q. cuicunque datum fuerit officium Antianatus populi uel aliquod aliud officium recipere teneatur, et si aliquis officium sibi datum per come Amelie recusauerit, recusans puniatur in Centum sold. den. nisi iustam causam habuerit. Et predicti Antiani non possint refirmari per consilium uel ordinamentum et qui arrengauerit q. ipsi refirmentur soluat camerario comis pene noie centum sold. den. Et si ipsi dni Antiani proponerent seu propositam facerent de refirmatione eor. eandem penam soluere teneantur. Addicientes q. dictus recusans gerere uel acceptare officium supradictum post solutionem dicte pene ad acceptationem ipsius officij urgeri cogi uel compelli non possit per aliquem officialem comis ad penam centum lib. exigendam a quolibet officiali contrafaciente in predictis tempore sindicatus 28

De non rebandiendo aliquem exbannitum.

Statuimus et ordinamus q. nullus Antianus uel aliquis alius officialis Ciuitatis Amelie directe uel per obliquum audeat q. aliquis processus condemnatio et exbannimentum 29

exbannimentum

exbannimentum in maleficijs differatur uel suspendatur uel q solutio condemnationis uel exbānimenti differatur uel suspendatur ad tēpus uel in perpetuum in totum uel in partem, uel q detur uel concedatur licentia alicui exbānito uel q stet uel intret, uel etiam moretur in Ciuitate Amelie uel eius districtu uel de predictis uel aliquo predictor, propositam facere uel facienti consentire, et si quis uero ex predictis dnīs Antianis uel officialibus contrafecerit in predictis uel aliquo predictor, uel si Notarius aliquis ciuis uel forensis scripserit propositam uel si aliquis arrengauerit uel consulerit contra predictam formam soluat pro bāno comūi Amelie Centum lib. deñ. et depingatur in palatio comūis infra quintum postq contra predicta uel aliquod predictor, fecerit in euidenti loco ut alijs transeat in exemplum. Et nihilus talem in predictis contrafacientem quilibet possit offendere sine pena in persona et rebus, saluo q quando procederetur de nouo per Curiam Ciuitatis Amelię contra aliquem exbannitum et si talis exbānitus contra quem procederetur uoluerit comparere et se excusare a dicto processu q tunc teneatur licentiam dare eidem duor, dier, et non plurium infra quos possit se excussare

Qd dnī Antiani debeant singulis .XV. diebus rationem facere de introitibus et expensis Comūis Rca.

30 Statuimus et ordinamus q per dnōs Antianos qui pro tempore erunt singulis quindecim diebus fiant rationes de omnibus et singulis introitibus et expensis dicti Comūis, et summa ipsar, in scriptis reduci facere per Cancellarium Comūis et ipsas in fine cuiuslibet mensis legi facere in consilio generali particulariter et distincte quando fieret ad penam decem lib. pro qualibet ipsor, exigendam ab eis de facto sine sententia ferenda

Qd nullus Antianus possit ire in Ambasiatorem. Rca.

Item statuimus q nullus Antianus possit eligi ambassiator qui uadat ad aliquem locum pro ambassiatore extra districtum Ciuitatis Amelię nisi deliberatum fuerit per dnōs Antianos et decem de populo uel maiorem partem ipsor, . Et q si aliquis Antianus iret contra dictam formam in aliqua ambassiata puniatur uice qualibet in decem lib. den. ab eo de facto auferēdis per potestatem dicte Ciuitatis non obstante aliquo statuto quod prohiberetur potesti procedere contra aliquem Antianum Et q dictus Antianus pro dicta ambassiata nullum salarium habeat a comūi et si camerarius soluerit soluat de suo proprio Et q nullus antianus dum esset in officio Antianatus audeat uel presumat accipere aliquam simoniam ad penam quinquaginta lib. deñ. Simonia Antianor,

De Electione duor, Sindicorum Comūis Rca.

Domini Antiani populi et Cancellarius Comūis teneantur et debeant uinculo iuramenti et ad penam uiginti libr. mox auferendar, per dnūm potestatem pro qualibet si contrafecerint, fieri facere et eligi in consilio generali dicte Ciuitatis duos sindicos generales quor, officium duret spatio sex mēsium qui sindici teneantur et debeant iurare ad sancta dei euangelia tactis scripturis interesse saltim unus ex eis singulis consilijs populi et Comūis dicte Ciuitatis et in eisdem consilijs protestari dnō potestati et dnīs Antianis qui tunc erunt et q ipsi nō permittant nec faciant aliquam propositam que esset uel esse posset in preiudicium Comūis uel ipsi Comūi damnosa uel que esset contra formā

Statutorum dicte Civitatis teneantur etiam similem protestationem facere consiliarijs existentibus in dicto consilio quod nullus consulat super predicta proposita contra formam dictorum Statutorum et si contra dictam formam aliquid proponeretur uel consuleretur facta dicta protestatione quod dicta proposita seu quod consultum esset non ualeat ipso iure, quam protestationem Cancellarius dicti comunis teneatur et debeat ante propositam si ante fieret scribere in libro reformationum autentico uinculo iuramenti ad penam decem librarum de suo salario auferendarum, possint etiam et debeant dicti Sindici nomine dicti Comunis conueniri ab omnibus uolentibus aliquid petere comuni predicto et ipsi sindici et quilibet ipsorum possint conuenire quemcunque debitorem debentem aliquid dicto comuni et totum processum facere cum eis tam in agendo quam in defendendo coram Iudice domini potestatis ad ciuilia deputato uel coram quocunque alio Iudice uel officiali et seruetur ordo iudiciarius inter ipsos prout seruatur inter alias priuatas personas. Et quod dicti sindici in eorum administratione commiserint dolum, uel fraudem teneantur ad interesse comuni predicto. Addicientes quod si contingeret Rectorem Patrimonij uel Legatum Domini Nostri Pape rescribere mandare uel rogare dominos Antianos Ciuitatis Amelie quod possint et debeant recipere aliquas supplicationes et ponere ad partitum in concilio uel gratias facere contra formam statutorum uel ordinamentorum et reformationum Comunis predicti, quod dicti domini Antiani antequam recipiant dictas supplicationes uel ad partitum mittant teneantur et debeant rescribere ad dictum dominum Legatum seu rectorem pro parte Comunis ad replicandum contra expensis predicta impetrantis, pena cuilibet Antiano contrafacienti decem lib. illico imminente Et quod dominus potestas qui pro tempore fuerit teneatur et debeat executionem facere et fieri facere contra impetrantes predicta, si dictas expensas soluere recusauerit ad penam predictam.

De non constringendo dominos Antianos Cancellarium uel Camerarium durante tempore eorum officij Rubrica

Statuimus et ordinamus quod Potestas Ciuitatis Amelie uel eius officialis cuiuscunque conditionis existat non possit nec debeat costringere aliqua causa uel occasione aliquem astantem in officio Antianatus personaliter uel realiter toto tempore sue potestarie nec Notarium Cancellarie nec Camerarium existentem in officio tempore sue potestarie nec ipsos expellere extra Ciuitatem nec possit procedere contra eos occasione alicuius maleficij per eos commissi nec eos condemnare exceptis homicidio raptu mulierum, rapina adulterio incendio et falsitate in quibus casibus contra eos procedi possit ac si non essent in officio constituti Sed si aliquis dictorum dominorum antianorum, Notarius Cancellarie uel Camerarius commiserit aliquod maleficium exceptis maleficijs predictis debeat puniri et condemnari per primum potestatem uenturum, et non per eum potestatem cuius tempore dictus Antianus Notarius uel Camerarius aliquod maleficium commiserit ultra casus superius nominatos Et si potestas contrafecerit soluat de suo salario Comuni Amelie quinquaginta lib. den. Et ex nunc non habeatur pro potestate et nullus teneatur obedire. Et quando placuerit dominis Antianis et decem de populo uel maiori parti ipsorum, ad Dominum nostrum dominum Summum Pontificem uel ad eius Vicarium uel Legatum intiment quod mittant nouum potestatem. Insuper uolumus et firmamus quod nullus officialis seu Notarius Ciuitatis Amerie cuiuscunque status et conditionis

conditionis existat possit uel debeat confinare uel extra terram expellere aliquem Ciuem uel comitatiuum dicte Ciuitatis quacumq; de causa ad penam Centum lib. de suo salario et uinculo iuramenti. Sed si aliquis Ciuis uel comitatiuus repertus fuerit commisisse aliquem excessum seu delictum debeat puniri et condemnari secundum formam statutorum de tali maleficio loquentium

Qd' Potestas et sui officiales non possint aliquid exigere pro custodia alicuius detenti Rca.

34 Potestas Judex, Miles Notarij, uel familiares ipsius non possint nec debeant petere exigere uel habere aliqua ratione uel causa ab aliqua persona pro detentione custodia siue alicuius ductione persone aliqd seu aliquem denarium ad penam quinquaginta lib. den. quam penam procurent dñi Antiani pro cōmi a contrafaciente in predictis. Et q predicti potestas Judex Notarius, Miles uel familiares et quilibet ipsorum ad petitionem cuiuscumq; petentis debeat capere et detinere pro executione facienda in ciuilibus causis omnem personam obligatam dicto petenti in aliqua re uel pecunie quantitate. Et si in predictis uel aliquo predictorum fuerint negligētes perdant de eorum salario pro qualibet et uice qualibet decem lib. den. et teneantur ad interesse partis petētis. Et predicti potestas et officiales non possint nec debeant alicui detento cibum uel potum ad penā predictam denegare

Pro custodia detenti aliqd exigi nō possit

Teneantur facere executiones

De balistis dimittendis per potestatem in Cōmi Rca.

35 Potestas Ciuitatis Amelie qui nunc est et pro tempore erit teneatur et debeat singulis sex mensibus in fine sui regiminis dimittere et dare Camerario Cōis Amelie seu cultori [?] ad predicta deputato pro ipso cōmi recipienti quatuor florenos auri de quibus emi debeāt due baliste pro cōmi predicto et necessitatibus eius ad penam dupli ipso facto imminentem.

De expellendo per potestatem omnes furiosos Rca.

36 Potestas Ciuitatis Amelie teneatur et debeat expellere omnes furiosos de dicta Ciuitate ad penam quinquaginta lib. de suo salario ipso facto auferendam saluo q si consanguinei ipsius furiosi uellent ipsum in suis domibus retinere in modum q nulli noceat q tunc non expellantur, alioquin expellantur ut dictum est. Et portanarij Januarum non permittant ipsos uel ipsum ullatenus reintrare sub dicta pena illico committenda

De capiendo filium ad petitionem patris Rca.

37 Potestas et quilibet officialis Ciuitatis Amelie teneatur et debeat ad petitionē patris capere ducere detinere et mittere filium eius in campanile pagliatia [?] ferris et cippis quotiens a patre fuerit requisitus ad penam decem lib.

De cantonibus et morellis hostiorum deguastandis Rca.

38 Cantones de angulis et morellis hostiorum non possint rumpi nec tegulas deguastari per familiam potestatis uel castaldos uel aliquem alium sub pena uiginti lib. den. Et predicta faciant potestas suis officialibus nota ad penam centum soldorum

De constringendo per potestatem debitorem alicuius exbanniti. Rca.

39 Si aliquis de Ciuitate Amelie et eius districtu fuerit condemnatus cōmi Amelie siue eius bona fuerin confiscata uel adnotata cōmi occasione alicuius maleficij uel excessus per curiam et talis condemnatus habuerit aliquos uel aliquem debitorem seu fideiussorem seu aliquem obligatum sibi aliquo modo uel causa potestas uel quiuis alius

Debitores condemnati cogantur pro pena condemnati

officialis dicte Civitatis a talibus debitoribus et eorum fideiussoribus talis condemnati de facto sine aliquo processu uel sententia teneatur exigere pro comuni et cum effectu ad manus Camerarij facere deuenire et in utilitatem comunis conuerti, dummodo fiat primo

Et in maleficijs fiat prius discussio contra principalem.

discussio contra principalem, secundo contra fideiussores, Tertio contra nomina debitorum. Et si executio sententiarum condemnationum et exbannimentorum facta non fuerit cum effectu quod in sindicatu computentur ipso facto in salario potestatis et sui Judicis et tanto minus recipiant de suo salario et quod si non sufficeret quod ad supplimentum condemnetur ipso facto per sindicatores eorum. Addentes quod confectio de solutione huiusmodi ponatur fideiussor per potestatem et eius Curiam de facto in uera possessione et dominio bonorum condemnati pro quarto minus eius quod ipsa bona extimata fuerint per extimatores positos unum per ipsum fideiussorem et alium per dominos Antianos populi et predicta locum habeant in preteritis presentibus et futuris.

Quod Notarij Potestatis debeant scribere omnes condemnationes in cartis pecudinis et exemplare in cartis bombicinis Rubrica.

40 Notarij potestatis Amelie Civitatis teneantur et debeant omnes et singulas condemnationes et sententias per eos ferendas in consilio generali scribere exemplare in quodam quaterno cartarum bambacinarum antequam ipsum consilium congregetur, et ipse sententie legantur, ita quod concordentur sententie scripte in originali in cartis pecudinis cum ipsis scriptis et exemplatis in cartis bambacinis et postmodum latis ipsis sententijs originale scriptum videlicet in cartis pecudinis remaneat penes Cancellarium dicti Comunis, et dictum exemplum penes dictos Notarios et exequtiant et solui faciant ipsas condemnationes infra spatium a statuto contentum

Et soluentes tales condemnationes per ipsos Notarios cancellentur de dicto libro cartarum bobacinarum habita apodissa solutionis et per dictum Cancellarium facta dicta solutione condemnationis secundum formam Statutorum cancellentur et predicta fieri debeant per dictos Notarios et Cancellarium ad penam decem lib. pro quolibet ipsorum.

De Electione Cancellarij Comunis Amerie. Rubrica.

Statuimus et ordinamus quod Cancellarius comunis Civitatis Amelie eligatur et eligi 41
debeat per dominos Antianos populi Civitatis Amelie una cum consiliarijs et consilio Decem bonorum uirorum de populo pro tempore existentes et habeat et habere debeat dictus Cancellarius pro eius salario tres florenos ad rationem quinquaginta bon. pro quolibet floreno mense singulo que electio fiat et fieri debeat de semestri in semestre

De Officio Cancellarij Comunis Amerie. Rubrica.

Statuimus et firmamus quod Notarius Cancellarie comunis et Civitatis Amelie in prin- 42 populi
cipio sui officij iuret et promittet alteri Notario ipsam promissionem et sacramentum scribenti et stipulanti nomine et vice Comunis Amelie solicite legaliter, et prudenter suum officium, quod duret prout in precedenti capitulo expressum est incipiendum die iuramenti ipsius exercere et facere inuiolabiliter, quod officium tale est videlicet continue in Civitate Amelie moram trahere tempore sui officij et scribere omnes introitus et expensas dicti comunis, que de mandato et licentia dominorum Antianorum fierent, et non scribere expensas et ea que contra formam Statutorum quoquo modo fierent, et scribere in nullo addito uel obmisso omnes et singulas preposita, et deliberationes antequam consilium congregetur et non post per dominos Antianos et decem de

populo

populo prouisas et confirmatas, Et dicta partita
consilia et reformationes cuiuscumq; consilij
adunantię uel arrenghe et ordinamenta et proui-
siones de licentia et uoluntate predictor, dnor,
Antianor, uel que per ipsos fierent ad bussulas
et pallucttas ita tamen q ipse Notarius legat
ante omnia partitum arrengantium et con-
sulentium et illud mittat ad partitum, et de
ipso lecto fiat partitum prout uoluerint dni An-
tiani et non aliud, et credentias sibi impositas
tenere donec fuerit publicum, et scribere et regi-
strare omnes lras comis predicti uel alia cuiuscumq;
generis instrumenta et omnia alia pro comi ne-
cessaria, tam in prima q in secunda scriptura
ita q nemo de ipsis scripturis causam habeat
aliquid facere, Et salarium a dicto comi reci-
piat nullum, et omnium officialium dicte Ciui- Fin de
tatis intrinsecor, electiones iuramenta et proui-
siones que fierent, et etiam nomina condemna-
tor, cum quantitatibus condemnationum et
causis petere et recipere ipsis in consilio latis, et
de his facere unum librum, et scribere solutionem
cuiuscumq condemnationis et a quo et cui Camerario
fieret tam in libro introituum dicti Comis q in
margine carte condemnationis eiusdem, et
ipsam condemnationem postq ad plenum
satisfactum fuerit tam comi q parti, si ad
partem de ea aliquid pertineret uel pro eo in
aliquo esset lata cancellare et de cancellatu-
ra huiusmodi et solutione suo proprio signo
et nominis expressione facere mentionem
et scribere et assignare cuicumq Notario Ciui-
tatis predicte dicta sua ad copiandum illi cu-
ius merito interesset. Et omnia et singu-
la supradicta et et quecumq alia eor, quod-
libet facere et exercere secundum formam
Statutor, factor, et faciendor, Ciuitatis pdicte

et seruare in quantum sua interest obseruandum
et saltim omni die lune cum instantia alijs ad
memoriam deducere omnia et singula sta-
tuta et ordinamenta huiusmodi et de ipsa qua-
libet recordatione breuiter de sua manu ex-
pressam facere mentionem, librum facere spe-
cialem de ambassiatoribus Nuntijs operarijs
et magistris quibuscumq personis expresse ad
soldum comis mittendis uel conducendis tam
de die quo iuerint uel steterint q die quo redie-
rint et quam horam, et quod fuerit ipsum soldum
et etiam pro quot diebus, et cum quot equis et fa-
mulis fuerint ad huiusmodi ordinationem itaq
de tempore numero die et quantitate nulla uale-
at aliquibus dubitatio uel scretium exoriri, et
deposito suo officio de gestis et administrationibus
sui officij reddere plenariam rationem cum
integra actor, uel libror, uel illor, omnium debendor,
restitutione et solutione infra tres dies post depo-
sitionem sui officij coram sindicatoribus ad sindi- Sindicatus
candum eum deputandis per dnos Antianos populi
qui sindici plem potestatem habeant in dicto sindi-
catu et circa ipsum cognoscendi expediendi con-
demnandi et absoluendi prout eis uidebitur Iu-
ridicum Et infra tempus predictum legere debeat
dictus Cancellarius nomina consiliarior, in consilio
quando consilia fiunt Et dictus Cancellarius debeat
omnia et singula supradicta plenarie adimplere et
obseruare sub pena et ad penam uigintiquinq
lib. den. Teneatur et dictus Cancellarius omnes
et singulos condemnatos eor, condemnationes sol-
uentes cancellare sine aliquo salario uel mercede
sita contentus suo a principio ordinato salario, et
plus directe uel per obliquum petere non possit
uel recipere quoquo modo, et si secus fieret pu-
niatur ut dictum est denuntiantis cum uno
teste sufficiat probatio contra eum per sacramentum.

denuntiantis cum uno teste fide digno

Qd Cancellarius Comis reassignet oia acta successori suo Rca

43 Quicunq fuerit Cancellarius seu Notarius dnor Antianor populi oia acta et scripturas quas fecerit teneatur et debeat uinculo iuramenti ad penam uigintiquinq lib. den. reassignare successori suo in Cancellaria comis, et ea uel eas penes se habere uel tenere non ualeat ullo modo

Qd per Cancellarium Comis copietur Liber rationum Comis Rca

44 Per Cancellarium comis Amelie copieti liber seu quaternus in quo sint scripte rationes comis recipere et habere debent a comi uel specialibus personis pro ipso comi obligatis, et unus liber huiusmodi sit apud sacristiam Ecclesie sancte Firmine aliuis sit in Cancellarie Comis

De sigillo et litteris Comis sigillandis Rca

45 Statuimus et ordinamus q sigillum comis stet in quadam cassetta serrata tribus clauibus quar quelibet sit apud unum Antianum una pro quolibet, ita q tres Antiani habeant dictas claues, et reliqua clauis supedany in quo dicta cassetta debeat sub clausura permanere apud quartum Antianum debeat retineri, et hec sub uinculo eor iuramenti debeant obseruari, et ad penam unius floreni auri pro quolibet et quotiens contrafactum fuerit comi Amelie applicandam Et q littere Comis pro tempore faciende non sigillentr nisi primo legantur coram dnis Antianis adminus trium numero existente per Cancellarium comis pro tempore existentem, et q dicte littere dicti Comis tam missiue q remissiue debeat registrari per dictum Cancellarium, Addetes q bulletta parua dicti Comis sub simili clausura stet et retineatur sub pena predicta

Qd omne partitum fiat ad bussolas et pallucctas preter arrengam Rca

46 Ordinamus q omne partitum et reformatio tam Consilij generalis q comis q et cuiuscunq debeat fieri ad bussulas et pallultas quar una sit alba et alia nigra in quibus consiliarij mittere unam manum in una bussulam et aliam in aliam clausam ita q non possit cognosci in quam mittatur pallulta, et bussula in qua plures pallulte misse inuenirentur partitum obtineat. Et si aliter fieret aliquod partitum uel reformatio sit nullum, et nulla, et pro cassis et irritis habeatur Et si plures in ipsis bussolis essent pallulte inuente quam consiliarij seu recipientes ad partitum pallultas ipsa reformatio nulla existat Et mittens plures una pallulta in eis puniatur uice qualibet in Centum lib. den. non mittens manum ut dictum est, soluat uice qualibet duodecim den. Et potestas teneatur notificare dictis consiliarijs una uice qualibet mense Et in rogatione sindici partium fiat ad bussulas et pallultas modo supradicto. Et quotiens super aliquam propositas partitum missum fuerit perditum de nouo in eodem consilio non possint aliquid dici uel consuli post ipsum partitum perditum super ipsa proposita, et quicquid consuleretur, seu diceretur scribi non possit per Cancellarium ad penam uigentiquinque lib. nec ad partitum mitti, Et si contra fieret non ualeat ipso iure, et si ante partitum missum plures consulerent et consilium alicuius perderetur facto partito ad bussulas et pallultas ad uoluntatem dnor Antianor ad partitum mitti possint consilia alior Si uero ipsa proposita perdita tangere facta alicuius specialis persone non possit per directum uel per obliquum deinceps in aliquo proponi consilio toto tempore ipsius antianatus pntis

Sus parti- perditis poss- consilia ali- re poni ad- titum

p[re]ntis et si fieret non ualeat ipso iure et si inueni-
rentur plures pallulle misse in bussolis q[uam] consilia-
46 rij essent remittatur dictum partitum si uidebitur
dominis Antianis

De bullecta d[omi]nor[um] Antianor[um] apponenda in apodissa Camerarij R[ubric]a.

47 Ut Camerarij Ciuitatis Amerie ab inhonesto spendi modo facilius arceantur statuimus et firmamus q[uod] Camerarij Co[mun]is Ciuitatis Amelie eorum deliberatione precedente uel dispositione statuti non possint nec debeant aliquid expendere seu dare cuicunq[ue] persone Collegio uel uniuersitati de pecunia et hauere co[mun]is predicti sine speciali apodissa d[omi]nor[um] Antianor[um] populi qui pro tempore fuerint sigillata cum eor[um] sigillo uel bullecta parua et deinde subscripta manu propria Cancellarij dicti Co[mun]is, et si dicti Camerarij co[n]tra predicta fecerint, et dicta apodissa non habita aliquid expendiderint de suo proprio et ad ipsor[um] damnum, et non de pecunia co[mun]is p[re]dicti expendisse censeantur et reputentur, ita q[uod] ad exitum co[mun]is predicti scribi non possit. Et Cancellarius qui pro tempore erit non audeat uel presumat ad exitum expensar[um] alicuius Camerarij aliquid scribere seu ponere, quod esset contra formam statuti, uel non esset deliberatum legitime et si contra fecerit in predictis possit et debeat condemnari tempore sui sindicatus ad interesse dicti co[mun]is Amelie, et q[uod] de predictis sindicetur per sindicos deputatos ad sindicandu[m] causam prefati Co[mun]is aliqua loquente in contrarium non obstante

De sindicatu Camerarij Co[mun]is Amerie R[ubric]a.

48 Quia unusquisq[ue] sue uillicationis tenet[ur] reddere rationem et Camerarij co[mun]is Amelie qui pro tempore fuerint administrent et gerant multa et uaria de quibus congruum est reddere rationem, statuimus et ordinamus boni exempli gratia q[uod] ipsi Camerarij sindicentur et sindicari debeant de gestis et administratis et ad eor[um] manus deuentis, eor[um] durante officio per sindicos et sindicatores positos ad sindicandum d[omi]nos Antianos suo tempore quo dicti d[omi]ni Antiani sindicantur una cum eis ita q[uod] de co[m]missis et neglectis contra formam statutor[um] Ciuitatis Amelie condemnentur et puniantur Et q[uod] finito eor[um] officio et ante sindicatum predictum teneatur et debeant integraliter et cum effectu etiam nullo petente restituere infra quinq[ue] dies post finitum officium predictum seu post eor[um] calculum rationis Camerario nouo Co[mun]is predicti eorum successori omnes pecuniar[um] quantitates et res et alias quas pro reuisione eor[um] repertum fuerit plus recepisse q[uam] expendisse pro co[mun]i predicto ad penam uigintiquinq[ue] lib. pro qualibet die quo fuerit in mora dum tam[en] q[uod] per d[omi]nos Antianos qui pro tempore erunt non foret aliter prouisum seu determinatum et hoc capitulum obseruetur aliquo non obstante

De Introitibus ordinarijs Co[mun]is Amerie reducendis ad manus Camerarij R[ubric]a.

Non sine magne utilitatis causa et quiete 49
dicte Ciuitatis adducti sequentem ordinationem d[omi]ni Rectoris Prouincie patrimonij presentialiter declaramus describi et declarari prouentus et introitus co[mun]is predicti reddendos et exigendos et quos exigi et reddi mandam[us] ad manus Camerarij deuenire tam de gabellis q[uam] de datiis et alijs prouentibus co[mun]is predicti in forma [ordinaria] predicta inferius adnotata mandantes ex nunc haberi pro ordinarijs introitibus et exigi posse et debere temporibus infrascriptis nisi per consilium generale aliter prouideretur

temporibus secuturis

Imprimis nanq volumus et mandamus q in Ciuita-
te predicta et eius comitatu annuatim exigi more
solito gabellam bladi et leguminis hoc modo uz
pro qualibet salma grani uel leguminis et seca-
le quatuor soldos pro qualibet salma, spelte
ordei uel similium duos soldos, et si quis insoluen-
do dictam gabellam fraudem aliquam fecerit uel
comiserit bladi recollecti de uel in districtu et ad
libratu Amelie nomine pene uigintiquinq lib. den.
soluere teneatur, et de tali fraude ualeat accusari
et denuntiari per quemlibet et nomen teneatur
in credentia et secretum et lucretur tertiam partem
dicte pene Et de predictis etiam inquiratur et in-
quiri debeat per potestatem dicte Ciuitatis de
mense augusti cuiuslibet Anni et super ipsa inqui
sitione examinentur et examinari debeant saltim
quinq homines de quolibet Castro Comitatus Amelie
et de aliis confinatibus prope confines Ciuitatis pdi
cte prout sibi potestati uidebitur et placebit Et si super
predictis dictus potestas fuerit negligens soluere teneatur
et soluat comi predicto pro interesse eiusdem pro pena
et noie pene dum dictam inquisitionem et pro-
cessum et predicta facere obmiserit ducentas
lib. den. retinendas tempore sindicatus eiusdem
per Camerarium dicti comis qui pro tempore
erit

Item statuimus uolumus et mandamus q exigatur
modo predicto in Ciuitate predicta et comitatu
predicto gabella musti uz pro qualibet salma
soluatur et exigatur sold. duo Et si quis contra
fecerit in predictis puniatur modo et forma qua
in proximo capitulo continetur, et contra sic frau-
dantes similiter procedatur et punitio fiat, Et
simili modo procedatur per dictum potestatem
ad dictam penam de mense Nouembris et de-
nuntiatores partem lucri habeant Et etiam dictus
camerarius retineat penam quam incurreret di-
ctus potestas propter negligentiam supradictam
Et q Camerarius qui pro tempore fuerit in di-
ctis casibus dicto tali denuntianti de pecunia
que peruenerit dicto comi occasione predicta
dictam partem dicto denuntianti et absq pena sol-
uere et absq aliqua deliberatione

Item statuimus q in Ciuitate Comitatu et districtu
Amelie exigatur gabella pasculi bestiarum et uen-
datur more solito secundum formam ordinamentorum
gabelle

Item statuimus et ordinamus q exigatur in Ciui-
tate predicta gabella Macelli uz carnium que
uenduntur ad minutum et uendenti more
solito

Item statuimus q exigatur in Ciuitate Amelie
gabella piscium et uendantur more solito

Item statuimus q exigatur in Ciuitate predicta
gabella bestiarum que uenduntur in Ciuitate Comi-
tatu et districtu predictis et uendatur more
solito

Item statuimus et firmamus q uendatur gabella
mensurarum et statere more solito et exigatur in
Ciuitate Amelie

Item statuimus q exigatur gabella cinerum et more
solito uendatur

Item statuimus et ordinamus q exigatur gabella
generalis et uendatur more solito et colligatur
secundum formam ordinamentorum comis Amelie

Item statuimus et declaramus ad manus Camerarii comis
predicti deuenire redditus omnium Castrorum infrascri-
ptorum districtus et comitatus Amelie quorum Ca-
strorum nomina et quantitates inter cetera sunt uz

Porchianum quinquaginta lib. perusin annuatim in
festum S.te Firmine de Mense Nouembris

Collicellum } uidelicet sex decim soldos
Grattuccia } inter cetera regulariter

Podium ... quilibet focularis quoli-
Sanctum succolum ... bet et mense Nouembris
predicti in festo Sancte firmine
Item statuimus et declaramus ad manus dicti Camerarij deuenire quantitates pecuniar. exigendar. de Maleficijs et damnis datis

De Palijs portandis infrascriptis Ecclesijs q(ui)l(ibe)t Semestri Rca.

50 Ad hoc precibus beator. firmine Augustini et Francisci status Ciuitatis Amelie pacificus conseruetur statuimus et ordinamus ad honorem et comodum Ecclesiar. Sancte firmine predicte beati Augustini et beati Francisci q(uod) quilibet Potestas Ciuitatis predicte, qui ueniet ad regimen Ciuitatis predicte tempore futuro et post confirmationem presentium statutor. ad reuerentiam dictor. Sanctor. de suo proprio salario et suis expensis teneatur et debeat dare et deferre dicte Ecclesie Sancte firmine unum palium ualoris ad minus Viginti quinq. lib. den. per tempora currentia. Et Ecclesie S.ti Augustini de Amelia sequens potestas unum alium palium dicti pretij tempore suo et de suo salario Et sequens tertius potestas teneatur et debeat pro tempore suo unum palium de suo salario dicti pretij dare et offerre Ecclesie S.ti Francisci de Amelia et sic fiat et currat imperpetuum, itaq. quilibet potestas qui ueniet ad dictam Ciuitatem ut supra dictu(m) est unum palium dicti pretij offerat ut superius est prouisum in tempore sui officij et quolibet semestri. Et q(uod) dicta palia emi faciant rectores predicti .i. potestates qui pro tempore erunt ad regimen predictum et ducantur ex Ciuitatem predictam portari faciant cum apodissa uenditoris eorundem et si quis contrafecerit puniatur et condemnetur ipsofacto in quinquaginta lib. den. pro qualibet potestate et qualibet uice applicandis Canonicis et Capitulo Ecclesie Amelien. pro ipsa Ecclesia et alijs Ecclesijs predictis Et ad hoc ut dicte oblationes ordinate procedant uolumus et firmamus q(uod) fiant sicut superius est complexum et q(uod) fiant in festiuitatibus et temporibus pro ut d(omi)nis Antianis populi qui pro tempore erunt uidebitur et placebit, dummodo ad portationem et oblationes cerei deferendi ad Ecclesiam Sancte firmine p(er) ipsum potestatem offerentem dictum palium ipse potestas eo casu minime teneatur non obstante prouisione de predictis per aliud capitulum presentium statutor.

Incipit Liber Secundus de Elemosinis et primo de Palio et Cereo dandis Ecclesiae Sancte firminae. Rca.

Ut Ciuitas Amelie precibus et meritis beate Marie Virginis et martiris firmine de bono in melius in pacifico statu conseruetur ad honorem et laudem ipsius statuimus et ordinamus q(uod) Com(mun)e Amelie det et dare debeat omni Anno in festo S.te firmine de Mense Nouembris ipsius Ecclesie unum palium ualoris extimationis usq. ad ualorem ad plus octo flor. auri si pro minori pretio haberi non possit et unu(m) cereum ponderis quinq. lib. et Camerarius dicti Comis qui pro tempore fuerit teneatur et debeat fieri facere de denarijs dicti comis et pretium predictum soluere possit sine alia deliberatione Et si impedictis dictus Camerarius negligens fuerit puniatur et condemnetur comi Amelie in quinq. lib. den. Insuper statuimus q(uod) Canonici Ecclesie prelibate una cum Camerario comis Amelie qui pro tempore fuerit teneatur et debeat facere unum inuentarium de omnibus palijs datis et dandis cum

signo dictor, paltor, Et si dicti Canonici unacu dicto Camerario dictum inuentarium non fecerint priuentur in die festiuitatis oblatione dicti palij et cerei Adducentes q. Camerarius predictus per duos dies ante festiuitatem predictam requirere debeat et de mense Nouembris Canonicos predictos uel maiorem partem ipsor, pro dicto inuentario faciendo Et si dictus Camerarius fuerit negligens in predictis xl. sold. den. soluere teneatur. Et q. dñi Antiani qui pro tempore erunt dictum palium emi faciant extra Ciuitatem Amelie et in Ciuitatem ipsam portari cum apodissa uenditoris uinculo iuramenti.

De luminarijs fiendis in festo Sancte Catherine uirginis Rca.

2 Ad hoc Amelie Ciuitas semper in libertate conseruetur precibus et meritis beate Catherine Virginis statuimus et firmamus q. dñi Antiani Ciuitatis predicte qui pro tempore erunt omni Anno in festo s.te Catherine teneantur et debeant accedere ad dictam Ecclesiam et secum expensis comis ducere et portari facere unum cereum cere ualoris extimationis Centum sold. et dictum cereum offerre et dare Monasterio S.te Catherine predicte ad hoc continue accendatur dum in dicta Ecclesia diuina celebrantur Et predicta dicti dñi Antiani facere teneantur uinculo iuramenti et penam decem lib. pro quolibet ipsor, et Camerarius dei Comis dictum cereum emere de pecunia dicti Comis ad dictam penam

De Luminarijs faciendis in festiuitate beate marie de Mense Augusti et Sancte Firmine de Mense Nouembris Rca.

3 Vt precibus et intercessionibus gloriosissime Virginis beate Marie et beate Firmine Aduocate Comis Amelie aduiuentur et semper de bono in melius presens pacificus status noster augumentetur Idcirco et ordinamus q. omnes Judices Medici Notarij et spetiarij et mercatores uendentes pannum ad retalglum lanaioli et alij exercentes artem lane omnesq. magistri lapidum et lignaminum et Fabri et Macellarij ceteriq. habentes matricolam siue portantes siue portari facientes cereum in festiuitatibus supradictis de quo cereo seu cereis fit requisitio seu fieri est consuetum in uigilia s.te Marie de Mense Augusti, et in Vigilia Sancte Firmine de Mense Nouembris debeant et teneantur associare eor, cereum uz quilibet cereum sue artis hoc modo et forma Vz quilibet Judex debeat portare dictis festiuitatib. s.te Marie de Mense Augusti et s.te Firmine de Mense Nouembris unum cereum cere ponderis unius libre et quilibet alius de dicta matricola. Vz Medicus Notarius spetiarius portare debeat unum cereum adminus medie libre cere Et quilibet alius mercator uendens pannos ad retalglum debeat portare associando eor, cereum unum cereum cere ponderis unius libre cere et non ultra et quilibet alius exercens artem lane per se portare debeant cereum saltim ponderis quatuor unciar, Ceteri autem scripti in numero Matricolar, seu matricolis aliar, artium Ciuitatis Amelie portare debeant temporibus supradictis uz magistri et facientes artem per se cereu saltim medie libre cere Alij uero ultra magros predictos hoc est discipuli et alij cum dictis magistris morantes artes exercentes portent cereu saltim trium unciar, cere Et potestas bandiri faciat predicta ante quindecim dies ante festum sancte Marie de Mense Augusti et festum sancte Firmine de mense Nouembris et in Vigilijs dictar, festiuitatum dictus potestas legi faciat

legi faciat omnes matricolas artium dicte Ciuitatis publice in platea Ciuitatis Amelie et non reperti ibi et cum cereis ut dictum est puntentur et puntati puniantur omnes debentes portare cereum unius libre ut dictum est et non habentes iustam excusationem quam omnes puntati facere debeant infra tres dies ex tunc proxime sequuturos in quadraginta soldis alij uero in decem soldis qui puntati fuerint dicto modo quam penam dominus potestas de facto solui faciat et cum effectu Camerario Comunis Amelie Et si dictus dominus potestas negligens fuerit in predictis puniatur et condenetur tempore sui sindicatus in decem lib. den. pro quolibet puntato et legitime non excusato Addicientes quod in Vigilijs festiuitatum predictarum dominj Antiani populi et Cancellarius et Camerarius qui pro temporibus predictis erunt habeant et habere debeat unum Cereum cere pro quolibet ponderis triuz librarum et non plus Et Camerarius predictus soluere possit de pecunia dicti Comunis absque aliqua deliberatione et soluere teneatur ut hactenus consuetum est

Quod Potestas teneatur accedere ad Ecclesiam Sancte Firmine R[ca]. 4

4 Ad honorem et reuerentiam omnipotentis Dei et beatorum martirum Firmine et olimpiadis Capitum gubernatorum et protectorum Ciuitatis Amelie statuimus et ordinamus quicunque fuerit electus in potestatem dicte Ciuitatis et die qua uenerit ad dictam Ciuitatem antequam descendant ab equo teneatur et debeat ad penam Viginti quinque lib. den. accedere ad Ecclesiam s.te Firmine et ante dictam Ecclesiam reuerenter intrare et ad altare accedere et ibidem offerre quicquid ipso potestati uidebitur et placebit

De reddendo ius sumarium pijs locis R[ca]. 5

Statuimus et ordinamus quod Potestas et eius Curia et qui loco eius fuerit et debeat plenum ius sumarium reddere et facere Prioribus et Antianis fraternitatis sancte Marie laicorum de Amelia et quibuscunque alijs pijs locis seu sindicis et procuratoribus eorum sine salario et oblatione libelli et sine strepitu et figura Iudicij de pecuniarum summis et rebus alijs ipsis debitis per quoscunque Etiam potestas non possit priores et Antianos predictos cogere ad aliquod officium recipiendum per Comune sibi datum donec eorum officium durat Addicientes quod domus sancte Marie predicte semper debeat protegi et defendi contra quemcunque per Comune Amelie et eius officiales Et potestas qui pro tempore erit summarie et omnibus exceptionibus reiectis teneatur et debeat exequi testamenta Codicillos et omnia alia instrumenta que producerentur coram eo in fauorem dicte fraternitatis et habeatur ipse prior pro legitimo Administratore domus predicte si fuerit publice electus per homines de Amelia qui congregati fuerint more solito ad consilium dicte fraternitatis Ita quod contra ipsum priorem exceptio aliqua quod non sit prior uel similia opponi non possint ad penam decem librarum opponenti pro qualibet uice Et nihilominus dicta oppositio non ualeat Et quod oblati uel offerendi in futurum quibuscunque Ecclesijs et locis pijs teneantur et cogi debeant per potestatem et officiales eius ad soluendum omnes datiuas per Comune Amelie imponendas et subire omnia onera realia et personalia et gabellas comunis predicti preter oblatos comunis Amelie et in futurum offerendos qui nullum onus subire debeant et etiam preter oblatos et offerendos fraternitati predicte pro quibus ipsa fraternitas soluat et soluere debeat quolibet anno pro lib. ipsorum et cuiuslibet ipsorum pro quolibet Centinario adcatastatus in catastis comunis uiginti soldos hoc tamen expresso quod gabellas omnino soluere teneatur — oblati fraternitatis et non tenentur ad datiuas ... uero sic.

L

21 v

6 De Cereo faciendo per Potestatem in Vigilia Sancte Firmine suis expensis R^{ca}

Potestas Civitatis Amelie ad honorem dei et beate Firmine maioris Ecclesie Amelie teneatur et debeat fieri facere de sua pecunia unum cereum cere et illum accensum portari facere cum comitiva dominorum Antianorum populi et aliorum qui fuerint ordinati de sero in vigiliis festivitatis predicte et mane in celebratione missarum facere retineri accensum et ipsum cereum et residuum dicti cerei offerat seu offerri faciat in altare dicte Ecclesie remanendo Et predicta teneatur facere vinculo iuramenti ad penam decem lib. den. ipsi Ecclesie applicandam Et debeat esse cereus ponderis sex lib. non obstante quod in electione non dicatur

Videas 3° in lib. p° cap. fin. in fin. quod tollit dispositio huius capituli

In electione et capitulo oretenus debet exprimi

De faciendo et portando cereum in festo Sancte Marie de Mense Augusti R^{ca}

7 Ordinamus et statuimus ad reverentiam et honorem beatissime gloriose matris dñi nri Jesu xpi de mense Augusti expensis comunis Amelie fiat quidam cereus cere ponderis decem libr. quem portari faciat Camerarius comunis de sero cum imagine beate Virginis in sero Marie accensum ante eam dum per Civitatem ducitur et similiter de mane ad missam maiorem continue accensum donec missa solemnius cantatur, et post hec residuum dicti Cerei Camerario fraternitatis detur et assignetur

Incipit liber Tertius Causarum Civilium Et primo De Citatione in civilibus R^{ca}

1 CIVIS vel habitator Civitatis Amelie in civilibus causis citatus per Castaldum comunis oretenus teneatur comparere coram potestate seu Judice eius in termino quem dictus Castaldus duxerit prefigendum ad domum autem citatus sequenti die ante tertiam compareat dicto modo suo adversario de iustitia responsurus si die citationis vel infra ipsum terminum esset in Civitate Amelie et q. an non fuerit vel non fuerit in Civitate predicta stetur relationi dicti castaldi si vero non esset in Civitate comparere debeat infra duos dies post citationem de eo factam Comitatensis autem sive districtualis seu extra Civitatem et burgos habitans citatus oretenus vel ad domum sequenti die proximo post ipsam citationem ante vesperas vel post si partes videbitur et fuerint concordes qua supra modo debeat comparere suo adversario de iustitia responsurus, et in ipso termino similiter actor debeat comparere Si vero citatus non comparuerit in termino predicto sibi statuto comparente actore et suam contumaciam accusante solvat pro banno vice qualibet quinque soldos, si autem citatus comparuerit accusans contumaciam actoris non comparentis in termino ipse actor eandem penam comuni solvere teneatur utrique et in utroque casu pena contumacie reservata secundum ius comune et reficiantur expense et veniatur ad immissionem tenute ex primo decreto Citatus autem personaliter non comparens in termino assignato accusatus ab actore in contumacie habeatur pro merito contumace. Et ad domum vero oretenus citatus eodem modo accusatus non comparens in duabus citationibus merito contumax habeatur, et in utroque casu contra contumacem huiusmodi tamquam merito contumace procedatur secundum ius et formam statutorum suo adversario postulante Et quilibet Castaldus ad petitionem cuiuscumque petentis sine aliqua comissione et mandato potestatis vel iudicis vel alicuius eorum possit et debeat citare quemlibet hominem et personam in civilibus causis supradictis et etiam teneatur Et de huiusmodi citatione stetur sue relationi et pro legitima citatione et idonea habeatur et tali modo citatus qua supra non comparens habeatur pro vero et merito contumace. Citatus vero in prima citatione non comparens exinde in actis

expensis

expensis ipsius citatj et hec omnia ualeant iure aliquo non obstante Si uero debitor alicuius sit defunctus dicti Castaldi possint et ualeant citare ad petitionem creditoris uolentis aliquid petere contra ipsius bona hereditatem uel heredes talis defuncti heredes ipsius et uolentes esse heredes et pro heredibus respondere et bona defendere ut heredes et sub nomine appellatiuo predictorum propriis nominibus non expressis et referre citationem factam de eis dicto modo et predicta citatio et relatio dicto modo facta ualeat et teneat et ipse ad cuius petitionem dicta citatio et relatio facta esset possit et ualeat contumaciam accusare simpliciter contra eos ac si eorum propria nomina fuissent expressa, itaque dicta contumacia afficiat eos non comparentes, et sint et reputentur ex tunc legitime contumaces iure canonico ciuili uel municipali non obstantibus que in contrarium loquerentur. Et predicta locum habeant et obtineant plenam roboris firmitatem in preteritis presentibus et futuris et in omnibus processibus etiam iam finitis. Addicientes quod processus facti et faciendi contra ipsos heredes innominatos ualeant et teneant et plenam obtineant roboris firmitatem dummodo tales heredes sub nomine appellatiuo ante pronuntiationem tenute appareat citati saltim bis ad domum habitationis olim dicti defuncti et ipsa apparentia probetur per relationem dicti Castaldi que pro legitima habeantur ut dictum est. Pro ueritate et

De Relatione Castaldi et horis sedendis R^ca.

2 Quicumque fecerit aliquem citari ad curiam procuret quod Castaldus uel quilibet alter iuratus et deputatus nuntius citans referat citationem sibi comissam de sero uel de mane Judici uel Notario que contineat nomen citati nomen Castaldi et nomen ad cuius petitionem citetur et quando et si personaliter uel ad domum habitationis citati ad quem terminum Et si quis dictam formam non seruauerit contumaciam citati accusare non possit nec alicuius citatio ualeat Et Judex antequam accedat ad bancum ad ius reddendum statim dictis missis faciat pulsari campanam comunis que est in campanili comunis perspatium competens ut actores ueniant et citati, qua pulsata Judex accedat ad bancum ad ius reddendum mandans cuilibet de palatio ad penam quinque soldorum quod sedeat et taceat et nullum colloquium faciat per quod examinatio cause ualeat impediri et faciat legi per Notarium banci ad Ciuilia deputatos citationem et gridari a quodam castaldo primo actorem secundo reum quicumque ipsorum non comparuerit ad petitionem comparentis et contumaciam accusantis pro contumace habeatur et scribatur et si nulla partium comparuerit sit citatio nulla. Si autem contumax comparuerit Judice tunc sedente pro tribunali audiatur et cassetur contumacia et tunc presentes gridati accedant ad bancum coram Judice et nulla alia persona [f] que alleget gridatj iura ex tunc examinata causa partes descendant, et iudex procedat ad aliam citationem legendo dicto modo, Et si potestas uel Judex predicta non adimpleuerit nec obseruauerit in totum uel in partem quod ipso iure incidat in penam quinque florenorum auri. Quando autem occasione Consilij congregandi Judex non sederit et de mane ante tertiam tenentur actores et citatj in causis comparere de sero eodem die ante uesperas uel post si partes essent concordes coram dicto Judice pro ut in dicto termino essent citatj, et quelibet pronuntiatio Judicis reseruans aliquibus absentibus alia iura uel tempora ratione absentie Aduocatj uel procuratoris uel alterius persone et maxime pro factis comunis quatcumque et quocumque ex suo officio ualeat et teneat auctoritate presentis Statutj dummodo dicta reseruatio sit ueridica. secundum ius

Qua hora Judex sedeat

Campana comunis

F accedat cum eis preterquam Aduocatj et procuratores uel persona

Pro congregatione comunis citationes non retardantur

De oblatione libelli a decem libris supra et pronuntiatione tenute R[ca]

3 Si libellus in civilibus causis offeratur reo
coram Judice ab actore sive Judice sive
reo dandus a decem lib. supra ex tunc Ju-
dex det reo terminum trium dierum ad deliberate
respondendum et opponendum supradicto libello
et ad comparendum postmodum coram eo et de-
inde si reus contendat contestetur lis et iuretur de
calumnia et de veritate dicenda et per Judicem
utriq; parti detur terminus decem dierum perempto-
rie ad probandum hincinde super questione eadem
Et demum ipse Judex ad ulteriora procedat et proce-
dere debeat in dicta causa usq; ad sententiam in-
clusive secundum formam iuris et ordinem iudicia-
rium. Si vero reus contumax fuerit et petitio fuerit
realis inducatur et imittatur actor impossessionem
bonorum rei petite ab eo vel imittatur ipossessionem
rei petite et in aliis bonis pro expensis legitimis pro
mensura dictarum expensarum et non ultra reo absente
iuris beneficio reservato. Si vero fuerit personalis in-
ducatur actor impossessionem bonorum primo mobilium
et si mobilia non haberet nominum debitorum rei contu-
macis usq; in quantitatem rei petite et pro expensis
legitimis et sit in arbitrio actoris ubi voluerit tenu-
tam ipsi reo beneficio reservato Juris refectis expensis
et impronuntiatione tenute imissione et datione
sit salvum ius cuiuscunq; habentis et Judex pronu-
tiet et dicat salvo alterius iure et cuiuscunq; ha-
bentis Et postea si quis veniens dicat se habere potio-
ra iura cum audiat et discernat factum sumarie
sine salario et oblatione libelli Et insuper pronuntiet
sicut ei videbitur iudicandum pronuntiandum de
iure et eum faciat potiorem in iure fructus aut
dote tenute per curiam per quos creditor extra
perceperit computetur in sortem salvo quod si alicui
fuerit data tenuta pro dote tunc fructus dicte
tenute in sortem minime computentur Statuentes
quod potestas et Judex super suma decem lib. et ab-
inde infra usq; ad Centum sold. procedere et diffi-
nire possint sumarie et plano sine figura Judicii
et oblatione libelli et in hoc die responsionis vel se-
quenti salarium comunis solvatur Super suma autem
Centum soldorum et abinde infra libellus non offeratur
nec salarium Comunis solvatur aliquod Sed Judex audi-
ta petitione actoris verbo tenus sine litis contestatione
a decem soldis supra usq; in centum soldos recepto
uno teste diffiniat questionem et credatur sacramento
actoris cum uno teste usq; ad centum soldos a qui-
bus supra offeratur libellus de decem soldis abinde
infra credatur sacramento delato a Judice digniori
persone ut Judici videbitur et quod dictum est in
actore idem sit de reo intelligendum ut cre-
datur reo usq; in quantitatem centum soldorum
cum dicto unius testis a decem soldis infra cre-
datur sacramento dignioris persone sub pena
potestatis vel Judicis et cuilibet ipsorum contrafacienti
in predictis vel aliqua particula predictorum seu
obmittenti seu negligenti predicta vel aliqua parti-
cula predictorum et pro qualibet et vice qualibet
decem florenorum auri mox iminente

Margin notes: absente Jure beneficio reservato — Comina debitorum dantur post mobilia — Contumaci audiatur refectis expensis — Tenuta dotis causa ex primo decreto lucratur fructus — Potestas et Judex possit procedere et diffinire usq; ad decem lib. sine oblatione libelli — Juramentum et uno teste ipsos

De Salario solvendo in civilibus causis R[ca]

Salarium sex den. pro qualibet lib. quan- 4
titatis in civilibus causis petita solva-
tur Camerario comunis ubi libellus offer-
tur ab actore in contestatione litis ubi autem
non offertur libellus solvatur ab actore ea
die qua per reum responsum fuerit coram
Judice vel sequenti si autem res petita non consistat
in pecunia solvantur sex den. pro qualibet lib.
congrue extimationis pro salario dicto comuni
modo predicto Et si reus ante litem contestatam
debitum confitebitur restituat tantum salarium
actori

actori antequam discedat de palatio. Si autem reo debitum confitente salarium non fuerit ab actore solutum comiti, tunc reus ipsum salarium soluat totum. Si uero reus quantitatem petitam negauerit restituat medietatem salarij actori antequam descedat de palatio. Reo uero contumace non comparendo uel respondendo actor mittatur in tenutam et possessionem ipsius rei et ipse reus in expensis legitimis condemnetur et si ante litem contestatam contumax fuerit condemnetur et feratur contra eum sententia ut postulat ordo iuris nisi inter se componerent partes quam

Iudex post x dies exequi sententiam tenetur nisi fuerit remedio appellationis suspensa

sententiam Iudex post decem dies exequi teneatur nisi fuerit remedio apellationis suspensus, et si reus negauerit quantitatem ab eo petitam et quod conuincatur ab actore Iudex condemnet eum in salarijs et expensis factis in causa et executionem factam teneatur secundum modum superius assignatum.

Salarium castaldi

Et Castaldus qui iuerit ad tenutam dandum habeat pro suo salario infra muros anticos tres den. in Castris duodecim den.; In uilla octo den. ab illis indultis qui reciperint tenutam saluis capitulis presentium statutorum in exceptionibus de quibus salarium esset solutum et reuocati tenute Et in causis procuratorum religiosorum, et piorum locorum, et fraternitatis sancte Marie et beati Francisci et beati Augustini et miserabilium personarum, cuiuslibet ipsorum in petitione et repetitione dotis et cause alimentorum, nullum salarium soluatur.

[illegible] causas

Et potestas seu Iudex huiusmodi causas uel alterius eorum procuratorum faciendo eis ius summarium audiat sine salario ab oblatione libelli. Insuper autem si reus confitebitur unde non appareat publicum Instrumentum ante litem contestatam fiat ei preceptum et detur terminus ad soluendum et in hac causa salarium non soluatur nisi ante ex ipso precepto fieret executio tunc in ipsa executione salarium soluatur predem Ita quod salarium in aliqua causa amplius quam semel non soluatur Et si casibus in quibus salarium solui debet salarium comitis ut supra dictum est solutum non fuerit quicquid factum esset in fauorem actoris non ualeat ipso iure In causa uero in qua lis contestatur soluatur salarium die contestationis litis Et si dicta solutio dicti salarij facta non fuerit dicta die contestationis litis uel saltim sequenti die post ipsam contestationem quod quicquid factum fuerit ad petitionem actoris in dicta causa non ualeat ipso iure declarantes quod congrua extimatio supradicta intelligatur et sit illa quam fecerit Iudex de questione cognoscens ad petitionem actoris seu rei prehabita per eum informatione cum duabus personis idoneis eligendis per ipsum Iudicem summarie ad informationem sue conscientie que non attineant alicui partium predictarum, et dicta declaratio dicte extimationis auctoritate presentis statuti habeatur pro congrua et legitima et predicta obseruare debeat quilibet potestas seu Iudex qui pro tempore fuerit et in nullo contrafacere uel uenire pena xv. florenorum auri penitus incursura

Non tenet tenuta non soluto salario sue

Infra quantum tempus terminentur ciuiles cause Rubrica. 5

Ciuiles questiones et causas Iudex teneatur infra quadraginta dies decidere et determinare post primam citationem super lite et causa factam Et si Iudex predictus uel potestas hoc non fecerit incidat ipso facto in penam quinque soldorum pro qualibet lib. quantitatis petite uel rei uel eius extimatione applicandorum pro medietate Camere Comunis Amelie et pro alia parti lese Et nihilhominus ipsam questionem et causam decidere et terminare teneatur nisi hoc remaneret de partium uoluntate uel iusto impedimento uel deliberatione Consilij

De modo dandi in solutum Rubrica. 6

Reum in tenutam datam per curiam et habitam per quindecim dies et stabilem per unum Mensem ab actore et eo infra ipsa tempora recolligere obmittentem seu obmittendum de petitis suo satisficere creditori premissis post ipsa tempora

publice tribus bannimentis in scalis palatij Comis quod si quis emere ipsam rem uellet sit in tenutam datam et habitam ut emeret coram Judice dicti Comis eam plus offerenti daturo Judex teneatur eamque dare et concedere in solutum creditori sic immisso in tenutam huiusmodi pro eo pretio quod de dicta re haberi poterit uel lata fuerit uel pro ea quantitate pro qua ipse creditor habuerit ipsam rem in tenutam si plus oblatum non fuerit et post ipsam dationem ipse creditor sit et efficiatur uerus dominus et possessor ipsius rei ex secundo decreto Et quod dicta res antequam detur in solutum citentur duo proximiores consanguinei dicti rei contumacis et eligant unum extimatorem ad extimandum rem in tenutam datam et actor eligat et ponat alium extimatorem ad extimandum dictam rem in tenutam datam predictam Et si dicti duo consanguinei non comparuerint uel reperirentur in Ciuitate uel districtu Judex Comis loco ipsorum eligat extimatorem predictum propria auctoritate dicti rei. Qui duo extimatores teneantur iurare dictam extimationem facere ut melius et equius eis uidebitur et si non fuerint concordes Antiani populi uel maior pars ipsorum ad instantiam dicti actoris omni alia solemnitate obmissa eligant tertium extimatorem ad extimandum predictam rem una cum predictis alijs extimatoribus, et si omnes predicti tres extimatores non fuerint concordes duo ex eis saltim ualeant extimare et eorum extimationi stetur de re extimata predicta Et hoc facto detur et concedatur in solutum pro mensura dicti debiti declarati secundum formam dicte extimationis et pro expensis legitimis sacramento actoris declarandis Judicis taxatione premissa, et in solutum recipiens efficiatur et sit uerus dominus et possessor prout superius est expressum, ad penam potestati uel Judici contrafacienti uel obmittenti decem florenorum auri illico imminente

Expense sacramento actoris possunt declarari

De precepto faciendo in causis ciuilibus

Rca.

Potestas seu Judex comis Amelie teneatur et debeat sine libello omni dilatione et exceptione retardationis remotis precipere et terminum prefigere decem dierum debitori uel debitoris fideiussione in instrumento seu contractu publico nominatis seu nominato uel eius heredibus seu procuratori ad satisfaciendum rem uel quantitatem in ipso instrumento seu contractu inuitiato demostrato coram eodem Judice et si reus non confiteatur liquidatis primo ipsis heredibus tam debitoris quam creditoris coram dicto Judice ante dictum preceptum Si autem reus uel fideiussor confiteretur et sine instrumento fiat sibi preceptum ut dictum est de confessato debito multo magis saluis et reseruatis ipsi reo debitori seu fideiussori legitimis exceptionibus infra dictos decem dies opponendis et probandis Quibus decem diebus elapsis exceptionibus non oppositis uel oppositis et non probatis cogatur debitor uel fideiussor ad uoluntatem creditoris in personam et rebus ad soluendum Et nihilominus quolibet die post ipsum terminum quo fuerit in mora soluendi si debitum fuerit a uiginti solidis abinde infra in duodecim denariis si ex hijs accusatus fuerit ab actore saluo quod non possit accusari nisi usque ad uiginti dies et si aliter fieret non ualeant saluo capitulo quod loquitur de filio familias et minoribus contra quos ipso capitulo obstante nullam habeant precepta uel sententie firmitatem. Saluo etiam in instrumentis uiginti annorum et abinde supra mutui depositi et credentie pannorum, non audiantur petentes sine oblatione libelli sed in talibus libellus offeratur et ordinarie procedatur ut postulat ordo Juris Publici autem feneratores non possint petere debitum decem Annorum et abinde supra sed ipsa instra a decem annis supra ipso iure sint cassa et irrita et quod quilibet postquam sibi satisfactum fuerit de suo credito teneatur et cogatur satisfacienti refutationem facere et instrumentum si publicum fuerit per Notarium reddere cancellatum ad penam quam Judex duxerit imponendam Judei autem aliquod creditum unde appareret instrumentum cancellatum petere

Publici feneratores non audiantur debito ultra decem annorum

petere non possint nec ualeant ullo modo

De exceptionibus opponendis R^ca.

8 Exceptiones contra preceptum uel sniam uel
instrum pub. nttr opponi possint nisi tantum
falsi soluti transacti uel iudicati ei uel
pacti et omnes alij que competunt et opponi possunt
ex uigore alicuius statuti nec executio instri snie uel
precepti per aliar exceptionum obiecti ualeat retardari
et potestas et sui offales elapso termino dato ad op-
ponendum seu ad soluendum exceptionibus pmis-
sis oppositis et non probatis uel non oppositis reum
condemnent actori in expensis et eum costringere
et cogere teneatur ad penam Viginti quinque lib. de
suo salario comi soluendo exequendo sniam inst-
rumentum uel preceptum in personam uel rebus
in palatio et cippis et ferris uel exbanimento uel quo-
cunque alio modo ad uoluntatem actoris. Et eundem
reum facere custodiri in dictis locis expensis ipsius
detenti pro duobus sold cuiuslibet diei cum nocte
ab ipso detento soluend et non plus, et si tm per diē
custodiretur duodecim den pro custodia persoluatur
Saluo propterea capto loquenti de filio familias cui
nullo modo in aliquo derogetur Et predicta exe-
cutio fiat contra eum diebus feriatis et non feriatis
et etiam ad uelle actoris quocunque tempore Et quod
nullus allibratus in Catastis comis Amelie nec per se
nec per procuratorem ipsius si datiuas sibi impositas
pro come Amelie non soluerit in ciuilibus causis
uolens agere audiatur et similiter quilibet debitor
comis et si opponens quod non soluerit dictas datiuas
et quod sit debitor dicti comis et non probauerit pe-
ne nomine dicto comi uiginti sold den soluat et reficiat
expensas reseruato detento omni beneficio statuti

Executio snie fiat non probatis exceptionibus reseruata pena petentis

Pro custodia detenti sold duo exigi possint die singulo

Debitor comis non audiatur in ciuilibus causis

De refectione Expensarum R^ca.

9 Uictus in causa quicunque fuerit teneatur refi-
cere omnes expensas uictori Aduocati et
procuratoris scripturarum et expensarum legitimarum tam fa-
ctas quam promissas congrua Judicis taxatione premissa
qua taxatione facta teneatur eum Judex costringere
ad soluendum ad uoluntatem petentis ~~Etiam~~ si em-
ptor rem emptam in Judicio admiserit per sniam quod ipso
iure et facto cogatur uenditor uel eius heredes ad re-
fectionem damnorum et expensarum modo predicto uel sal-
tim ad faciendum expensas in causa et ad recipiendum
iudicium secundum tenorem Instri emptionis ad petitionem
emptoris pena omni modo imminente potestati uel Judici
contrafacienti uel obmittenti decem. flor. auri pro quo-
libet et uice qualibet

Victus in causa teneatur reficere expensas etc.

Super euictione cogatur uenditor et ad suscipiendum iudicium

De partito faciendo parti et modo tenendo per Judicem R^ca.

Partitum in Judicio agens quicunque possit fa- 10
cere reo de quacunque quantitate uel re petita
utrum uelit iurare se petita debere actori
uel non debere paratus sit stare de petitis sacramento
rei et si reus uoluerit iurare seu ad partitum capere
ad sacramentum actoris de petitis stetur et pro ueritate
habeatur et quicquid dixerit secundum eius assertionem
decidatur causa in absoluendo uel condennando Et si
reus ad partitum capiendum coactus capere noluerit
Judex deferat sacramentum actori et de petitis sa-
cramento huiusmodi credatur Et quod si deferens sacra-
mentum in casu relationis noluerit iurare habeatur
pro confesso et conuicto et similiter nolens iurare nec re-
ferre Et hoc intelligatur quod de facto proprio utrisque fieri
possit partitum et non de alieno dummodo in premissis
casibus semper dictum partitum debeat per actorem
in scriptis offerri uel per reum Et quod si quis ipsorum
uoluerit iuramentum reprobare detur sibi terminus
decem dierum ad probandum et probatum habendum ul-
timo et peremptorie super reprobatione dicti Juramenti
uel inde pendentium et emergentium et connexo potestati
uel Judici in alio predictorum contrafacienti predictorum
uel obmittenti penam decem florenorum auri pro qualibet

Reprobare Juramentum

Periurus puniatur secundum in ciuilibus

et uice qualibet penitus imminente et repertus in per
iurio puniri debeat in decem flor. comi predicto Ciuita
tis Amelie et hoc locum habeat in ciuilibus tantum

De uigore Compromissi et Executione laudi Rca.

11 Laudum arbitrium et arbitramentum et
quecunque diffinitio cuiuscunque quantitatis
negotij seu rei latum per arbitros uel ami
cabiles compositores sint firma et uera et per potesta
tem et eius officiales executioni mandentur ad peti
tionem cuiuscunque prout esset sententia lata per po
testatem uel Judicem plenissimo iure et data nisi
ex ipsa causa appareret refutatio uel ab huiusmodi
reclamatum et legitime contradictum, uel nisi alie
exceptiones legitime essent interposite que sint sal
ue. Contradictor autem uel reclamator ab ipso laudo
uel aliquo predicto, si contradictionem ipsam et recla
mationem noluerit prosequi seu non inceperit infra
decem dies a die lati laudi et sententie laudi uel arbitramen
ti predicti in Curia Ciuitatis Amelie uel in alia curia le
gitime post laudum latum ratum remaneat, ac si non es
set ei contradictum. Compromissum in aliquem siue in
aliquos factum ex uigore cuius laudum fieret infra
Annum ualeat ex cuius autem compromissi potestate et
super quo non fuerit laudatum infra annum computandum
a die conditi compromissi elapso Anno elabatur ui
gore tam uirtus et Jurisdictio compromissi quam et in hoc
in quem fuerit compromissum nullius ualoris uel mo
menti existat post Annum nisi interim dicto Anno
durante per aliquam partium a dicto compromisso
uel a tertio aliquo qui factus fuisset per ipsos arbitros
seu ab aliquo grauamine quod diceretur illatum
per eos esset appellatum et prouocatum, quo casu tempora ipsius
appellationis seu prouocationis non computentur ab inde
Anno nec computari debeant. Et potestas et Judex uel ali
quis alius officialis non debeat in se uel eorum aliquem per
mittere quod fiat aliquod compromissum et si fieret non ualeat

Compromissum infra annum debet terminari

Tempus anni compromissi non currit si interim fuerit reclamatum

Punitur potestas Judex et quis officialis recipiens in se compromissum ... teneat

et puniatur tempore quo sindicabitur in decem lib.
den. pro quolibet et qualibet uice et compromissum
et quicquid inde latum uel factum fuerit non ua
leat ullo tempore et se ullo modo, et quod questio lis
seu scretium uerteretur uel esset inter aliquos con
sanguineos uel affines uel coniunctos usque ad quar
tum gradum consanguinitatis uel affinitatis
ita quod dictus gradus comprehendatur in presenti statuto
de quacunque re uel causa, teneatur potestas uel Judex
uel quicunque alius officialis uel Rector dicte Ciuitatis
qui fuerit requisitus et quocumque de predictis unde non
appareret publicum Instrumentum uidelicet de re uel quantitate et
causa de qualis et questio esset mota et intelligatur
mota per simplicem querelam uel petitionem ali
cuius eorum, uerbo tenus saltem etiam sine libello uel
alia petitione in scriptis porgenda cogere predictos
consanguineos coniunctos uel affines ad compro
mittendum et de Jure et de facto in aliquem uel
aliquos eorum, consanguineos coniunctos utrique parti
qui consanguinei sic electi debeant dictum arbitrium
in se recipere et dictas lites questiones et causas inter
dictos consanguineos coniunctos uel affines de iure
et de facto summarie omni Juris solemnitate obmissa
prout eis uidebitur diffinire et terminare. Et quic
quid per dictos arbitros arbitratores inter dictos con
sanguineos affines uel coniunctos fuerit dictum
sententiatum seu laudatum uel arbitratum ualeat
et teneat et plenam obtineat roboris firmitatem.
Et non possit aliquis contra predicta laudata ar
bitrata uel sententiata aliquid obicere uel opponere
uel de nullitate querere uel contra ea aliquid dice
re ex defectu alicuius solemnitatis obmisse uel
personarum compromittentium uel personarum in quas
compromissum factum est uel de Juris et ordine non ser
uatis uel alia qualibet causa uel ratione post unum
Annum elapsum a die lati laudi predicti. Et
Judex contra dictum laudum opponentem non audiat

Debet potestas inter consanguineos affines et coniunctos usque in quartum gradum dictos ... curare ... compromittant unde non appareret instrumentum.

Vide non appareret publicum instrumentum.

ullo modo ad penam centum lib. den pro qualibet
uice q. pena in compromisso uel laudo adiecta
contrafacientibus in predictis nihilominus commit
tatur et per obseruantem exigi possit in casu predicto
sicut predicta pena quarentitia esset adiecta Et
predicta locum habeant in preteritis presentibus et
futuris, et dicti duo Arbitri sic electi teneantur
terminare questiones inter dictas personas, in qui
bus esset compromissum in termino eis dandus
per potestatem uel alium officialem requisitum de
predictis. Si autem non terminauerint ad penam
decem sold. pro qualibet die quo steterint in mora ad
ferendum dictum laudum post terminum eis da
tum predictum Et si essent electi duo arbitri
per predictos qui non essent concordes in modo
ferendo laudum uel finiendo eligatur tertius con
sanguineus comunis predictorum, coniunctorum, non suspecto
alicui partium per dnos Antianos populi uel maiorem
partem ipsorum, quorum diffinitioni et arbitrationi stetur
Et predicta omnia predicti coniuncti inter quos esset
predictum seretium uel questio teneantur ratifi
care et approbare predictum laudum et omnia
et singula supradicta facere obseruare ad penam
quinquaginta lib. den comuni Amelie applicandam
et ad penam contentam in compromisso parti ob
seruanti applicandam, et ad penam decem flor.
auri potestati uel Judici uel alteri officiali contrafa
cienti uel obmittenti in aliqua parte dicti sta
tuti mox incursuram

Pena Arbitrorum non laudancium infra terminum constitutum xx soldi quolibet die

Tercius eligendus non sit suspectus alicui partium

De restitutione Instrumenti debiti faciendi soluti Rubrica

12 Soluti seu restituti debiti instrumentum
quicumque habuerit teneatur ipsum in
strumentum debiti restituere debitori
infra octo dies postquam fuerit sibi petitum et qui
contrafecerit soluat comuni pro banno decem lib. den.
Et nihilominus ipse creditor eundem instrum
restituat et de ipso debito refutationem faciat et facere tenea
tur et pactum de ulterius aliquid non petendo ad
sensum sui debitoris

Quod fideiussor possit pignorare debitorem Rubrica

Pignora in bobus aratorijs bestijs domus panis 13
uestitorijs uel de lecto et armis suum ne
mo ualeat debitorem, nec Judex de predictis
tenutam det si alia bona mobilia de quibus possit
satisfacere creditori det in tenutam eidem et licitum sit
in bonis alijs non uetitis huiusmodi sine pena grauaminis
eius fideiussoris seu debitoris pro suo uoluntatis arbitrio
pignorare et ipsi creditori teneatur dare tenutam de bonis
predictis Et quod si alia bona non haberet pro debito sufficientia
possit predicta bona uetita in solutum et pagamentum ca
pere et quod primo habeatur recursus contra principalem quam
contra fideiussorem sub pena cuilibet officiali contrafa
cienti uel obmittenti flor. auri decem pro qualibet et
uice qualibet mox incursura

In quibus bonis non pignorari possit

Quod prius discutiatur contra principalem

Quod Creditor possidens bona sui debitoris debeat recolligere concreditorem Rubrica.

Si reperiantur plures creditores unius de 14
bitoris et unus ex dictis creditoribus preue
niens alium creditorem in processu inue
niatur possidere bona debitoris predicti uel in ipsorum
bonorum possessione esse et ipsa bona debitoris predicti uel
ipsorum bonorum in tenuta sibi data possederit ne alius creditor
fraudetur suo credito. Statuimus et firmamus quod ipse
possidens ipsa bona, uel existens in ipsa possessione
cogatur et teneatur infra octo dies postquam fuerit requi
situs secum admittere et recipere ad ipsa bona concre
ditorem suum unum uel plures pro quantitate debiti dicto
creditori dummodo qui prior fuerit in tempore potior
sit in Jure ut potior admittatur et in casu premisso,
pro concursu dictorum creditorum, ibi sunt eiusdem [illegible]
et eiusdem temporis creditores bona sic in tenutam accepta
extimentur et extimari debeant per duos extimatores

ponendos per ipsos creditores et secundum eorum extimationem si erunt in concordia de ipsis bonis extimatis fiat satisfactio cuiuslibet ipsorum si sufficient ipsa bona, et si non erunt in concordia ponatur tertius extimator unacum predictis, per dominos Antianos populi qui pro tempore fuerint, et secundum eorum extimationem uel maioris partis eorum satisfiet eis de mandato Judicis competentis. Sed si possidens fideiussor non posset de suo iure docere teneatur et debeat relinquere rem possessam per eum ad mandatum Judicis supradicti creditori qui fidem faciat de suo credito, et predicta locum habeant tam in personalibus actionibus quam in realibus et priuilegium temporis cuilibet reseruetur et saluum sit.

De conseruando indemnem fideiussorem Rubrica.

15 Principalis debitor et ipsius heredes cogantur ad petitionem sui fideiussoris ut ipsum fideiussorem liberet et extrahat indemnem a fideiussione quam penes suum creditorem pro eo prestiterat seu ut cautelam et cautionem idoneam eidem faciat de conseruando eum indemnem a fideiussione predicta ad sensum sui sapientis et dictus debitor et ipsius heredes ad hoc cogantur in palatio uel alibi sine salario et oblatione libelli ad uoluntatem fideiussoris faciendo eum capi personaliter de facto imponendo ei penam decem soldorum et a loco ubi coactus fuit non discedat donec quietum fecerit suum fideiussorem et ipsum absoluerit de predictis. Et potestas et Judex et quilibet officialis teneantur facere predicta ad petitionem dicti fideiussoris diebus feriatis et non feriatis et si fideiussor uoluerit tenutam de bonis debitoris detur ei sine salario et oblatione libelli. Et etiam statuimus quod si quis fideiussor ab eius creditore conuentus debitore pro suo fideiussore omisso, debitum dicto creditori qualitercumque persoluerit et quod dictus creditor ante solutionem sibi factam ut de iure ualere possit, ne decipiatur tamen per eum a dicto fideiussore recepta de soluendo cautione solemni teneatur et debeat reddere ipsi fideiussori contra principalem debitorem omnia iura sua. Si uero ipsa iura sua non cesserit quod factum fore ex supradicta fraude presumatur quod ipse fideiussor et heredes eius contra ipsum debitorem et eius facultatem et bona si extant in patrimonio debitoris alias contra bonorum possessores quecumque fuerint predicti debitoris auctoritate presentis capituli possit habere recursum et ipsa bona capere et irreuocabiliter iure dominii retinere dummodo de ipsa fideiussione et solutione predicta quam in pecunia siue rebus ipse fideiussor suo creditori asseruit se fecisse constet publico instrumento uel saltim attestationibus trium testium fide dignorum. Et predicta locum habeant in preteritis presentibus et futuris dummodo in obligationibus in Judicio factis non uindicet predicta sibi locum Ad penam potestati Judici et officialibus contrafacienti uel negligenti in aliquo predictorum pro quolibet et uice qualibet decem florenorum auri statim imminentes

De fideiussione et promissione debet constare per instrumentum aut tres testes

Quod Nullus contrahat cum minore uel filio familias Rubrica.

Contractum aliquem nullus faciat cum minore uiginti annis non habente tutorem uel curatorem sine consilio duorum consanguineorum eidem minori magis intimorum, et si dicti consanguinei non essent presentes seu iniuste consentire denegarent tunc Judex possit eorum defectui supplere, nec cum filio familias minore uiginti annis sine consensu patris et qui contrafecerit soluat pro banno communi Amelie decem lib. den. et contractus huiusmodi nullam habeat firmitatem et ex eo quis cogi non possit non obstante si in dicto contractu minor iurauerit non uenire contra. Et quod 16

Contractus minoris xx annorum ualet cum consensu duorum consanguineorum

filiusfamilias

Juramentum minoris non valeat nisi et ad pias causas

dictus minor non possit nec valeat aliquid tradere donare vel concedere alicui ecclesie piorum locorum seu ecclesiastice persone de bonis eorum sine consensu duorum consanguineorum F nec etiam possit semet ipsum dictis Ecclesijs vel alicui earum offerre nec eas vel aliquam earum intrare sine consensu duorum consanguineorum eidem minori magis intimorum. Et hoc capitulum plenam obtineat roboris firmitatem auctoritate S. D. N. pape quibuscumque in contrarium statutis dispositionibus iuribus et legibus ac capitulis privilegijs et immunitatibus facientibus non obstantibus. Et potestas et Judex teneatur fieri facere refutationem instrumenti debiti et omne aliud instrumentum restitui cancellatum ad petitionem patris tutoris vel curatoris vel ipsorum consanguineorum a creditoribus contrahentibus contra dictam formam huius capituli. Et si ipsi creditores refutationem non fecerint et instrumentum debiti non restituerint predictis personis potestas et Judex teneatur et debeant eos condemnare in decem lib. den. et predicta locum habeant in obligationibus ab ipsis minoribus vel filio familias factis et faciendis. Et si in predictis vel in aliquo predictorum dictus potestas vel Judex contrafecerit vel obmiserit in penam incidat decem flor. auri illico incursuram.

F supradictorum

De communi dividendo

Rubrica

17 Divisionem de bonis communibus potestas et Judex fieri faciat ad eam faciendas consortes cogere teneatur infra decem dies postquam ab aliquo consortium fuerit petitus sine salario et oblatione libelli detur tantummodo facti declaratio Judici, super qua formetur processus. Et si reus negaverit rem esse communem solvat communi pro bannis viginti quinque lib. den. si actor ipsam rem communem esse probaverit et eum negantem accusaret. Et nihilominus reus actore probante rem esse communem cogatur ad divisionem eandem nisi ipse reus probaverit se possedisse rem de qua agitur pro sua tempore a iure concesso ac etiam probaverit rem fore suam iure dominij vel quasi iusto titulo et bona fide nec obstet in predictis si actor non possederit rem communem et querat a reo ante litem contestatam si res de cuius divisione agitur est communis et respondeat sit vel non pena potestati vel cuilibet alio officiali contrafacienti vel obmittenti in aliquo predictorum decem flor. auri mox imminente.

Quod civis possit pignorare suum debitorem

Rubrica

Civi Ameliensi cuilibet liceat alterum civem et comitatensem Amelie et eius dominium habentem aliquid de bonis eius pro quantitate quam haberet pignorare sine pena usque in quantitatem quam sibi deberet ipse civis vel comitatensis vel in qua pro eo esset alicui obligatus cum nuntio curie precedente tamen mandato potestatis vel Judicis dicte Civitatis quod mandatum non fiat nisi primo dictis officialibus sit facta fides de dicto debito per publicum Instrum. vel per testes unum vel plures vel per iuramentum secundum quod requiritur in probationibus debiti faciendis ubi debitum petitur a cive et dicta probatio fieri possit etiam omni iuris ordine pretermisso reservato ipsi reo iure opponendi tam contra testes quam contra Instra et attestationes testium, et idem habeat locum debitoribus forensibus non obstante aliquo statuto vel capitulo statutorum. Et in hac parte dominus pro vassallo et e converso pro bonis debitoris que haberet et quod non possit pignorari sine nuntio curie et pignoretur dominus pro vassallo et quod si dominus exhibebit vassallum creditori restituatur sibi pignus ad penam et sub pena decem flor. auri potestati vel Judici et cuilibet officiali contra facienti vel obmittenti penitus incursuram. 18

Non possit pignorari sine Nuntio curie

De alienando arborem illi cuius est solum

Rubrica

19 Arborem in solo alieno habens teneatur uendere eam ei cuius est solum et dominus soli eam emere quandocunque ab ipsorum altero peteretur pro pretio declarando per duos eorum consanguineos, uel coniunctos uel per amicos comunes et non suspectos alicui partium eligendos ab eis si non aliter concordaretur et potestas uel iudex ad petitionem cuiuscunque partium hec petentis predicta fieri faciat sine salario et oblatione libelli et uicini uel alij eligendi de pretio declarantes iurent bene et legaliter facere extimationem sine fraude

Quod filie femine superstite masculo non succedant ab intestato et qualiter tunc dotentur

20 Statuimus quod nulla filia neptis proneptis uel abneptis alicuius infrascriptarum personarum de cuius successione tractaretur nec aliqua persona cuiuscunque sexus uel gradus existat descendens ex tali defuncta persona per lineam femeninam succedat et succedere possit ab intestato in aliquo eius patri matri auo auie proauo proauie abauo uel abauie ab intestato defuncto seu defuncte nec in dicta eius successione audiatur agendo uel excipiendo superstite alicui dictarum personarum tali defunctarum aliquo eius filio legitimo et naturali inferioris gradus descendente per lineam masculinam et naturalem ex tali persona defuncta de cuius successione predicta tractaretur et ipsam successionem accettante seu accettare uolente et si tenutam uel possessionem de bonis hereditarijs talis persone defuncte seu aliquibus seu aliquo ipsorum bonorum uel aliqua earum siue alicuius eorum partem haberet ipsam tenutam siue possessionem relinquere et dimittere teneatur dicto legitimo successori talis defuncte persone ad ipsius petitionem ita tamen quod talis filia siue neptis et alia quelibet persona inferius gradus descendens ex masculo legitimo et naturali descendente per dictam lineam masculinam, et ipsa defuncta persona de cuius predicta subcessione tractaretur si dotata non esset debeat decenter dotari de bonis hereditaris talis persone defuncte per eius subcessorem predictum considerata conditione sue persone et qualitate et quantitate bonorum hereditatis predicte ac etiam de eisdem bonis alimentari debeat donec fuerit maritata et dotes predictas habuerit cum effectu siue donec monasterium intrauerit uel in domo dicte defuncte persone uel alibi stare uel morari uoluerit honeste et quod dictus subcessor ad sic dotandam et alimentandam teneatur et cogi possit et debeat cum effectu et pro dictis alimentis et dotibus post mortem talis defuncte persone et ex tempore ipsius mortis et antequam nubat omnia predicta bona hereditaria uigore sine one et auctoritate presentis capituli tali mulieri obnoxa et obligata existant et ipsa mulier sic dotata de ipsis dotibus sit et intelligatur esse contenta pro omni suo iure adeo quod contra bona et hereditates premissarum personarum omnium et cuiuslibet earum nullum habeant uel habere possint recursum, sed ab eis et esse debeant penitus excluse auctoritate presentis legis Et ex testamento uero et qualibet alia ultima uoluntate talis defuncte persone succedatur et succedere possint et possit eidem predicte persone et quelibet earum et legata et fideicomissa et omne et quicquid in tali ultimo testamento et ultima uoluntate eis uel alicui earum relictum etiam capere et habere possint et possit iuxta tenorem et formam ipsius testamenti siue ultime uoluntatis si aliud eis siue ei iuri tritum non obsistat ita tamen quod ipse mulieres et quelibet earum quibus uel cui bona talis defuncte persone taliter obuenirent ea sibi computent et computare teneantur in ipsis dotibus suis Et si aliqua de dictis mulieribus dotata fuerit ab aliqua de predictis personis in eius uita uel per ipsius ultimam uoluntatem eo casu talis mulier ipsius dotibus sit et esse debeat contenta ita quod nihil ultra quantitatem in ipsis in hereditate uel de hereditate alicuius predictarum personarum petere ualeat Alimenta

ualeat uel habere nisi secundū ex p̄ſtam diſpoſitionem talium perſonaꝝ. Et ſi poſtq̄ aliqua de predictis perſonis nupſerit uidua remanſerit poſſit ad domum heredis talis defuncte perſone redire et ibi ſtare ac de ipſis bonis hereditarijs modo predicto alimentari debeat donec iteꝝ marite͡t uel monaſterium intret, dūmodo fructus ſue dotis quos haberet uel alioꝝ ſuoꝝ bonoꝝ ſi qua tunc haberet conuerti debeant in alimenta predicta. Inſup̄ uolumus ſtatuimus q̄ ſi aliqua ex predictis perſonis de cuius ſucceſſione tractaretur in ſua ultima uoluntate aliquid alicui de dictis mulieribus reliquerit pro ea dotanda uel alia ratione uel modo et poſtea anteq̄ deceſſerit eam dotauerit uel alius eius nomine uel eius negotia gerens et deinde non reuocata ipſa ſua ultima uoluntate in parte predicta deceſſerit dictum relictum euaneſcat et euanuiſſe ipſo iure intelligat͛ pro non facto penitus habeatur. Et ſi poſt mortem dicti teſtatoris ſucceſſor eius uel alius eius nomine dictam mulierem dotauerit non facta mentione de dote relicta eidem in dicto teſtamento uel ultima uoluntate, ſeu ipſam dotem promiſerit uſq̄ ad quantitatem dotis ſic relicte in teſt.º p̄ris, dictum relictum factum in dicto teſtamento uel ultima uolūtate predicta pro ipſa dote ſit et intelligat͛ reuocatum et annullatum et compenſatū in dicta promiſſione uel dote poſtq̄ fuerit ſibi ſatiſfactū de dote ſic promiſſa poſt mortem dicti teſtatoris et ſuper et de predictis et quolibet predictoꝝ, ſi de eis uel eoꝝ aliqua ſeu eoꝝ uel alicuius eoꝝ occaſione aliqua lis queſtio uel controuerſia orirętur uel eſſe poſſit teneatur et debeat Iudex curie Ciuitatis Amelie cognoſcere procedere pronuntiare diffinire et exequi breuiter ſūmarie et de plano et ſine ſtrepitu et Iudicij figura ſub penam poteſtati uel Iudici contrafacienti uel negligenti in predictis uel aliquo predictoꝝ xxv. flor. auri pro qualibet et qualibet uice

De ſucceſſione decedentium abinteſtato

Rca

Decedentes abinteſtato ſiue fuerit talis decedens habilis ad teſtandum ſiue non, ſiue fuerit maſculus ſiue femina ſic abinteſtato decedens cum liberis, liberi eius legitimi et natales maſculi, hoc eſt filius nepos pronepos, et alius ſiue alij deſcedentes maſculini tantum ſuccedant in tota hereditate predicti decedentis abinteſtato ſecundum gradus et prorogatiuam. Et ſi ex dicto tali decedente abinteſtato remanſerint filię femine una uel plures ſine filijs maſculis et fratribus carnalibus dicti defuncti uel eoꝝ filijs maſculis tunc dicte filię femine una uel plures nate ex dicto decedente abinteſtato non extantibus dictis maſculis ſuccedant et ſuccedere debeant in tota hereditate ipſius defuncti ſine maſculis deſcendentibus ex eo et maſculina linea, dūmodo q̄ ſi dicte filię femine una uel plures poſtea deceſſerint ſine filijs q̄ tunc dicta hereditas olim ipſius patris dicte femine ſic abinteſtato defuncte et eius bona hereditaria predicta deuoluantur et conuertantur ſpectent et pertineant detracta legitima debita iure nature que debeant apud heredes dicte filię femine ſeu feminaꝝ defunctaꝝ ſine filijs, ad fratres carnales unum uel plures predictos ipſius defuncti abinteſtato uel ad filios dictoꝝ fratrum carnalium ſeu fratris. Sin autem ex dicto ab inteſtato decedente ſine filijs maſculis uel alijs deſcendentibus ex linea maſculina uel filiabus feminis primi gradus extarent nec ſuperuiuerent neptes femine uel alię inferioris gradus deſcendentes per lineam femeninam et extantibus fratribus carnalibus uno uel pluribus dicti abinteſtato defuncti uel maſculis deſcendentibus eoꝝ frūm q̄ tunc dicte neptes femine uel alię inferioris gradus predicte in nullo ſuccedant dicto abinteſtato decedenti ſed ipſi fratres car-

Maſculi filij nepos et pronepotis

Filię fem.

Filio uel pluribus uel alijs deſcendentibus ex maſculo ſuperſtitibus ~~maſculis~~

Neptes ex femina

nales unus uel plures si extarent uel eorum filij masculi
succedant et succedere debeant in tota hereditate dicti
Neptes ex masculo
abintestato defuncti. Si uero ex dicto abintestato
defuncto sine masculis descendentibus ex eo tempore
mortis sue extarent neptes ipsius defuncti una aut
plures nate ex filio masculo predefuncto quod tunc dicte
neptes succedant et succedere possint et debeant in
tota hereditate predicta siue una siue plures fuerint
et post obitum ipsarum neptium habeat locum et seruetur
illud quod in filiabus primi gradus post eius obitum
superius ordinatum et statutum est. Sed si post
Filie femine primi gradus cum Neptibus
mortem dicti defuncti abintestato extarent et concur-
rerent filie femine primi gradus ipsius defuncti ab
intestato una uel plures et neptes una uel plures
que extarent ex ipso filio predefuncto tunc uolumus
et statuimus quod predicte filie et neptes una uel plures
pariter succedant pro equali portione in hereditate
predicta collatis et remissis dotibus in ipsa hereditate
et contributis, si aliqua predictarum fuisset primitus
dotata ita quod computatis dotibus predictis pares sint
et esse debeant in dicta successione. Sed si aliqua
persona de Ciuitate uel Comitatu Amelie abintestato
decesserit sine liberis superstitibus sed superstitibus
sibi aliquibus seu aliqua persona usque in tertium
gradum sue agnationis inclusiue intelligendo ipsum
gradum secundum ius canonicum succedat sibi pros-
simior de dicta sua agnatione hoc intellecto et
declarato quod in dicta successione non habeatur nec
haberi debeat distinctio seu consideratio uel respectus
an talis prossimior coniungebatur tali defuncte per-
sone ex utroque parente siue per lineam utriusque pa-
rentis seu ex uno uel unius tantum, dummodo ex patre
ipsius defuncte persone seu ex eius paterna linea
saltim eidem coniunctus extiterat. Preterea uo-
lumus quod nepotes ex fratri carnali quondam talis
... ex fratre carnali
defuncte persone succedant eidem una cum eorum pa-
truo eodemque fratre quondam talis defuncte persone

[illegible marginal note]

in stirpe et non in capite. Mater uero ipsius quondam
defuncte persone in dicto casu in sola octaua parte
bonorum ipsius quondam sui filij seu filie succedat et
succedere possit eidem et ipsa octaua parte ipsa ma-
ter dicto casu contenta sit et esse debeat adeo quod nil am-
plius iure successionis petere uel habere possit de he-
reditate predicta, matre uero non obstante suc-
cedat eidem abintestato quondam auia sua ma-
terna in octaua predicta et ipsis matre et auia
non obstantibus simili modo succedat ei proauia
quondam eius paterna. Videlicet mater aui sui patrui auia
uero materna, uidelicet mater matris et proauia materna
uidelicet auia matris dicte defuncte persone seu aliqua pro-
na de cognatitia prole quondam ipsius defuncte persone
siue patris eiusdem in dicto casu ad dictam successionem
nullatenus admittatur. Ita tamen quod in dicta agnatitia prole
non includantur nec intelligatur includi aliqua femina
excepta sorore carnali siue nepte uidelicet filia fratris carna- Nepte ex...
lis et amita quondam talis persone defuncte que sole
scilicet soror neptis et amita in dicta prole agnatitia et
in eius numero comprehendantur et comprehendi ualeat
in casu predicto si et in quantum eo casu tali defuncte
persone non superuiuat aliquis quondam eius frater car-
nalis legitimus et naturalis siue nepos legitimus et
naturalis natus ex fratre carnali quondam talis defuncte
persone quibus fratre carnali et nepote uel aliquo eorum
extantibus et superuiuentibus seu extantibus et
superuiuentibus dictis sorore et nepte et amita
quondam talis defuncte a dicta eius successione dicte
soror neptis et amita repellantur et ad eam dicti quondam
eius frater et nepos admittantur et admittantur et
admitti possint. Sed et si dicte mater auia et pro-
auia paterna uel aliqua earum, que in dicta octaua
ordine premisso succederent seu succedere possent
ut dictum est, non extarent seu succedant nisi talis
talis defuncte persone eidem proximiores de dicta
sua agnatitia prole ut superius dictum est. Verum
si talis

La Sig.ra
2ia

si talis persona decesserit condito testamento uel alia ultima uoluntate et in ipso uel in ipsa quecumque titulo iure uel modo aliquid reliquerit ipsi sue matri auie uel proauie eo casu talis eius mater auia uel proauia dicto relicto contenta sit et esse debeat nec ultra in dicta uel de dicta hereditate iure successionis petere posset

In matre et auia

De Aduocatis et Procuratoribus dandis R[ubri]ca

R.R

Potestas seu Judex teneatur unicuique petenti in quacumque causa dare et datos cogere Aduocatos et procuratores quem seu quos uoluerit pro salario competenti nisi iustam causam petitus habens se excusaret, hoc saluo quod si aliquis conduxerit tot Aduocatos quod aliqua pars seu alia in Ciuitate Amelie non inueniret fiat tunc inter partes etiam de conductis distributio et datio coequalis Et quod propter absentiam aduocatorum uel procuratorum processus non retardetur nec quoquomodo uitietur et licet quis ipsos non reperierit

Per absentiam [...] processus non retardetur

De diebus feriatis in Ciuilibus Causis R[ubri]ca

23 Casus in quibus [...] feriis

Feriati dies quibus in causis ciuilibus nisi tantum alimentorum, mercedis operariorum et causis locatorijs operarum, et instrumentorum ad ipsa opera facienda actorum et uasis ad huiusmodi reponendis fructibus et uitturis et alijs et alijs casibus in quibus iura et statuta permittunt cause alique non tractentur sunt hij festiuitatum solemnium que ad dei et sanctorum reuerentiam sunt indicte sicut sunt dies festiuitatis Natiuitatis Domini sancti Stephani Sanctorum Johannis baptiste Euangeliste, sanctorum Innocentium sancti Siluestri Circumcisionis Domini Epiphanie Septem dierum dominice passionis festi Resurrectionis cum septem sequentibus festi Ascensionis Pentecostes cum duobus sequentibus Natiuitatis sancti Johannis baptiste omnium festiuitatum gloriose Marie semper Virginis Scilicet annuntiationis Natiuitatis, Purificationis, Assumptionis festiuitatum omnium Apostolorum beati Laurentij dedicationis apparitionis sancti Michaelis Archangeli festi omnium sanctorum, sancti Martini pape [et] apostoli festis sancte Firmine de mense Nouembris, sancti Olimpiadis sancti Secundi de mense Junij Inuentionis sancte Crucis Conuersionis sancti Pauli festi beati Benedicti sancti Marci Euangeliste sancti Cataldi m[artyris] sancti Pangratij sancte Marie Magdalene sancti Justini sancti Luce et sancti Mathei Euangelistarum, sancti Augustini sancti Hieronimi sancti Gregorij sancti Ambrosij sancti Nicolai sancte Lucie sancti Francisci et dierum dominicarum, quibus diebus dominicis et festorum, Judex pro tribunali non sederit super quibus causis Sed si diebus ipsis procederetur in causis maleficiorum, processus ualeant et teneant et seruetur omni modo quo melius potest

Processus malef[iciorum]

Item tempus feriarum rusticorum pro messibus et uennembijs recoligendis inducatur per consilium generale Ciuitatis Amelie In causis autem criminalibus ferie rustic[orum] non habeant locum Numerus autem dierum prefixorum terminorum a Judice qui inciderent et finirentur in dictis ferijs tempore feriarum non currant. Sed elapsis ferijs incipiant currere et intelligantur interim non currisse Sed dicti termini dicto casu conseruentur illesi absque aliqua restitutione facienda Et quilibet Judex et Notarius potestatis et Comunis diebus non feriatis et quibus permittitur debeant sedere ad bancum ad Jus reddendum ab omnibus petentibus et ad causas expediendas a mane usque ad tertiam et a nona usque ad uesperas uinculo iuramenti et ad penam quinque lib[rarum] den[ariorum] quam penam pro qualibet die qua non sederit dictus comuni soluere teneatur. Volumus etiam quod hostia palatij comunis de die continue stent aperta et quod notarij potestatis non mittat acta extensa ad quaternos dum sunt ad bancum immo mittant in memoriali et postea mittat ad quaternus

Hostia palatij
Not[arij] potestatis

24

Qđ per principales personas iuretur de calumnia et positionibus respondeatur R^ca^.

Iuramentum de calumnia prestetur positionibus respondeatur a principalibus personis ac etiam iuramẽtum de ueritate dicenda et non per procuratorem nisi principales persone non essent in Ciuitate uel districtu Amelie uel nisi essent procuratores forenses uel mĩnoris etatis uel tantum pupillorum. Et quando respondetur positionibus Judex faciat discedere a banca Aduocatos et procuratores et principales personas secrete positionibus respondeatur de facto ipsius proprio in quo non possit pretendere ignorantiam et ea legitime probaretur soluat pro qualibet positione non credita et probata quinq̃ soldos dicto comũi et debeat semper responderi certum scilicet utrum credat uel non credat ad penam potestati uel Judici contrafacienti xy. flor. auri moxe immi nentem

Qn respondeti positionibus

25

Lucretur maritus quartam partem dotis sue uxoris decedentis sine filijs R^ca^.

Lucretur maritus quartam partem dotis sue uxoris sine filio uel filijs decedentis ex eo et dicta uxor sua comũiter habitis quandocunq̃ decederit postq̃ eam duxerit ad domum suam, de qua quarta parte dictus maritus non possit modo aliquo defraudari siue dos consistat in pecunia numerata siue non. Et hoc capitulum locum habeat tam in nuptis q̃ in nubendis. Mobile autem quod extabit ex dicta muliere defuncta integraliter reuertatur ad heredes dicte mulieris defuncte. Addicientes ne dicte mulieres priuentur de facto potestate testandi q̃ si ipsa mulier habens filios uel non testari uoluerit de bonis suis et eius maritus dictus impediret ipsam facere testamentum itaq̃ non fecerit dictus maritus dicto casu pro eius pena sit et esse intelligatur priuatus de dicta quarta

Maritus impediens

parte dotis et lucro ipsius dotis et presumatur auctoritate pñtis capli ipsum maritum dictum impedimentum prestitisse ad predicta et si hoc probaretur saltim per duos testes masculos uel feminas masculi infra quatuordecim tunc medietas hereditatis mulieris defuncte et impedite sic testari reuertatur ad domum de cuius bonis fuit sumpta dos.

F partis

prestito alicui dcãr personar tali defunctar aliquo eius eius filio legitimo et naturali inferioris gradus descendente per lineã masculinam et naturalem ex tali persona defuncta de cuius successione predicta tractaretur et ipsam successionem acceptante seu acceptare uolente et tenutam uel possionem de bonis hereditarijs talis persone defuncte seu aliquibus uel aliquo ipsor bonor, uel aliqua eor, siue alteuius eor parte habuerit ipsam tenutam seu possessionem relinquere et amittere teneatur dicto legitimo subcessori talis defunte persone ad ipsius petitionem ita tamen q̃ talis filia siue neptis et aliqua quelibet persona inferioris gradus descendens ex masculo legitimo et naturali descendente per dictam lineam masculinam Et ipsa defuncta persona de cuius predicta successione tractaretur si dotata non esset debeant dotari decenter de bonis hereditarijs talis defuncte persone per eius subcessorem predictum cõsiderata cõditione sue persone et qualitate et quantitate bonor hereditatis predicte, ac etiam de eisdem bonis alimentari debeat donec fuerit maritata et dotes predictas habuerit cum effectu siue donec monasterium intrauerit ut in domo dicte defuncte persone uel alibi stari uel morari uoluerit honeste, et q̃ dictus subcessor ad sic dotandam et alimentandam teneatur et cogi possit et debeat cum effectu, et pro predictis alimentis et dotibus post mortem talis defuncte persone ex tempore ipsius mortis et anteq̃ nubat

vacat totũ istum

nubat omnia predicta bona hereditaria uigore sinone et auctoritate pntis capli tali mulieri obnexa et obligata existant et ipsa mulier sic dotata de ipsis dotibus sit et esse intelligatur cotenta esse, pro omni suo iure, adeo q contra bona et hereditates pdictar personar et cuiuslibet ear nullum habeant uel habere possint recursu sed ab eis sint et esse debeant penitus exclusę auctate pntis legis Ex testamento uero et qualibet alia ultima uoluntate talis defuncte persone succedatur et succedere possint et possit eidem pdicte persone et quelibet ear et legata et fideicomissa et omne quicquid * dicte dotes dicte mulieri date uel solute fuissent ad cuius medietatis successionem in dicto casu priuatum et priuatos esse decernimus heredes et successores dictor filior sic defunctor quor mater fuisset impedita testari ut dictum est

Qd Mulieres bone fame non teneantur intrare Palatium Rca.

26 Mulier bone fame ad se excusandum seu ad testimonium aliquod perhibendum non debeat aliqua ratione cogi nec etiam cogatur ire seu intrare palatium comis sed notarius curie ad eius testimonium seu ad excusationem recipiedum debeat ire * recepturus ad aliquem locum in presentia alicuius coniuncte persone sibi pro ut ipsa mulier eligerit. Et si in aliquo predictor contrafactu fuerit soluat potestas uice qualibet Comi pro pena quinq flor. auri et eiusdem mulieris excusatio seu testimonium in causa prestitum seu factum nullo modo ualeat

De non recipiendo in fideiussorem qui patres habent Rca.

27 Item statuimus et ordinamus q potestas Judex et notarius non debeant aliquem recipere in fideiussorem qui patrem habeat sed semper teneatur querere si patrem habet nec possint recipere aliquem Aduocatum Judicem et procuratorem uel notarium in fideiussorem et si receperit non teneat fideiussio predicta et si statuto renuntiarent et si contrafecerint soluat contrafaciens comi Amelie de suo salario decem lib. den.

Qd per Come Amerie nulla obligatio fiat Rca.

Per Come Amelie fideiussio confessio depositum seu alia obligatio nō fiat nec fieri possit pro aliqua persona seu Comitate seu uniuersitate existentibus uel existente extra Jurisditionem comis Amelie et hoc captm sit pcisum Et si Antiani contra hoc captm fecerint soluant pro bannis Comi Amelie quinquagita lib. den et suo risico procedat obligatio et non contra Come 28

Qd cogatur damnificans ad refectionem damnorum Rca.

Si aliquis Ciuis uel Comitatensis ob debitum alicuius Ciuis uel de Comitatu Amelie seu ob sententiam uel condemnationem seu ob inimicitias uel iniurias seu causis et occasionibus quibuscumq iniq comissis per dictum Ciuem quor causa et occasione aliquis Ciuis Amerinus uel Comitatinus damnum pateretr extra districtum Amelie et expensas quocumq modo in curia uel extra quia qui occone dani dat damnum dedisse uidetur Et q potestas uel Judex teneatr et debeat ad eius petitionem illum cogere de facto sine figura Judicij facta solus fide de damno recepto pro quo damnificatus esset ad refectionem dicti damni et expensar in persona uel rebus ad eius uoluntatem Addicientes q si in Ciuitate uel comitatu uel districtu Amelie ille ciuis uel comitatinus cuius causa et occasione quis damnum passus est non haberet bona sufficientia [illegible] damno seu de illis bonis satisfactus non esset damnum passo infra decem dies post requisitionem dapnificat 29

Qui recipierit damnū culpa alte[illegible]

nec capi posse personalr̃ tunc cõdemnetur comũi Ame-
lie in illa quantitate in qua quis diceret se damnifi-
catum ac etiam ad satisfaciendum damnum et interes-
se et expensas damnificato super quo procedi possit
per inquisitionem denuntiationem seu querelam
sine figura Judicij sub pena potestati uel Judici in
predictis uel aliquo predictorum contrafacienti uel obmit-
tenti uel negligenti uiginti quinque florenorum auri peni-
tus imminente pro quolibet et uice qualibet

Qđ habitantes in eadem domo non faciat iniuriam unus alteri R̃ca.

30 Habitantes in una domo seu edificio unus
desuper et alius desuptus diuise debeant
se sic curialr̃ gerere q̃ nullum incongruum
unus alteri faciat et si habitans desuper proiecerit
uel fecerit aliquid turpe inferiori soluat pro pena comũi
predcõ quinque lib. den. Et si habitas subtus aliquid ali-
quid incongruum et turpe superiori faciens soluat comũi
predicto quinque lib. den. Et ille qui tenet desuper de-
beat ita claudere seu murare uoltam seu solamen q̃ nil turpe
debeat seu possit defluere in domo uel ante domum inferio-
rioris et qui contrafecerit soluat eandem penam si de
hoc fuerit accusatus sub pena penitus imminente potesta-
ti uel Judici decem flor. auri contrafacientij uel obmittẽtij
in aliquo predictorum

De murando inter consortes R̃ca.

31 Muri cõmunes inter consortes possint
murari et super eis unus ex consortibus
aluare et murare inuito consorte tamẽ
requisito si uult tenere ad expensas in dicto opere
quod uult consors aluare et adequare domum suas
uellet dicto muro de nouo per consortem murato
quod ante omnia debeat ipsi consorti reficere me-
dietatem expensarum ipsi consorti factarum in muro
per consortem predictum qui dictum murum
aluauit et murauit ad extimationem duorum
magistrorum ponendorum unus pro una et alter pro altero
consortium predictorum quorum extimationi quilibet pa-
rere debeat et si dicti magri non essent in concordia
in extimatione predicta tertius magister eligatur ad
predicta et eligi debeat per dños Antianos populi ciui-
tatis predicte quorum extimationi uel declarationi uel sal-
tim maioris partis eorum pareri stari debeat per ipsos cõsortes
ad penam quinquaginta lib. den. et si dictus consors qui
murauerit extimationi predicte parere nollet et non p-
mitteret suum consortem murare aluare et appodiare
dicto muro offerentem uelle reficere eidem medietatem
expensarum predictarum soluat pro pena comũi Amelie qua-
traginta lib. den. et potestas offerenti reficere dictas expen
debeat dare auxilium et fauorem in murando et applicando
dicto muro comũi saluo q̃ si cõmunio dicti muri nega-
retur q̃ altiari et apodiari non possit nisi omnino con-
stiterit de cõmunione rationabilr̃ et q̃ nullus cõsors
possit deuiare cursum aque seu stillicidij supra et uersus Aqua
domum sui consortis ad dictam penam Et q̃ inclusimen
alicuius domus aliquorum consortium que esset diuisa licitum
sit consorti claudere et murare in confinio super solo uen-
usque consortis requisito tamen consorte et teneatur tamen
soluere medietatem expensarum dicti clusiminis de muro con-
decenti et competenti et consors qui non fecerit partem suam
muri seu clusiminis cogatur per potestatem soluere in pe-
cuniam usque in quantitatem qua pretenderetur domus
sua et idem intelligatur semper quando uoluerit murum
comũi recipere comode et hoc fiat summarie sine salario
et oblatione libelli et sine strepitu et figura Judicij.
Addicientes q̃ si unus conuicinus super trasenna comũi
sibi et alij conuicini uellent facere conductum ne aqua Conuicini
destruat parietes dictus conuicinus teneatur ad me-
dietatem expensarum ac etiam ad dandum appodium
pro dicto conductu que expense possint peti quandocumque
a dicto conuicino sine figura Judicij ut dictum est sub pena
potestati uel Judici in aliquo predictorum contrafacientij uel
obmittenti XV. florenorum auri illi iminẽte pro quolibet et qualibet uice

Qđ exceptiones possint opponi contra instrā edita etra dystrictum Amerie. R̨ca

32 Item statuimus q̨ si aliqua quantitas pe-
cunie appareret mutuata uel deposi-
tata alicui inter Amerinos extra Ciuitatez
Amelie, et deinde appareret aliquod publicum
instrum et talis mutuator uel deponens peteret in
curia Amelie, cuilibet sit licitum opponere omnes
exceptiones non numerate pecunie et omnes alias
sibi competentes et competituras et potestas tene-
atur obseruare predicta ad penam decem librar
desuo salario et hoc locum habeat in preteritis pre-
sentibus et futuris

De cedendo bonis R̨ca.

33 Quia in fraudem creditor, imo multi ce-
dunt bonis clam et occulte, Statuimo
q̨ quicunq̨ uoluerit suis bonis cedere infra-
scripta forma seruetur uitz q̨ die fori in locis consue-
tis banniatur ex parte dñi potestatis uel alior, offi-
cialium dicte Ciuitatis q̨ omnes creditores talis
uolentis cedere bonis compareat dño potestate
ad uidendum cessionem quam dictus talis intē-
dit facere et simile bannimentuz fiat die do-
minico et die sabbati proxime subsequenti fiat
dicta cessio bonor, in platea Comūs p̄ntibus officia-
libus dicte Ciuitatis et omnibus qui ad hoc uoluerit
interess sono tube premisso et aliter facta nō ua-
leat et debeat dimittire omnes pannos credi-
toribus suis usq̨ ad interulā in dicta platea tu-
bis sonantibus Et predicta locum habeant in p-
teritis presentibus et futuris Non obstante q̨ ali-
quis renuntiauerit in aliqua forma Et q̨ nihilus
dictus credens sit ex tunc ab omni officio comūs
exclusus et priuatus Et nihilus mittatur et
mitti debeat in campanile comūs per unum An-
neum, dumodo predicta locum non habeant in
mulieribus quibus mulieribus sit licitum bonis renū- Mulier
tiare ad bancam dicti Comūs coram potestate uel Judice
sine aliqua solemnitate et ad penam aliquam nō teneā

Qđ Nullus det damnum in tenutam datam R̨ca.

Statuimus q̨ si aliquis habuerit aliquam 34
tenutam per Curiam dicte Ciuitatis
ex primo decreto in bonis alicuius q̨ in Per tenutā ex primo decreto nō possit inferri dānuz
ipsis bonis nullum damnum referat nec faciat et si cō-
trafecerit teneatur ad illam penam quam soluerit si
in bonis alicuius dānuz dedisset

Qđ uiso publico Instrumento facto a uiginti Annis citra fiat preceptum debitori R̨ca.

Cuilibet creditori liceat petere et exigere cū 35
effectu a quibuscunq̨ creditoribus suis quā-
cunq̨ pecuniam et rem quam recipere et
habere deberent a dictis eor, debitoribus ex uigore et
authoritate instrumentor, capl̄o infra proxime subscri-
pto semper saluo et q̨ in petitione cū et repetitione dicte
quantitatis pecunie uel rei nulla petitio siue libellus
offeratur aliqua ratione uel causa sed semper tales cre-
ditores in Curia dicte Ciuitatis audiatr̄ sine oblatione
libelli et possint et ualeant contra dictos eor, debitores
ius suum prosequi pro uelle ipsor, ut postulat ordo
Juris Et uiso pub.co instrumento per Judicem fiat
preceptum debitori ad petitionem creditoris sui.
In debitis uero et pro debitis unde appareat pub.cum
Instrum ultra uiginti annos libellus offeratur et
offerri debeat et super eo procedi ut postulat ordo Juris
Et quilibet Notarius dicte Ciuitatis et eius Comitatus pos-
sit et ualeat ubicunq̨ et ex districtum dicte Ciuitatis
et inter quoscunq̨ et quilibet alius Notarius ad peti-
tionem alicuius Ciuis uel districtualis dicte Ciuitatis
facere contra habentes preceptum guarantigie super
quocunq̨ contractu uel re debita uel promissa sub hoc
tenore Et insuper ego talis .n. infrascriptus precepi et Forma guarantigie
preceptum guarantigie feci supradictis obligatibus

seu promittentibus seu confitentibus et contrahentibus
ut observent et observari debeant omnia et singula
in dicto instrumento contenta et dictum preceptum
habeat vim diffinitive sententie, ita quod in contractibus
mutui et depositi in quacunque obligatione aut con-
fessione aut promissione pecunie aut alterius cu-
iuscunque rei unde appareat publicum instrumentum
ubi esset scriptum preceptum guarantigie predicte
Que exceptiones competant contra guarantigie instrumentum — Contra dictum instrumentum nulla possit opponi exceptio nisi
tantum falsi soluti transactionis pacti et iudicate rei
hoc declarato per oppositionem dictarum exceptionum
vel per aliquam earum nullus debitor relaxari
debeat nisi primo discussis exceptionibus pre-
dictis si opponere volet Et quod ad petitionem cu-
iuscunque creditoris viso dicto publico instrumento
cum guarantigia teneatur cogere dictum debitorem sine
aliquo alio precepto ad observationem casuum in dicto
instrumento contentorum ad penam viginti quinque lib.
den. de suo salario ac si preceptum esset factum debi-
tori per Iudicem secundum formam statutorum dicte Civita-
tis et terminus decem dierum qui datur ad solvendum de-
bitori esset elapsus, teneantur tamen dicti creditores ante-
Salarium in guarantigiis antequam capiatur solvi(?) — quam debitor accipiatur solvere salarium comunis secundum
formam statuti et fidem facere potestati vel Iudici de
solutione huiusmodi per apodissam seu bullettam
manu Camerarii Comunis qui pro tempore erit subscri-
Captura debitoris — ptam et aliter quis capi non possit et hoc statutum in quan-
tum de guarantigia loquitur locum habeat a viginti
annis citra et in futurum, non obstante iure vel statuto
aliquo dicte Civitatis quod in contrarium loqueretur

36 Quod quilibet debitor possit offerre de bonis
suis creditori suo Rubrica

Statuimus et ordinamus quod nulla persona de dicta Civitate
Amelie vel eius districtu possit personaliter cogi
constringi aut detineri ad aliquod debitum
persolvendum a decem lib. supra si obtulerit et dederit
cum effectu de bonis suis pure et simpliciter non obligatis

nec generaliter nec specialiter ad petitionem et voluntatem credi-
toris et etiam de melioribus ab una parte dictorum bonorum secun-
dum extimationem faciendam per duos bonos homines ponen-
dos. Scilicet unum pro parte debitoris et alium pro parte cre-
ditoris ab eis de congrua extimatione facienda recepto pri-
mitus Iuramento Et si dicti duo boni homines sic positi
Tertius ponatur(?) per dominos Antianos — non fuerint concordes in extimatione facienda ponatur
tertius per dominos Antianos populi et dicti duo positi cum
dicto tertio debeant dictam extimationem facere infra
quinque dies a die electionis dicti tertii Et quod debitor predictus
teneatur et debeat omnia et singula sua bona stabilia et
mobilia excedentia summam et valorem Centum soldorum
in scriptis dare et assignare coram Iudice tali suo cre-
ditori antequam discedat de palatio predicto ipse debitor Et
si ante dictam oblationem et assignationem discederet
de palatio predicto ipse debitor beneficio dicte oblationis
sit ipso iure privatus et creditor eligat extimatores pro
parte sua die dicte oblationis qui extimatores teneantur
et debeant ad penam decem lib. extimare de ipsis bonis
usque ad quantitatem debitam de quibus bonis dicto credi-
tori placuerit Et facta dicta extimatione dictus credi-
tor habeatur pro vero domino et possessore rerum extimatarum
et ipsa bona extimata per se ipsum et sua auctoritate pos-
sit apprehendere et tenere Et nihilominus teneatur et debeat
dictus debitor dicto creditori de rebus extimatis
venditionem facere pro pretio per dictos extimatores
declarato cum idonea cautione et ad sensum sapientis
creditoris in continenti facta extimatione predicta
ad penam decem lib. den. pro qualibet die quo dictus
debitor fuerit requisitus et interpellatus per suum debi-
torem, qui ita vellet et offeret dare de bonis suis credi-
tori predicto secundum formam statuti dictus creditor
teneatur et compellatur recipere nisi per pactum con-
trahentium tempore celebrati contractus in contra-
rium foret actum secundum dictam formam
et hoc locum habeat in preteritis presentibus et futuris
absolute et precise debeat observari non obstante

aliquo

aliquo statuto uel ordinamento quod in contrarium loqueretur. A decem uero lib. infra et pro ipsis decem lib. quilibet possit et ualeat conueniri et ad soluendum personaliter cogi et constringi secundum formam iuris et statutorum dicte Ciuitatis iure aliquo non obstante quod in contrarium loqueretur dummodo dictum beneficium offerendi locum habere non possit in publicis mercatoribus Ciuitatis et Comitatus Amelie qui pro qualibet quantitate pecunie ad petitionem sui Creditoris in pecunia numerata soluere teneantur pena potestati uel Judici contrafacienti uel obmittenti in aliquo predictorum, decem flor. auri max imminente pro qualibet et uice qualibet

De Sequestratione facienda Rca.

37 Ad petitionem cuiuscunque petentis uiso pub.co Instro uel saltim Juramento recepto ab ipso petente potestas et quilibet officialis contra forensem uel suspectam personam etiam si forensis non fuerit de qua suspitione stetur sacramento creditoris sequestrationem rer. suar. et ipsius capturam facere teneretur Et dicta sequestratio duret donec debitor de cuius bonis sequestratio facta foret satis daret idoneo de Judicio sisti et Judicatum soluendo uel deponeret quantitatem petitam Et ipsa sequestratio et captura fieri possit qualibet tempore exceptis uigilijs et festiuitatibus beate Virgine de mense Nouembris Natiuitatis Dñi et pascatis resurrectionis quibus uigilijs et festiuitatibus sequestratio et captura fieri non possit. Petitor uero dicti sequestri si in sua defensione deficeret in expensis legitimis et ad interesse parti sumarie condemnetur Et dictus potestas

Judex uel alius officialis in aliquo predictorum contrafecerit uel obmiserit pena incurrat decem florenor. auri statim imminente pro qualibet et uice qualibet

Qd conseruentur indemnes illi qui se obligauerint pro Comi Rca.

Ad prebendum materiam Ciuibus Amerinis et alijs quibuscunque onera comis suscipiendis temporibus opportunis statuimus et ordinamus quod omnes et singuli qui pro comi Amelie ad cuius petitionem fideiubeno uel alio quouismodo et tunc principales sub nomine cuiuscunque cotractus se obligabunt se pro comi penes aliquem uel aliquos creditores de aliqua re uel pecunia ipso facto sint et conseruentur indemnes a dicta obligatione pro Come Amelie ita et taliter quod omnes et singulas expensas damna et interesse que dictus talis obligatus fecerit et substinuerit in Judicio uel extra pro dicta tali obligatione per Come Amelie et eius causa in quacunque curia uel loco dictum Come Amelie absque alijs probationibus eidem obligato absque noua deliberatione reficere teneatur Et nihilus ad petitionem obligati predicti uel obligator. teneatur et debeat dictum Come dictam causam in se suscipere et defendere per se ipsum omnibus suis sumptibus et expensis et omnia et singula facere que dicto obligato uel obligando uidebitur et placebit Et dñi Antiani qui pro tempore erunt in hac parte personam integri Comis gerant et gerere intelligantur Ita quod absque noua deliberatione possint et debeant predicta et pro conseruatione dicte indemnitatis legitime adimplere gerere et facere non obstantibus aliquibus statutis supra uel infra positis 38

De arbitris cogendis per Potestatem Rca.

Arbitri seu positi ad aliquam causam ... et ponendi imposterum a partibus ... marie causam eis compromissam debeat

Prox. lib. no(n) possit offerri

Mercatores no(n) possint offerre de bonis

Exceptis

Petitor suspecti deficiens condemnetur in expensis

penitus terminare infra octo dies et potestas et eius Iudex eos cogere debeat si causam in se susceptam terminandam ad petitionem cuiuscunque petentis statuto aliquo contrario non obstante sit pena potestati et Iudici contrafacienti uel obmittenti in aliquo predictorum decem flor. auri pro quolibet et uice qualibet

40 Quod acta Comunis possint publicari in cartis bombicinis Rubrica

Omnia acta Comunis predicti ~~patrimonialia~~ criminalia ~~et ciuilia~~ acta scribi ualeant et publicari in cartis bombicinis et in quaternis dictarum cartarum bene legaliter sub ideo corio carte pecudine per notarium potestatis et quoscunque alios officiales Comunis predicti et per quoscunque alios Notarios et ipsa acta possint exemplari et copie ualeant et teneat et plenam obtineant plenam roboris firmitatem tanquam publica et idonea et omnimodo fide digna ac si essent scripta et publicata in cartis idoneis pecudinis

41 De ratificatione gestorum Rubrica

Omnia et singula per uiam contractus gesta et acta retro inter contrahentes quoscunque et quandocunque ex curia retro que firmitatem recepissent ex uigore alicuius capituli statuti Ciuitatis Amelie et que in presenti uolumine confirmata uel repetita non essent ad scandalum remouendum rata sint et firma et plenam obtineant roboris firmitatem authoritate presentis statuti non obstantibus aliquibus que in contrarium loquerentur

Quod habentes dotes mulieris teneantur alimenta prestare Rubrica

Quicunque habens dotem mulieris teneatur alimenta prestare eidem non restitutam dictam dotem teneatur et debeat eidem mulieri dare et soluere alimenta secundum quantitatem dotis et qualitatem mulieris et Iudex teneatur nomine alimentorum decernere ipsi mulieri prestandorum et dandorum duos den. pro lib. pro quolibet mense siue dos petatur siue repetatur Et in petitione et repetitione dotis salarium non soluatur contrario aliquo non obstante Et si talis habens dotem noluerit amplius ipsas dotes alimenta tenere teneatur et debeat ipsam dotem deponere in den. apud aliquem mercatorem sufficientem uel eo citato personaliter uel ad domum predictam dotem recipere debente et facto dicto deposito alimenta de dictis dotibus non currat ulterius Et habeat hoc locum in preteritis presentibus et futuris Addicientes quod dicti duo denarij pro libra pro quolibet mense intelligatur et declaratur posito quod Iudex ad declarandum non fuisset requisitus

Quod nulla donatio fieri possit per mulierem sine consensu Rubrica 43.

Quoniam mulieres de facile possunt decipi 43 et fraudari nulla idcirco possit donatio fieri per aliquam mulierem alicuius sine presentia et uoluntate patris uel fratris carnalis si haberet, et sine presentia et consensu uiri si uirum habet, et sine presentia et consensu filij maioris quatuordecim Annis. Et si uirum non habet uel saltim duorum consanguineorum eidem mulieri magis intimorum si patrem uel fratrem uel uirum seu filium ut dictum est non haberet et si aliter fieret non ualeat ipso Iure et potestas et quilibet alius officialis dicte Ciuitatis teneatur et debeat uinculo Iuramenti et ad penam Viginti quinque lib. den. pro quolibet ad petitionem cuiuscunque mulieris donantis petentis facere reuocari et cassari dictam donationem factam contra dictam formam cogere et constringere realiter et personaliter ad cassandum ipsam donationem Et si ille qui receperit dictam donationem uel ille cui facta foret noluerit ad petitionem petentis cassare

cassare et irritare revocare et renuntiare potestas possit ipsum de fraude punire ad arbitrium suum Et nihilominus ipsa donatio sit cassa irrita et nullius valoris auctoritate presentis capituli. Et quod nulla mulier possit aliquem contractum facere sine presentia et consensu viri si virum habet si vero virum non habet sine consensu filii sui maioris quatuordecim annis si haberet Et si contra dictam vel infrascriptam formam faceret sit ipso iure nullius valoris contrario aliquo non obstante. Addicientes quod dicta mulier donationem causa mortis secundum formam Juris civilis et etiam procuratores ad causas et lites quolibet legitime etatis facere possit Et quod ubi deficeret supranominati qui consentire debeant secundum formas predictas vel essent a Civitate et Comitatu Amelie absentes vel essent mortui quod eo casu potestas vel Judex supplere possit eorum defectui consentiendo interponendo auctoritatem et decretum suum et comunis Amelie dummodo quod ipsa mulier habens filium vel filios nullam possit donationem facere quoquomodo.

44 De constringendo forensem qui se constrinxerit ad bancum Civitatis Amerie R^ca^

Si aliquis forensis vel alius qui non constrinxerit ad bancum Civitatis Amelie contraxerit aliquod debitum vel extiterit in aliquo obligatus vel promiserit aliquid alicui de dicta Civitate et eius districtu constringatur ipsi vel eorum heredes personaliter et realiter ad voluntatem petentis usque ad plenam satisfactionem.

45 De contractibus simulatis et per appodium factis R^ca^

Omnes contractus facti tempore alicuius Rectoris vel domini potestatis dicte Civitatis et in ipsa Civitate vel eius districtu cuiuscumque generis sint tam refutatorii quam renumptiatorii tam venditorii quam etiam aliorum quorumcumque contractuum qui probarentur per unum testem plene probantem vel saltim quinque testes de fama publica eos fore simulatos et conventione terrore vel metu vel pro apodio factos ipso iure cassi irriti et inanes Et si procederetur coram potestate vel Judice alio rectore vel alio officiali dicte Civitatis, predictos contractus facta probatione predicta faciat cancellari ad petitionem cuiuscumque petentis et predicta facere teneatur dictus potestas et Judex summarie sine oblatione libelli ad penam quindecim florenorum auri et hoc locum habeat in preteritis presentibus et futuris prescriptis et non obstantibus Contractus simulatus probatur per unum testem de apodio vel conventione

46 Quod restitutio dotis fiat in bonis specialiter obligatis R^ca^

Tempore restitutionis dotis ipsa restitutio fiat mulieri vel illi cui de iure deberetur in pecunia in instrumento dotis contenta Si restituens pecuniam restituere vellet, alias ipsa restitutio fiat eidem in bonis et de bonis in ipso instrumento vel alio quocumque pro ipsa restitutione specialiter obligatis si sufficerent ultra dicta bona in bonis et de bonis aliis dicti restituere debentis usque ad plenam satisfactionem et restitutionem dotis predicte, que bona licitum sit dicte mulieri vel cui de iure deberetur usque ad satisfactionem predictam sua auctoritate propria intrare capere tenere et possidere et fructus percipere sine pena legis et curie dummodo dictus restituere debens dictas dotes vel eius heredes possit dicta bona recolligere, reluere infra Annum proximum futurum, a die introitus supradicti. Bona specialiter obligata propria auctoritate possint [illegible] et fructus percipi

47 De cogendo debitorem ad petitionem sui fideiussoris R^ca^

Cogatur debitor ad petitionem sui fideiussoris per potestatem et quemlibet eius officialem summarie sine salario vel libello ad satisfaciendum dicto fideiussori de omni eo quod probaverit se solvisse pro dicto debitore et dampna et expensas legitimas et ipsa [illegible] Debitor ad voluntatem fideiussoris [illegible] expensas [illegible]

32v

fieri debeat realr̃ et personalr̃ ad uoluntatem fideiussoris predicti ipsam solutionem legitime probatam non obstant; aliquibus exceptionibus lege uel statut; que in contrariũ legerentur

De oblatione promissa bonor; debitoris Rca.

48 Si quis Ciuis uel Comitatensis Ciuitatis Amelię pro aliquo Ciue uel Comitatense penes aliquem forensem fideiusserit de quacunq re uel pecunia Et ipse fideiussor dicto creditori forensi satisfecerit nõ obstante aliqua probatione iure ciuilis uel municipalis supra uel infra posit; possit et ualeat ipse fideiussor a dicto creditore forense cessionem recipere et iura emere cõtra ipsum debitorem Ciuem uel comitatensem et executionem mereatur usq ad cõcurrentem quãtitatem eius q satisfecerit fideiussori predicto dc̃o forensi Addicientes q fideiussor quicũq possit suo creditori offerre de bonis sui debitoris nisi renuptiatu; esset q nõ possit de bonis proferre pp̃tem Et ipse creditor teneatr̃ et debeat dictam oblationem recipere et de ipsa stare contentũ ac si dicta oblatio de bonis proprijs dicto fideiussori facta foret ex uigore ex uigore alicuius capli dicte Ciuitatis

Fideiussor possit offerre de bonis debitoris

De non molestando mulierem in bonis per eam possessis occasione suar; dotium Rca.

49 Si Aliqua mulier post mortem sui uiri receperit dotes suas et ob cõtumaces heredes dicti uiri missa fuerit in possessione bonor; olim dicti sui uiri tam ex primo q ex secundo decreto ipsas res et bona per decennium possederit q ex creditoribus uiri ipsam mulierẽ in bonis predictis sic possessis inquietare ualeat uel aliquod ius pretendere sed sic secura sit mulier ac si triginta annor; spatio pacifice et quiete et iusto titulo possedisset.

Pro dote alicuius mulieris soluenda possint personaliter conueniri principalis et fideiussor Rca.

Possit et liceat unicuiq petere dotes sibi promissas pro aliqua muliere unde pubcũm apparet instrũm et promittens seu promittentes ipsas dotes realr̃ et personalr̃ possint conueniri ad uoluntatem ipsius qui dotem recipere debet et possit conueniri principalis et fideiussor prout et sicut ei placuerit non obstante aliquo statuto supra uel infra posito Addentes q ipse soluens possit habere recursũ in bonis et ad bona eius pro quo uel pro quibus quis promiserit et se obligauerit contra ipsum cui incumberet ats de iure onus probandi ipsius dotis et pro talibus fiat et fieri debeat dicto soluenti ius sũmarium sine libello et alia iuris obseruatione ita q non remaneat indãpñ. Et id quod sũmarie fiet per aliquem potestatem uel Judicẽ ualeat et teneat aliquo non obstante 50

De exbannitis in ciuilibus et citationibus forensium Rca.

Si aliquis citatus fuerit ad Curiam dicte Ciuitatis ad petitionem alterius semel personalr̃ uel bis ad domum uel semel in scalis palatij dicti Comũs si fuerit forensis uel Ciuis non habens in dicta Ciuitate habitationem propriam uel conductam pro debito Centum soldor; et abinde infra ad petitiones cuiuscunq possit legitime exbandiri et in bãnum poni de Ciuitate Amelię et eius districtu et in quantitate et repetita per ipsum Creditorem usq ad ipsã quantitatem et in uiginti soldis cõmi recepto prius Juramento a dicto creditore uel eius procuratore q calumnioso animo non petit et q sibi non est in totum uel in parte in aliquo satisfactum Ac ẽt in predictis condemnari suo creditori per sñiam Judicis facta fide de debito A Centum uero soldi supra citatr̃ dicto modo et non comparens possit et etiam ualeat ad petitionem dicti creditoris uel eius procuratoris legitime exbandiri de 51 53

forensis [illegible]

Ciuitate

Ciuitate Amelie ~~acet~~ eius districtu ac et condem-
nari pro quacunq; quantitate et re petita

q dotis

Qd confessio facta in testamento ualeat Rca

52 Confessio dotis per aliquem facta et absente parte in quacunq; ultima uoluntate de quacunq; re uel pecunia ualeat et teneat et reuocari non possit nec reuocata intelligatur per aliquam nouam ultimam uoluntatem a dicto confitenti confectam quacunq; solemnitate et ipsa confessione agi possit et actio competat et cui dicta dos de iure deberetur Decernenter q relictum factum mulieri per uirum suum in ultima uoluntate non obstantibus quibuscunq; uerbis in dicta ultima uoluntate contentis per ipsam mulierem uel alius eius nomine seu precedentes causam ab ipso recipi uel exigi non possit ullo modo si dicta mulier transiuerit ad secunda uota, uel se remaritauerit uiuente filio uel filia uiri sui de cuius legato agitur uno uel pluribus minore uel minoribus quinq; annis dictis uero quinq; annis elapsis uel nullo filio remanente uel filia ex dicto uiro dictum legatum debeatur eidem et peti possit et exigi et si ad alia uota transibit

Legatu factu uxori non exigitur si transierit ad secunda uota uiuente filio minore quinq; annis

Qd Notarij teneantur ostendere prothocolla Rca

53 Quilibet Notarius teneatur et debeat ostendere prothocolla et demonstrare cuiuscunq; generis contractus pertinentis petenti infra spatium quinq; dierum ad penam centum solidorum recepto prius salario competente de facto exigendo et dictum salarium intelligatur esse competentis duodecim pro quolibet Anno pro ipsa ostentione tantum temporis preteriti a quo dictum Instrumentum fuisset confectum

Qd male utentibus eorum substantia interdicatur bonorum administratio Rca

Omnibus et singulis qui male utuntur bonis et eorum substantia per potestatem Ciuitatis Amelie et eius Judicem ad petitionem cuiuscunq; petentis interdicatur administratio suorum bonorum, sic male utentium substantia sua, dummodo dicto potestati et eius Judici fiat fides per Juramentum trium uel quatuor hominum consanguineorum uel affinium eius qui male uteretur suis asserentium suo Juramento eum male uti substantia sua absq; alia solemnitate iuris et sine petitione uel ordine Judiciario et cause cognitione et parte absente Et q facta fide et assertione predicta per dictum potestatem uel Judicem detur curator bonis dicti male utentis substantia sua ei cui facta esset bonorum interdictio et preconizaretur ad petitionem dictorum consanguineorum seu dicti curatoris q nulla persona debeat contrahere seu contractum inire uel facere de cetero cum illo tali cui esset bonorum administratio interdicta Et si secus fieret potestas qui pro tempore fuerit et Judex ~~eius~~ et quilibet ipsorum teneantur et debeant ad petitionem cuiuscunq; persone dictum contractum factum post dictum bannimentum cassare et nullum pronuntiare sine aliqua petitione danda in scriptis et sine strepitu et figura Judicij et ex eo contractu non audiatur contrahens dicto modo, statuto aliquo non obstante q contio predicta uel aliquod predictorum loqueretur et maxime statuto loquente de excusatione instrumenti uel precepti q quantum ad hoc non habeat roboris firmitatem. 54

Qd uicini habentes muros comunes inter eos teneantur murare ad petitionem requirentis usq; ad summum Rca

Conuicini habentes murum communem inter eos murent communiter usq; ad culmum domus ad hoc non ualeat inter eos scandali materia exoriri, et unus uicinus non possit in aliam uicini domum transire a culmo uero si quis uicinorum murare uoluerit teneatur murare suis expensis requisito tamen uicino si uult tenere et si alter conuicinus uoluerit pro tempore suam domum inaltare teneatur eidem reficere medietatem expensarum per murator, rectores declarandorum 55

De presumptione fictitie uenditionis R^ca.

56 Non obstante contractu quantūcunq̃ cum gua-
rentitia uallato et si eo contineretur repre-
sentationis possessio uenditionis dicentis se
emptoris possidere si dictus emptor rem taliter em-
ptam non possederit uere per spatium quinq̃ decur-
rendorum post tempus in dicto Instro contentum uo-
lumus et firmamus et presentialr declaramus q̃ di-
cta talis emptio habeatur et intelligatur fictitia et de
Jure nõ teneat et ipsa resindatur dūmodo ipse uēditor
restituat pretium dicto emptori uel heredi suo q̃ p̃
dictam emptionem recepit

Emptor nõ possidens rem emptã infra quinquēniũ p̃sumitr instrum fictitium

De Argumentatione probationis contra potentes R^ca.

57 Quoniam multi Comites Magnates et barones
multas mercãtias acquirunt et retro ac-
quisiuerit pro se ipsis et eorũ familijs et
domicellis, et maxime pannos et arma de quibus
instra non fiunt nec fieri cõsuetum fuit, cum ipsi
mercatores et alij contrahentes eorũ solam fidem se-
quantur in predictis et absonum ẽ esset dictos tales
Comites Magnates et barones taliter locupletari cũ
aliena iactura statuimus et ordinamus q̃ potestas
et quilibet officialis Ciuitatis Amelie presentes et
futuri teneantur et debeant dictos Comites Magna-
tes et barones uel eorũ alterũ ipsorũ qui presentialr
non habitant in Ciuitate predicta, ad petitionem
cuiuscunq̃ petentis cogere et cum effectu cogi fa-
cere realr et personalr sũmarie et absq̃ libello et
de plano ad satisfaciendum dictis mercatoribus et
alijs supradictis de quacunq̃ re uel pecunia et q̃ cõ-
tra ipsos uel ipsorũ alterum sufficiat probatio unius
testis fidedigni cum Juramento dicti petentis uel cũ
libro sue apothece non obstantibus aliquibus iuribus
et statutis que in contrarium loquerentur et hoc
locum habeat in preteritis presentibus et futuris

Contra potentiores sufficit unus testis

Liber apothece facit fidem cõtra baronem et Comitem

Qd Tabernarij possint uendere pignus R^ca.

Quicunq̃ pignorauerit aliquid alicui cau- 58
poni uel uendenti uinum uel cuilibet alte-
ri persone Ciuitatis et Comitatus Amelie
et eius districtus teneatur recolligere quod pignora
uerit infra duos menses, et si non recolligerit in
dictum tempus, caupo seu tabernarius uel uinum
uendens et quilibet alius non teneatur eidem red-
dere lapso dicto termino sed possit quod ei pignora-
tum est uendere et omnia facere que de eius proces-
serit uoluntate, dumodo si de dicto pignore plus
habuerit q̃ recipere debeat restituat illud plus
domino pignoris, si uero minus teneatur dictus
pignorans ad supplementum Et anteq̃ fiat
talis uenditio infra dictos menses teneantur
dicti habentes pignus requirere pignorantes
seu pignorantem ut luerat dictum pignus seu
pignora et tam de requisitione q̃ de uenditione
stetur et credatur sacramento ipsius habentis pi-
gnus in Judicio nullatenus audiatur non obstante
aliquo statuto quod in contrarium loqueretur et
hoc locum habeat in preteritis presentibus et
futuris

Cui liceat rem pignoratã uendere post duos menses

De gestis bona fide et ratis habendis R^ca

Quia ut plurimum contrahentes sine consilio 59
peritorũ contrahunt in omnibus gerendis
copia peritorũ non habetur Statuimus et
ordinamus q̃ omnia facta gesta et contracta per
aliquem seu aliquam tutricem tutorem uel cura-
torem de aliqua re uel negotio cuiuscunq̃ pupilli
uel adulti et cuiuscunq̃ alterius curatẽ egentis
uel habentis eundem uel ipsos pupillos uel adultos
cum consensu duorũ consanguineorũ magis inti-
morũ non obstante quacũq̃ solemnitate obmissa
in Judicio uel extra uel in futurũ gerenda faciẽda
uel contrahenda semper ualeant et teneant et
plenam obtineant roboris firmitatem ita q̃ tolli
et infringi

et infringi uel cassari non possint ac comunis iuris uel officij Iudicis uel exceptionis seu replicationis ope uel quocunque alio quesito colore. Si uero per aliu non tutorem uel curatorem uel tutricem uel pro ipsos pupillos uel adultos sine consensu predicto de aliqua re pupilli uel adulti aliquis contractus factus esset uel fieret in futurum ipso iure sit nullus et nullius efficacie et ualoris. Volumus tamen et statuimus ad hoc ut pupilli predicti in aliquo non decipiantur uel et minores predicti quod ante omnia causa quare contrahitur legitime proponatur coram Iudice Ciuitatis Amelie et res immobiles ipsorum que uendende uenirent legitime subhastentur pro parte dicti Iudicis in capite scalarum palatij dicti comunis tribus bandimentis cum interuallo unius diei pro quolibet bandimento ad minus ita quod plus offerenti uendatur et aliter faciendo non ualeat

Bona pupilli non possunt uendi immobilia nisi premissis subhastationibus et nisi de consanguineis interuenientibus in uenditione et nisi in contractu appareat causa quare fiat talis uenditio

De ferijs repentinis Rca

60 Quia omnes iuris articuli sub uno edicto comprehendi non possunt et ut plurimum in Ciuitate Amelie ex repentinis actibus Iudex causarum ciuilium absque deliberatione solemnibus diebus utiliis ad bancum sedere non potest, et ex hijs damna non modica efficiuntur. Statuimus et ordinamus quod Notarij banche causarum ciuilium qui pro tempore fuerint teneantur et debeant uinculo iuramenti et ad penam centum soldorum pro quolibet in fine libri actorum, seu in principio actorum, seperatim et per se scribere omnes dies et horas dierum, si de mane uel de sero quibus dictus Iudex ad Iura reddendum ad bancum sederit. Et quod omnes alij dies et hore dierum scilicet de mane uel de sero in uesperis in quibus dictus Iudex non sedet modo predicto ad ius reddendum sint et habeantur pro feriatis diebus ita quod ipsi dies et hore feriate currere non possint in preiudicium litigantium, sed omnia eorum iura et termini sint in eo statu in quo erant ante ipsum diem uel horam quibus ipse Iudex reddendus sedere obmiserit statuto aliquo non obstante. Et Natarij supradicti finito eorum officio infra decem dies ex tunc proxime secuturos acta per se scripta Cancellario comunis tradere teneatur ad dictam penam

Diebus quibus Iudex non sedet habeatur feriati et non currat in preiudicium litigantium

De ordine procedendi contra Exbannitum Rca 61

Ut bandimentorum conditio melior non existat et eorum defensio totaliter non tollatur Statuimus et ordinamus quod banditi et in banno positi de Ciuitate et districtu Amelie alicuius maleficij occasione tantum in ciuilibus uel criminalibus per se uel alios in petendo audiri non possint nec in petendo ut dictum est eis ius reddatur in defendendo uero procuratores facere possint et Aduocatos conducere pro defensione predicta, Ita quod si dictus bannitus alicui debitor existat cuiuscunque quantitatis uel rei quod ipse citari possit ad domum olim sue habitationis si extat uel in scalis palatij comunis predicti et si duabus citationibus premissis fuerit contumax et procurator ad respondendum non miserit quod ex tunc habeatur pro uero contumace et possit deinceps contra eum ad ulteriora procedi usque ad finem processus et sententiam diffinitiuam ac si banditus non esset statuto aliquo non obstante quod in contrarium loqueretur

Bannitus et condemnatus potest conueniri et non potest aliquem conuenire.

De ratione reddenda per tutorem et curatorem minorum et aliorum habentium eos Rca 62

Statuimus et ordinamus quod omnes et singuli tutores et tutrices pupillorum seu pupille masculi uel femine curatores minorum et adultorum prodigorum furiosorum et male utentium substantia sua dati uel dandi imposterum, teneantur et debeant quolibet anno recollectis fructibus dicti anni post mensem octobris ipsius Anni absque petitione cuiuscunque et etiam ad petitionem cuiuscunque petentis in fauorem ipsorum pupillorum et minorum adultorum, prodigorum furiosorum et male utentium substantia sua reddere rationem administrationis ipsius tutele uel cure et fructuum omnium prouentorum ad manus suas et expensarum factarum per eos dicta de causa coram Iudice domini

34v

L

potestatis Ciuitatis predicte presentibus uel citatis legit(im)e duobus consanguineis dictorum pupillorum minorum et aliorum predictorum magis proximioribus tam ex parte matris quam patris si habent alias in presentia duorum Antianorum qui pro tempore erunt in loco dictorum consanguineorum. Et predicta etiam cogantur et cogi possint per Iudicem cum iuris remedijs Et si dicti tutores uel curatores predicta predicta facere obmiserint uel recusauerint condemnentur et condemnari debeant per ipsum potestatem in quinquaginta lib. den. pro qualibet et qualibet uice per quos inquiri possit et de predictis Et insuper eos puniat de fraude et colluxione et cogat eos ad restitutionem defraudatorum per eos Et predicta banniantur omni anno de mense septembris ad penam potestati si neglexerit uiginti quinque lib. adimplere predicta Et idem dicimus obseruari in legatis et testamentarijs tutoribus, nisi per testatorem rationis reditio remissa fuerit dicto tutori testamentario

Et debeat

Ut tutores et curatores anno quolibet banniantur ad reddendum rationem

De conualidatione et confirmatione testamenti scripti manu Notarij testantis R(ubri)ca

63 Quia quam pluribus in dubium reuocatur si testamenta et alie ultime uoluntates scripta et in publicam formam redacta manu propria dictorum testantium uel condentium ipsas ultimas uoluntates si Notarij sunt et ut Notarij se subscribant de iure ualeant uel non, Ad dictum dubium remouendum presenti statuto firmamus quod dicta testamenta et quecumque ultime uoluntatis scripte et scripta et in publicam formam redacte et redacta interueniente legitimo numero testium manu propria sic disponentium cum ipsorum subscriptione et publicatione per eos facta ut per Notarium publicum ualeant et teneant si aliud obstaculum non obsistat ac si scripta et publicata forent per alios Notarios publicos, non obstantibus aliquibus statutis Iuribus uel legibus que loquerentur uel disponerentur contra predicta, et nullus audiatur per aliquem officialem Ciuitatis Amelie opponendo contra predictas ultimas uoluntates et testamenta ex eo quod manu propria dictorum testantium scripta forent ad penam Centum lib. den. pro qualibet et qualibet uice tam audientes contra predicta quam contra sic opponentes

De pena officialium consulentium Ciuibus R(ubri)ca

Statuimus et ordinamus quod potestas uel Iudex uel alius eius officialis audeat uel presumat dicto uel facto consulere alicui Ciui uel comitatino Amelie seu acta sibi dictare scribere seu scribi facere in quacumque re uel causa ad penam Quinquaginta librarum den. auri mox iminentem cuilibet ipsorum contrafacienti et uice qualibet 64

Incipit Liber Quartus de publicis Iudicijs et alijs maleficijs et primo

De Iurisditione domini Potestatis et suorum officialium in maleficijs R(ubri)ca

QVIA parum prodesset iura condere nec essent hij per quos iura omnibus redderentur Statuimus et ordinamus quod Potestas Ciuitatis Amelie eiusque Iudex maleficiorum presentis et futuri possint et ualeant teneantur et debeant cognoscere et procedere et sententiare per Inquisitionem ex suo officio per accusatorem denuntiatorem et notificatorem et per uiam Notarij de omnibus et singulis iniurijs contumelijs opprobrijs maleficijs excessibus furtis et delictis realibus et personalibus facto uel dicto committendis deinceps per quocumque et qualitercumque in Ciuitate Comitatu et districtu per aliquem Ciuem Comitatensem uel districtualem Ciuitatis et predictorum ac etiam ad petitionem cuiuscumque petentis denuntiantis uel querelantis etiam sine scriptis exceptis adulterio de quo procedi cognosci uel sententiari nisi per accusationem tantum

De adulterio non potest cognosci nisi per accusationem

tantum fiendam ab eo cuius autor est nō possit
uel ualeat ullo modo Et super ipsis maleficijs
quibuscumq dictus dns Potestas et Judex possint
et ualeant testes et probationes adducere exami-
nare et publicare et omnia et singula facere per-
tinentia ad processum secūdum formā Statutor
et ordinamētor Ciuitatis Et predicta et predi-
ctor quodlibet facere et obseruare teneantur et
debeant ad penam Quinquaginta flor auri sta-
tim imminentem

Inspice lector

De ordine procedendi et citatione in maleficijs Rca

Statuimus q si quis accusatus denūtia-
tus uel inquisitus fuerit coram dnō
Potestate uel Judice uel alio officiale
dicte Ciuitatis de aliquo maleficio uel excessu
si fuerit Ciuis q citetr per Castaldum dicti Coīs
cum cedula personalr uel ad domū reh. quodam
citatj in qua cedula contineatur nomen potestatis Judi-
cis siue officialis nomen Castaldi nomen accusatoris
accusatj et denuntiati uel inquisiti et totum malefıciū
de quo accusatus denuntiatus uel inquisitus est et ter-
minum ad quem comparere debeat et si fuerit semel
cum cedula personalr uel ad domum citatj debeat
comparere sequenti die post citationem, et semel
debeat per castaldos pro sequenti die citari. Si uero
fuerit comitatensis citetr et semel modo predicto cū
cedula ut dictum est Et qui citatus fuerit debeat
sequenti non feriata comparere post citationem
coram quo citatur in dicto termino et tam Ciuis q Comi-
tatensis si non comparuerit in termino citationis
eidem dato et assignato per preconem Coīs Amelie
in scalis Palatij dicti Coīs publice et alta uoce sono
tube premisso exbanditum in quantitate in qua
condemnari deberet secundum formam Statutorum.
de tali maleficio loquentium uel excessuum loquē-
tium in quo exbannimento assignetur talis termino
trium dier cum cedula fienda ut supra relinquenda
eidem citato personalr uel ad domum cum dicto term.
ad comparendum coram tali officiale coram quo est
processus loquentem in quo exbandimento assignetur talis
terminus trium dier termino si nō uenerit siue nō com-
paruerit habeatur pro contumace et confesso de dicto
maleficio excessu seu delicto et uere et legitime cōtu-
mace et contra talem uel tales per potestatem uel officiale
dicti Coīs secundum suam Jurisditionem elapso dicto
termino trium dierum procedi possit et debeat ad cō-
demnationem secundum formam statutor Ciuitatis Ame-
lie et in pen contentj in statutj aut in ordinamento loquēte
de tali maleficio delicto uel excessu loquente Forensis uero in
scalis palatij coīs citetur pro maleficijs et delictis unum
uel plures per eos cōmissis per preconem Coīs sono tube
premisso et in dicta Ciuitate detur terminus trium dierum
ad comparendum coram officiale predicto ad se excusandum
et defendendum. Hibitus per unum famulum ipsius
domini Potestatis ad hec per deputandum qui pro dicta
uice pro Nuntio coīs et legitimo habeatur cum lrīs
ex parte dicti officialis notificetur terre Castri uel Ville
ex quibus uel ex qua est ille contra quem proceditur ut cita-
ri faciat talem forēsem q ad dictam tertiam diem debeat
coram dicto officiale Coīs Amelie comparere ad se excu-
sandum et defendendum in quo quidem termino si
non uenerit habeatur pro conuicto et confesso et uero
contumace de maleficio aut delicto uno uel pluribus
de quibus proceditur contra talem forensem et contra
eum ad condemnationem procedi possit dicto termino trā-
sacto secundum formam statutor Et q predicta notifi-
catio in terris Castris et Villis circunstantibus prope
Ameliam per decem miliaria In alijs uero forensibus
longinquis sufficiat citatio facta ad fenestram siue in scalis
modo predicto et q semper credatur relationi dictor Castaldorū
nuntiorū preconum et cuiuscumq ipsor in citation facien
per ipsos uel ipsor alterū statutis uel ordinamētis in contrariū
loquentibus non obstantibus Et q si in predictis uel aliquo

Bannum contra Contumaces

forensis

predictor per potestatem uel Iudicem contrafactum uel obmissum fuerit penam incidant decem florenor auri ipso facto pro qualibet et qualibet uice

De transmissione accuse uel inquisitionis a Cancellario Cōmis Amelie. Rca.

3 Quilibet officialis procedens contra aliquem per accusā Inquisitionem uel denūtiationē debeat manu propria officialis scribentis predictam accusam denunptiationem et Inquisitionem assignari facere Cancellario Cōmis totum tenorem accuse denūptie et Inquisitionis de uerbo ad uerbum prout in dicto libro dicti officialis reperitur et die qua accusa aut denūptia portata fuit coram eo seu inquisitio facta fuerit et si dicta forma seruata non fuerit ipso iure sit nullus ipse processus et quicquid sequeretur ex eo et officialis contrafaciens in predictis uice qualibet in decem lib. den. punien et Cancellarius Cōmis predicta debeat scribere diem dicte assignationis et predicta cuilibet petenti per ordinem exibere copiam uinculo iuramenti et ad penam decem lib. dumodo dictus Cancellarius dictam copiam sibi transmissam siue cedulam predictam continentes non possit reddere nec restituere dicto officiali procedenti nec reddat uel restituat pro correctione uel suppetione dicte cedule in preiudicium cōmis nec permittere quod corrigatur uel sibi addatur uel minuatur in preiudicium cōmis ut dictum est et hoc uinculo Iuramenti ad penam Vigintiquinque lib. qualibet uice

De termino dando Rca.

4 Potestas Iudex et sui officiales dent terminum super maleficijs partibus decem dierum et peremptorie incipiendum pro utraque parte a die qua responsum fuerit accuse uel inquisitioni in antea ad probandum et defendendum et docendum de iure suo. Et si nō daretur auctoritate presentis capituli habeatur pro dato ipse terminus utrique parti acsi ut dictum est datus esset et currat

De publicatione processuum Rca.

Statuimus et ordinamus quod dominus potestas et eius Iudex malefitior uel alter ipsor finito termino decem dier dato ad defendendum per formam statuti de quo supra cauetur debeat publicare processum et testes inductos et receptos siue fuerint examinati testes siue non et si nō publicaret eos dicto termino elapso quod ipso iure sint et habeantur pro publicatis, et pars possit opponere contra eos et totum processum et testium copiam cuius interest, et si dare recusauerit eam quod terminus non currat ipsi parti donec ipsam habuerit Et Iudex et Notarius recusans decem lib. pene nomine soluere teneatur. 5

Quia nō examinati testes publicati processus post decem dies

Copia

De puniendo maleficia secundum formam statutorum Rca.

Omnia maleficia et delinquentes et malefactores Potestas teneatur punire et condemnare et condemnatos pro cōmuni exigere et exigi cum effectu secundum formam Stat. infra decem dies continuos incontinenti incurrere incipiendum elapsis decem diebus datis in sententia ad soluendum Et ubi pena non esset expressa procedere de similibus ad similia quod simile fiat et fieri debeat per dnōs Potestatem Iudicem et duos bonos uiros eligendos per dnōs Antianos populi qui pro tempore erunt sub secreto retinendos et ipsum subinde habeatur pro legitimo et uero et scribatur in actis una cum Iuramento dictor bonor uiror 6

Assimilatores ponatur ubi nō est expressa pena

De cogendo malefactorem ad confitendum Rca.

Si de aliquo maleficio de quo procederetur in Curia potestatis constiterit per unum testem idoneum et famam publicam dicte fame per alia similia inditia que mouerent animum 7

animũ Judicantis tunc nẽ ipsum maleficium remaneat impunitum dictis inditijs in actis primo descriptis ille contra quem procederetur de dc̃o maleficio ad confitendum maleficium predictum si haberi poterit, Si uero se absentasset tunc citetur cum cedula continente dictum dicti testis et inditiorum seu fame per castaldum Cõmis quod infra tertium diem a die citationis facte de eo comparere debeat coram dicto Judice ad confitendum dictum maleficium, et si non comparuerit in ipsum terminum habeatur pro confesso et conuicto legitime condemnari possit et debeat in penis statutis, Et ipsa confessio dicto modo facta uel presuncta, non prosint sibi ad diminutionẽ pene Et si comparuerit et confiteri nollet sponte cogatur et cogi debeat ad confitendum dictũ maleficium ut dictum est, et si confiteri nollet habeatur pro confesso et cõuicto dũmodo predicta omnia et singula locum habeant si processus et testis unus uel plures examinati contra dictum maleficium fuerint primitus probati, et dato et elapso termino ad opponendũ contra ipsũ processũ testes et dicta et exceptionibus legitime oppositis non fuerint et probate contra et alr uel alio modo citari uel cogi nõ possint, et omnis cõfessio aliter facta presumatur metu tormentorum, nisi seruata fuerit forma predicta in presenti capitulo descripta. Ad penam potestati uel Judici in predictis uel aliquo predictorum, contra facientis uel obmittentis aut negligentis Vigintiquinque florenorum auri mox imminente.

Confessio facta metu tormentorum, nisi precesserit citatio cum inditijs

De blasfemantibus puniendis Rca.

8 Quoniam grauius est eternam quam temporalem ledere maiestatem, antequam ad alias penas contra temporalia cõmittentur, procedatur Statuimus, et ordinamus et firmamus quod si quis instinctu uel si que persona dei timore postposito blasfemauerit uel maledixerit uel obbrobriosum uerbum protulerit contra deum omnipotentem dominum nr̃um Jesum xp̃um spũm sanctum, et Virginem gloriosam Mariam matrem eius uel alterum ipsorum quocunque modo uel qualitercunque puniatur et cõdemnetur pro qualibet uice in Vigintiquinque lib. den. Si uero contra aliquos alios sanctos uel sanctam dei uel aliquem ipsorum et specialiter contra gloriosissimos martires et beatam Firminam et Olimpiadem dicte Ciuitatis protectores uel alterum ipsorum uel contra omnes Sanctos simul condemnetur et puniatur in Vigintiquinque lib. den. pro qualibet uice, et si dictam penam non soluerit dictus condemnatus ex dictis causis infra decem dies a die late sententie contra eos quod dicto blasfematori uel maledicenti uel opprobriũ protulenti contra deum xp̃um spiritum sanctum et Virginem mariam soluat duplum dicte pene. Si quis uero dixerit inopinate adonta de dio seu a dispetto uel dellanosia et similia uerba non inducentia tantum opprobrium de quo remaneat in descretione dñi potestatis contra deum spũm sanctum et xp̃m Virginem gloriosam uel aliquem ipsorum condemnetur et puniatur in decem lib. den. Si uero contra alium sanctum in quinque lib. den. Si quis autem per aliquem membra predictorum, inusitatis et uerecundis improbationibus nominando ipsa membra condemnetur et puniatur in quatuor lib. den. Si quis uero iurauerit per sanguinem corpus carnes uel aliquem dictorum sanctorum condemnetur et puniatur pro qualibet uice in Viginti soldis de quibus omnibus et singulis inquiri possit et debeat quolibet mense et stetur et credatur dicto unius testis legitime probantis et habeatur pro plena et legitima probatione. Et predicta dominus potestas qui pro tempore fuerit teneatur bandiri facere quolibet mense ne ignorantiam allegetur ad penam Vigintiquinque lib.

pro qualibet uice Addicientes et declarantes q in quacunq parte presentis statuti in casu fauorabili uel odioso per uerbum si quis uel aliud masculini generis, intelligatur et intelligi debeat sine diminutione et exceptione Et q in predictis beneficium confessionis locum habeat et admittatur Et si potestas uel Judex in aliquo predictorum contrafecerint uel obmiserint penam incurrant ipso facto Viginti quinq florenorum auri pro qualibet et qualibet uice.

De pena blasfemantium presentem Statum Ciuitatis R.ca

9 Ad remouendum male loquentes contra pacificum statum Ciuitatis nostre statuimus et firmamus q si quis blasfemauerit statum presentem et comune Ciuitatis predicte dicendo q non bene procedit uel tractatur presens status et q non est comis uel quod non tractantur omnes equaliter et q sub particulari regitur uel alio modo scandalum uerisimiliter inducentes seu reformatur comis et statuta presentia puniatur pro qualibet uice qua contra predicta uel aliquod predictorum de pena in Centum lib. den. possit tamen quilibet honeste dicere in quocumq consilio omnia que cognouerit utilia pro comi cum uerbis condecentibus et tunc predicta que dixerint non traghantur ad dictum casum uel casus prohibitos dummodo non exeat contra propositam uel extra eam Addicientes q si quis dixerit aliqua uerba minatoria contra come uel aliquem officialem comis puniatur in Viginti quinq lib. den.

Si quis dixerit uerba minatoria cotra come, uel officiales puniatur

De pena receptantium Exbannitos R.ca

10 Quilibet de dicta Ciuitate et districtu receptans aliquem pro maleficio Comis Amelie exbanditum uel condemnatu in quinquaginta lib. et ab inde supra soluat pro banno dicti Comis Viginti lib. den Si quis uero receptauerit scienter latronem publicu non exbannitum uel aliquem exbanditum in quinquaginta lib. infra pro maleficio soluat pro banno dicto Comi decem lib. den. Et si quis receptauerit penes se robbariam uel furtum teneatur restituere derobato uel ei cui est ablatum Et nihilus dicta pena puniatur Et unicuiq liceat tales receptatores denuntiare et accusare et habeat medietatem banni et teneatur in credentia.

Receptatorem huiusmodi intelligimus si in domo eum receptauerit uel si extra domu et aliquid necessariu exhibuerit in Ciuitate predicta et eius districtu et in eadem pena puniatur qui eundem associauerit uel predicta cum eo partiuerit uel ei dederit auxilium uel fauore Receptator autem alicuius ciuiliter exbaniti soluat uice qualibet pro pena Viginti sol. den Si autem rem furtiua uel quoquo modo ablatam quis emerit publice die Sabbati in platea et negauerit ipsa rem furtiuam uel alienam esse ipsam restituat et pretiu restituatur eidem a uenditore Et si quis exbanditus pro aliquo maleficio intrabit aliquod Castru Ciuitatis Amelie q Sindicus et Vniuersitas dicti Castri debeat dictum exbanitu capere et in fortiam dicti comis ducere ad penam Quinquaginta lib. pro qualibet Castro Vniuersitati Et potestas dicte Ciuitatis dictum capitulum notificet primo mense sui regiminis cuilibet Castro ad dictam penam de suo salario et q quilibet possit predictos receptatores et Sindicos contrafacientes in predictis uel aliquo predictorum, accusare et denuntiare et eius accusationi stetur et credatur cum duobus testibus de uisu et nomen accusatoris teneatur secreto

De penis duplicandis R.ca

In Palatio Comis populi in platea ueteri in Platea Sancte Marie in platea Crucis burgi .11.

burgi in Ecclesia aliqua Ciuitatis predicte uel dis
trictus et quolibet ipsorum locorum, uel coram officiale
uel potestate uel aliquo officiale forense in Arenga
uel consilio in luctu uel nuptijs in predicatione
noctis tempore et in taberna si quis commiserit uel
fecerit aliquod maleficium dicto uel facto soluat
pro bannis duplum pene contente in capitulo quod de
Nox tali maleficio loqueretur et intelligatur Nox a prima
pulsatione campane que pulsatur de sero pro custodibus
Ciuitatis mittendis et de nocte usque ad sonum campane
que pulsatur de mane pro custodibus diei Et intelligatur
Platea uetera platea uetera a Crucibus signatis infra et platea sancte
Marie de porta a Crucibus signatis infra et platea Crucis
burgi crucibus signatis infra duplicentur Et dicte pene
Propter festa pro singulis maleficijs que committerentur in festo Nati-
uitatis domini infra octo dies ante et infra octo dies post et
etiam que committerentur infra octo dies ante festum
pascatis resurrectionis et infra octo dies post, Et infra
quatuor dies ante festum sancte Marie de mense augusti
Et quatuor dies post, Et infra quatuor dies ante fe-
stum beate Firmine de mense Nouembris et infra
quatuor dies post, et in dictis festiuitatibus et qualibet
earum, et etiam duplicentur dicte pene post reassignatio-
nem librorum facte per potestatem et suos officiales et etiam
duplicentur uacante officio potestatis in dicta Ciuitate
Statuentes et declarantes quod uacante dicto officio dicte potesta-
rie duplicatio locum habeat ut dictum est pro male-
ficio tunc temporis commisso non duplicentur pene ex pre-
cedentibus partibus ex eo ultra quod reassignati libri predictorum
Offendentes Antianum potestatis et officialium . Insuper uolumus statuentes
quod omnes et singuli cuiuscumque conditionis existant offendentes
dicto uel facto uel offendi facientes aliquem ex dominis Antia-
nis populi dicte Ciuitatis durante suo officio conde-
mnentur et puniantur in pena quatrupli cuius pene
que aliter ratione dicte offense imponenda ueniret de offe-
dente aliquam aliam quacumque personam ex forma statuti
dicte Ciuitatis . Si uero dicta offensio facta fuerit
finito officio dicti Antiani in Annum contra dictum talem qui
Antianus fuisset in ipsum Annum quod tunc ipse offendens
condemnetur et puniatur pena dupli pene que aliter impo-
nenda ueniret contra offendentem aliam personam que non
fuerit in ipso officio infra ipsum annum ex forma alicuius
statuti dicte Ciuitatis Addentes quod si quis popularis et de po-
pulo dicte Ciuitatis associauerit aliquem ex nobilibus
dicte Ciuitatis ad offendendum aliquem alium popularem Assotians
uel eidem offendenti dederit uel prestiterit ad predicta
auxilium consilium et fauorem condemnetur et punia-
tur in pena dupli eius pene que aliter pro tali auxilio con-
silio uel etiam sociatione prestitis alteri persone quam nobili im-
ponenda ueniret ex forma alicuius capituli statutorum decla-
rantium et statuentium quod simplices dicte pene in casibus pre-
dictis et in quibuscumque alijs in presenti uolumine descriptis
augumententur et augumentari possint et debeant ra-
tione dictorum casuum usque in infinitum

De pena dominorum Antianorum dantium fauorem Magnatibus contra populares Rubrica

12 Si domini Antiani Populi darent fauorem seu fortiam
hominibus de granditia contra populum et
eius Iuratos puniantur in Centum lib. den. pro
quolibet committente et priuetur officio nisi forte populus et
iurati essent contra statum Ecclesie . et Nobiles pro statu
Ecclesie quo casu non teneatur ad penam Antiani

Quod quilibet popularis et de populo teneatur iurare ad populum Rubrica

13 Quilibet popularis et de populo dicte Ciuitatis
infra terminum statuendum mandato domi-
ni potestatis teneatur et debeat Iurare ad sancta
dei Euangelia et promittere et esse iuxta posse ad omnia
que spectant et pertinent et sunt ad bonum statum paci-
ficum comunis et populi Ciuitatis Amelie, et tempore cuiusque
rumoris et suspitionis uenire ad dominos potestatem et
Antianos populi et cuilibet ipsorum assistere et obedire
et fauere in hijs que mandauerint et eorum mandata
exequi pro bono et pacifico statu comunis et populi supradicti

et non ire ad domũ alicuius Nobilis qui sit uel esset extra populum nec sequi nec associare dicto tempore suspitionis uel rumoris aliquem Nobilem uel extra populum contra uoluntatem dominorum Antianorum, ad penam Centũ lib. den. pro qualibet qui contra dictam formam iret ad domũ alicuius extra populum uel associauerit et qualibet uice auferendam de facto Et predicta scribenda et recipiẽda eligantur per dños Antianos ordinando. Et filij eorum, qui iurabunt ad populum et descendẽtes per lineam masculinam cum ipsis iuratis gaudeant priuilegio predictorum Iuratorum et quicumque popularis et de populo nõ iurabit ad populum et promittat ut supra uel ibit tempore rumoris ad domum alicuius extra populum, Saluo si nõ iurãdo legitimã excusationem habuerit

De pena facientis caualcatam uel guerrã mouentis R[ubri]ca

14 Nullus de Ciuitate Amelie uel comitatus mouendo se dicta Ciuitate uel eius districtus uel et redeundo ad dictam Ciuitatem et eius districtum infra quatuor dies a die facte Caualcate et guerre audeat uel presumat facere aliquam caualcatam uel mouere aliquam guerram contra aliquã uniuersitatem uel specialem personam sine expressa licentia dñi Rectoris uel potestatis et dñorum Antianorum predicte Ciuitatis ad penam quinquaginta lib. den. Et nihilus teneantur contrafacientes cum effectu satisfacere Comi Amelie et ẽt specialibus personis dicte Ciuitatis et districtus quicquid ipsum Come seu speciales persone dãnificate fuerint occasione huiusmodi caualcate et guerre.

Euntes ad faciendũ caualcatã puniantur

Qd quilibet iuratus de populo compareat quãdo requisitus fuerit ad oĩa que uoluerint dñi Anti. R[ubri]ca

15 Quilibet Iuratus de populo ad sonũ campane et uocem preconis de mandato dominorum Antianorum populi cum Armis et sine Armis ueniat et uenire teneatur ad plateam Comis et quocumque loco uoluerint ipsi domini Antiani quando esset aliquis rumor in Ciuitate predicta uel rissa et qui cõtrafecerit et nõ uenerit soluat pro bãno Comi Amelie Centũ sol., saluis capitlis maiorem penam imponentibus

De pena dñorum Antianorum recipientium Simoniam R[ubri]ca

Nullus ex dñis Antianis populi possit nec debeat per alium quesito colore recipere aliquam simoniam ab aliqua speciali persona uel Comitatense directe uel per obliquũ ad penã quinquaginta lib. et priuationis officij comis et populi Ciuitatis predicte Et si ex ipsa receptione simonie resultaret aliquod periculum unde Iurisdictio Comis predicti in aliquo lederetur uel perderetur quod absit contrafaciens uel recipiens simoniam ipsam soluat nomine pene quingentas lib. den. Et ipso ab omni officio comis et populi sit priuatus Et quod receperit simonie restituat in duplum cõmi et ad probationem predictorum sufficiat probatio Unius testis cum sacramento dantis 16

Simonia Antianorum

Qd nullus uendat alicui forensi iura patronatus R[ubri]ca

Nullus de Ciuitate Amelie uel eius districtu debeat dare uendere uel concedere alicui forẽsi uel nõ habitanti in dicta Ciuitate iura patronatus alicuius Ecclesie nec aliquas res comis Amelie uel specialium personarum, ad penam Centum lib. den. Et nihilus predicta uenditio concessio uel donatio nõ ualeat Et qui contrafecerit teneatur predicta reducere ad pristinum Statũ suis expensis Et hoc bandiatur Et de predictis teneatur potestas Ciuitatis Amelie inquirere et inquisitionẽ facere ex suo officio ad denuntiationem cuiuscumque et teneatur accusator uel denunptiator in credentia. 17

De pena petentium debitum iam solutum R[ubri]ca.

Quia bis idem peti equitas non patitur Statuimus et ordinamus quod si aliquis per se uel aliũ suo nomine molestaret aliquem occasionẽ 18

alicuius

alicuius debiti uel obligationis de quibus uel de qua non appareret publicum instrumētum refutationis uel pacti nō petendo uel alicuius liberationis seu protocollum seu debitum solutum petierit quod soluat pro bāno comūi Amelie tātam quantitatem quantam fuerit quantitas uel res per eum petita. Et molestare et petere intelligatur licz cōtestand[o] contra ipsum quem diceret obligatum uel debitorem Si dictus obligatus uel debitor de refutationis seu pacti seu solution[is] uel liberation[is] Instrum[en]tum dicto molestāti uel petenti cum die et consule seu protocollum addiderit legendo et inspiciendo uel per alias probationes legitimas et nō aliter Et si facta dicta editione dicto tempori uel ante per ipsū obligatū debitorem uel alium eius nomine dictus molestator uel petens in dicta molestia seu petitione perseuerauerit q[uod] ex tunc ipse molestator uel petens dictam penam incurrat et nō aliter aliquo modo statuto aliquo nō obstante

De pena non probantis accusam

19 Statuimus et ordinamus q[uod] quicumq[ue] accusauerit aliquam personam de aliq[uo] maleficio uel delicto ex quo principaliter uel accessorie resultaret penam accusato si maleficium probaretur personalis et ipsam accusam non probauerit saltim semiplene q[uod] cōdemnetur dictus accusator et nō probans in sum[m]a absolut[e] fiend[a] dicto accusato in centū lib. den[ariorum] cuius pene medietas sit comūis Amelię et alia accusati. Si uero ex dicto maleficio resultaret pena pecuniaria tm̄ ex forma aliquor[um] statutor[um] q[uod] dictus accusans et nō p[ro]bans cōdēnetur et condemnari debeat in quarta parte pen[e] quam soluere debuisset dictus accusator si uictus esset cuius pena medietas sit comūis predā alia uero ipsius accusati dumodo predicta locum non habeant in sindicis Comitatus et contractuar[um],

Non probans accusatus in quartam partem pene p[ro]p[ter]ea soluere teneatur

Volumus ēt et firmamus q[uod] dicte pene intelligantur et soluantur sine aliqua diminutione aliquo non obstante

De pena insurgentium in consilio R[ubri]ca

Nullus surgat in Consilio arrumorem et in arenga uel adunantia et qui contrafecerit soluat comūi Amelie pro bāno Vigintiquinq[ue] lib. den. 20

De pena patrocinantis pro aliquo exbānito R[ubri]ca

Nullus sit uel esse possit aliquor[um] exbanditor[um] uel alicuius ipsor[um] procurator siue sine Aduocatus in ciuilibus siue criminalibus cāis et qui contrafecerit soluat pro bāno comūi Viginti q[ui]nq[ue] lib. et nihilus per curiam non audiatur salvo q[uod] quando aliquis exbanditus esset presens quatz pro eo presente Aduocatus et procurator esse possit sine pena et saluo capto supra posito dumodo procedend[o] contra exbanditum 21

Nihilus esse possit p[ro]curator exbanditi

De exceptuatis a penis R[ubri]ca

A Penis maleficior[um] excipimus infrascriptas personas cum moderamine infrascripto ita q[uod] non teneantur ad penam Sz. ab ipsa intelligantur cū absoluti auctoritate p[rese]ntis Statuti Vz. p[er]sonas in eadem domo habitantes et adinuicem, maleficia cōmittentes uel insimul rissantes in casu ubi ex ipso maleficio sanguis nō exiret, uel si exiret sanguis, dictus sanguis procederet ex percussione facta manu uacua uel cum corrigēa et ipse sanguis exiret per os uel per nares Et dicta maleficia uel aliquod aliud cōmitteretur per filios uel nepotes contra patres uel auos matrem uel auiam dicta maleficia puniantur secūd[um] formam Juris et stat[uti] dict[e] Ciuitatis et ultra ad uoluntatem patris uel aui qui talem iniuriam accepisset Et si e conuerso dicti filij uel nepotes iniuriarentur quocūq[ue] modo per uiam correctionis uel emendationis et castigationis que semper p[re]sumatur per ipsos patres uel auos uel ēt matrem uel auiam paternam et maternam q[uod] dicta talia sic cōmissa 22

De exceptuatis a pena ratione minoris etatis infra in rub. sub. n.o 69 lib. 4o

38v

sint et intelligantur esse impunita et sine pena. Si
uero aliquod maleficium cōmitteretur inter virum
et uxorem citra mortem cicatricem amputat[ionem]
membror[um] et enormem lesionem cum sanguinis
effusione et ferro uolumus et firmamus q[uod] dictū
maleficium esse debeat impunitum cum gasti-
gationis causa factum esse presumatur et non
animo iniuriandi nisi ipse maritus dictam mortē
intulerit dicte sue uxori et occiderit ex legitima cau-
Maritus Adulteram occidens — sa puta quia ipsam inuenerit et reperiuerit adul-
teratam et adulterium cōmittentem cum alio, quib[us]
casibus ab altero ipsor[um], ratione casus mortis ipse
maritus inquietari uel molestari non possit. Sed si
F[ratres] fierent uel — offensiones aliquę cōmitterentur inter fratres car-
nales patruos et auunculos et inter eor[um] nepotes uel per
ipsos nepotes in auunculos patruos supradictos ha-
bitantes in eadem domo uel non ipse offensiones sint
impunite nisi interuenerit enormis lesio inter eos
cum aliquo genere armor[um] de ferro et cum san-
guinis effusione quo casu pro inormi lesione sic
illata puniantur in integra pena resultante ex
tali offensione et inormi lesione. Cōmissa uero
seu cōmittenda in futur[um] inter socerū et nurum
uel socerū dicto uel facto puniri nō possint uel
debeant ullo modo nisi sequeretur mors alicu-
ius eor[um] quo casu de ipsa morte uel mutilatiōe
membror[um] si interuenerint procedi possint et ua-
leant et per accusā tantū de predictis et nō
Minor — alio modo. Et si aliquis minor quātuordecim
annor[um] sine ferro seu genere armor[um] de ferro
aliquem percusserit rixādo uel ludendo cum
alio minore quatuordecim annis in quocūq[ue]
loco cū sanguine uel sine q[uod] tūc ad penā nō tenea-
tur sed si cū ferro uel aliquo genere armor[um] de
ferro percusserit quod tunc etiam puniatur
in media pena nisi ex ipsa offensione mors se-
queretur quo casu locū habeat statutū loquēs de
hac materia

De pena ementis ius et actionem ab aliquo
exbannito R[ubri]ca.

Nullus de Ciuitate Amelie uel eius distri- 23
ctu emat uel emere debeat ab aliq[uo] extra
districtum Amelie et qui nō soluat da-
tas in dicta Ciuitate aliquod ius et actionem
quod et quam haberet uel habere posset. Et q[uod] nullus
de Ciuitate predicta et eius districtu uendat
aliciu forensi qui nō soluerit datiū et faciat — Vendens bona stabilia forensi
seruitia Cōmunis predicti nec alicui nobili forensi
aliquod ius et actionem quod et quam habet
seu habere posset cōtra cōmune predictum et spe-
ciales personas de dicta Ciuitate et districtu
occasione pecunie et quacūq[ue] aliā causa nec
etiam aliqua bona stabilia. Et qui cōtrafece-
rit soluat pro banno et nōie pene illud totum
q[uod] pro dicta re uendita receperit et cōtractus
huiusmodi sit nullus et talis emptor in Curia
Ciuitatis Amelie per potestatem uel eius offi-
ciales nullatenus audiatur ad penā Centum
denarior[um] de suo salario. Et q[uod] nullus forensis — Forensis q[uod] nō possit habere officium
cuiuscūq[ue] conditionis existat possit habere
aliquod officium uel aliquam dignitatem in
dicta Ciuitate nisi q[uod] forensis aut parentes
sui moram traxerint in dicta Ciuitate uel
districtu per quinquaginta Annos. Et q[uod] po-
testas teneatur facere executionem ad penā
Vigintiquinq[ue] florenor[um] auri et hoc capitulum
sit adeo precisum quod tolli uel cassari nō
possit aliquo consilio uel arenga

Q[uo]d nullus intromittat in Causis habitis occasiōe
alicuius Ecclesie R[ubri]ca.

Nullus in causis habitis uel que habe- 24
rentur uel nasci possent occasione
alicuius Ecclesie seu Ecclesiarum
electionis beneficij prebenne aliquē clericum
uel consanguineū debeat sotiare fauere ut dicere
uel cōtendere

uel contendere uel in fauorem ire alicu-
ius clerici uel alicuius consanguinei lai-
ci uel clerici ad Ecclesiam uel possessioné
alicuius Ecclesie ex qua lis esset uel de-
penderet quocumq modo uel coram aliquo
de causa cognoscente uel se modo aliquo
uerbis uel factis in talibus contentionibus
imiscere sed ipsi clerici qui comodú eorum có-
tendút damnú sentiát uel iacturam quá-
tú iustitia casus fortius ministrabit qui-
cumq cósanguineus laicus cótrafecerit in
predictis uel aliquo predictorum pro dicto
quinquaginta lib. den. soluat quadruplú
pene contente in statutis loquentibus de tali
maleficio. Saluo quod Aduocati procurato-
res et Notarij pari numero per partem
in ipsius Comunis et in foro Ecc.^o tm̃ patroci-
nare et scribere uel procurare possint sine
pena

Intromittens se fauere alicui in causa eccl.ca punitur

pro facto aut

De pena facientis caualcatam contra Comune Amerie R.

25 Si quis autem fecerit caualcatam
uel in caualcata fuerit uel in con-
gregatione facta contra Comune Ame-
lie uel eius districtum ad offendendum
uel ad damnum faciendum condemne-
tur in auere et persona Comuni Amelie
ita quod omnia et singula sua bona sint
Comunis predicti et dicto Comuni sentétiatur con-
demnetur et applicentur et publicétur
detracta emendatione damni passi peni-
tus faciendo et si aliquo tempore in fortiá
Comunis deuenerit pastinetur ita quod moria-
tur et hoc captum tolli nó possit hoc tamé
adito quod unicuiq sit licitum tales caual-
cantes capere offendere et occidere sine
pena.

In quo casu quis aliquem possit occidere sine pena

De pena facientis bellum et intrantis aliunde quam per Portas R.ca

Bellum in Ciuitate Amelie si quis fe- 26
cerit currendo ipsam Ciuitatem eque-
ster uel pedester uel facere attentaue-
rit ad aliquem actum ueniendo pena capitis
puniatur ita quod moriatur. Et si quis muros dicte
Ciuitatis perforauerit ita quod aditus per ipsum
foramen per homines fieri possit quod puniatur
pena ducentarum lib. absq aliqua diminutione
si uero homines uel gentes miserit seu mitti
fecerit uel cósenserit uel perturbari posset ca-
pite puniatur

Bellú faciens curréd. Ciuitaté si muros ciuitat. perforauerit quam pena puniatur.

De pena falsificantis ceram R.ca

Mercatores siue Mercátes qui ceram 27
laborant et uendunt teneantur et
debeant ipsam ceram pure laborare et
uendere sine aliqua malitia quibuscumq uolétibus
et qui in ipsam ceram uel tortitijs uel candelis
quas uenderet falsitatem cómittere presúpserit
termentina uel aliarum rerum fraudulenter machinando
seu immisso seu immitteret in predictis tortitijs
candelis seu cereis uel facculis stuppam seu ca-
nepam malitiose seu studiose puniatur pro qua-
libet uice et pro quolibet predictorum in decem lib. Et
potestas possit per Inquisitionem procedere

De pena facientis cinerem R.ca

Nullus in Ciuitate Amelie uel eius distri- 28
ctu possit et debeat facere uel fieri fa-
cere cinerem in siluis Comunis uel in bonis
alterius ad pená decem lib. den. sine aliqua
diminutione

Quod nemo faciat impedimentum Calsolarijs in Lauotorio pisciarelli R.ca

Nullus faciat impedimétum aliquod calzo- 29
larijs in lauatorio pisciarelli nec aliquam
turpitudinem nec mittat canepam ut lini

L

ad macerandum et qui contrafecerit soluat pro banno Comuni Amelie quadraginta sold. et quilibet possit de predictis accusare et denuptiare et habeat tertiam partem banni

Quod nullus uadat ad aliquam terram ubi fieret Congregatio gentium R[ubri]ca

30 Nullus uadat ad aliquam terram ubi fieret congregatio gentium occasione partis uel occasione capiendi aliquam terram uel caualcandi sine deliberatione domini Potestatis dominorum Antianorum et decem de populo ad penam Centum lib. den. pro quolibet equite et Viginti quinque lib. pro quolibet pedite sine diminutione aliqua

Quod nullus uadat ad capiendum uel cauacandum aliquam terram

De pena homicidium committentis R[ubri]ca

31 Si quis spiritu diabolico instigatus studiose et appensate interfecerit uel occiderit aliquem Ciuem uel Comitatensem Ciuitatis Amelie cum armis uel sine in Ciuitate uel Comitatu Amelie uel extra in quocumque loco de die uel de nocte puniatur et condemnetur per potestatem Ciuitatis predicte pena capitis ita quod eidem caput a spatulis amputetur ita quod moriatur. Si uero dictus homicida non uenerit in fortiam Comunis predicti ita quod executio personalis non fieret contra eum quod tunce omnia bona dicti homicide deueniant ad manus dicti Comunis quod ipsum Comune de ipsius bonis fructus percipiat et habeat absque spe restitutionis den. dictus homicida uenerit in dictam fortiam et ipsa executio fieret contra eum. facta uero dicta executione ipsa bona ipso iure pertineant et reuoluta esse intelligantur ad heredes ipsorum homicide Si uero non studiose et non appensate tale homicidium comiserit sed casu inopinato uel fortuito aliquali leui culpa et hoc legitime constiterit potestati uel eius Judici maleficiorum quod tunc dictus homicida licet alias de iure puniendus ueniret ad auferendum

De mercede danda capienti exbanditum uide infra lib. Quinto. 2. 4. capitulo

Comittentis homicidium fortuitu puniatur pena pecuniaria

materiam dictum maleficium comittendum et dicto modo condemnetur et puniatur in ducentis lib. den et hoc locum habeat in maioribus duodecim Annorum dictum maleficium comittentium Minores uero duodecim Annorum et infantes non doli capaces pro predictis non teneantur ad penam Et intelligantur doli capaces si fuerint decem annorum et abinde supra quo casu dicti doli capaces usque in dictum duodecenium Annum inclusiue pro homicidio comisso per eos studiose et appensate condemnetur et puniantur in mille lib. den. quam penam si non soluerint infra decem dies a die late sententie computandos quod una manus amputetur eisdem Si quis uero Ciuis uel Comitatensis studiose et appensate occiderit seu interfecerit in Ciuitate uel Comitatu Amelie aliquem forensem quod tunc dictus homicida condemnetur et puniatur in ea pena que statuta est et requiritur pro simili maleficio in terra dicti forensis occisi si ibi est reperitur et producitur Statutum expresse loquens et determinans de ipsa pena homicidij quod comitteretur in forensem Et quod in dicto casu quando Ciuis Ciuitatis Amelie Amelie uel Comitatus dicte Ciuitatis occideret uel interficeret aliquem forensem ut dictum est tunc talis homicida de Amelia uel eius Comitatu teneatur et debeat docere et ostendere Statutum terre unde esset dictus forensis occisus quando ex dicto Statuto dictus talis homicida iuuari uellet si dictus occisus esset de terra nota et non distante a Ciuitate Amelie ultra Centum miliaria Et hoc docere et ostendere teneatur et debeat in tempore et dilatione danda et quedabitur per dominum potestatem uel eius Judicem dicto tali homicide, quod tempus siue dilatio statuatur et declaretur per ipsum dominum potestatem uel Judicem eius secundum distantiam terre unde esset dictus talis occisus prout melius uidebitur ipsi domino potestati uel Judici in quod tempus siue dilationem datam et assignatam ut dictum est dicto homicide si legitime non docebit siue ostendet

Minor

Doli capax

statutu[m] publicu[m] propter quod se uiuari uellet, tunc puniatur pena capitis supradicta. Sed si dictus occisus forensis esset ex toto ignotus uel de terra ignota uel distante tracentu[m] miliaria uel si in terra dicti occisi statutu[m] de dicta materia no[n] loqueretur uel generali[te]r et indeterminate in supradicto casu q[uod] tunc in casibus supradictis et quolibet eor[um] dictus homicida co[n]dempnetur ad pena[m] mille lib. co[mmun]i soluendam et si eam non soluerit in decem dies a die late sententie contra eum ubi esset in fortia dicti Co[mun]is uel infra decem dies postq[uam] uenerit in fortiam q[uod] tunc capite puniatur. Si uero ad suam defensionem et pro se defendendo cum moderamine inculpate tutele aliquis aliquem interfecerit uel occiderit tunc si co[n]stiterit legitime dictus homicida homicidium co[m]misent ad sui defe[n]sionem et pro se defendendo ut dictum est ad pena[m] nullatenus teneat[ur]

(Left margin: ...dens ignotu[s] ... tricentis milia ... puniatur pena pecun.)

(Left margin: F ipsam)

(Left margin: Occidens ad sui defe[n]sione[m] no[n] teneat[ur] ad penam)

De pena mandantis et auxiliantis R[ubri]ca.

32 Si quis mandauerit alicui q[uod] co[m]mittat homicidium et ipsum homicidium secutu[m] fuerit uel dictum homicidium in ipso actu occisionis associauerit dicendo eidem facias securo et noli timere uel percutias eum uel retinendo dictum occisum per personam ut se defendere non possit puniatur et condemnetur ac si uere homicidium perpetrasset et secundum limitatam et dispositam pena[m] in proximo precedente cap[itu]lo. Si uero aliis modis scienter eidem homicide ante uel postq[uam] homicidiu[m] co[m]missum quis prestiterit seu dederit auxilium consilium et fauorem tunc condemnet[ur] et puniatur penam quingentar[um] libr[arum] den. Si uero ad alia quecu[m]q[ue] maleficia co[m]mittendum qui alicui prestiterit seu exhibuerit scienter auxilium co[n]silium uel fauorem, tunc si pena p[rinci]palis maleficii esset principalis principal[ite]r condemnetur et puniatur dicto casu pena quingentar[um] libr[arum] den. si dictam penam non soluerit infra dece[m] dies a die late sententie computandos una manus amputetur eidem ita q[uod] a brachio separetur

De pena assassinor[um] R[ubri]ca.

Ad reprimendum auaritiam plurimor[um], qui maxime corrupti pecunia aut precibus promittunt aliquem interficere qui proprii assassini uocantur hac lege perpetuo ualitura sancimus q[uod] si quis deinceps Assassinus et more assassini corruptus precib[us] uel pecunia aliquem interfecerit uel occiderit uel occidere uel interficere seu occidere attentauerit ad aliquem locum ueniendo si capi poterit statim ueritate probabita condemnetur et ducatur trassinando ad caudam cuiusdam asini usq[ue] ad locum iustitie consuetum et ibi pastinetur in terram more uitis ita q[uod] moriatur ibidem et si haberi non poterit co[n]demnetur ad dictam penam et intelligantur assassini eo ipso q[uod] apparet d[omi]no Potestati uel Iudici per confessionem ipsius etiam facta[m] ex iudicium cum quacu[m]q[ue] persona q[uod] dictus fuerit ab alio ad dictum homicidium co[m]mittendu[m] per pecuniam uel per preces uel eo ipso q[uod] constaret in aliquo loco penes quacu[m]q[ue] persona[m] pro ipso factum esset dispositum alicuius rei uel pecunie quantitatis seu instrume[n]tum alicuius promissionis uel si al[ite]r legitime probaretur contra que[m] dictus d[omi]n[u]s Potestas su[m]marie et de plano absq[ue] solemnitate iuris uel statutor[um] dicte Ciuitatis procedere possit et ualeat non obstantibus aliquibus supra uel infra positis 33

(Right margin: Confessio assassini ex iudicialis ualet)

De pena proditor[um] R[ubri]ca.

34 Si quis tacite proteruitatis existat q pacifice
uiuere non contentus presumpserit uel attē-
tauerit aliqua mercede pro corruptione mu-
tamento cōis et pntis pacifici status dicte Ciuitatis
Amerie uel aliquam seditionem uel tumultum com-
iserit siue fecerit in Ciuitate predicta uel aliquem
tractatum inierit et tractauerit fecerit uel ordi-
nauerit cum quacunq persona sub quocunq uerbo-
rum colore pro mutando predicto uel ita q ipse
status pacificus possit uerisimilr perturbari etiam
si perturbatio non sequeretur et ipsum prodimē-
tum non fuerit, dummodo fuerit reuelatum eidē
dño potestati uel Judici uel dnis Antianis qui pro
tempore erunt seu eis constiterit de predictis pro
aliqua uerisimilia inditia que mouerint animū
Judicantis, ita q in tali peccato fuisse repertus
q statum citerminato furore transmutando
ducatur ad locum iustitie consuetum et ibidē
pastineetr more uitis in terra ita q moriatur
et q omnia sua bona publicētur et publicata
sint et sic esse intelligantur dicto Comi et si fi-
lios haberet proditor supradictus cuius predcī
fily perpetuo sint infames et priuati ab omni
officio beneficio cōis predicti et intus Ciuita-
tem predictam aliquo tempore morari non
possint contra quem talr delinquentem ut
proditorem uel attentantem predicta facere
uel cōmittere publice uel occulte dictus dñs
Potestas et eius Judex possint et ualeant
teneātur et debeant inquirere et procederi
et dicta pena punire et condemnare omissa
et non seruata solemnitate quacūq et ēt
tempore feriato sūmarie et sine strepitu
et figura Judicij ad torturam procedere
possint pro ut eis uidebitur pro inuesti-
gatione predictor, ita q in hijs que fece-
rint in predictis non possint uel ualeāt

Fily proditor, perpetuo sint infames

sindicari non obstantibus aliquibus statu-
tis uel legibus que in contrarium loquere-
tur Et hoc captlm ~~legat~~ legatur qualibet
mense in consilio generali quod si non
fieret puniatur cancellarius in decem
lib. pro qualz uice et hoc captlm scri-
batur in palatio lris grossis infra mesem
a die publicationis pntium supra locum ar-
renghierie

Pena Cancel. imposita

De premio referentis prodi[...]tum

R. ca

35 Ut primiores exortationes retra-
gantur a malo ad bonum publicū
reducantur homines et persone di-
cte Ciuitatis et quilibet alius statuimus et
ordinamus et firmamus q si quis cuiuscūq
conditionis existat Ciuis uel forensis spon-
te manifestauerit dixerit uel ad notitiam
dñi potestatis deduxerit uel ēt dnis Antia-
nis aliquem tractatum prodimentum
illicitum cōmutationem seditionem uel
aliquid aliud propter quod status pacificus
Comis dicte Ciuitatis mutari possit uerisi-
milr et ipsam manifestationem probauerit
aliquo dictor, modor, supra in proximo captlo
contentor, anteq dictus dns potestas dicti
processum initiauerit seu initiasset con-
tra dictum talem delinquentem modis
in dicto captlo proximo scriptis uel aliquo
predictor, - Et intelligatur processus
initiatus eo ipso q copiam eius miserit
Cancellario pro ut tenetr ex forma sta-
tuti tunc dictus manifestans dicens
uel ad notitiam deducens ēt si fuerit cul-
pabilis de aliquo predictor, ad penam
non teneatr sed loco sui premij sit exceptus
a dicta pena Et nihilominus habeat

et habere

et habere debeat pleno iure medietatem
bonorum eius qui condemnabitur dicta
de causa et propter manifestationem
predictam de qua medietate sit et effi-
caciter verus legitimus dominus et pos-
sessor auctoritate presentis iuris et legatur
qualibet mense in consilio generali

De sfortiamento mulierum et pena adulterij Rubrica

36 Si quis exfortiaverit ut carnaliter
cognoscat vel per vim carnaliter
cognoverit aliquam mulierem
viduam vel virginem seu nuptam bone
conditionis et fame vel alteram ipsarum
de Civitate vel Comitatu Amelie ita quod cum
et concubuerit violenter pena capitis con-
demnetur et puniatur et intelligatur exfortia-
mentum vel violentia et non aliter si legitime
probentur et non presumptione Iuris communis
nec prosit vel obsistat in dictis dictum vel excusat
tamen mulieris tali cognitione Si vero non per vim
et violentiam nec exfortiando aliquis Civis
vel Comitatensis carnaliter cognoverit aliquam
ex predictis mulieribus civis vel comitatinis
virginem vel viduam seu disponsatam vel
maritatam siquidem in domo ipsius talis mu-
lieris bone fame et conditionis, vel patris
fratris carnalis vel mariti eius condemnetur
et puniatur pro qualibet et qualibet vice in
vigintiquinque florenis auri Et hec supradi-
cta comissa fuerint in domo posita in Civita-
te Amelie, Si vero non in Civitate Amelie
sed in Comitatu et domibus Comitatus pala-
marijs vineis seu griptis et alijs quibuscumque
locis seu in domo masculi predicta comit-
tentur quis comiserit predicta contra vo-
lentem et ea volente carnaliter cognoverit
condemnetur et puniatur in quinquaginta
lib. den. Si vero dicta mulier vidua, mari-
tata virgo vel disponsata non bone conditionis
sed communiter diffamata quod consueverit hoc commit-
tere et aliquis eam volentem cognoverit car-
naliter in quocumque loco ex domum suam ma-
tris vel fratris vel mariti et tunc condem-
netur et puniatur pro qualibet et qualibet
vice in vigintiquinque lib. den. Si vero dicta
mulier virgo vidua maritata bone fame fuit
forensis et per vim fuerit cognita carnaliter et
exfortiata et intelligatur exfortiata ut dictum
est condemnetur et puniatur dictus cognoscens
eam dicto modo in ducentis lib. den. Si vero
cognoverit eam volentem condemnetur in quin-
quaginta lib. den. Si vero fuerit dicta mu-
lier forensis meretrix vel diffamata non bone
fame vel de meretricio aliqualiter diffamata
et eam volentem quis cognoverit carnaliter
ad penam aliquam ipse cognoscens non teneatur
Si vero per vim fuerit cognita et meretrix
vel diffamata quod tunc iniuriam inferens sibi
et ipsam cognitionem carnalem condemnetur
et puniatur et si alicui civi masculo intu-
lisset ipsam iniuriam vel delictum ex for-
ma statuti dicte Civitatis addicientes
et declarantes quod mulier nupta bone fame
adulterium committens pena capitis puniatur
et eius dotes viro proprio applicetur et
ipso iure applicate esse intelligantur
et sint

De sodomitis et eorum penis Rubrica

Abominabile sodomorum vitium 37
extirpare curantes cuius causa
pestilentie insurgunt et ruy-
ne statuimus et ordinamus quod si quis

cuiuscunq conditionis existat dictum uitium contra naturam cum aliquo commiserit in aliquem puerum strupauerit uel carnalr contra naturam cognouerit in quocunq loco de die uel de nocte siue uolentem siue per uim siquidem ipse comitens abominabile uitium ipse cognouerit fuerit minor uiginti annor, usq ad triginta annos condemnetur et puniatur in quingentis lib. den. et si dictam penam non soluerit in decem dies post latam sententiã contra eum penam predictam in duplum soluere teneatur Si uero fuerit maior triginta annor. dictum maleficiũ comittens condemnetur in ignem et flammis igneis comburatur ita q moriatur. Si uero fuerit minor uiginti annor, maior tamen quatuordecim annis q exempli causa nudis carnibus fustigetur per totam Ciuitatem. Si uero fuerit quatuordecim Annor, et infra cuiuscunq status existat condemnetr et puniatur in Viginti quinq lib. den. absq diminutione aliqua et si iterato cõmiserit nudis carnibus fustigetur ut dictum est

De falsis testibus et pena falsitatis.

Rca.

38 Falsos testes si quis produxerit uel falsum testimonium fecerit seu deposuerit soluat pro quolibet teste et quatz uice centũ libr. den. quam penam si non soluerit in decem dies a die late sententie contra cũ computandos q dictam penam in duplum soluere teneatr. Qui uero falsũ instrumentum scripserit aut in Judicio produxerit eandem penam soluere teneatur cum conditione predicta Monetam falsam cuiuscunq generis et conditionis in dicta Ciuitate uel eius districtu. Si quis fabricauerit uel fabricari fecerit igne comburatur ita q moriatur Et potestas dicte Ciuitatis uel eius Vicarius puniat et condemnet talem uel tales fabricantes dictam monetam in penam predictã Et quicunq scienter portauerit ad dictam Ciuitatem aliquod genus monetar, falsar, ualoris centũ soldor, den. si bone essent et abinde i puniatur et condemnetr per dictum potestaté uel eius Judicem in quinquaginta lib. den. i decem dies a die late sententie contra ipm q ad dictam penam ad duplum soluere teneatur, abinde uero supra usq in quantitatem decem lib. puniatr in Centum lib. den. quos si nõ soluerit in dictum tempus ad duplum soluere teneatr, a decem uero lib. supra puniatur per potestatem et eius Judicem in quingentis lib. den quos si non soluerit ut dictum est infra dictum tempus dictam penam in duplum etiam soluere tenatur Et si quis falsam monetam scienter expendiderit usq in quantitatem Viginti soldor, den. simul uel diuisim et abinde infra usq in quinq sold. puniatur decem lib. den. abinde infra puniatur in centum soldis. Si uero a viginti sold. supa usq in decem lib. puniatur in quinquaginta lib. den. et abinde supa in Centũ lib. den quã penã si nõ soluerit in dictum tempus in duplum ut supra soluere teneatr, et ad probationem omz et singulor, predictor, maleficior, sufficiat publica fama probanda per quinq testes fidedignos cum aliq. alio inditio uerisimili et aliter torqueri non ualeat non obstante aliq. Statuto et ordinamento in contrarium loquente Si uero a captum uel simoniam receperit ut prestantia pro comi uel alicui eleuet uel imponat soluat comi probãdo quinquaginta lib. den. et ad captum uel simoniam restituat ac dãnũ emendet quod euenerit ob turpitudinem predictam. Et quicunq aliquam fraudem comi

serit

42R

serit in suo officio habito a comi soluat dictā penam si alia pena expressa non esset in statuto de eadem fraude declarāte et in quolibet dictorum casuum ipsi delinquentes in predictis uel ipsorum altero ad eorum perpetuam infamiam mitrentur et perpetuo sint infames et ab omnibus officiis sint priuati absque spe restitutionis in integrum dummodo loco dicte mitre soluere possint quingentas lib. den. comi Amelie sine aliqua diminutione

De dolose referentibus et eorum penis R^ca.

39 Quia multi dolose fraudulenter conantur aliquos infamare et que uera non sunt inferre zizaniam seminantes statuimus et firmiter ordinamus quod quicumque aliquod nouum ad infamiā alicuius traxerit et dixerit quod tradi possit ad zizaniam Ciuitatis et turbationem eius uel dominum potestatem uel eius Judicem maleficiorum dolose et fraudolenter informauerit contra aliquem de aliquibus que uera non essent que si uera fuissent personali uel corporali pena punienda ueniret quod condemnetur et puniatur absque diminutione in quadringentis lib. den. et quod mitretur et mitratus ducatur per Ciuitatem predictam dummodo loco dicte mitre soluere possit quingentas lib. den. sine aliqua diminutione, et dictam penā non soluerit infra decē dies a die late sententie contra eū quod dictā penam soluere teneatur in duplum. Si uero dicta relata per eum de quibus dictū potestatem informauisset existentia uera pena pecuniaria puniendus ueniret, quod tunc dictus referens dolose et per mendacium condē netur et puniatur in ducentis lib. den.

Si quis dolose Curiā informauerit puniatur

absque diminutione aliqua, et si dictam quātitatem Camerario dicti Comunis nō soluerit cum effectu quod cum dicta mitra in capite fustigādo ducatur per totam Ciuitatem predictam nudis carnibus, ita quod hec pena pro statu predictorum ceteris transeant in exemplum dum tamē quod loco dicte mitre et fruste quingentas lib. den. soluere possit ut supra Et hoc capitulum publicetur et legatur in consilio generali qualibet mense per Cancellariū dicti Comunis ad penam dec. lib.

De pena laborantis terras exbannitorum sine licentia R^ca.

Statuimus et ordinamus et firmamus ad hoc ut columbarie melius conseruētur quod nullus audeat uel presumat in aliqua sua rē ut loca extra muros Ciuitatis Amelie facere uel tenere aiolum seu cappanellū cum dicto aiolo cum uenaccio uel alio semine quocumque uel etiam cum rete uel cum pallotteria uel balista uel arcu laines uel aliis instrumentis capere uel occidere aliquos colūbos domesticos consuetos stare in aliqua palombaria ad penam decem lib. den. usque in quinque paria columborum inclusiue a quinque paribus supra ad penam Viginti quinque lib. et nihilominus dictos columbos uel eorum extimationē in duplum restituat damnum passo, et licitum sit dño palombarie destruere cappanellum sua auctoritate in quocumque loco staret uel teneretur absque pena, nec etiam possit uel audeat aliquis rumpere seu frangere ipsam columbariam uel rete ponere supra eam ad penam Centum lib. den. Et de predictis possit et debeat inquiri et quilibet possit esse accusator et denūtiator, et ipse denuntiator teneatur secretus et habeat quartam partem pene eius deuenerit

De pena capientis columbos, et rumpentis columbariam 40

in comi et ad probationem predictor. sufficiat sacramentum denuntiantis uel accusatis cum dicto unius testis dummodo non possit esse testis dns columbarie de cuius interesse agitur uel aliquis de sua familia. Ordinantes quod par pipionum uendi debeat quinque et non ultra ad penam quadraginta soldor. uendenti contra dictam formam. Et quod licitu sit unicuique columbariam habenti accipere columbos captos quos inuenerit capienti in sua columbaria non essent.

Par pipionu uendantur quinque soldos ad pena xl s.

De pena laborantis terras exbannitorum sine licentia R[ca].

41 Nulla persona presumat laborare uel laborari facere de bonis exbanitor. dicti Comis de qua licentia appareat scriptura manu Cancellarij Comis predicti, et qui contrafecerit pro qualibet uice puniatur in decem lib. den. super quibus potestas inquiri faciat et procedere debeat ex suo officio ad petitionem cuiuscunque postulantis ad dictam penam. Et quicunque tenet uel possidet de bonis alicuius exbaniti dicti Comis de quibus ipse exbanitus tempore dicti exbandimenti in possessione fuerit teneatur et debeat infra unum mensem a die publicationis pntium ipsa bona comi predicto relassare, Et qui predicta non fecerit in decem lib. den. puniatur. Et nihilominus iura que habet indicare sint perdita auctoritate pntis Statuti et deueniant in comi reseruato ei semper qui dicta bona in dictum terminum restitueret omni iure quod haberet in ipsa re quo iure uti possit contra come sindico tn Comis predicti ad omnem legitimum actum requisito de quibus Potestas qui tunc fuerit teneatur et possit suo officio ad petitionem cuiuscunque petentis contra omnes et singulos qui non seruaret predicta procedere et quos culpabiles esse inuenerit condemnare. Potestas uero qui predicta seruare neglexerit decem lib. de suo salario perdat que deueniant in comi.

Non laborantes bona exbanitor.

Quod unicuique sit licitum tenere accipitrem ante domum R[ca].

Statuimus et ordinamus quod unicuique sit licitum tenere aucupationem et uenationem cuiuscunque conditionis ante domum suam seu apothecam et ubicunque placuerit dummodo dicta domu seu apothecam ita quod bene uideri possit ad penam Centum soldor. pro qualibet et qualibet uice qua contrafecerit absque pena non obstante aliquo statuto uel ordinamento in contrarium loquente. Et quod unicuique sit licitum ante domum uel apothecam uel sue habitationis retinere tam in disco quam in terra ad uendendum olera et caulos et alia prout eis uidebitur et placebit non obstante aliquo statuto supra uel infra posito quod in contrarium loqueretur 42

De pena publici et famosi Latronis R[ca].

Ad hoc ut maleficia grauissima puniantur et strate Ciuitatis Amelie et eius districtus sint secure statuimus et ordinamus quod si quis derobbauerit aliquem seu aliquid alicui uiolenter acceperit in strata publica qua itur a ponte sancte Marie in Canali ad Ciuitatem Ortana seu in aliqua alia strata publica districtus Ciuitatis Amelie uel intus dictam Ciuitatem Amelie puniatur et puniri debeat derobator ad mortem ita quod furcis laqueo suspendatur ibi ubi crassatus fuerit siue deliquerit. Et hoc intelligatur inde robatore publico et famoso. Alias si non publicus et famosus fuerit 43

fuerit latro et derobauerit aliquem in dictis locis uel aliquo ipsorum, tunc puniatur et condemnetur in quadruplo pene contente in capitulo de furto loquente. Si uero alibi quam in dictis locis et stratis aliquis non publicus et famosus per uim alicui aliquid acceperit condemnetur et puniatur in duplum pene statute contra furem secundum casus et modos in proximo sequenti capitulo declaratos posito sub rubrica de pena furis

De pena furis R.ca

44 Ut metu penarum arceantur a furtis quos dei timor non arcet a malo statuimus et firmamus quod si quis non alias male fame de domo gripta uel cappanna alicuius furatus fuerit uel acceperit quod sit ualoris et extimationis centum soldorum et ultra usque ad decem lib. si de die soluat nomine pene ducentas lib. den. Si uero fuerit minoris extimationis centum soldorum usque ad quadraginta soldos soluat pro banno comuni Amelie quinquaginta lib. den. Si uero fuerit extimationis a quadraginta soldis infra usque ad uiginti sold. soluat nomine pene uiginti quinque lib. den. Si uero fuerit extimationis uiginti soldorum et abinde infra soluat nomine pene decem lib. Si uero fuerit maioris extimationis decem lib. et a decem lib. supra usque ad uigintiquinque lib. soluat nomine pene tricentas lib. den. Si uero a uigintiquinque lib. supra usque ad quinquaginta lib. soluat nomine pene quatringentas lib. den. Sed si esset ualoris a quinquaginta lib. supra usque ad centum lib. soluat nomine pene sexcentas lib. den. Si fuerit extimationis a VIc. usque ad Centum florenis auri soluat nomine pene mille lib. den. Si fuit extimationis a Centum florenis auri supra furcis suspendatur omnino ita quod moriatur et si nullum alium furtum fecisset. Si uero ex eis uel ea nihil extraxerit soluat nomine pene quinque lib. den. Sed si in ipsam domum griptam uel cappannam intrauerit aliunde quam per hostium consuetum uel hostium aperiendo uel rumpendo ipsum hostium soluat nomine pene qualibet uice uigintiquinque lib. den. et si nihil extrasserit ex ea. Si uero domum griptam uel cappannam extra Ciuitatem et Castra predicta si quis fregerit uel intrauerit animo furandi et exinde aliquid extraxerit ualoris decem soldorum et ultra soluat pro banno comuni quinquaginta lib. den. Si uero fuerit a decem soldis infra soluat pro banno decem lib. den. et si nihil extrasserit soluat quinque lib. den. Et in omnibus predictis casibus damnum emendet patienti in duplum. Si uero talis fur dictas penas non soluerit in casibus predictis infra terminum in sententia statuendum qui non excedat decem dies penas predictas in duplum soluere teneatur. Si autem talis fur fuerit homo male fame et plura furta comiserit diuersis et seperatis temporibus tunc dictus fur suspendatur per gulam ita quod moriatur

De pena non trahentium ad rumorem R.ca

Si aliqua offensa realis uel personalis comissa fuerit in districtu et territorio Ciuitatis Amelie omnes et singuli propinqui et circumstantes loco comissi maleficij statim trahere debeant ad ipsum locum et offensos iuuare pro posse et fugare huiusmodi offendentes capere et detinere et in fortiam Comunis deducere. Et si in huiusmodi succursum dicti offendentes seu aliquis ipsorum offendentium offensionem realem seu personalem receperint quod illi tales sic currentes ad penam nullatenus 45.

teneantur nisi forte offendens habuisset an et
haberet aliquod odium uel liuorem odij cum offe-
so ex quo possit presumi q fecerit ad uendictam
quo casu puniatr secundum formam statutor. Si
uero circumstantes et propinqui predicta nō fecerit
in quinquaginta lib. den. monete currētis pro tpōre
pro qualibet puniatr eisdem auferendis per potesta-
tem de facto et quilibet possit contrafacientes ac-
cusare et denuptiare et credatr eius sacramēto
cum uno teste et habeat medietatem bannj

Non trahentes ad rumorē puniantr

De capiendo furem. Rcā

46. Cuilibet liceat furem uel qui furatus fuerit
infra tres dies a die cōmissi maleficij cape-
re et denuptiare et curie presentare et ēt
furtum ipsum portaret ubiq locor, et si ipsum
offenderit sine morte non tendatur ad penam
dummodo talis fur uel furtum portans se defende-
ret uel diceret se nolle permittj ad curiam presē-
tari et non habeat locum in damnis datis nec ēt
habeat locum in furto cōmisso a x sold infra

Qd damna data nō sint furta

De pena ementis bladum ultra unam salmam R

47 Nulla persona emat in platea Ciuitatis
Amelie una et eadem die ultra unam
salmam grani et qui contrafecerit in
quadraginta sold. den. puniatr uice qualt ipso facto
et quilibet possit contra facientem denuntiare
et accusare, et hēat quartam partem banni et
teneatur in credentia. Et nihilus per dnōs Antia-
nos populi eligantr quatuor custodes celati
ad denunptiandum predicta et habeat pre-
dictam partem, quor et cuiuslibet alterig
denuptiationi stetur et cum uno teste cre-
datur idoneo et fide digno

Qd quicunq receperit fructus de bonis exbannitorum debeat reassignare Camerario Cōmis Rca

Quicunq hactenus scilicet a quinto Ano 48
citra uel ante quandocunq perceperit
aliquos fructus de bonis alicuius exbā-
niti dicti Cōmis de quibus ipse exbānitus erat in
possessione tempore exbānimēti sui teneatur
et debeat ipsos fructus infra unū mensē a pu-
blicatione presentis statuti Camerario dicti cōmis
integre assignasse, Si uero qui aliqua bona ex-
bānitor laborant ad presens teneantur fructus
pendentes restituere Camerario predicto et qui
in predictis uel aliquo predictor fuerit negli-
gens in lib. decem uice qualibet puniatr de quib
et quolt predictor potestas ex suo offo et ad pe-
titionem cuiuslibet petentis teneatr inquirere
et inuentos culpabiles condemnare Qui ptās
si negligens fuerit in quinquaginta lib. den pu-
niatur tempore sui sindicatus debeat cōdēnari

Hō assignātes fructus exbannitor

De pena ementis bladum infra muros Ciuitatis Rca

Nulla persona emat granum uel aliquod 49
genus bladi infra muros Ciuitatis Amelie
per se uel alium causa reuendendi et
qui contrafecerit in decem libris uice qualibet
puniatur, et quilibet possit contrafacientes de-
nuntiare et accusare et habeat quartam partē
bāni et in credentia teneatr et credatr sacramēto
denūtiantis cum uno teste fide digno ad que de-
nuntianda et inuestiganda eligantur quatuor
homines fidedigni qui sint custodes Celati quor
denuntiationi et cuiuslibet ipsor relationi stetr
cum uno teste fidedigno et habeat dictam partem
bāni et in credentia teneatr Et q nulla persona
emat granum uel aliquod bladum, quod per
aliquem forensem siue comitatensem deferatr
ad Ciuitatem predictam alibi in dicta Ciuitate q̄
in platea uetere cōmis uel in cruce burgi et
qui contrafecerit in decem soldis uice qualibet
puniatr et quilibet possit denuptiare et accusare
contrafacientes

contrafacientes et credatur sacramēto accu-
satoris et habeat quartā partem bāni et in
credētia teneatr

Q(uo)d eligantur duo homines ad recoligend(um) fructus Exbannitor(um) R(ubri)ca.

50 In principio mensis Junij quolibet
Anno eligantur duo boni homines
per dominos Antianos populi Ciui-
tatis Amelie qui iurēt ad sancta dei Euan-
gelia bona fide et sine fraude inuestigare
et inuenire bona et possessiones exbānitor(um)
Ciuitatis predicte et eius districtus, et fru-
ctus et prouentus dictar(um) possessionū ad ma-
nus Camerarij dicti Com(un)is facere deuenire
et predictis duobus hominibus sic electis
omnes et singuli homines dicte Ciuitatis
et districtus ac ēt officiales eiusdem ad ip-
sor(um) requisitionem teneantr et debeant
dare et prestare adiutorium consilium
et fauorem ad penam uigintiquinq(ue) lib.
den. pro qualibet contrafaciente, hoc addi-
to q(uod) dicti duo homines sic eligendi sint et esse
debeant populares, eor(um) officium duret
tantū per unum annum et qui fuerit addi-
ctum officium in dicto Anno non possit eligi
in alio Anno prosecuturo et si aliter fieret
electio non ualeat ullo modo et finito dicto
tempore eor(um) officij teneantr et debeant ad-
ministrationem eor(um) officij plenariā red-
dere rationem Camerario Com(un)is predicti,
Qui tales sic eligendi habeāt pro eor(um) salario
decimam partem totius eius quod in Comi
fecerint deuenire

De pena laborantium terras unde non fue-rit solutum datium R(ubri)ca.

51. Nulla persona audeat uel p(re)sumat
laborare seu colere alias terras
seu possessiones unam uel plures accatastatas
in Catasto dicte Ciuitatis ex quibus datiū imposi-
tum hactenus solutum non sit seu datia que impo-
nerentur imposter(um) non soluerentur et in integrū
possessionibus Ecclesiar(um) et alior(um) pior(um) religiosor(um)
locor(um) dūtaxat exceptis, et qui contrafecerit
nisi ipsas datiās preteritas in terminū statuē-
dum et futuras infra terminū ordinandum ut alij
Ciues soluerit cum effectu in decem lib. den per
potestatem Ciuitatis Amelie condemnetr Et
nihilus ad solutionem dictar(um) datiuar(um) auctate
p(re)ntium statutor(um) per ipsum potestatem compellatr
Super quibus potestas presens et futurus quolibet
mense debeat inquirere et inuestigare per libros pun-
tator(um), et per castaldos Ciuitatis Amelie et omni
modo quo melius poterit, et inuentos culpabiles
in dicta pena punire Si uero potestas predicta nō
fecerit seu negligens fuerit in predictis uel aliq(uo) p(re)-
dictor(um) in quinquaginta lib. den. condemnetr dandis
et soluendis de suo salario Camerario dicte Ciuita-
tis quas quinquaginta lib. Camerarius qui pro t(em)p(o)re
fuerit teneatr de ultima tertiaria sui salarij
retinere Addicientes in predictis q(uod) nullus Ciuis
uel comitatinus dicte Ciuitatis possit uel debeat
colere uel laborare aliquam terram positam ēx
comitatū Ciuitatis predicte non pertinētem ad
aliquem ciuem uel comitatinum dicte Ciui-
tatis ad penam quinquaginta lib. pro quo
libet contrafaciente et qualibet uice

Labordtes possessiōes ex(tra) districtum puniantur

De pena non capientium Exbannitum R(ubri)ca.

Si contigerit aliquem exbānitum 52
Com(un)is Amelie pro aliquo malefitio
ire ad aliquod Castrum dicte Ciui-
tatis et comitatus et districtus Amelie uel
stare aut morari in eo homines et uniuersi-
tas ipsius Castri teneantr et debeant ipsum

exbānitū

exbanitum seu exbannitos capere et Curie Ciui-
tatis Amelie presentare ad penam quinqua-
ginta lib. den. ab ipsa universitate quoties con-
trafecerit seu fuerit negligens auferendam. ho-
mines vero speciales omnes et singuli qui pntes
fuerint in ipsa contrata et morabuntur de-
beant contra ipsos exbanditos statim eleva-
re rumorem, et ipsos sequi et capere et dicte
Curie presentare eorum posse ad penam decem
lib. den. pro quolibet eorum qui contrafecerit in
predictis vel aliquo predictorum. Si vero exba-
niti huiusmodi in dicta fuga presumpserit defensionem
assumere et ipsam defensionem faciendo, per
ipsos sequentes fuerint offensi, offendentes eos
ad penam volumus non teneri. Super quibus
omnibus et singulis potestas teneatur facere sin-
gulis mensibus de predictis et quolibet predictorum
inquisitionem solemnem et in predictis penis
repertos culpabiles punire et condemnare. Si
vero potestas negligens fuerit in predictis quin-
quaginta lib. den. tempore sindicatus ipsius sol-
vere teneatur

Non capientes exbanitos puniantur

De pena non capientium malefactorem et Curie non presentantium Rubrica

53 93

Si contigerit aliquod maleficium co-
mitti in aliquo Castro districtus et comi-
tatus Amelie Comune et homines
et universitas ipsius Castri teneatur et debeat
malefactorem seu malefactores capere et in
fortiam Comunis ponere et si ipsa universitas ne-
gligens fuerit in quinquaginta lib. den. vice
qualibet puniatur, si pena comissi maleficij
ascenderet quinquaginta lib. et abinde supra.
Si vero malefactor huiusmodi et in minori pena seu
quantitate condempnari deberet dicta univer-
sitas negligens in ea quantitate qua male-
factor condemnandus esset per potestatem
qui tunc erit in officio puniatur. Addentes
quod cuilibet sit licitum capere quemlibet
malefactorem in quocumque loco maleficium
comiserit sive in Civitate sive in Co-
mitatu et sive in castris et sive extra dum-
modo ipsum capiat tempore comissi maleficij
vel postea per totam diem, et ipse capiens
ad penam aliquam minime teneatur
sed ipso facto intelligatur absolutus esse
a pena resultante vel a dicta captura

De pena facientis falonem sine licentia Rubrica

Nulla persona in Civitate Amelie 54
seu Comitatu debeat facere
aliquem falonem sine expressa
licentia potestatis et maioris partis
dominorum Antianorum et qui contrafecerit
in centum sold. vice qualibet puniatur
et quilibet possit contrafacientes denu-
tiare et accusare et eius denuntiationi
credatur cum uno teste et nomen eius
teneatur in credentia

De pena optantium malum fochi anguenagliam Rubrica

Nulla persona optet alicui carbo- 55
nellum malum fochi sive angui-
nagliam succicum granuglo-
lam malum captivum sive lupam et
qui contrafecerit in decem lib. sold. vice
qualibet de facto puniatur. Et contra-
facientes quilibet possit accusare et
habeat quartam partem banni et
teneatur in credentia non obstante quod talis
optans fuerit minor decem annis

De pena euntium ad consilium non essendo de Consilio. Rubrica

56 Ad consilium generale Comunis et populi tantum qui non fuerit de dicto consilio ire non audeat uel presumat nec in aliquo ipsorum consiliariorum intersit nec palluctam recipiat ad penam decem lib. den. pro qualibet uice. Et quilibet possit contrafacientes denuntiare et accusare in credentia teneatur. Saluo quod quicumque uenerit ad dicta consilia cum aliquo eorum causa recitandi aliquam ambasiatam seu ad narrandum sua negotia seu mandato potestatis uel antianorum seu quando esset banditum consilium uetus et nouum non teneantur euntes occasionibus predictis ad penam, et potestas et quilibet alius Rector qui presens erit consilio teneatur et debeat expellere de consilio omnem personam que non esset de consilio ipso ibi stantem contra formam predictam. Et nihilominus Cancellarius dicti Comunis qui pro tempore fuerit teneatur uinculo iuramenti ad penam uiginti sol. notificari facere per banitorem comunis in quolibet consilio comunis et populi quod quicumque non esset de consilio seu de adiuncta recedere debeat ad penam in statuto contentam et facta notificatione predicta quicquid ordinatum fuerit in dicto consilio a quibus in eo existentibus contra formam predictam sit irritum et inane.

Non ualet deliberatio Consilii si interesset qui non sint de consilio

De pena gridantium quod populus moriatur Rubrica

57 Nullus presumat uel audeat alte uel basse truffatiue uel alio modo dicere uel gridare quod populus moriatur uel quod ipse populus non durabit uel quod confastabitur uel aliqua uerba equiualentia. et si quis contrafecerit in centum soldis uice qualibet de facto puniatur et predictum capitulum banniatur Addicientes et declarantes quod si irato animo et malo modo gridauerit uel dixerit dicto modo uel altero ipsorum, et dicta uerba non habuerint proinde effectum condemnetur et puniatur in quinquaginta lib. den. absque aliqua diminutione

De pena forensis offendentis Ciuem Rubrica

Statuimus et firmamus quod si abinde inantea casus accederet quod aliquis forensis aliquem ciuem iniuriatus fuerit uel offenderet in persona dicto uel facto absque promotione et incitatione talis ciuis offensi quod dictus talis forensis pena tantum dupli puniatur qua puniretur si offenderet alium forensem, Sed si talis ciuis esset litis promotor uel risse tunc dictus talis forensis simplici pena puniatur prout si alium ciuem offenderet. Addentes quod declaratione premissorum Ciues sint et esse intelligantur qui ad hec omnes et singuli oriundi de Ciuitate et comitatu Amelie uel nati uel descendentes ex eis oriundis et omnes alii qui essent legitimi ciues ordinati et constituti uel in futurum erunt in Ciuitate predicta, ceteri uero forenses sint et pro forensibus habeantur 58

Comitatini habeantur Ciues quis sint Ciues et quis sint forenses et qui puniantur maiori pena

De pena amputantium manum pedem nasum digitum uel aliud membrum uel debilitantium et dentes frangentium aut eadem facientium Rubrica

Si quis amputauerit alicui pedem manum nasum uel aliud membrum principali uel occultum studiose offenderit uel cecauerit quamuis secundum 59

45v

L

iura pena leis cornelie teneatur, tamen de benignitate statuimus quod in ducentis florenis auri condemnetur quam penam si in terminum decem dierum in sententia statuendum non solverit Camerario comunis amelie quod tunc dicto termino elapso simile membrum amputetur eidem vel etiam offendatur et ultra quod fustigetur nudis carnibus usque ad locum iustitie consuetum, et expellatur etiam et expelli debeat extra civitatem et comitatum Amelie, ita et taliter quod infra quinquennium ad ipsam civitatem et Comitatum redire non possit, nec in ipsis morari, si interim redierit amputetur sibi aliud simile membrum, Si vero debilitando et non amputando in quinquaginta flor. auri condemnetur, quam penam si non solverit infra dictum terminum in duplum solvere teneatur sine diminutione aliqua Si quis vero digitum manus alicui amputaverit in centum florenis auri condemnetur, Et si aliquis aliquem ut percusserit quod fecerit sibi cadere dentem condemnetur in quinquaginta florenis auri ultra penam ordinatam pro percussione in facie, et si plures dentes cadere fecerit pro qualibet ultra unum et ultra penam percussionis in facie in vigintiquinque florenis auri condemnetur. Si vero dentem unum vel plures fregerit media pena qua condemnaretur si fecisset cadere condemnetur

60 De pena percutientium et offendentium in personam sine armis manu vacua. R.ca

Alapa pugno

Si quis iniuriose percusserit manu vacua alapa vel pugno in facie ita quod sanguis inde exiverit in quinquaginta lib. den. condemnetur si vero sine sanguine in medietate dicte pene condemnetur et ad receptionem similis alape, insilus teneatur ubi data fuerit si vero in aliqua parte corporis percusserit cum sanguine in vigintiquinque lib. den. condemnetur, si sine sanguine in medietate dicte pene Si vero quis aliquem cum calce percusserit et inde sanguis exierit si a gula supra condemnetur pro qualibet vice in quinquaginta libr. den. Si sine sanguine condemnetur in vigintiquinque lib. den. Si a gula infra si cum sanguine condemnetur in vigintiquinque lib. den. si vero sine sanguine in medietate dicte pene condemnetur Si autem quis iniuriose momorderit in facie ita quod cicatrix perpetuo remanebit in centum lib. den. condemnetur si cicatrix predicta non remanserit condemnetur in quinquaginta lib. Si vero in alia parte corporis aliquem malo modo momorderit et sanguis exiverit in quinquaginta lib. den. condemnetur, Et si sanguis non exiverit condemnetur in medietate dicte pene Si quis alicui iniuriose extraxerit pilos de barba sive barbam depilaverit condemnetur in centum lib. den. Si quis decapillaverit aliquem vel fecerit iniuriose cadere aut delaniaverit caputeum biretum insulam vel capellam de capite aut mulieri velittum sive pancellum vel supergettum, vel alios pannos elevaverit de capite mulieris vel cadere fecerit etiam sgrignando vel per iocu[l]um quod ad ipsam mulierem attinet condemnetur in vigintiquinque lib. den. Et si iniuriose aliquem ceperit per pannos ad pectus vel per capezale vel dilaniaverit alicui pannos de dorso condemnetur pro qualibet vice in vigintiquinque lib. den. Si vero impenserit aliquem ita quod cadere fecerit et sanguis exiverit de facie condemnetur in quinquaginta lib. den.

Calce

Morsu

Fe et cui dens

Depilasse vel extraxisse barbam

Decapillans

Capiens per pannos ad pectus

Cadere faciens

Si de aliqua parte corporis in uigintiquinq
lib. den. condemnetr et si sine sanguine
in medietate dicte pene et si expincta non
ceciderit in medietate dicte pene Et si quis
Nasus — iniuriose ceperit aliquem per nasum uel alicui
tirauerit nasum stringendum si cu sanguine
condemnetr in quinquaginta lib. den. si sine
sanguine in uigintiquinq lib. den. condem-
Manus ad gulam — netr Si quis miserit manum in gula alicuius
iniuriose ita q sanguis exiuerit in quinqua-
ginta lib den condemnetur si sanguis non exi-
uerit in medietate dicte pene Et si quis per
Trassinar p terram — terram iniuriose aliquem trassinauerit
condemnetr in quinquaginta lib. den pro
qualibz uice Et si quis in facie alicuius sputa-
Sputans — uerit uel aliquam turpitudinem studiose et
iniuriose proiecerit condemnetr in quinqua-
ginta lib. in alijs uero locis persone si quis ex-
puerit uel aliquam turpitudinem proiecerit
condemnetur in medietate dicte pene Sed
Racicans cu unguli — aliquis cum ungulis manus ranceccauerit
aliquem in facie alterius seu in gula, et
si ex pluribus locis sanguis exiuerit condē-
netur in quinquaginta lib. den et nō ultra
Digito manus — Sed si aliquis cum digito manus uel cum manu iniu-
riose iuerit contra aliquem ~~aduersus~~ faciem
eius condemnetur condemnetur in centū
sold. den. sed si aliquis alicui inciserit ex-
Triccia Capilli — putauerit uel detruncauerit seu toton-
Liuor — derit tricciam uel capillos iniuriose con-
Tumor — demnetur in centum lib. den Si autē
liuor puniatr ac si sāguis — ex dictis offensionibus uel aliqua ipsor
liuor, uel tumor appareret in facie dicti
offensi manu uacua supradicta con-
demnetr dictus offendens ac si de dicta
facie sanguis
exiuerit

61

De pena percutientium et offendentium in psonaz cum armis R.ca

Ferro / bastono / lapide — Si quis aliquem percusserit uulnerauerit
cum armis ferreis uel ferratis seu cum
bastone grosso malitioso uel cū lapide
in capite cum fractura carnei et cū sangui-
nis effusione condemnetr in centum flor. auri
soluendis comi Amelie, si uero cum sanguine
et non cum fractura carnei condemnetr in qn-
quaginta flor. auri Si uero cum armis quis
aliquem uulnerauerit in facie uel in gula
effuso sanguine ex quo uulnere sit cicatrix
perpetuo et enormis euidens remansura
condemnetr in ducentis florenis auri quos
si non soluerit in terminum decem dierum
in sententia statuendum dictam penam in
duplum soluere teneatur et eidem dicimus
de alijs penis predictis et in ceteris Si uero
cicatrix ut predicitur non sit remāsura in dca
facie seu gula et sanguis exiuerit de facie ut
gula predictis condenetur in quinquaginta
florenis auri Qui uero in capite uel gula
alicuius cum dictis armis euaginatis aliquē
percusserit sine sanguine condemnetur in
Vigintiquinq florenis auri. Si uero cum
armis non euaginatis in uiginti florenis auri
condemnetr Si uero quis aliquem percusserit
cum aliquo dictor armor a gula infra unde
sanguis exiuerit condemnetur in triginta
flor. auri Si uero sanguis non exiuerit cō-
demnetr in quindecim flor. auri. Si uero
cum aliquo ligno at de sui natura ad offē-
sionem non parato uel cum alijs armis q
predictis quis aliquem percusserit cum
sanguinis effusione uel sine sanguine
quolibet dictor casuum pena media con-
demnetr Et predictor declaratione firmamo

46v

q facies cuiuscumque intelligatur a gula supra quicquid remanet discopertum in ea facie ultra capillos capitis et ultra auriculas uersus nasum etiam si coperta aliter portaretur cum caputeo uel bireto et de cicatrice et enormi fractura carnei et ossis et de debilitatione membri stetur et stari debeat dicto et declarationi duorum Medicorum eligendorum per Iudicem procedentem contra ipsum delinquentem quorum dictum et declaratio habeatur pro uera et legitima probatione in predictis et ipsam eorum deliberationem sequi debeat ipse Iudex et scribi facere in actis comunis aliter quis de cicatrice fractura carnei ossi debilitatione membri predictis condemnari non possit nisi fuerit contumax uel confessus et ipsi medici pro eorum labore et mercede habeant et consequantur expensis delinquentis pro qualibet uice et pro quolibet unum florenum auri dummodo eis fiat dicta solutio cura et sollicitudine domini potestatis seu Vicarij anteque reddant eorum declarationem predictam Et ut predicta declaratio melius fieri possit et haberi per ipsum Iudicem statuimus q dictus potestas seu Vicarius dicte Ciuitatis teneatur et debeat rationem dicte cicatricis et deliberationis deducere uel abicere in accusa uel inquisitione seu denuntia deferre processum per eos assumptum triginta diebus ultra tempus limitatum in aliis processibus firmandis ut eis possit melius informari Si uero aliquis alicui percutiendo uel uulnerando cum aliquo genere armorum fregerit seu amputauerit ossum condemnetur in xxv florenis auri ultra penam percussionis seu uulneris facti per eum Si uero aliquis proiecerit contra aliquem ex proiectu lapidem bastonem ciscebolum et hiis similia et non percusserit eum soluat pro banno comuni decem

De fractura Debilitatione

Processus cicatricis het lx dies ad melius informandum

frangens ossum

proiciens

lib. den. si uero percusserit ex proiectu proiciendo condemnetur ac si percusserit cum manu tenendo dictum lapidem bastonem ciscebolum et hiis similia Sed si studiose proiecerit contra aliquem ensem cultellum lanceam clauam ferream stocchum uel spontonem seu quatrellectum seu pugnalonem et non percusserit condemnetur pro qualibet uice in quinquaginta florenis lib. den. Si uero percusserit priciendo condemnetur ac si percussisset cum manu cum dictis armis Sed si aliquis ludens ad mitram seu pigiolos cum aliquo et quocumque loco proiciendo ipsam mitram seu bacchettam cum ipsa mitra bacchetta uel piolis aliquem percusserit dummodo non studiose si ex ipsa percussione sanguis exiuerit condemnetur ipse proiciens in quarta parte pene uel alius resultantis ex proiectione predicta si ex fieret ex ludum Sed si sanguis non exiuerit ad penam aliquam nullatenus teneatur Si autem cum balista uel arcu appensate sagittando uel retionem uiram uel quadrellum aliquis aliquem percusserit uel uulnerauerit cum eo condemnetur pro dicta percussione uel uulnere ac si cum lancea ex parte ferri percussisset uel uulnerasset Si uero sagittauerit dicto modo et non percusserit soluat quatraginta lib. den. pro qualibet uice Si uero sagittando cum pulzone uel pallutteria aliquis aliquem percusserit studiose soluat ac si cum lapide percussisset Si uero non percusserit et contra eum sagittauerit causa percutiendi uigintiquinque lib. den. soluere teneatur et in eisdem debeat condemnari declarantes q si omnes predictas penas

Ludens ad mitram

in terminal

No. q nõ solventes in term condemnat in duplum Jtẽ sub Rca 101 punitr quarto pluri

in terminum decem dier non soluerint in duplũ
soluere teneantur et debeant

De pena insultantium et adminantium

Rca

62 Insultum contra aliquem si quis fece-
rit ad domum insultati seu eius con-
tra quem insultus fiet seu ad do-
mum ubi assalitus habitat siue apothecam
propriam uel conductam sine armis ipsum in-
sultum faciens qꝫ quilibet eius sequas soluat
com̃i pro bano uigintiquinꝗ lib. den., Si
uero cum armis quinquaginta lib. den. pro
qualibet. Si quis ipsor, malo modo intrauerit
domum uel apothecam et ex ea aliquid extra-
xerit soluat com̃i pro banno quinquaginta lib.
den. et restituat in duplum quod acceperit uel
deuastauerit et si inde aliquid non extraxerit
puniatur in uiginti lib. den. et insultum faci-
ens qꝫ et quilibet eius sequas Si aliquem uul-
nerauerit saluat banum in duplum pene con-
tente in caplo de percussione Si uero alibi qꝫ
ad domum uel apothecam huiusmodi aliquis
insultum fecerit si cum armis in quatuor lib.
si sine armis in quadraginta sold. pro banno
com̃i soluere teneatur. Et intelligatur insul-
tus si unus iuerit aut cucurrerit contra alium
Tamen si percusserit de insultu non puniatr
sed percussione puniatur secundum formam
capli de huiusmodi processu loquentis Si uero
aliam iniuriam intulerit insultator de qua ma-
iorem penam soluere deberet qꝫ de insultu de
iniuria puniatur, et non de insultu. Et si
quis assalitus fuerit et se defenderet mo-
derate non teneatur ad penam Sequa-
cem autem intelligimus dantem consiliũ
uel fauorem. Addicientes q insultus in-
telligatur factus ad domum uel apothecã
eius per medium uie et ultra uersus domum
uel apothecam dicti insultati Si quis uero
adminauerit contra aliquem ciuem de Amelia
uel comitatiuum cum aliquo genere armorum
euaginator, uel non puniatur uice qualibet
in decem lib. den. si uero sine armis puniatr
pro qualibet uice in quadraginta sold. den.
Si uero aliquis euaginauerit aliquod ge-
nus armor, contra aliquem Ciuem uel co-
mitatensem de Amelia puniatur pro qualꝫ
uice in quatuor lib. den.

Vulnerãs ad domũ siue apotecam.

Insultus

Defendens se non teneti ad penam

Sequax

Insultus

Admenans cũ armis

Euaginans

De pena portantium arma.

Rca

Cultellum malitiosum seu feritorium 63
spadam spontonem magam ferream
uel ligneam magam malitiosam uel
cuiusuis generis macza malitiosa existat uel
alia arma offendibilia et his similia infra mu-
ros antiquos Ciuitatis Amelie et in ipsa Ciuita-
te et eius burgis si quis portauerit soluat pro
qualibet genere armor, et pro qualt uice quin-
quaginta sold. den. de die De nocte uero duplũ
Et nihilus perdat arma et mittantur dicta die
Camerario dicti Com̃is dicta arma sic inuenta
ad penam decem lib. potestati dicte Ciuitatis
de suo salario, et possit aliquod genus armorum
quod inuentum sibi fuerit redimere pro decem sold
et si quis non permiserit se essarmari uel arma
auferri a familia uel Notario potestatis habeatr
pro confesso et si inuentus fuisset omnia arma
portare scilꝫ tria arma offensibilia, et si aliqs
per familiam potestatis euntes pro armis fuerit
inuentus cultellus uel ensis uel aliquod genus
armor, et noluerit ipsa arma dare Curie
et familie soluat com̃i predicto pro inobe-
dientia decem lib. den. si quis autem por-
tauerit ab ipsa arma uel aliquod genus de dicis

Arma qn̄ sit licitū portare

armis in eundo et redeundo de foris cum galero
uel runceo uel alijs uerisimilibus uel probaret
q̄ iret uel rediret de foris per unum testem
cum sacramento deferentis dicta arma non
teneatur ad penam uel quando iret per ter-
ram custodienda de nocte uel de die uel qn̄
ipsa arma portaret palam causa ea uendē-
di uel faciendum ipsa actari ad penam nul-
latenus teneatur nec ēt teneatur ad bannum
qui infra muros sue domus proprie uel con-
ducte secum arma haberet uel si comitatensis
portaret arma in manu legata in eūdo uel
redeundo de foris non teneatur ad penam, et
de inditijs uerisimilibus supradictis rema-
neat in prouidentia potestatis uel Judicis
uel militis qui dicta arma inuenerit uel
alijs uerisimilibus ut supradictum est, Et
potestas debeat concedere licentiam arma
portandi et deferendi per terram cuicunq̄
petenti pro custodia sui corporis propter ini-
micitiam quam haberet assignata prius causa
inimicitie et receptis ab eo idoneis fideiusso-
ribus de non offendendo aliquem cum dictis
armis nisi ad suam defensionem et tutelā
Et potestas et sui officiales possint de singulis
punire et condemnare, et de inuentione armo-
rum stetur, et credant relationi officialium
seu familiarium potestatis.

Forensis

forensis uero postq̄
hospitatus fuerit non possit arma portare per
dictam Ciuitatem et eius burgos, et si contrafe-
cerit soluat pro banno cōmi Amelie decem
lib. den. et hospitatores semper dicere tene-
antur dictis forensibus et si non diceret
ipse hospitator in cuius hospitium hospita-
tus fuerit talis forensis cui inuenta essent
arma teneatur soluere penam Et q̄ nulla
persona portet uel portare debeat per ipsā
Ciuitatem uel eius burgos Et si contrafecerit
soluat pro banno cōmi Amelie decem lib.
den, et hospitatores semper dicere teneantur
dictis forensibus et si non dicerent ipse hos-
pitator in cuius hospitium hospitatus fuerit
talis forensis arma defendebilia ad dictam
penam ita q̄ eadem pena sic importare
arma defendebilia sic inoffendebilia Addi-
cientes huic caplo q̄ deferens uel inuentus
deferre uel portare et habere ad latus ita q̄
non uideatur uel asconse circa aliquam
partem sui corporis uel in calza uel mus-
lutum in mantello seu in caputeo uel alio
aliquo panno uel alio loco cultellum ma-
litiosum feritorium uel quatrellettum par-
uum uel alium ferrum acutum malitio-
sum actum ad nocendum et habile ad portādum
asconse si quidem de die condemnetur et puniatur
in uigintiquinq̄ lib. den. absq̄ diminutione
si de nocte in duplum pene predicte pro qualibet
uice debeat condemnari et puniri Addimus
etiam q̄ quicunq̄ portauerit correctum uel pla-
nellam pena sit deferenti uiginti sold. den.
tantum qualibet uice et non in perditione
correcti seu planelle, Et q̄ dictus potestas
singulis diebus sui officij ad penam quinq̄
lib. de suo salario retinendar, pro qualibet
die et pro qualibet nocte debeat rimari facere per
Ciuitatem et burgos Amelie contra deferentes
arma predicta berroarijs uel quatuor dominus

a † usq̄ ad aliud † est cassū totū scriptū ingatū

De pena facientis uindictam contra insontem

Rca

Ad uindictam aliquam faciendam per 64
aliquem uel alicui uel ad iniuriam
uel ad offensam nullus audeat nec
procedere debeat seu offendere aliquem in-
ferentem iniuriam consanguineo attinentem
inferenti

inferenti iniuriam seu offensam ex parte p̄ris
et ex parte matris usq; in quartum gradū
e qui contrafecerit soluat duplum pene
contente in cap̄lo loquente de tali malefi-
cio et ad probandum q̄ offensa facta fuit
sufficiat fama pub^ca si sit inde

De pena extrahentium terminum finalem Rca

65 Terminum finalem uel cōmunem si
quis fraudulenter extrasserit uel
laborauerit siue laborari fecerit ult^a
ipsum terminum seu aliquem inter rem
suam et rem sui conuicini sine conuicini
presentia uel consensu terminum miserit sol-
uat pro banno dicti cōmuni et etiam si labora-
uerit ultra fines centum lib. den̄. pro qualt
uice et pro qualibet termino Si uero omnes
termini p̄ps cecciderit inter aliquos uel cecidissēt
uel per aliquem inuenti essent terminatores
cōmis teneantur mittere terminos inter par-
tes in loco ubi consueuerunt esse termini
uel ubi eis melius uidebitur pro iustitia utri-
usq; partium et q̄ nullus debeat laborare pro-
pe terminum cōmem per unum pedem ad pe-
nam uiginti sold pro qualibet et predicta
baniatur qualt mense

Si laborauerit ultra fines lib. p. ter^m

laborare pp̄e ter^m cōem

De uerbis iniuriosis et eorum penis Rca

66 Recedentem trauaglosum si quis ali-
cui dixerit soluat pro banno dicto
cōmi quatraginta sold den̄ si
uero aliquis reimproperauerit alicui ali-
quam iniuriam sibi factam uel eum tangeēt
soluat pro banno cōmi Amerie octo flor. den̄
si autem alia uerba iniuriosa qui dixe-
rit alicui soluat pro qualt uerbo iniurioso
nomine pene uiginti soldos Et si predicta
uel aliquis predictor, reimproperata seu dicta
fuerint coram potestate Judice uel consilio uel arrē-
ga soluat duplum Si autem mulier male fame ali-
cui mulieri bone fame uerba iniuriosa dixerit soluat
pro banno cōmi predicto quadraginta soldos Mulier
autem bone fame mulieri male fame iniuriam
dicens ad penam uolumus non teneri Si quis
uero alicui dixerit falso proditor in centum sold
den̄. condemnetur et puniatur sine diminutione
aliqua, et idem dicimus et intelligi uolumus de
penis superius deliberatis

De pena facientium param Castaldo Cōmis Rca

Param castaldo cōmis si quis fecerit quo- 67
minus pignus accipiat uel faciat sibi
iniuriam soluat pro banno uice qualt
quinq; sold den̄ et debeat curie obedire, mulier
autem de prima uice et para non teneatur, et
q̄ nullus castaldus nec aliquis familiaris potestatis
debeat intrare in cameram alicuius pro aliq pignore
accipiendo ad penam quinq lib. den̄ pro qualt
contrafacienti dicto cōmi soluend

Param castaldo et [illegible] domū intrans puniat.

De exceptuatis a penis ratione minoris etatis Rca

Minores duodecim annis de malefi- 68
cijs personalibus non teneantur ad
penam sed maiores tresdecim pu-
niantur de maleficijs per eos cōmissis ac si per-
fecte essent etatis secundum formam statutor,
Saluo tamen q̄ p̄ti minores duodecim usq; ad
octo annos de danno dato puniantur ea pena
qua maiores ad dannum tantum et decla-
ramus q̄ cap̄m predictum supra de exce-
ptuatis a penis in quantum esset contrarium
huic in hijs casibus ubi loquitur illud sit firmū
illud et preualeat et p̄ns cap̄m in alijs casibus intel-
ligatur et locum habeat

In dānis datis puniti post octennium.

Adde c. imp. a penis in att^s lib. 4. fol. 55

De pena offendentium Officialem forensem Rca

69 Statuimus quod si quis offenderit dicto uel facto aliquem officialem forensem comunis predicti uel aliquem alium de sua familia talis offendens soluat triplum pene contente in statuto loquente de tali pena si talis offendens offendisset ciuem, et si aliquis ex dictis officialibus uel aliquis de sua familia iniuriose offenderit aliquem de Amelia uel eius districtu soluat duplum pene contente in statutis quod de tali maleficio loqueretur et teneatur in predictis dominus pro famulo nisi dominus ignorauerit uel prohibuerit famulo iniuriam inferri Saluo quod si predicti officiales uel familiares uel aliquis ipsorum aliquem offenderet in executione aliqua facienda uel eum caperet aliquem exbanditum uel caperet aliquem qui non esset exbanditus, et talem capiendo offenderet sine ferro, uel talis capiendus resisteret cum armis uel aliquis eum iuuaret quod officiales et familiares offendentes predictum non teneantur ad penam. Volumus etiam quod si quis aliquam offensam fecerit contra potestatem uel aliquem de sua familia quod punitio dicte offense spectet et pertineat ad dictum officialem forensem quem domini Antiani duxerint eligendum seu per sequentem potestatem et non per ipsum potestatem condemnatio uel punitio fieri non possit

Dominus pro famulo tenetur pro maleficio

Quod cuilibet sit licitum capere Exbannitum Rca

70 Ad hoc ut exbanniti Ciuitatis Amelie et eius districtus per dictam Ciuitatem et eius comitatum uagari non possint Statuimus quod unicuique ciui et districtuali dicte Ciuitatis sit licitum et permissum quemlibet exbanditum dicti comunis capere et in fortiam dicti Comunis ducere Et si aliquis de dicta Ciuitate et eius comitatu duxerit aliquem exbanditum dicti Comunis in fortiam dicti comunis predicti habeat et habere debeat quartam partem eius auenire ad manus Camerarii dicti comunis occasione talis exbanniti et si dictus capiens dictum banditum offenderit in capiendo non teneatur ad penam. Et dictus Camerarius possit et debeat dictam quartam partem dare et soluere capienti predicto et in fortiam dicti comunis ducenti absque aliqua deliberatione uel reformatione consilii captis aliquo in contrarium loquenti non obstante

Capiens exbannitum dicti lucratur quartam partem condemnationis

De pena molestantis tenutam Rca

Tenutam et possessionem alicuius rei immobilis quam aliquis tenet et possidet si quis acceperit uel abstulerit sua auctoritate seu molestauerit aliquem possessorem huiusmodi in tenuta et possessione ipsius et res illa fuerit extimationis quinquaginta lib. et abinde supra soluat pro pena Comuni Amelie centum lib. den. sine aliqua diminutione si uero ab inde infra usque ad uigintiquinque lib. extimationis esset soluat pro banno dicto Comuni uigintiquinque lib. den. sine diminutione ut supra. Et nihilominus talis acceptor uel molestator in utroque casu condemnetur possidenti restitutioni possessionis et fructuum quos inde percipere potuerat et damnorum et expensarum, de quibus damnis et expensis credatur sacramento petentis usque in quantitatem uiginti soldorum, Si plures fuerint abinde supra probentur legitime Si autem dictus acceptor uel molestator rem huiusmodi possessam restituerit et renuntiauerit possessionem ipsius rei eidem molestato ante litem contestatam et iuramentum de calumnia per se prestandum ad bancam nullatenus teneatur ad penam Sed damnum passo emendet ut supra dictum est, Et notarius potestatis antequam accusatus de turbatione huiusmodi occasione respondeat et iuret dicat eidem accusato tu es accusatus de turbata possessione uis renuntiare possessioni uel ne Et si dictus accusato[illegible]

non

non responderit dicte interrogationi sed tacue-
rit habeatur pro respondente et renuntiante
expresse dicte tenute, Et si dictus Notarius
non diceret quod possit dictus molestator post
iuramentum calumnie usque ad sententiam
renuntiare possessioni et rem restituere, et
si restituerit rem predictam et renuntiabit
possessioni predicte ante sententiam non teneatur
ad penam, Idem intelligatur in molestante aliquem
in tenutam et possessionem datam per curiam alicu-
ius rei possesse seu per contumaciam esset data
tenuta tempore pronuntiationis eiusdem seu
excusationis

De pena occidentis uel uulnerantis animal alterius R[ca]

[E]quum Iumentum asinum, uel bouem
72 cum aliquo genere armorum percu-
tiens puniatur uice qualibet in
decem sold. et si occasione dicte percussionis
animal morietur soluat pro banno decem lib.
den. et damnum emendet patienti in duplum
Si uero aliud animal predictum uulnerauerit
et non morietur soluat pro ban. quinque sold.
et si equm stantem ante domum domini sui uel
in ipsa domo quis uulnerauerit cum effusione
sanguinis soluat pro banno decem lib. den.
et si ipsum occiderit de ipso uulnere soluat
pro banno uigintiquinque lib. den. et damnum
emendet patienti in duplum Et si dictam penam
non soluerit in decem dies a die late sententie
contra eum ipsam penam in duplum soluere
teneatur

De pena negantis dotem R[ca].

73 [D]otem sibi datam fore si quis in Iu-
dicio negauerit et probatum fuerit
contra eum sibi datam esse soluat
pro banno Comiti Amelie decem lib. den. et dotem
quam tenet restituat Si uero in Iudicio aliquis nega-
uerit esse patrem matrem uel fratrem uel consan-
guineum uel dominum alicuius uel sororem uel aliquam
consanguinitatem uel aliquem esse uel fuisse potesta- Negans parentes et
tem Iudicem uel notarium Episcopum Abbatem prio- Consanguineos
rem uel aliquam prelaturam uel aliquem esse cas-
taldum ueritatem negando de quo et qua ueritate
esset fama publica soluat Comiti Amelie quatuor lib.
den. sine diminutione, si de hoc fuerit accusatus
uel denuntiatus a suo aduersario. Si quis uero
dotem promisisse negauerit et probatum fuerit
contra eum et promiserit ipsam dotem soluat
dicto comiti pro banno decem lib. den.

De pena negantis depositum R[ca].

[D]epositum unde appareret publicum Instrumentum 74
seu de quo posit legitime doceri per testes si quis
sibi fore factum negauerit si fuerit mercator
Centum lib. den. soluere teneatur nomine pene si fuerit Negans depositum
alia persona soluat nomine pene quinquaginta lib. den.
et quilibet publicus mercator pro quolibet deposito reatu et
personatu quod sibi fore factum negauerit et appareret pos-
sit pro ipso restituendo deposito reatu et personatu conue-
niri non obstante Statuto supra posito quod in contra-
rium loqueretur

De pena euntium post tertium sonum Campane R[ca]

[P]ost tertium sonum campane de nocte inuen- 75
tus ire per Ciuitatem uel stare in taberna
ad bibendum uel arma uetita portare
uel excessum aliquem facere contra formam
statutorum dicte Ciuitatis per Custodes noctis inuen-
tus denuntietur Curie et eorum relationi stetur uel
saltim ex duorum familiaribus domini Potestatis cum aliquo
eius officiale, persona uero sic inuenta et sine ar-
mis ire post tertium sonum campane sine igne
uel a longe a domo sua ultra tres domos uel nisi
persona bone fame aliam excusam haberet declarandam

suo sacramento uel nisi esset medicus qui iret ad
aliquem infirmum et nuntius qui iuerit cum eo
et de hoc credatur sacramento ipsius medici et socij
qui iret cum eo et soluat pro bano quinq sold. den.
Et nihilus ad palatium ducatur et ibi detineatur
tota nocte et in mane post ea banniatur ex parte
potestatis per dictam Ciuitatem q talis fuerit
inuentus per familiam potestatis de nocte per
terram post tertium sonum campane et sit in fortia
Comunis q quicunq uult ei aliquid dicere uel ab
eo aliquid petere uadat coram curiam et fiat sibi
ius summariu de eodem Saluo semper q si talis
inuentus dederit fideiussionem recipientem pro comuni
de mane inde sequente coram potestate et sua Curia
de comparendo et stando mandatis Curie et non ducatur
ad palatium. Et si per Custodes de nocte fuerint aliqui
inuenti aut accusati q dicti custodes habeant medie-
tatem banor accusator per eos et si custodes non
accusauerint uel fuerint negligentes soluat pro
bano uice qualibet decem sold de dolo uel excessu
ludentium et excedentium secundum formam statut
puniantur Et potestas teneatur cogere dictos custo-
des ad denuntiandum quos quos inuenerint cum
pen obligat ab inobedient exigend quadragita
sold den. Si quis uero custodes inuenerit aliquem
accusare falso puniatur uice qualibet in quinq
lib. den. Et si aliquis comederit et biberit in ali-
quo hospitio uel taberna uel ubi uinum uendatur
ad minutum post tertium sonum campane tam
comedens qua bibens quam etiam hospitator uel uini
uenditor soluat pro banno dicti comuni uiginti
sold. den. cum accusatore uel sine et stetur re-
lationi officialis cuiuslibet potestatis Saluoq
hospitatores bone fame non teneantur ad penam
in aliquo predictor In sero autem potestas et eius
officiales teneantur quotidie facere pulsari cam-
panam maiorem Comunis publice tribus uicibus itaq

possit comode ab arcu sti. Secundi usq ad Ecclesiam
Sancti Stephani iri et postea fiant tres retocculi
pro competentia interualla pulsans autem aliter
quam per dictum modum qualibet uice puniatur in quinq
soldis Addentes q fornarius et fornaria pro eor
artificio exercendo et pro facto furni possint sine
pena omni hora ire per Ciuitatem predictam

De pena ludentium ad ludum taxillor

Rca

Quia per ludum multa incomoda 76
sequuntur et delicta et precipue blas-
phemie omnipotentis dei et alior sctor
q redundare potest ad malum statum Ciuitatis
Amelie et singular personar Idcirco ut predicta
non fiant de cetero statuimus et ordinamus pro bo-
no statu dicte Ciuitatis et utilitate comuni q nulla per-
sona audeat uel presumat ludere in aliquo loco uel ali-
quo tempore ad ludum taxillor seu agardi uel breccia-
rum uel ad aliquem ludum cum tassellis uel sine ing
uel ~~per~~ quem res et pecunia uinceretur uel perde-
retur uel uinci uel perdi possit nec possit aliquis
mutuare alicui ludenti ad aliquem ludum ali-
quam rem uel pecuniam ad penam duor flo-
renor auri pro quolibet contrafaciente et qualibet
uice cuius pene quarta pars sit accusatoris
seu officialis reperientis et alie tres partes
sint comunis Amelie Et nihilus seu mutuatam
rem uel pecuniam perdat Et quilibet possit
huiusmodi luxores et mutuantes denuntiare
et accusare et credatur sacramento accusatoris et
unius testis et simili pena puniatur per potestatem
tabernarius uel uinum uendens uel quiuis
alius in eius taberna uel domo propria uel con-
ducta luxum fuerit ipso sciente Et nullus ta-
bernarius uel uinum uendens habeat aliquem
tabulerium uel alear uel tassillor uel pal-
las uel piolos in domo uel ante domum in

qua

qua uinum uendatur; et qui contrafecerit in eadē
puniatur, Et nullus in taberna aut in domo in
qua uinum uendatur uel ante ipsam ludat ad
aliquem ludum ubi denarij uel numate perdā-
tur ad dcam penam. Qui uero inuentus
fuerit in eadem taberna uel ante eam
cum tassillis in manibus uel sedens ante
tabulerium uel stans habeatr̃ pro confesso et puni-
atur acsi esset ad ludum inuentus et potestas
in principio sui regiminis teneatur infra
quinq̃ dies publice banniri facere predicta
et contrafacientes quilt̃ possit accusare et denū-
tiare et habeat quartam partem banni et cre-
datur suo sacramento cum uno teste singulis
alear, et e est licitu in locis ptī predictis, Ad ludum autem alear, et ad pattā
preterq̃ ad pallam in dictis locis uetitis lude-
re ubicunq̃ quilibet possit sine pena et q̃ nullus
in Ciuitate uel extra audeat uel presumat ali
quo modo uel tempore receptare scienter uel re-
tinere aliquos lusores ad ipsum ludum pro-
hibitum in domibus predictis uel cappannis uel aliq̃
alio loco ad penam uiginti lib. den. pro qualt̃ ipsor,
et qualt̃ uice aliq̃. non obstante Et si dictas pe-
nas et quālibt̃ ear, non soluerit infra decem
dies per Curiam assignandos in duplum solue-
re teneātur sine aliqua diminutione Volumꝰ
etiam q̃ dictus potestas uel eius officialis uel
quilibet de sua familia dictor, occasione habe-
ant et habere possint quartam partem pene
quam in cōmi faciet deueniri de inuentionibꝰ
eor, tantum et non ultra Addicientes q̃ quilꝫ
possit et ualeat ad mitram et piolos pro come-
stionibus et potu tantum, sine pena aliq̃.

De pena intrantium uel exeuntiū nisi p portas Rca

Nullus de Ciuitate uel comitatu Ame-
lie intret nec exiat nisi per portas
apertas ipsius Ciuitatis et burgorum
sine licentia potestatis uel dñor, Antianor, et qui con- Intrans uel exiens aliūd q̃ per portas
trafecerit soluat pro banno cōmi predicto quinqua-
ginta lib. den. sine diminutione excepto beneficio
concesso.

De custodiendo Sanctissimos dies

Sanctissimi dies dominice solemniter custo- 78
diantur et a quolibet uenerentur intus
et extra apothecas ipso die, merces ali
que non uendantur exceptis oleribus et alijs rebus
comestibilibus et q̃ nullus ipso die debeat portare
aliquam salmam de foris intro dictam Ciuitatem
nisi q̃ tm̃ quis portare possit paleas herbam et aquā
et qui contrafecerit condemetr̃ et puniatur in
decem sold. den. et quilibet possit contrafacientes
denuntiare et accusare et habeat medietatem
banni et teneatr̃ in credentia Et hoc potestas Non prohibetr̃ portar̃ granū et alia die dñico
faciat pubce banniri per Ciuitatem Et idem dici-
mus de festiuitatibus beate Marie et beate firmi-
ne de mense Nouembris Et q̃ apportari possit
uinum frumentum et granum

Q̃d filius non eleuet manum contra patrem uel matrem Rca.

Si filius familias eleuauerit manum contª 79
prēm uel matrem potestas et sui officiales
teneantur eum mittere in campanile
Comis et ibi eum retineri facere per tres dies uel
alibi ad uoluntatem patris uel matris et eum
aliter punire ad petitionem et uoluntatem ipsor,
et si damnum intulerit in bonis ipsor, patris
uel matris simili͛r puniatur

De modo faciendi Luctum Rca.

Luctum nemo faciat nec incipiat 80
ad mortum in Ciuitate extra domū
anteq̃ lectus mortuor, portetur
et nullus eleuet sibi insulam caputeum uel
biretum de capite seu scindat sibi pannos
faciem siue uultum siue delaceret et ēt intret

ecclesiam cum cadauero nisi deferentes lectum uel quis sine plantu uellet deuote audire diuinum officium Et nullus est postquam mortuus fuerit in ecclesia moram ante ecclesiam faciat nec sedere debeat ante domum defuncti nullaque mulier uadat ad ecclesiam cum mortuo uel etiam quando extrahitur corpus extra domum exeat ad faciendum luctum uel ad homines amplectandum, nulla est mulier ea die qua mortuus ad ecclesiam deportatur ire debeat ad domum ipsius mortui nisi semel, contrafacientes uero in predictis in uiginti sold. den. uice qualibet puniantur Et hec potestas per ciuitatem faciat publice bandiri infra octo dies sui regiminis et Notarius potestatis teneatur uinculo iuramenti ad domum defuncti et deinde ad ecclesiam ad scribendum omnes contrafacientes et eius scripture credatur. Addicientes quod pro morte cuiuscumque defuncti in suis funeralibus exequijs nemo lugubria uestimenta faciat exceptis parentibus fratribus et filijs tam masculis quam feminis ac etiam nepotibus et alijs quibuscumque consanguineis in eadem domo defuncti insimul commorantibus, et quod in plantu diei dicti defuncti neque postea fieri debeant alique expense per consanguineos uel affines que consului nuncupantur nec est aliqua in eodem plantu deridenda repetatio fiat quoquomodo et qui contrafecerit in predictis uel aliquo predictorum, ipso facto in penam incidat uiginti quinque florenorum auri sine aliqua diminutione Decernentes quod si potestas obmiserit seu negligens fuerit in exigendo dictas penas in eadem pena puniatur et condemnetur tempore sui sindicatus

De pena laboratorum non bene laboratium terras

81. Ad laborandum terras alicuius si quis receperit eas non laborauerit ad modum boni laboratoris si de conuentione non appareret et si de conuentione appareret eas non laborauerit ut conuenit soluat pro banno dicti comi quatuor lib. den. et damnum emendet patienti aut domino rei in duplum et stetur sacramento domini rei laboratoris et de damno stetur arbitrio et declarationi duorum bonorum uirorum eligendorum mandato potestatis uel Judicis Si quis uero terram alienam cuius est laborauerit teneatur de terratico restitudo domino ipsius terre et eam laborare ad usum boni laboratoris Et contrafaciens penam predictam soluere teneatur et damnum emendet uel fructus restituat domino dicte terre declarando et declarandos modo predicto Et potestas condemnet contrafacientes in aliquo a die conducti laborerij uel incepti non obstante quod inceptum non esset tempore sui regiminis secundum dictam formam et si non suo tempore esset conuentio seruatur Et quilibet laborator teneatur dominum rei requirere ad metendum et tritulandum uel battendum uel cariandum tempore quo eorum aliquid faceret ad penam quatuor lib. den. Et qui laborauerit aliquas terras in uno anno non possit eas renuntiare ante tempus conuentum ad dictam penam et sub integra damni emendatione domino rei debendi Et nihilominus teneatur bene cedere et seminare ipsam tam inculta quam in magese nec possit apponere quod non accepit nisi pro magese tamen Si dominus terre iurauerit quod dederit sibi pro magese et culta Et quod terras in quibus bladum existit malis zizaniis et malis herbis mundare teneatur et purgare ad requisitionem domini rei et habeatur pro plena et legitima probatione Et ipse laborator teneatur rebattere paleas ad requisitionem domini rei et aream appronare, et reddere eidem partem suam ad dictam penam Si quis uero laborator rei proprie uel conducte ad laborandum prohibuerit rem ipsam

laborare

laborare palam et in p(rese)ntia aliquor(um) soluat com(un)i probanno no(min)e pene quinquaginta lib. den. si autem priuate et sine presentia aliquor(um) soluat pene no(min)e centum sold. den. et stetur ad hoc sacramento laboratoris uel d(omi)ni usq(ue) in dictam quantitatem et damnu(m) emendet patienti et potestas predicta per d(ictam) Ciuitatem faciat publice bandiri in principio mensis sui regiminis et contrafacientes quilibet possit denuntiare et accusare et teneatur in credentia salus iure cuiuscunq(ue) in dictis terris habentis

De pena non ponentium possessio. in Catastis Comis R(ubri)ca

82 Statuimus q(uod) quicunq(ue) habet possessionez aliquam que non esset posita in Catasto Comis infra sex menses a die uenditionis alienationis uel successionis possessionis ad hoc ut de ipsa datium persoluatur comi et qui non fecerit sibi scribi condemnetur pro qualib(et) petio terre in uiginti sold. den. et in perditione terre que ipso facto applicetur comi Amelie et ad solut(ionem) datij debend. pro dicto petio terre personalit(er) compellatur et predicta bandiantur per dictam Ciuitatem in terminum predictum Et ne fraus adhibeatur in scribendo terras in catasto predicto secundum quod supra traditur q(uod) Antiani p(o)p(u)li dicte Ciuitatis qui erunt ad officium supradictum de mense maij qualibet anno teneant(ur) et debeant uinculo iur(amen)ti ad penam decem lib. ponere duos bonos et idoneos Cives ad hec actos ad reinueniendum possessiones et terras que non essent scripta in Catastis Comis Ciuitatis Amelie et que scribi debuerant in hijs et dicti boni homines dictam excussionem faciant et facere teneantur et assignationem cuiuscu(n)q(ue) petij terre in d(i)c(t)o catasto non scripte infra mensem a tempore dicte eor(um) positionis uinculo iuramentj et habeant et habere debeant pro eor(um) salariis expensis illius ciuis erat dictum petium terre pro qualibet petio terre per eos assignato uiginti sold. den. Ac et promissis addimus et ordinamus q(uod) ipsi d(omi)ni Antiani teneant(ur) et debeant eor(um) uinculo iur(amen)ti catasta Comis reuideri facere diligenter per duos Notarios quos ad hec duxerint eligendos et si inuenerint in eisdem uel aliquo premissor(um) esse positum post scripturam dicti Catasti aliquod petium terre q(uod) curent ipsi d(omi)ni Antiani et sollicitent ita et tal(ite)r q(uod) ille cuius est dictum petium soluat et soluere teneatur omnes datiuas ueteres non solutas pro ipso petio terre uno uel pluribus ita q(uod) fraus sibi non patrocinetur, et dicti d(omi)ni notarij sic eligendi sub secreto retineri debeant si uoluerint ad quam solutionem in dicto casu et superiore predictis uiginti soldis pro qualib(et) dictor(um) petior(um) terrar(um), ut supra dictum est predicti possint et debeant cogi per quemlibet officialem dicti Comis ad hec requisitum sub pena uigintiquinq(ue) lib. den. pro qualib(et) persona et qualib(et) uice et predicta pro presenti et futuro intelligantur

Q(uod) introitus Comis non recipiantur nisi per Camerarium R(ubri)ca

Pecuniam uel aliquem introitum siue bannum siue salarium aliquod comis Amelie ac ipsi comi soluendum, potestas uel officiales aliquis Ciuis aut comis non recipiat modo aliquo sine causa per se uel aliam interpositam personam pro eis contrafacientes autem potestas quinquaginta lib. Judex uiginti quinq(ue) lib. notarius decem libras familiarij centum sold. den. d(ic)ti Comi uice qualib(et) ipso facto soluere teneantur, Sed o(mn)es res et pecunie quantitates comi debite perueniat immediate ad manus Camerarij Comis et non ad alium Si uero alteri q(uam) Camerario quis soluerit tam soluens q(uam) capiens soluat pro banno comi predicto quatraginta sold. den. et p(o)t(est)as predictus 83

L

inquirere teneatur ad petitionem cuiuscunq ~~petentis~~ denuntiantis ad penam predictam

De pena frangentium pacem R.ca

84 Item statuimus et ordinamus q si aliquis Ameliensis uel districtualis qui fecerit pacē cum aliquo et offenderit illum cum quo pacem fecerit cum armis puniatur in duplum pene applicande dicto coī quam soluere deberet si dictum talem offendisset anteq faceret pacem cum eo saluis penis contentis in instrumentis pacis ab una parte alteri

Rumpens pacem

De inquisitione facienda contra malos homines R.ca

85 Quia pp plerunq propter uitam malorū boni opprimuntur statuimus q potestas qui nunc est et pro tempore erit teneatr et debeat singulis mensibus inquirere contra malos homines et personas infamatas, de quo uiuunt ipsi et eor familie et si aliquod delictum cō miserint in dicta Ciuitate uel districtu puniatur eos secundum formam statutor, et si reperit eos non habere artem honestam et congruaz eos expellat extra Ciuitatem et eius districtum, et predicti debeant exire dictam Ciuitatem ad mādatum dñi potestatis ad penam decem lib. den. pro qualibet et pro qualz uice et predicta omnia et singula obseruet et obseruare debeat uinculo iuramenti ad dictam penam

Non habens artem

De Juramento medicorum faciendo in principio Officij potestatis R.ca

86 Item statuimus q potestas in principio sui regiminis secrete faciat ad se uenire oēs medicos habitantes in dicta Ciuitate et iurari facere q secreto sibi denuntiabunt omnes et singulos uulneratos quos ipsi uel alter ipsor curant uel curat

Qd occasione solemnitatis omisse non uitietr processus si constabit de maleficio R.ca

Item statuimus q si solemnitas iuris uel 87
statutor uel ordinamentor omitteretur in procedendo in causis maleficiorum uel non seruaretur ordo iudiciarius dummodo de maleficio constet per confessionem eius qui diceret dictum maleficium cōmisisse uel per testes idoneos fide dignos et non uitietur ipse processus sed procedi possit ad condemnationē de tali maleficio non obstante aliquo statuto supra uel infra posito

Qd Castaldi Cōis portent Caputeum R.ca

Item statuimus q quilibet Castaldus cōis 88
Amelie teneatur et debeat ad penam decez soldor pro quolz et qualz uice et contrafaciens portare caputeum siue cralfardam rubeam siue rubeam in capite uel alterius coloris ad uolūtatem dnōr Antianor, Et q Camerarius cōis teneatur cuilz eor dare uinum pro quolibet et quolz anno sine alia deliberatione

De securitate attributa arrengantibus R.ca

Pro honore et statu dicte Ciuitatis et eius 89
districtus conseruando et de bono imme lius regendo et ut quilibet in consulendo et arrengando ualeat esse securus Statuimus q unicuiq sit licitum arrengare dicere et consulere super quacunq proposita que fieret mandato uel permissione dnōr Antianor, et si quis dicto uel facto offenderit uel iniuriam intulerit contra et aduersus aliquem arrengantem uel consulentem super aliqua proposita que fieret mādato dnōr Antianor uel maioris partis ipsor occone arrenghe uel consilij redditi per eum super predictis uel ratione seu occasione alicuius officij per eum administrati in dicto cōi q dictus offendens uel iniurians condemnetr ratione dicte offense et iniurie

quadrupli

quadrupli eius pene qua als puniri deberet ex forma alicuius capli statutor, Et q in criminalibus causis contra dictum arrengantem uel consulentes ut dictum officium administrantem nullus possit admitti audiri uel recipi in testem uel pro teste contra eum testificari uolentem uel in testem inductum dictus arrengans consulens uel officium administrans aliquid pessimum ante consuluisset et arrengasset uel contra aliquem de domo dicti testis usq in secundum gradum inclusiue et presumatur q occasionibus supradictis uel aliqua ipsar, in casu premisso dictas offensiones uel iniurias esse factas per aliquem de domo dicti offendentis uel iniuriantis ex linea paterna usq in secundum gradum inclusiue sumendo gradum de iure canonico aliquid dixisset arrengasset uel consuluisset uel aliquod pro comi Amelie officium administrasset et hoc capitulum sit precisum et perpetuo obseruetur ita q sibi nisi in arrenga publica derogari uel suspendi non possit non obstante aliquo alio caplo quod in contrarium loqueretur

De Securitate Aduocatorum et Procuratorum Rca.

90 Ut Aduocati et procuratores Judices et Notarij Ciuitatis Amelie possint et ualeant in patrocinando procurando et scribendo largas securas habere habenas et ut Ciuitas predicta possit securius consilium Aduocator, consequi in agendo Statuimus et presentis legis statuto firmamus q nullus audeat uel presumat dicto uel facto dicere aliqua iniuriosa uerba uel realem uel personalem iniuriam uel molestias facere uel inferre per se uel alium quemcunq uel qualitercunq contra et aduersus aliquem Aduocatum Judicem procuratorem uel notarium dicte Ciuitatis Amelie occasione aduocationis procurationis uel scripture facte seu prestite contra eum uel aliquem de sua domo uel contra aliquem alium ~~de sua familia~~ ad penam dupli pene contente in statuto de dictis penis in maleficijs loquente Et presumatur occasione et causis supradictis fecisse illum qui contra aliquem ex supradictis deliquerit si ante dictum maleficium saltim per Annum appareret qualitercunq offensum contra dictum offendentem fecisse Aduocatum patrocinium seu procurationem prestitam seu factam uel aliquam scripturam siue contra aliquem de domo dicti offendentis Et de predictis stetur dicto dicti iniuriam passi cum dicto unius testis de ueritate Et q deinceps pro dicto offendente post condemnationem factam de eo dicta occasione nullus Aduocatus Judex uel notarius possit uel debeat quomodolibet patrocinari aduocare uel procurare ut aliquam scripturam ei publicam facere uel priuatam ad penam quinquaginta lib. den. pro qualibet et qualibet uice, et quicquid in ipsius fauorem aduocatum patrocinatum procuratum scriptum publicatum uel priuatum fuerit non ualeat ipso iure

De beneficijs confessionis et solutionis infra terminum et pacis interuenientis Rca.

Si quis denuntiatus accusatus inquisitus uel quocunq modo pro aliquo maleficio conuictus in prima sua responsione confessus fuerit maleficium de quo proceditur contra eum remittatur sibi quarta pars pene quam pro confessato maleficio soluere teneretur si pena esset a decem lib. supra Et si post sententiam infra decem dies a die late sententie computandos aliquis soluerit Camerario Comis pro Comi recipienti uel soluere uoluerit et per eum non steterit condemnationem de eo factam si condemnatio esset a decem lib. supra et renumptiauerit appellationi et ratificauerit processum alia quarta pars principalis et originarie pene et non eius tantum quo remansit remittatur eidem, ita q due partes faciant medietatem totius pene apposite in statuto et q dicta solutio ratificatio et approbatio fieri 91

possit per fideiussorem eius uel procuratorem
uel curatorem legitimum et ubi interuenerit
effusio sanguinis uel non interuenerit uel pro
maleficio siue cum armis siue sine armis et
maleficium predictum siue cum sanguine siue
sine sanguine comittens pacem siue concordiã
habuerit a persona principali offensa uel a pro-
curatore eius seu tutore eius si pupillus esset
offensus infra decem dies a die initiati proces-
sus contra dictum offensorem et intelligatur pro-
cessus initiatus eo die quo fuerit cedula trans-
missa ipsi malefactori uel ad domum sue solite
residentie et habitationis uel ẽt ante dictos
decem dies de qua pace uel concordia fiat fides
Iudici legitime per prinp̃alem instrũm q̃ tunc ra-
tione dicte pacis uel concordie in dicto casu tñ
per ipsum dnũm potestatem uel Iudicem proce-
dentem in sñia ferenda per eum remittatur
et remitti debeat quarta pars totius originarie
pene pro dicto maleficio introducto ex forma
statutꝫ ita q̃ detractis omnibus dictis tribus
quartis ratione dictoꝝ beneficioꝝ ubi omnia
concurrerent quarta pars tantum totius inte-
gre pene comi soluatr̃ et quodlibet dictoꝝ be-
neficioꝝ possit habere locum et effectum per
se etiam si alia non concurrerent et sic teneatr̃
dictus dnũs potestas obseruare ad penam cen-
tum lib. den. Declarantꝫ q̃ in quacunq̃ parte
presentis uoluminis quoad aliquam particu-
larem penam si addiciatur sine aliqua di-
minutione intelligatur ita q̃ habere non possit
aliquod ex benefitijs supradic̃tis

...ra formam huius Statꝫ et ad
...intell. quia sic qñ Statutꝫ
...loquitr̃ sine diminutione
...non admittitr̃ benefm̃ ali-
...quod Statutꝫ ita pp̃ aliqua
...qualitate nõ alr̃ out̃
...sr Statutꝫ specialr̃ hoc dicat
...ita sign dyp. ang. inl.
...ff. C. de pp̃i. sacro scri.
...lo. xij Crispoltus R. be-
...nimus

92 De pena comburentis stipulas R.ca

Quicunq̃ combuserit stipulam tempo-
re condecenti et occasione dicte com-
bustionis aliquis suus conuicinus
damnum substinuerit uel aliqua alia persona
et dictus combustor dederit operam efficacem
non inferre damnum suo conuicino iuxta posse
soluat pro banno Comi Amelie centum solꝫ et
damnum emendet patienti in duplum secũꝫ
extimationem faciendam per duos extima-
tores ponendos unum pro parte damnum pas-
si et alium pro parte damnum inferentis et
si dicti duo extimatores non concordauerint
de extimatione facienda q̃ eligatur tertius
per Antianos populi Sit etiam licitum cuili-
bet combure stipulas tempore condecenti et
intelligatur condecens tempus a xx diebus
mensis Iulij ultra.

Qd quodlibet Castrum Ciuitatis Amerie habeat sindicum qui iuret sequi mandata regiminis dicte Ciuitatis R.ca

Quodlibet Castrum Ciuitatis Amelie 93
teneatur et debeat ordinare et habere
continue sindicum ipsius uniuersitatis
qui in principio cuiuslibet regiminis iuret sequi
mandata potestatis et Comis Amelie et ẽt teneatr̃
teneatur et debeat denuntiare potestati et officia-
libus dicti comis et omnia maleficia que comitte-
rentur in ipso castro et eius tenimento siue
contrata cum die loco et testibus infra tertium
diem postq̃ comissum extiterit maleficium.
Vniuersitas uero siue castrum negligens denũ-
tiare dicta maleficia si fuerit robbaria uel homi-
cidium comissum puniatur uice qualibet
in quinquaginta lib. den. Si uero fuerit
aliud maleficium ex quo resultaret penam qui-
quaginta lib. et abinde supa in uigintiquinq̃
lib. den. puniatur. Si uero etiã minor pena quin-
quaginta lib. den. puniatr̃ in decem lib. den
nisi ex ipso maleficio resultaret pena minor de-
cem lib. q̃ tunc condemnetr̃ inde in pena
in qua deberet condemnari malefactor. Si
dictus

dictus non negligens in predictis soluat pro bā-
no comi Amelie quadraginta sol. Et notus
extraordinarior, cuiuslibet potestatis dicte
Ciuitatis q pro tempore fuerit teneatr et de-
beat facere unum librum per se de dictis
sindicatibus et instris sindicatuum predictor,
quo produci debeant coram eo in pubcam formā
et in dicto libro dicta instra registrare et scri-
bere in dictum librum cum dicto registro
manu propa pubcare et pubcū dimittere
Comi Amelie ad peñ quinquaginta lib. deñ
dictus notus si in predictis negligens fuerit
q predicta facere obmiseserit et similem peñ
dictus potestas incurrat si non curauerit
predicta per ipsum suum notm efficaciter
adimpleri

De pena tondentis monetam Rca.

94 Si quis tondebit aliquam monetam
auri uel argenti soluat pro banno
comi Amelie uice qualibet ducen
tas lib. deñ. quas si non soluerit infra decem
dies a die late sententie contra eum in duplum
soluere teneatur sine diminutione aliqua, et
quilibet talem tondentem possit denuntiare et ac-
cusare et habeat quartem partem banni

De Stratis et uijs custodiendis Rca.

95 Ne maleficia et robbarie committantur
in territoris et districtu Amelien uni
uersitas et homines Castri sanfucetoli
stratam de sancto leonardo uniuersitas et ho-
mines castri Montiscampani et totani seu ca-
stri noui stratam de sancta lucia homines de
sancto pancratio strata de penna, uniuersi
tas et homines castri fornoli stratam de narnea
uniuersitas et homines Castri Maclis Stratas mō
tium crucis sollicete debeant custodiri et custo-
di facere Et si ipsi uel aliqua ipsar, uniuersitas
negligentes fuerint in aliquo dcor, locorum et ma-
leficia seu robbarie commisse fuerint ipsa uniuer- Jura Comis Amerie bene et diligenter nota
sitas negligens teneatur et ad penam uigintiquin-
q lib. den soluendam comi Amelie et in emenda-
tione integra damni passi

De pena reuelantis secretum Rca.

Quia temporibus retroactis credentia. 96
seu secretum comis fuerut multipli-
citer reuelata in Comis dispendium, ad
occurrendum predictis statuimus et firmamus
q si quis deinceps credentiam supra impositā
sibi cum iuramento dilation uel sine per dnūs
potestatem uel Antianos ppli dicte Ciuitatis
uel maiorem partem ipsor, in quocunq Consilio seu
cerna uel congregatione hominum uocator, uel ātis
contra prohibit, factam uel ipsa spreta manife-
stauerit dixerit uel reuelauerit cuicunq persone
cuiuscunq conditionis existat condemnetur et
puniatur pro tali relatione per dnum potestates
seu rectorem dicte Ciuitatis summarie et sine stre
pitu iudicior, et absq aliqua diminutione in Cen-
tum lib den. Et nihilus ipse reuelans officium ali
quod infra decennium ex tunc sequent in comi ha
bere non possit et q quilibet possit et ualeat dictus
sic reuelantem denuntiare et accusare dno po-
testati supradicto cuius nomen supradictū in se
cretum teneatur et facta fide saltim per unum
testem de ipsa reuelatione dictus denuntians
medietatem dicte pene habeat et consequatur et
consequi possit quam Camerario Comis qui pro
tempore fuerit sibi soluere possit et debeat absq
alia deliberatione aliquo non obstante

De pena facientium iuram Rca.

Nulla persona audeat uel presumat fa- 97
cere aliquam iuram ligam uel con-
foderationem contra officium Antia-
natus ppli Ciuitatis Amelie uel ipsum populum

seu statum populi dicte Civitatis nec aliquis audeat corrumpere dictum officium populum uel statutum et qui contrafecerit in predictis uel aliquo predictorum condemnetur uice qualibet in mille lib. den. et si erit in fortiam comunis et infra decem dies a die late sententie dictam condemnationem non soluerit cum effectu ducatur ad locum iustitie et ibi eidem caput aspatulis amputetur ita quod moriatur Si uero passus fuerit exbandiri omnia bona deguastentur et deguastata deueniant in comuni et ipsi comuni Amelie publicentur Et si quo tempore in fortiam comunis deuenerit et condemnationem in decem dies de eo factam non soluerit supradicta pena capitis puniatur super quibus potestas et guardianus dicte Civitatis et uterque ipsorum cui peruenerit possit et debeat procedere ad petitionem cuiuscumque petentis ex suo officio et omni modo et iure quo uoluerint, et etiam quilibet possit contrafacientes denuntiare et accusare et denuntiator teneatur in credentia Et nihilus omnis liga iura confederatio et obligatio que fieret contra dictos Antianos et officium eorum et populum sit cassa irrita et nullius ualoris Et nulla persona scribere audeat huiusmodi iuram ligam confederationem et obligationem uel promissionem ad penam centum lib. den.

De non sedendo ad stagnam maleficiorum tempore Consilii Rca

98 Tempore maioris consilii in palatio comunis coadunati nullus de Amelia sedeat durante ipso consilio ad stangam maleficiorum intra, et nullus consiliarius sedeat inter Antianos et decem de populo Sed ipsi Antiani et decem sedeant in scannis contiguo nullo existente inter eos et qui contrafecerit in predictis uel aliquo predictorum in quinque sold. uice qualibet de facto ^puniatur exceptis Aduocatis et procuratoribus qui sedere possint inter dictam stagam

De pena euntium seu petentium quod mittatur in seruitium facientis guerram Rca

Nulla persona de Civitate Amelie uel eius comitatu audeat uel presumat ire uel mittere seu petere quod mittatur per comune Amelie uel speciales personas aliquo colore quesito ad presidium uel iuuamentum alicuius domini uel baronis seu alicuius persone alicuius Civitatis uel terre facientis guerras uel caualcatam sine licentia dominorum potestatis et Antianorum uel maioris partis ipsorum Et quod nullus habitator Civitatis predicte faciat contra predicta uel aliquod predictorum, et qui contra fecerit puniatur per dominum potestatem uel guardianum uel per alterum ipsorum in centum lib. den. Camerario Comunis Amelie persoluendis dummodo quicumque ipsorum potestatis et guardiani in procedendo peruenerint, processum ipsum debeat terminare et altera cognitio huius delicti penitus sit exclusa Addicientes et declarantes quod ipsi post mandatum factum per dictum potestatem et guardianum pro ipsorum parte de conscientia et uoluntate dominorum Antianorum populi seu per ipsos Antianos uel maiorem partem ipsorum Aliquis Ciuis uel Comitatensis uel habitator Ciuitatis uel Comitatus Amelie contra predicta uel aliquod predictorum, aliquid attentare presumpserit in quingentis lib. den. per dictos Rectores modo et forma predictis debeat condemnari et in ultroque casu puniatur et puniri possit contrafaciens in minori pena arbitrio potestatis uel guardiani cum consensu et uoluntate dominorum Antianorum populi qui erunt pro tempore considerata qualitate persone criminis et delicti 99

100 De pena Ciuis uel districtualis procurantis habere officium Potestarie R^ca.

Ciuis nullus uel districtualis uel dioc. Ciuitatis Amelie audeat uel presumat procurare uel procurari facere per se uel per alium modo aliquo uel colore habere seu recipere officium potestarie seu Guardiani dicte Ciuitatis uel alicuius eorum, Et qui procurauerit receperit uel acceptauerit seu quilibet usus fuerit officijs supradictis uel aliquo eorum, puniatur et puniri debeat in mille lib. den. ad quam penam soluendam cogatur ipse principalis si haberi et conueniri de iure poterit et si non posset haberi uel conueniri cogatur filius pro patre et pater pro filio et frater carnalis pro fratre carnale Et nihilus ille talis non recipiatur ad ipsa officia uel aliquod ipsorum sed expensis comunis defendendo et operetur quod illud tale officium non habeat sed ab illo penitus reuocetur, et etiam contrafaciens ipse perpetuus sit infamis et de cetero non habeat officium in comuni de qua pena nulla fiat remissio et et in palatio depingatur, Officiales uero qui executionem fecerint de predictis habeant et habere debeant medietatem eius quod eorum occasione uenerint in comuni

101 Quod si aliqua persona fuerit condemnata et non soluerit infra terminum puniri debeat in quarto pluri R^ca.

Statuimus et presentis legis iure firmamus quod si aliqua persona fuerit condemnata ob aliquod maleficium per eum commissum in aliqua quantitate pecunie, et ex dicto maleficio non resultaret pena personalis sed pecuniaria tantum et dictam condemnationem non soluerit infra decem dies a die late sententie contra eam quod puniatur et puniri debeat in quarto pluri sine aliqua diminutione alijs penis semper saluis

Non soluens condemnationem in termino puniri quarto pluri in R^ca de beneficijs puniri in duplum

102 De reducendo homines de Canali et Lacuscello ad seruitia Comunis Amerie R^ca.

Omnes homines de canali et lacuscello uel undecumque districtus Amelie qui hactenus consueuerunt soluere comuni Amelie datiuas et collectas reducantur ad seruitia Comunis Amelie et si aliqui ex eis essent facti uassalli alicuius nobilis quod per potestatem et Antianos populi sint et procurentur ita quod reaffranchentur et reponantur in uera liberatione et in pristinum statum pro comuni predicto et omnes qui uoluerint habitare et habitauerint tam forenses quam comitatenses cuiuscumque status uel conditionis existant in Castro Colcelli iuxta Canale manuteneantur et defendantur in franchitiam et libertatem ut alij dicti Castri et quicumque dederit impedimentum uel obstaculum in adiungendo uel manutenendo dictum Castrum soluat pro banno comuni Amelie qualibet uice centum sold. den. Et si in predictis faciendis potestas fuerit negligens comuni predicto in centum lib. den. condemnetur et quod omnes liberi et affranchati de Canale ponantur in dicto Castro Colcelli Et predicta fieri facere potestas teneatur ante exitum sui regiminis ad penam centum lib. den. Camerario Comunis Amelie de suo salario persoluendarum

103 De pena non assignantium iura et res alias Comunis R^ca.

Statuimus et ordinamus quod quicumque habet seu habebit in futurum aliqua iura comunis et res alias quascumque teneatur et debeat reassignare Camerario Comunis predicti infra decem dies post bandimentum faciendum de predictis ad penam centum lib.

L

Non assignans bona Comis

den. Et q potestas teneatur et debeat banniri facere infra decem dies post introitum sui officij ad dictam penam et elapso termino bandimenti inquirere et repertos non reassignantes punire et condemnare in dicta pena

De ijs qui non possunt esse Castaldi R.ca

104 Quicunq est in libra comis Amelie allibratus in vigintiquinq lib. den. et qui est artifex qui reperiatur scriptus in matricula alicuius artis ipse q ipsam artem operetur et operari solitus sit non possit esse castaldus nec mundator fontium nec platear seu stratar purgator uel sindicus contratar. Et q potestas nec aliquis alius officialis dicte Ciuitatis possit eum grauare uel cogere ad dicta officia uel alterl ipsor recipiendum ad penam decem lib. den. Si tamen aliquis dictum officium uoluerit sponte acceptare in aliquo dictor casuum possit et ualeat non obstante artificio supradicto uel aliq ipsor

De pena incendiarij R.ca

105 Ut grauia maleficia grauiter puniatur statuimus et firmamus q siquis de cetero studiose ignem immiserit in aliqua domo alterius posita intus Ciuitatis Amelie uel cum igne ipsam domum combuserit studiose igne comburatur Si uero aliquis ignem immiserit animo comburendi in domo alicuius posita in aliquo Castro murato Ciuitatis Amelie siquidem Ciuis uel comitatiuus talis qui ignem miserit seu combuserit condemnetur et puniatur in quingentis lib. den. Et si dictam condemnationem de eo factam infra decem dies a die late sententie conntra eum non soluerit in duplum soluere teneatur et puniatur Si uero fuerit forensis sine redentione igne comburatur Si uero aliquis Ciuis uel Comitatiuus dicte Ciuitatis ignem immiserit seu inmitti fecerit in aliqua domo posita in districtu Amelie extra Ciuitatem Amelie siue extra Castrum dicte Ciuitatis condemnetur et puniatur in Centum lib. den. quam penam si infra decem dies Camerario dicti Comis totaliter non soluerit computandos a die late sententie contra eum q tunc in duplum soluere teneatur et debeat Si uero fuerit forensis talis ignem inmittens seu inmitti faciens igne comburatur itaq flammis igneis moriatur Si uero in gripta uel cappana ignem inmiserit si Ciuitatis uel Comitatus fuerit soluat pene noie sexagintaquinq lib. den. et damnum emendet patienti in duplum Si uero forensis fuit soluat pene noie ducentas lib. den. Et si dictam penam infra decem dies a die late sententie contra eum non soluerit ducatur ad locum iustitie et ibi una manus et unus pes amputetur eidem Si uero miserit ignem in barcone siue meta frumenti uel leguminis si Ciuis uel comitatensis fuerit soluat pro banno comi Amelie ducentas libras usualis monete quam penam si non soluerit infra decem dies a die late sententie contra eum q tunc in duplum soluere teneatur Si uero forensis fuerit talis ignem inmittens seu inmissor condemnetur et puniatur in quatrigentis lib. den. quas si non soluerit infra decem dies a die late sententie contra eum q ducatur ad locum iustitie consuetum et ibi eidem una manus et unus pes amputetur Et in omnibus supradictis casibus damnum in duplum patienti emendet Si uero aliquis extra Ciuitatem incendium uel ~~guam~~ guastum dederit seu fecerit, siue fuerit Ciuis siue fuerit forensis incendium uel guastum inferens et facta primo solenni inuistigatione non poterit reperiri dictum damnum inferens q tunc come de sua propria pecunia absq noua deliberatione teneatur et debeat emendare damnum

Sic illatus

sic illatum secund extimationem faciendam
per duos homines unum parte comis et aliū
pro parte damnum passi Ad hoc ut per ipsum
come sollicite perquiratur ipse damnum infe-
rens contra quem et alios similes inquiri
et procedi possit et debeat et quocunq mo-
do procedi prout dnō potestati uidebitur
ita q dictum come damnum non sentiat
si fieri poterit, āts predicta locum habeat
predictis non obstantibus ad quor et probatio-
nem sufficiat testis familiaris et domesticus
admittatur

De non capiendo artifices pro executione Sententie corporalis R^ca.

106 Ne artifices forenses maxime apti ad
tessendum seu laborandum in arte
lane in Ciuitate Amelie capiātr
uel grauentur pro executionibus corporalibus
et per hoc habeāt materiam recedendi uel
non ueniendi ad ipsam Ciuitatem Statui-
mus et ordinamus q nullus officialis Ciuita-
tis Amelie possit uel debeat capere uel inui-
tum cogere aliquem forensem tessitorem
uel laborantem in arte lane in Ciuitate Ame-
lie ratione executionis personalis contra ali-
quem condēmnatum aliquo modo uel causa
et officialis contrafaciens condemnatur et
condemnari debeat tempore sui sindicatus
pro qualibet uice in uigintiquinq lib. den.
uel ipsa quantitas retineatr pro qualibz uice de suo sa-
lario etia si condemnatus non esset

De non recipiendo in fideiussorem aliquē p cūrem R^ca.

107 Potestas uel aliquis uel aliquis eius Judex
uel officialis quiuis alius officialis dicte
Ciuitatis non possit uel debeat aliquē
procuratorem Notarium uel Judicem ut Aduocatus
Ciuitatis predicte recipere uel recipi facere ad
ad aliquam fideiussionem uel securitatem pres-
tandam uel faciendam precipue alicuius persone
penes dictos officiales uel alter ipsor pro aliquo
maleficio excessus seu delicto uel quasi uel debi-
to ad penam decem lib. den. de suo salario ta-
lis officialis recipientis uel recipi facientis Et
nihilus talis officialis fideiussio facta contra
dictam formam non ualeat nec teneat aucte
pntis statuti

De sindicatio Potestatis et officialium Comis Amelie R^ca.

Statuimus et ordinamus q potestas 108
Judex et quilz alius officialis ipsius
potestatis et comis Amelie teneātur
et debeant omnia statuta ordinamenta et
reformationes Ciuitatis Amelie facta et faciē-
da et quamlibet particulam ipsor statuto-
rum ordinamentor et reformationum ad
unguem inuiolabitr obseruare et obseruari
facere adimplere et exequi et in nullo nec
in aliqua ipsor particula contrafacere uenire
omittere uel negligere pena predcis potestati
Judici et officialibus et cuilibt ipsor pro quo-
libet et uice qualz quinquaginta flor auri
statim imminente quotiens in predictis ul
aliquo predictor per eos uel aliquem eor
fuerit contrafactum omissum uel neglectus
Et quilz pro obseruatione predctor stat
ac reformationum et ordinamentorum
Ciuitatis Amelie possit et ualeat uenire
comparere procurare et aduocare et protesta-
ri coram quocunq potestate et quibuscunq officiali-
bus tam in Judicio ciuilr siue criminalr agatur q
extra iudicium et q quilibet etiam possit et ualeat
dare siue facere petitiones libellos siue simplices nar-
rationes contra potestatem Ciuitatis Amelie Judicem
et suos officiales et familiares que ualeant et teneāt

Adde c. 2 incip. nos tri lib. vj.

L

et uitiari non possint nec ēt si in eis omnes solemnitates seu forme uel modi Juris ciuilis uel canonici uel statutoꝝ uel reformationum Ciuitatis predicte essent obmisse uel obmissi seu neglecte et cū nomine uel sine nomine dantis uel facientis petitionem que petitiones libelli seu narrationes īmitti ac poni possint debeant in quadam cassettam ponendam et retinendam die noctuq; tempore sindicatus dictoꝝ officialium per tres dies in sala inferiori palatij solite residentie dn̄oꝝ Antianoꝝ populi Ciuitatis p̄dc̄e que cassetta claudi debeat tribus clauibus diuersorum serraminum quaꝝ una retineatur per sindicos ipsoꝝ et alia per potestatem Ciuitatis Amelie et altera per dn̄os Antianos que cassetta tempore quo dicti sindici uadunt ad bancum ad sindicandum omni mane et sero quolibet aperiri debeat in p̄ntia dc̄oꝝ dn̄oꝝ Antianoꝝ et potestatis et inde capere omnes predictas petitiones libellos seu narrationes et in presentia dictorum legere debeant sine figura Judicij inquirere procedere et sententiare et repertos culpabiles punire et condemnare quibus tribus diebus elapsis non possint amplius alie petitiones seu querele dari uel fieri exceptis debitis. Sed querele et petitiones date et inuente uel facte discute debeant et discerni infra alios duos dies immediate sequentes quibus elapsis post depositionem officij potestarie et inchoationem sindicatus ipsius potestatis et suoꝝ officialium et familiarium et alterius cuiuslibet Sindici ad predicta deputatj debeat predictum potestatem et electi per dn̄os Antianos p̄p̄li Ciuitatis predicte et alij quicunq; deputati debeant predictum potestatem et omnes suos officiales et totam suam familiam alios quoscunq; condemnare uel obseruare quo termino elapso si non fuerint condemnati et habeantur pro absolutis exceptis debitis que peti possint semper et pro ipsius continuo capi et detineri non ob̄stantibus quibuscunq; in contrarium facientibus Addentes q̄ potestas teneatur et teneri debeat de omnibus et singulis quibuscūq; gestis cōmissis et obmissis uel neglectis per suos officiales et per suam familiam uel aliquem ipsoꝝ tempore officij potestarie predicte Ciuitatis Amelie. Et pro omnibus et quibuscūq; de causis seu debitis ipsoꝝ officialium seu familiariū Decernentes et firmantes q̄ nullus potestas Ciuitatis predicte debeat neq; possit sindicari si in dicto off̄o fuerit refirmatus pro aliquo tempore sed in ultimis temporibus et quando erit de Ciuitate Amelie discessurus scindicet̄r pro toto tempore quo fuerit in off̄o predicto Et si quis potestas acceptauerit contra predc̄a dicto uel facto uel fuerint scripte lr̄e a Gubernatore uel legato prouincie pro dicto sindicato fiendo durante tempore sui officij uel durante refirma q̄ de facto incidat in penam Centum florenoꝝ auri Et nihilus talis sindicatus factus preter dictam formā non ualeat neq; teneat et interim sindicet̄r et sindicari debeat pro omnibus temporibus et toto tp̄re quo fuit in officio dicte potestarie uel alterius officij. Et predicta omnia et singula que de potestate et eius sindicatu statuimus ut supra Guardiano etiam eiusq; sindicatu et sue familie intelligi uolumus et mandamus et eodem modo et forma inuiolabilr̄ obseruari

RVBRICÆ QVINTI

Libri de Extraordinarijs et primo Q̄d nullus uadat ad aliquam Terram habentem represalias contra Cōe Amerie R.ca

POTESTAS Ciuitatis Amelie qui nunc est pro tempore erit et quilibet alius eius officialis teneatur et debeat uinculo iuram.ti i
quolibet mense publicare bandiri facere q̄ nulla persona dicte Ciuitatis uel eius districtus s. occōne Cōitatis secus si occōne alicuius specialis persone

quo casu ipsa specialis persona teneatur ad oẽz
interesse uadat ad aliquam terram que represa-
lias habeat contra Co͞me Amelie et speciales perso-
Bannum Represaliarum nas dicte Ciuitatis uel eius districtus et si quis
contrafecerit uel iuerit uadat ad suum risi-
chum et periculum et fortunam et per co͞me
Amelie non iuuetur

De pena non habentium mensuras iustas R.ca

2 Statuimus et firmamus q̄ omnes
et singuli uendentes pannum arte-
taglium exercentes lanam spetia-
rij Mercatores uendentes sal uinum et oleum
ad minutum in Ciuitate Amelie et consueti re-
tinere pro exercitatione eorum Artium quas
administrant et faciunt retineant et habeant
et retinere teneantur et debeant secundum
ministerium dicte sue artis passettum bilan-
cias et stateras et mensuras rectas et iustas
cuiuscunq̄ gradus et conditionis existant ~~ita~~
q̄ fraus uel deceptio non reperiatur in eis et
ipsas mensuras habeant sigillatas et adiusta-
tas legitime per sigillatorem et adiustatorem
Comis ad hec ponendum et deputandos per
dños Antianos p̄pli dicte Ciuitatis ad penam quinq̄
lib. denarior. cuilibet mercatori pro qualꝫ passet-
to non iusto et sigillato ut dictum est et qua-
draginta soldor. pro qualꝫ bilancia uel statera
non sigillata uel minus iusta inuent̄ uiginti sold.
pro qualꝫ dictar. aliar. mensurar. Addicientes
q̄ si ipse mensure passetti statere et bilancie uel
altera ipsar. fuerint semel sigillate ue adiustate
per ipsum adiustatorem cum sigillo plumbeo uel
merchio uel ampronta ad arma co͞mis q̄ itera-
to non sigillentur uel adiustentur et retinentes
eas uel eos uel alteram ipsar. donec sigillat̄ fue-
rint per aliquem officialem grauari non possint
Si uero absq̄ facto retinent̄ eas apparuerit uitiũ
uel fraus in dictis talibus rebus facto sigillãtis uel
adiustantis puniatur ipse adiustator tantũ in Viginti-
quinq̄ lib. den. pro qualꝫ mensura de fraude non obstan̄
aliquibus statutis uel iuribus quibuscunq̄ ĩpositis
ĩ ubicunq̄

De non pignorando debitorem in uigilia
Sancte Firmine R.ca

Nullus pignorare possit suum debitorem 3
uel eius fideiussorem in uigilia et festi-
uitate beate Firmine uel in alio die pro-
xima sequenti ad penam Viginti soldor. Et quilibꝫ
teneatur porcos scrofas et anseres per quatuor dies
ante ipsum festum et per quatuor dies post retinere
in domo ita q̄ non uadant per terram et qui cõtra-
fecerit soluat pro banno Comi Amelie Viginti sold.
den et hoc cap͞lm banniatr̄ quatuor dies ante dictum
festum

Q.d. fratres sortiti ponantur diuisim R.ca

Fratres sortitj et diuisim habitantes ponatr̄ 4
in libra diuisim itaq̄ qui plus habet in
bonis plus soluere teneatur et q̄ quilibet
ipsor. teneatr̄ in solidum soluere si non poneretr̄ in lib.
diuisim et predicta bandiantur in die sabbati infra pri-
mum mensem post aperturam pretium statutor. Et
fratres sortiti ut dictum est predicta facere teneantur
infra unum mensem post eor. diuisionem. Et idem
dicimus de hominibus habentibus libram co͞mem
et essent diuisim ad penam quinquaginta lib. den.

De terminando iura Comis que habet in
Montepiglio R.ca

Terminentur et diuidantur ratio et ius 5
quod habet Co͞me Amelie in Montepiglio
silicet Centum passus ad passum co͞mis
a Cima siue culmine ipsius Montis infra et uias
quas dictum Co͞me habet ad eundum et redeundum
ad dictam Ciuitatem secundum pacta et conuentiões
contentas in uenditioñ dicti Co͞mis. Et potestas

teneatur ipsas terminationem et divisionem fieri facere in principio sui regiminis vinculo iuram(en)ti et ad petitionem cuiuscunq(ue) petentis Et postq(uam) dictus Mons fuerit terminatus dicto modo teneantur d(omi)ni Antiani ire ad videndum d(i)c(t)os terminos et ius co(mmun)is semel in anno et quicunq(ue) ipsor(um) iverit habeat pro suo salario de pecunia co(mmun)is predicti quinq(ue) sold(os) den(ariorum).

De defendendo Ecclesiam S(anc)ti Pauli prope Lugnanum

6 Cum Ecclesia sancti Pauli prope Lugnanu(m) R(ubri)ca Mense Ep(iscop)atus Civitatis Amelie sit immediate subiecta Ideo vi et facto et omni modo quo melius potest ipsa Ecclesia cum iuribus et pertinentijs suis Ep(iscop)atus et me(n)sa predicta omni tempore defendat(ur)

Q(uod) cuilibet sit licitum arborem pendente(m) incidere

7 Cuilibet sit licitum incidere et incidi facere arborem existentem et iacentem R(ubri)ca supra viam pub(li)ca(m) vel vicinalem si ire vel redire non potest homo co(m)mode cum somario onerato vel non onerato vel si faceret aliud aliquod impedimentum alicui suo convicino n(on) congruum requisito primo d(omi)no ipsius Arboris ut elevet ita q(uod) via libera remaneat sine aliquo impedime(n)to transeuntibus per ipsam viam Et hac requisitio(n)e prius facta post incisor et elevator ad penam au(ctorita)te p(rese)ntis Statutj non teneatur Et Notarius d(amn)or(um) datorum ad petitionem cuiuscunq(ue) petentis teneatur incidi facere et elevare ad penam Centus soldor(um) de suo salario Addicientes q(uod) cuilibet liceat ipsam incidere et incidi facere arbores existe(n)tes in via pub(li)ca vel vicinali Et notari(us) predictus predicta facere teneatur ad petitionem cuiuscunq(ue) petentis ad penam predictam.

Q(uo)d declaretur in titulo libri datij tempus impositionis et quare imponatur R(ubri)ca

Quando imponitur in Civitate Amelie aliqua dativa declaretur ante omnia in titulo ipsius libri quare imponitur et dicta intitulatio fiat cum temporis adiectio(n)e et deinde publicetur et subscribatur per ipsum scriptorem q(uod) exinde nullus denarius expedi-possit nisi primo facta fuerit pecunie quantitatis solutio pro qua imposita erat dicta dativa Et si Camerarius expenderet denarios dicte dative contra dictam formam non habeatur pro legittimis expensis, et solvat pro banno Co(mmun)is Amelie Centum soldos den(ariorum). et tantundem Co(mmun)e recipiat quantum expendidit nisi fecerit ex deliberatione d(omi)norum Antianor(um) et decem de populo vel maiori parte ipsor(um). 8

q(uod) pecunie co(mmun)is n(on) expendatur in aliu(m) usu(m) q(uam) fuit ordinata ad pena(m) ut +

De conservando indemnem detentum occasione represaliar(um) R(ubri)ca

Quicunq(ue) Civis Ameliensis haberet aliquid recupere ab aliquo extraneo non Cive Ameliense in loco ubi recipere debet non invenerit su(m)marium iuris q(uod) per co(mmun)e Amelie concedat(ur) represalie ad voluntatem maioris Consilij cum informatione d(omi)ni Rectoris provincie Et omnes ille persone quar(um) occasio(n)e represalie sunt concesse contra Co(mmun)e Amelie et speciales personas per potestatem et Guardianu(m) et quelibet ipsor(um) cogatur et personal(ite)r co(n)stringat(ur) et real(ite)r in cippis et campanili et ferris ad tolle(n)das et sedandas represalias supradictas Et quicunq(ue) non obediverit de tollendo et sedando d(i)c(t)as represalias infra quindecim dies primos sui regiminis ad destructionem bonor(um) et ad carceratio-nem procedatur Et si predicti officiales fuerint negligentes solvant pro banno Co(mmun)i Amelie Centum lib(ras) den(ariorum). Volumus insuper q(uod) si quis Civis fuerit detentus in aliqua terra occ(asi)one represaliar(um) q(uod) ille Civis vel Comitatinus cuius 9

Concessio Represaliar(um)

occasione

occasione represalie sunt concesse et quar(um) occ(asi)one dictus Ciuis est detentus cogatur per potestatem ad soluendum debitum propter quod dicte represalie sunt concesse et ad satisfactionem dapnum que passus fuerit dictus Ciuis uel Comitatensis detentus occ(asi)one predicta Et hoc dictus potestas facere teneatur uinculo Iur(amen)ti et ad dictam penam Centum lib. de suo salario soluendar(um) Camerario dicti Comis et dictus Camerarius de salario ipsius d(omi)ni potestatis retineat ad penam uigintiquinq(ue) lib. den.

Q(uo)d emptor possessionis et laborator teneatur soluere datiuas R(ubri)ca

10 Emptor possessionis et laborator teneatur soluere datium Comi Amelie pro ea possessione tantum quam emerit laborauerit seu possederit aliqua ratione

Q(uo)d cuilibet liceat ducere bestias forenses inuentas damnum dare R(ubri)ca

11 Liceat cuilibet de Ciuitate Amelie bestias quas inuenerit damnum dare que sunt illor(um) qui non constringuntur ad bancum Ciuitatis Amelie ducere et eas retinere donec de damno fuerit plenarie satisfactum sine pena legis et m(odo) et si sine bestijs damnum dederit sit licitum damnum passo eidem damnum facienti accipere de rebus quas habuerit in cap(itu)lo statuti aliquo contrario non obstante dummodo dictas bestias Cam(erari)o Comis presentet et faciat scribere num(er)o bestiar(um) Statuentes q(uod) licitum sit cuilibet Ciui et Comitatensi si pastorem non cognouerint uel d(omi)num bestiar(um) et si de nocte inuenerit damnum dare q(uod) eas sine pena ducere possit et p(rese)ntare ad Curiam Et si aliquis fuerint inuentus personalit(er) damnum dare in bonis alterius, et d(omi)nus rei siue bonorum non cognouerit sit ei licitum absq(ue) pena eum damnum dantem pignorare et eidem accipere de rebus ipsius accipere sine pena

liceat d(omi)no rei pignorare dampnum dantem ignotum

Q(uo)d mensure Comis cum quibus uenditur bladum die foristent in platea R(ubri)ca

Omnes mensure Comis cum quibus uenduntur bladum sint et esse debeant et inueniatur continue die Sabbati in platea ueteri dicti Comis cum rasoria ad penam decem soldor(um) soluendor(um) per illum qui ipsas mensuras habet a Comi si fuerit contrafactum dummodo dicte mensure sint ferrate et signate signo Comis et qui alias mensuras retineret puniatur uice qualibet in decem lib. den. 12

De molendinis extimandis et accatastandis R(ubri)ca

Omnia molendina districtus Ciuitatis Amelie extimentur pro medietate sue bonitatis per eas personas forenses uel Ciues quos placuerit maiori Consilio itaq(ue) res que maioris est fructus maioris sit extimationis Et omnia et singula molendina fossati maioris a molendinis pare lacus subtus usq(ue) a micdignanum quando ponentur datiue per Ciuitatem sint extimata et pro extimatis habeantur ducent(um) lib. et si plura molendina fuerint in una domo q(uod) teneantur d(omi)ni molendinor(um) pro qualibet molendino pro ducent(um) lib. et si non soluerint dicti domini Molendinor(um) cogantur molendinarij ad soluendum omnes datiuas que imponerentur predictis molendinis ut dictum est Et Camerarius Comis teneatur uinculo Iuramenti infra octo dies post aperturam presentis statuti apponere scribere et addere in lib. cuiuslibet d(omi)nor(um) molendinor(um) et tenentium ea ducent(um) lib. pro qualibet molendino quod habuit computata omni alia extimatione facta uel facienda de predictis molendinis Declarantes q(uod) per dicta non sint nec intelligatur 13

esse derogat; pactis et conuentionibus adiectis instro uen
ditionis molendinor; lacus scripte manu ser Rozzelli
ser Francisci Cancellarij dicti Comūs

Qd quilibet teneatur soluere datiū sibi impositū R.ca

14 Quelibet persona Ciuitatis Amelie et eius dis
trictus teneatur et debeat datium et collectam
sibi per Comūe impositam soluere et nullus de
dicta Ciuitate et eius districtu habeat aliquam immuni
tatem nec sibi concedatr immunitas datij non soluendi ali
qua causa seu modo caplo aliquo in contrario non obstāte
Statuentes et declarantes ad tollendum ueterem abbu
sionem ex qua plures pauperes fuerint iniuste grauati
q pauperes de Ciuitate et Comitatu Amelie non habētes
lib. ueram bonor; qui hēant scripts in catasto comūs pro
qualibt libra aliqua uigintiquinq; lib. presumēta hucusq;
de facto datiuam aliquam imponendam per ipsam
lib. soluere teneatur et debeant sed tantū pro foculari
quo fuerit impositus seu pro igne soluere teneatur et alia
onera subire personalia sicut alij Ciues uel Comitatē
ses dicte Ciuitatis Et q descripts in Catasto non teneatur
soluere dicta datiua pro rē quam non habet nisi pro
rata tantum sue libre et hoc excedi non debeat nec in
his abusui consueta seruaretr pro pace et quiete dicte
Ciuitatis ad peñ. Centum lib. de suo salario aliquibus
non obstantibus Addicientes q possessiones de quibz
non essent solute datiue per spatium uiginti annor;
ipse possessiones sint Comūs ipso iure et facto et ipsa
alienare et uendere possint dummodo restituat totum
illud q superest datiuas predictas et quarts plus debits
officialibus

Possessiones de quibus nō est soluts datiū p spatiū xx annor; sint Comūs Amelie

Qd quelibet ars debeat et possit Consules facere seu rectores R.ca

15 Quelibet ars Ciuitatis Amelie possit et debeat
habere Rectores seu Consules ad conserua
tionem et honorem ipsius Comūs Ciuitatis
et artis et eos facere possit prout fuit hactenus cō
suetum et q omnia et singula ordinamēta facta
et stabilita non contra Jurisdictionem Comūs Ame
lie et statum eius pro qualz dictar; artium
et retro fuerint firmata per aliquod consiliū
dicte Ciuitatis uel in futurum firmandor; per
Consilium generale dicte Ciuitatis rata sint
et firma auctoritate pñtis statutj et ualeat
et teneant nullo obstante Addentes predictis
q trippettarij et molinum de oliuis habentes pro
ipsis oliuis macinandis teneantur et debeant
dicta molendina actare et lauare per duos dies
ante festum beate Firmine de mense Nouēbris
itaq quilibet molere possit in eis cum ea proui
sione que per Consilium generale deliberabitur
ad penam decem lib. pro qualz contrafaciente.

Qd nullus habeat Calcinariuz ante Ecclesiam R.ca

Nullus de Ciuitate Amelie habeat uel ha- 16
bere possit aliquod calcinarium prope
aliquam Ecclesiam Ciuitatis predicte
per tres domos uel aliquod zozuram facere nec
aliquid unde fetor oriatur ad penam Centum soldor;
den. et predicta teneatr dnūs potestas et Judex ban
diri facere. Et q nullus habere possit calcinarium
prope palatium Ciuitatis Amelie per tres domos uel
prope domum alicuius sui conuicini sine expressa
licentia talis sui conuicini per quinq; pedes et nullus
possit uel debeat trassinare coria uel pelles incal
cinatas per stratas Ciuitatis Amelie ad penam qua
draginta soldor; pro quolibet contrafaciente et
qualz uice Et quilibet tales contrafacientes possit
denuntiare et accusare et habeat medietatem
banni et credatur sacramento accusatoris cū
uno teste et teneatur in credentia Et nihilus
tale calcinarium habits contra dictam for-
mam destruatur per illum cuius infra decem
dies postq denūtiatus uel accusatus fuerit ad peñ
uiginti sold. pro qualz die quo steterit in mora
non destruendi dictum calcinarium et quilibet
possit

possit predictos denuntiare et accusare et habeat
medietatem banni et in credentia teneatur Addicientes
q a porta pisciolini usq ad ecclesiam sancti Augu-
stini per stratam realem nullus possit habere nec
retinere calcinarium uel mattaram nec ungere co-
ria uel pelles nec ponere ad siccandum nec aqu-
am fetidam retinere ad penam quatraginta
soldor uice qualibet et pro qualibet Et predicta
potestas banniri facere teneatur et contra predictos
et quemlibet predictor procedere ad petitionem
cuiuscumq petentis ad penam quinquaginta lib. den
et et ipse et suos officiales ex suo officio habeat quar-
tam partem banni de inuentionibus eor tantum
aliquo caplo non obstante

De diuisione Contratar Rca.

17 Statuimus et ordinamus q omnes et sin-
gule contrate Ciuitatis Amelie que sunt
quinq s. platea Vallis Collis Pusteru-
la et Burgus sint et esse debeant diuise et limi-
tate prout p supraseritis custodie dicte Ciuitatis
sunt diuisi et declarati

De imunitate Aduocatorum et Medicorum

18. Iudices Aduocati et medici non teneantur
facere uel subire aliquod obsequium personale
in Ciuitate uel districtu Amelie nec ire uel mit-
tere in exercitum uel caualcatam dummodo datium pro
sua lib. et foculari soluere teneantur, tn q ad consilia
dicte Ciuitatis accedere teneantur Et si aliquis offi-
cialis dicti Comnis contra dictam formam eos cogere
in decem lib. den uice qualt puniatur et puniri
debet tempore sui sindicatus

Qd quelibet ars habeat duos Rectores Rca.

19 Firmamus insuper q omnes homines
cuiuslibet artis teneantur facere et ha-
bere duos consules siue rectores qui du-
rent eo tempore q homines dicte artis duxe-
rint ordinandum qui consules teneantur successiue
ad penam decem soldor congregari facere homines
dicte artis et ibidem Rectores nouos eligere et eligi fa-
cere Et teneantur dicte artes omni anno in festo bea-
te marie de mense Augusti et beate Firmine de mese
Nouembris habere Cereum et ars que non haberet sol-
uat quilibet de dicta arte quinq sold. den. et pre-
dicta omnia teneatur potestas predictus facere
obseruare ad penam decem lib.

Qd quilibet teneatur soluere pro libra et foculari Rca

Omnes et singuli homines et persone Ciuitatis 20
et districtus Amelie teneantur soluere pro
libra et foculari non obstante q ignem uel
foculare non faciant in Ciuitate uel districtu Amelie
et qui colligerit datium teneatr ignem et foculare
exigere et accipere a predictis ad penam Centu
soldor exceptis illis qui pro tributo aliquid soluerint Mulieres uidue nō habētes
Comni Amelie et mulieribus uiduis —— non habētibus lib. et appodiū nō teneantur
lib. neq per appodium nec per aliquam uiam et non ad onera comis
habentibus redditum uel usumfructuum aliquo colo- Et et nō habentes reddi-
re pubce uel occulte Declarantes q infra terminum tum uel usufructū nō teneantur
sex mensium a die impositionis dicti datij non soluerit foculare
cogi possint per officiales dnī potestatis de facto ad soluend Vide lrās sac: Consulte
dictam datiuam et quartum plus pro eor executione ad fauorem viduarum
et catasteriorum aliquo non obstante in fils lrar diuersarū Francisci Galli Cancellarij

Qd Laborator non possit accusari a custode celato de danno dato Rca

Laborator alicuius non possit accusari de 21.
danno per ipsum uel eius filios uel familia-
re dati seu facti in ipsis bonis que habuit
ad laborandū uel non possit denuntiari per custodē
celatum uel per alium et si accusaretur non ualeat ipso Laborator possit accusari
iure, possit tamen accusari a dno rei contrario aliquo a dnō rei de dāno dato
non obstante

Qd nulla donatio fiat alicui forensi de denarijs quos habere deberet a Comi Rca.

Nulla persona dicte Ciuitatis Amelie uel di- 22
strictus uendat uel concedat aliqua ratione

uel causa uel contractum faciat alicui forensi de denarijs uel de re quacunq alia quos uel quam recipere deberet a Come Amelie uel specialibus personis dicte Ciuitatis et Comitatus ad penam quingentar. lib. Et nihilominus si talis contractus fieret non ualeant ipso iure et siquis dederit uel dabit uel alium contractum fecerit et Come Amelie uel speciales persone dicte Ciuitatis uel Comitatus damnum aliquod receperint uel alter ipsor. receperit q talis qui dederit uendiderit uel donauerit

Falsum uel contractum fecerit cogatr realr et personalr ad restitutionem dicti damni et nihilus ad dictam penā quinq librar. dcō Comi soluendar. teneatr

Qd habentes plures artes debeant soluere in cereo cuiuslibet artis Rca.

23 Si homines et persone Ciuitatis Amelie et in ea habitantes plures artes fecerint uel de pluribus artibus se intromiserint q in cereo cuiuslibet artis de qua fecerint soluere teneantur partem eos contingentem Et q potestas et gauardianus et quilt alius officialis ad petitionem Rector. artis cogat tales nolentes soluere ad soluend id quod eisdem seu eidem esset impositum

De mercede danda capientibus Exbānitum Rca.

24 Quicunq ceperit aliquem exbāditum Ciuitatis Amelie in aliqua quantitate pecunie occone maleficij comissi per eum et illum duxerit et pntauerit in fortiam dicti Comis q habeat de bonis et hauere dicti Comis quartam partem eius quod idem exbanditus uel alius pro eo soluerit dicto Comi pro exbandimēto seu condemnatione de eo facta quā quartam partem Camerario Comis qui pro tempore fuerit statim cum ad manus eius peruenerit soluere teneatr eidem uinculo iuramētj et ad penā dupli statuto aliquo non obstante. Si uero qui ceperit aliquem exbanditum Comis in persona uel mēbro et ipsum duxerit in fortiam Comis et assignauerit si in persona condemnatus exbanditus extiterit talis capiens et Curie presentans habeat et habere debeat de bonis et hauere dicti Comis quinquaginta lib. den. Si uero in membro exbanditus fuerit capiēs et ducens ut supra habere debeat a Come decem lib. den. quas quantitates den. Camerarius comis qui pro tempore fuerit absq aliqa deliberatione et alicuius requisitione soluere teneatr statuto aliquo nō obstante dummodo hoc Statutum locū nō habeat in officialibus forensibus dicte Ciuitatis et eorum ~~familijs~~ seu famulis qui nullam quantitatem pecunie habere debeāt a Come ex captione uel repsentatione huiusmodi Statuimus q quicūq exbanditus dicti Comis pntauerit aliquem exbanditum Comis predicti, et eum in fortiam dicti Comis duxerit q pntans siue ille cuius nōie repntatio fieret sic et habeatr pro rebādicto Comis predict Ciuitatis si represe̅ntans esset exbāditus in pari et et equali pena Cum repntatio excederet cuiuscūq ipsor. summam Centū lib. den. sed si nō in pari et equali pena de cuius qui fuerit repntatus Addentes q dnūs pīas qui pro tempore fuerit in Ciuitate predicta uinculo iuramēti ad penam uigintiquinq lib. de sua salario retinend teneatr et debeat pr̄is captn notum facere per publicum bādimentum qualibet mense sui offiej

Exbāditus capiens exbāditū habeat p[remium]

De pena portantium forcellas Rca.

Forcelle pali et saramentj non apportentur per aliquem ad Ciuitatem Amelie sine licentia d. Notarij dānor. dator. et portanarij portar. teneantur eis accipere et iurare tempore quo acceptant officium adimplere predicta 25

De foro faciendo in platea uetere Comis Rca.

Ueterem consuetudinem seruantes Statuimus q quilibet die sabbatj boues ad uendendum debeant retinerj in platea ueteri Comis Amelie ad penam Centum solidor. den. pro quolibet retinente in aliq. loco dicto die causa uendēdj Et insuper q mulieres que ueniunt dicto die ad forum 26

cum rebus

V

cum rebus uenalibus Statuimus q ipse uenire et stare
debeant ad uendendum cum pullis casee et alijs rebus
uenalibus in dicta platea tempore estiuali uitz a Kl.
Aprilis usq ad Kl. Octobris exclusiue ad pen Viginti sold
pro qualibet muliere contrafaciente et qualibet uice defacto
exigend abeis

Q d cuilibet liceat monetam falsam rumpere

27 Liceat cuilibet mercatori monetam falsam rumpe-
re que ad eius manus deuenerint et defracta-
re prolibito uoluntatis ita et tali q expendi
non possint absq pena

Q d tabernarij habeant mensuras sigillatas R ca.

28 Quilibet tabernarius seu uinum uendens habe-
at pitittum medium pitittum et foglettam sigil
latas sigillo plumbeo et ipsum uinum cum ipsis
mensuris uendere secundum ordinem inferius decla-
ratz Et semper quando petitum fuerit sibi uinum de-
beat dare et ire ad uegetem ad ipsum uinum auriendum
et debeat ipsum uinum quod uenditur siue quod uende-
tur retinere in aliquo uase nec mensuret dictu uinum
nisi cum mensuris sigillatis. Hat in disco nisi dictas
mensuras sigillatas possit tm habere et retinere Vrce-
um cum aqua et unum uas pro aqua danda pete-
tibus et qui contrafecerit in aliquo predictor soluat ui-
ce qualibet Viginti sold. Et quilibet possit contrafa-
cientem denuntiare et accusare et habeat medieta-
tem banni Et nullus tabernarius possit miscere aliquod
uinum cum aliquo uino quod uendetur ad penam de-
cem lib. den. et non possit habere discu ante taber-
nam et ante hostium quod impediat quin pos-
sint intrare tabernam usq ad uegetem Et de-
beat dictus tabernarius seu uinum uendens proprijs
manibus miscere uinum omnibus ementibus et
petentibus ad penam decem sold pro qualibet
et qualibet uice Et quilibet possit contrafaci-
entes denuntiare et accusare et stetur et cre-
datur sacramento accusatoris et habeat medie tem

banni Et quilibet tabernarius uinum uendens
alteri teneatr et debeat proprijs sumptibus ad
ipsum uinum uendendum retinere uasa et cia-
tos ad penam quadraginta soldor pro qualibet
et pro qualibet uice Et q si quis per se eum uel alio
modo ruperit uel fregerit aliquod ex dictis uasibus
uel ciatis anteq recedat a dicta taberna tenea-
tur et debeat emendare id quod fregerit ipsi ta-
bernario ad penam centum sold pro qualibet et
pro qualt uice. Siuero furtiue uel alio modo
aliquis exportauerit uel acceperit clam aliquod
uas uel ciatum cuiuscuq fuerit extimationis co-
demnetr et puniatur in decem lib. den. quar
medietas sit dicti tabernarij et alia Comis Amelie.
Et quilibet admittatur ad denutiandum et accu-
sandum. Et ne fraus comitti possit in uenditione
dicti uini Statuimus q ad ipsum uinum mensu-
randum pro Come Amelie et pro utilitate Comis
habeatr et haberi debeat expensis Comis unus
sciabecator qui teneatur et debeat mesurare uegetes
et uinum quod uendetur et eius dicto et mensure
stetur et stari debeat et tabernarij rationem red-
dere teneantur et debeant dno dicti uini secudum
mensuram et dictum sciabecatoris ad pena dece
lib. den. pro qualt contrafaciente et habeat ipse
sciabecator pro sua prouisione pro qualt salma
uini quatuor denarios et a Comi domi sue habitationis
et immunitatem ab omni onere personali Addentes
q non obstantibus uerbis suprascriptis in pnti caplo
licitum sit uinum uendentibus ad minutum in
disco et extra retinere quecuq uasa uoluerit etiam
non sigillata dummodo ipsa uasa que sic reti-
nentur sint minora petitto et teneantur et de-
beant unacum alijs mensuris predictis retiner
medium fulgettum sigillatum ad ipsam penam
et teneantur et debeant dictas mensuras dare
plenas et iustas et nullam fraudem comittere

in predictis ad penam quinq[ue] soldor[um] pro qualibet
uice. Et postq[ua]m dictus sciabecator erit et habebitur
in Ciuitate predicta ad mensurandum uinum
predictum uendendum in predicta Ciuitate
et ipsum ad iustandum nullus uinum uendifa-
ciens in Ciuitate predicta uel in Comitatu eiusdem
possit dictum uinum uendifacere dicta mensura
tione et adiustatione non facta ad penam dece[m]
lib. dicto uendifacienti pro qualibet uice et pro
qualibet uegete seu carrato cuius uinum uen-
deretur et eandem penam teneatur uinu[m] uen-
dens dicta mensuratione no[n] facta aliquo non obstan[te]
Et q[uod] nullus in casibus occurre[n]tibus occasione uen-
ditionis dicti uini contra ipsos uende[n]tes pro
alijs ad petitionem cuius fuisset dictum uinum
Judex Ciuitatis Amelie possit et debeat proce-
dere et super hijs cognoscere precipere et ma[n]-
dare su[m]marie et de plano sine libello et sine
strepitu et figura Judicij omni solemnitate
obmissa ad penam Viginti quinq[ue] lib. den.
dicto Judici si non obseruauerit supradicta
Addentes et q[uod] nullus recedat a dicta taber-
na inuito tabernario ante solutionem uinj
recepti ad penam Viginti soldor[um] pro qualibet
et uice qualibet

Q[uo]d quilibet teneatur fauere rectoribus
R[ubri]ca

29 Pro honore et statu Co[mun]is et populi Ci-
uitatis Amelie potestas et Guar-
dianus et d[omi]ni Antiani populi et
quilibet ipsor[um] teneatur et debeat Rectorib[us]
Artium Ciuitatis et cuiuslibet ipsor[um] fauere
et opportunum consilium et auxilium quo-
tiens requisiti fuerint dare

Q[uo]d cuilibet liceat carnes morticinas uen-
dere extra portas.
R[ubri]ca

Unicuiq[ue] sit licitum uendere carnes 30
morticinas extra muros Ciuita-
tis Amelie sine pena aliqua
pro duobus denarijs lib. tantum non obstante
aliquo Statuti cap[itu]lo in contrarium
loquente Addentes q[uod] nulla persona
possit uendere alicui de dictis carnibus
ultra quinq[ue] lib. ad penam Viginti sold.
den. in quolibet dictor[um] casuum et
quilibet possit contrafacientes denu[n]-
tiare et accusare et habeat medietatem
banni et in credentia habeatur et teneatur pro
carnibus morticinis omnes que uenduntur ex[tra]
muros predictos et quilibet possit tales contra-
facientes denuntiare et accusare et credatur
sacramento accusatoris cum uno teste et ha-
beat medietatem banni, et potesta recepta
dicta accusatione et adtestatione unius testis
ut dictum est summarie et de plano dictam
penam accipiat dicto uinculo Juramenti
ac etiam inquirere possit teneatur et debeat

De pena macellariorum tenentium carnes
in domo propria uel conducta R[ubri]ca.

Nullus macellarius tenere debeat de die 31
in domo propria uel conducta aliquas
carnes sine signo porci masculi uel
crastati carnibus bouinis exceptis et qui con-
trafecerit inuentus fuerit in decem lib. den
uice qualibet puniatur ac si esset inue[n]tus ue[n]dere
unam carnem pro alia et de hoc stetur et credatur
inuentioni et relationi cuiuslibet officialis d[omi]ni
potestatis et inuentioni Notarij damnor[um] dator[um]
et cuiuslibet alterius officialis cui co[m]missum fuerit
et cuilibet eor[um] uel duor[um] famulor[um] dicti domini
potestatis ac etiam si legitime probatum esset
Super quibus dictus d[omi]n[u]s Potestas Notarius et
alij officiales quibus co[m]missum fuerit et quicumq[ue]
eor[um]

eor, inuenerit possit inquirere procedere et pu-
nire eo modo quo sibi uidebitur et inuentos
culpabiles condemnare et ipsos punire Addi
cientes q penis predictis et alijs positis in quo-
cunq capitulo presentium Statutor, contra macella-
rios tantum quilibet offialis habeat et habere
debeat quartam partem de inuentionibus eo-
rum tantum quamuis ali nulla fieret mentio
de predictis

Qd Notarius damnorum datorum possit procedere contra macellarios Rca

32 Notarius damnor, dator, Cōmis et ppli
Ciuitatis Amerie possit teneatur et
debeat procedere per denuntiationē
accusationem omni modo et iure quibus melius
post et quo melius sibi uidebitur contra omnes
et singulos macellarios et omnes uendentes pisces
et carnes in Ciuitate Amelie et eius districtu qui
non obseruarent contra eos ordinamenta facta
et que fierent contra eos et ab alijs contrafaciē-
tibus penam et bannum quibus incurrerent au-
ferende de facto, qui Notarius teneatur et de-
beat de predictis semel inquirere qualibet eb-
domata et predicta et quodlibet predictorum
summarie obseruare ad penam decem lib. den
de suo salario Super quibus per dños Antianos
fiant et eligantur Custodes celatj qui contrafa-
cientes denūtient, et eor, et cuiuslibet ipsorum
Stetur et credatur usq in decem sold abinde uero
supra usq ad uiginti sold credatr cum uno teste
bone fame et nihilominus quelibet alia persona eos
contrafacientes possit denuntiare et accusare et
in credentia teneatur et habeat quartam partē
eius quod ex sui denūtiatione uel accusatione
deuenerit in cōmi reseruata dño potestatj et
suis officialibus auctate procedendi contra pre-
dictos non obstante pñte caplo

De pena macellarior, et pisciarolor, Rca.

33 Macellarius seu aliquis alius uendens car-
nes pro carnibus et querentj non uerum
respondens eius animalis sint carnes ille
seu macellarius scrofas uel porcas aliquas a kl.
Maij usq ad festum omnium sanctor(um), soluat pro
pena uice qualibet Cōmi Amelie Centū sold den
et super his potestas et sui officiales cum accusatore
uel sine procedere debeant omni mense et culpabi-
les punire et quilibet possit contrafacientes denū-
tiare et accusare et habeat quartam partem bāni
predicti, et si accusatus non fuerit ātr conuictus
sacramento puro accusatoris puniatr in decem
lib. pro quolibet predictor, cuius pene quarta
pars sit accusatoris et alia quarta pars officialis exe-
cutionem facientis et alie due Cōmis Et si potestas
non faceret uel fieri faceret executionem predictam
ipso facto penam incurrat decem florenor, auri Pos-
sint autem macellarij uendere carnes scrofinas
hircinas baccinas et hijs similes contra macellum
cōmis ubicunq seperatis ab alijs bonis carnibus et
q uendi non possint prope locum ubi perfecte et bone
carnes uenduntur per decem pedes uel uiam me-
diante ad penam predictam Et nullus macella-
rius inflet carnes nec inflari faciat ad penam quinq
lib. den. et ad hoc eligantur duo homines de qualibt
contrata quor, accusationibus et relationibus debeat
stari et stetur uel alicuius ipsor, et habeant quar-
tam partem banni qui iurent eor, officium facere
bona fide sine fraude de qui debeant perpendere
et ire et custodire ad predicta et si fiat contra uel
ne et accusare contrafacientes de singulis predcor,
ad penam decem lib. den, Et potestas de negligē-
tia et fraude contra eos inquirere teneatr omni
mense Macellarij autem non incidant seu diui-
dant carnes ante diem ad dictam penam et
debeant retinere septem pondera adminus. S.

septem petia ferri quorum unum sit ponderis quinque
librarum et alia unius libre pro qualibet et unum sit
ponderis medie lib. et omnia sint sigillata sigillo
comunis et adiustationis, et quilibet debeat uende-
re carnes cuilibet petenti ad perfectum pondus ui-
delicet ad libram et mediam lib. per uicem et tot
quot et qualibet uice petite sint ad penam quadra
ginta soldorum et bonis excusam nolle petijs dare quia
uendite essent et contrarium probaretur soluat
uice qualibet pro mendacio et negatione qua-
draginta sold. den. et carnes quas dixerit uendi-
disse postquam petite fuerint ab eo in totum uel in par-
tem antequam dictus petens recedat macellarius
teneatur extrahere et extrahi facere de dicto ma-
cello ad dictam penam et de hijs possint denun-
tiari et accusari ut de alijs et puniri Pisces
autem tempore quadragesimali uendantur
solum in macello comunis alio uero tempore
in tota platea sancte marie non alibi et uen-
di in totum debeat eo die quo portantur Ameliam
uel sequenti per illos a quibus portantur qui uero
eos associauerit ad uendendum eosdem pisces sol-
uat uice qualibet uiginti soldos den. quam penam
soluat quilibet contrafaciens in aliquo predictorum
et semper pisces uendantur ad lib. Addicientes
supradictis quod dicti macellarij uel aliqui alij car-
nes uendentes ad minutum seu taglientes non
possint nec debeant aliquo modo uel causa uen-
dere ad pondus uel alicui ponderare aliquas
coscias capitis nec pedes uel gambas usque ad giun
turam ginocchij alicuius animalis quod uenderet
ad minutum, nec etiam capita animalium predictorum
ad penam quadraginta soldorum den. pro qualibet uice
et predicta pondera per eos fiant iusta et fieri debe-
ant cuiuscumque quantitatis sint carnes que ponde-
rarentur pro ipsa uenditione ad penam predictam
pro qualibet uice qua contrafecerint in predictis Et
quod quilibet macellarius teneatur in dicto macello ui-
rilia animalium retinere donec carnes fuerint
uendite per eum ad penam Viginti soldorum pro
quolibet et qualibet uice Declarantes quod omnes et
singuli uendentes carnes sabbato paschali resur-
rectionis domini usque ad quindecim dies mensis
Maij quandocumque teneantur facere carnes et
cogi possint et debeant pro toto Anno per potestatem
et quemlibet alium officialem Comunis Amelie
Et si potestas negligens fuerit in predictis uel
aliquo predictorum seu obmiserit penam incurrat
decem florenorum auri ipso facto Ac etiam decla-
rantes quod omnes predicte pene sine diminutione
intelligantur aliquo non obstante

Quod rectores macellariorum teneantur requi-rere alios macellarios pro malis carnibus

Rectores Macellariorum et quilibet eorum 34
possint teneatur et debeant qualibet
ebdomata semel et pluries si eis uide-
bitur ire ad potechas banchas et domos aliorum
macellariorum et ad alia loca in quibus carnes inue-
nire crederint unas carnes pro alijs seu aliquid
facerent contra formam Statutj et quos inue-
nerint statim referre debeant dicto potestati
uel notario damnorum datorum seu alijs officialibus
quibus comissum fuerit quorum relationi stetur
et credatur, et si legitime probatum esset de
omni eo quod ex denuntiatione ipsorum uenerit
in comuni medietas sit comunis et alia medietas
sit artis macellariorum predicte Et Rectores
predicti teneantur predicta iurare et obseruare
uinculo iuramentj et si negligentes fuerit in quinque
soldis den. de facto uice qualibet puniantur

Quod quilibet habeat Ortum in sua possessione

Item quod quilibet habens possessionem 35
in tenuta Ciuitatis Amelie teneatur fa-
cere et habere hortum saltim in una

expensis

ex suis possessionibus sub pena viginti soldor(um) et potestas possit inquirere suo officio et similiter Notarius damnor(um) dator(um), et hoc banniatur

Q(uo)d cuilibet liceat capere carniferulos p(er) capillos R(ubri)ca.

36 Statuimus q(uod) si quis consuetus portare carnes et requisitus noluerit portare carnes a macello ad domum requirentis sine pena possit capi a dicto requirente per capillos et cogi et extrassinari per capillos predictos tamen cum moderamine ita q(uod) penitus cogatur ad portandum dictas carnes

De molendinarijs R(ubri)ca.

37 Statuimus et ordinamus q(uod) dn(ic)i molendinor(um) et molendinarij ipsor(um) molendinor(um) teneantur accipere pro multura duos ottaiolos pro qualibet salma mistica(n)ze et alior(um) bl(a)dor(um), et nullus det uicennam alteri et recoligat bene circum circa farinam molendam ad penam quinq(ue) lib(rarum) den(ariorum). Et q(uod) si aliqua mulier portauerit in capite frumentu(m) ad macinandum molendinarius debeat ei molere macinato frume(n)to quod esset in tremogia ad penam decem soldor(um), et credatur sacramento ipsius mulieris. Et q(uod) in omni molendino retineant(ur) et retineri debeant mensure sigillate cum sigillo com(mun)is u(idelice)t quartus ottaiolus et medius ottaiolus ad penam quinq(ue) lib(rarum) den(ariorum). Si uero alie mensure non sigillate reperte fuerint in ipsis molendinis uel aliquo ipsor(um), uel contrafactu(m) fuerit in predictis uel aliquo predictor(um), uel co(n)trafactum fuerit in predictis uel aliquo predictor(um), eand(em) penam quinq(ue) lib(rarum) den(ariorum) soluere teneat(ur) et damnu(m) emendare patienti et credat(ur) sacrame(n)to cuiuslibet accusatoris cum uno teste. Addicientes q(uod) dn(u)s potestas et quilibet alius officialis habeat et habere debeat quartam partem pene de inuentionibus eor(um) tantum

De Juramento fornarior(um) panifacular(um) macellarior(um) et eor(um) assectu R(ubri)ca.

Fornarius quilibet siue fornaria teneat(ur) panem omnibus petentibus sufficienter et bene coquere custodire et saluare pro uno pane de quadraginta panibus a se electo et secundum conditionem tempor(is) et temporis caritudinem seu frume(n)ti secundum modum et formam qui declarabunt(ur) per dn(o)s Antianos et decem de populo dicte Ciuitatis et ille panis sic electus sit illius magnitudinis et bonitatis sicut alij quadraginta et dicti fornarij et fornarie non recipiant aliquod ensenium ab aliquo aliquo colore quesito et(iam) si daret(ur) uel sibi mitteret(ur) ad domum ad penam infrascriptam nec et(iam) uicennam dare uel tollere alicui debeat nec ardere seu deguastare panem uel subtrahere alicui debeat. Contrafacientes autem in predictis uel aliquo predictor(um), soluat pro banno uice qualibet uiginti soldos et damnum emendet patienti dn(o) uel dn(e) panis sacramento stando uel eius quem assignauerit in predictis et p(otes)tas et sui officiales facere iurari ipsos fornarios et fornarias teneant(ur) et omnia predicta facere et inuiolabilit(er) obseruari et bona fide et sine fraude. Panifacule autem o(m)nes et singule panem uendere uolentes teneant(ur) facere et habere panem ad uendendum benefactum et stasionatum sine fraude ad penam quinq(ue) soldor(um) pro qualibet. Et p(otes)tas in principio sui regiminis faciat poni modum ue(n)dendi panem et assectum secundum modum inferius declaratum et ipsum modum facere obseruari et qui non seruauerit soluat pro ba(n)no com(mun)i Amelie viginti soldos et quilibet possit contrafacientes denu(n)tiare et accusare et habeat medietatem banni et teneat(ur) in credentia. Carnes uero in Ciuitate Amelie uendant(ur) et uendi debeant per Macellarios et alios quoscunq(ue) ad dictas carnes uendendas deputatos in dicta Ciuitate et eius dystrictu secundum modum et assectu(m) qui pro tempore retinet(ur) et habet(ur) in Ciuitate Narnee Carnes

L

Et Cancellarius Comūs teneatr̄ et debeat omni mense
mittere ad Cancellariū Comūs Narnee pro habendis
dicto assectu et modo ut secundum eos carnes uen-
dantur et non alr̄ uel alio modo ad penam decem
lib. deñ pro qualꝫ contrafaciente Et potestas faciat
Vendens panē pub.ce banniri predicta per Ciuitatem et etiam bānri
faciat q̄ quelibet panifacula seu panem uendere no-
lens faciat se scribi in quaterno Comūs obligande
se ad predicta que uero non essent scripte uendere
panem nō audeant exceptis hospitatoribus qui
possint panem uendere in suis domibus secundū
modum per infrascriptos ordinatum Contrafacientes
autem soluāt pro banno Comūs Amelie Viginti sold. deñ.
Et quilibet possit contrafacientes denuntiare et accu-
sare et habeat medietatem bānni et credatr̄ in cre-
dentia Et potestas et sui officiales teneantur et de-
beant inquirere omni mense de predictis et qualꝫ
predictoꝝ et delinquentes punire cum accusa et
sine inquirendo in conuicinis predictoꝝ et in dictis
locis et si inquirere contra fornarios neglexerint
puniantur in Viginti lib. deñ pro qualꝫ uice qua
debuerint inquisiuisse et per Consilium speciale
eligantur certi accusatores super predictis .s. pro
qualꝫ contrata unus cum sacramento de predictis
fides debeat adhiberi et habeatr̄ pro plena probat.ne
Pizzicaroli Addicientes q̄ omnes pizzicaroli teneantur et de-
beant facere panem et tenere ad uendendum iuxͦ
assectum faciendum per dn̄os Antianos et Consi-
liarios Decem uel maiorem partem ipsoꝝ ad pe-
nam decem lib. de facto auferendam sine ali-
qua diminutione

De pena Extrahentium grassiā ex districtū

39 Grasciam aliquam preter uinum et oleum R. ca
ficus mala et pira aliquis extrahere
non debeat de dicta Ciuitate et eius
districtu et qui contrafecerit perdat somarium
et salmam et puniatur in decem lib. deñ. Et
quicunq̄ accusauerit extrahentem dictam grassiā
habeat medietatem banni predicti licitum sit
tamen patri h̄enti filium, frī h̄enti frēm extra
Ameliam ad studendum mittere duas salmas gra-
ni pro sua uita Et licitū sit unicuiq̄ extrahere
uinum oleum nuces ficus mala et pira et etiā
bladum ad macinandū et quicunq̄ repertus
fuerit alio tempore q̄ sementis cum aliquo ge-
nere grassie predicte prohibere extrahere de ter-
ritorio dicte Ciuitatis sine licentia dnōꝝ Antia-
noꝝ in confinio territorij dicte Ciuitatis uel prope
ipsa confinia per medium miliare et q̄ presuma-
tur expresse de confinibus et territorio predictis
ita q̄ currat penas superius nominatas

De textricibus et modo texendi

Textrices uel testores panni linj uel cana- 40
pis consuete uel consueti tessere dictū
pannū cogantur teneantr̄ et debeāt
ad petitionem cuiuscūq̄ petentis masculi uel
femine tessere ipsum pannum pro pretijs infra-
scriptis uꝫ q̄ accipiant et accipere debeant pro
quolibet bracchio sacchi et grosselli sold. unū et
deñ tres pro quolibet bracchio panni decem liga-
minum sold. unum et deñ. sex pro qualꝫ bracchio
panni tresdecim et quatuordecim ligaminum
soldos duos, pro qualꝫ bracchio panni quindecim
et sexdecim ligaminum sold. duos deñ sex.
Pro quolibet tobaliolo usitando in domo quotidie
quatuor unciaꝝ bonbicis et abinde infra sold. sex
et deñ. tres pro qualꝫ tobaliolo a quatuor uncis
bonbicis supra boñ unum pro qualꝫ uncia bonbi-
cis. Pro quolibet bracchio tobalie subtilis bol.
tres, pro qualꝫ bracchio tobalie usitande in domo
quotidie minus subtilis uꝫ grosselli seu grossi
filatj bon. duos Et pro quolibet sciucatorio
boñ unum pro qualꝫ uncia bonbicis et non ultra
exceptis tm̄ tobaliolis laboratis seu laborandis

cū sebacchis

cum scbacchis ucellis et alijs nouis laboreriys
de quibus fieri possit conuentio cum testricib(us)
seu testoribus predictis et s(ecundu)m ipsor(um) conuentione
ita solutio fieri debeat et dicte testrices sentes-
tores teneant(ur) et debeant facere et exercere
dictam artem bene legal(ite)r bona fide et sine
fraude pro pretijs supradictis ad penam cuil(ibet)
contrafacienti in predictis uel aliquo predi-
ctor(um) et deneganti tessere pro dictis pretijs qua-
draginta sol(idorum) pro qualibet uice et potestas
dicte Ciuitatis et sui officiales teneantur et
debeant uinculo iuramenti ad pen(am) decem
lib(rarum) den(ariorum) de eor(um) salario pro quolib(et) eorum
et quolibet mense inquirere et inquiri fa-
cere et ad petitionem cuiuscu(m)q(ue) petentis
procedere super predictis saltem semel
in mense et contrafacientes in predictis
uel aliquo predictor(um) punire sum(m)arie
et de facto dictas penas ab ipsis contra-
facientibus exigi faciendo et deueniri
ad manus Camerarij dicti Com(mun)is absq(ue)
aliqua diminutione

Q(uo)d nullus emat olera causa reuendendi R(ubri)ca

41 Olera cucurbites porros caulos et cetrones
nullus emat uel accipiat causa reue(n)-
dendi ante uesperas et qui contrafe-
cerit soluat uice qualibet quadraginta sol(idos)
den(ariorum) et q(uod) nullus emat pro reuendendo lepo-
res oua pullos et alias aues et alias res come-
stibiles exceptis apris ceruis et capriolis ad
penam predictam et q(uod) potestas et sui officia-
les de predictis habeant quartam partem
pene.

Emetes p(ro) reue(n)dendo p(un)iantur

Q(uo)d mercatores legaliter faciat artem eor(um) R(ubri)ca

42 Mercator quilibet seu artifex uel ne-
gotiator faciat fidel(ite)r artem suam
et legal(ite)r et nullus uendat unum
panum pro alio et unam rem pro aliam et qui co(n)-
trafecerit puniatur in uiginti lib(ris) den(ariorum). Et quilib(et)
Canapacciaiolus debeat portare secum per Ciuita-
tem quando uadit emendo pannum bracium
panni canapis iustum et uegiatum uegis de ferro
a capite et pede

De pesone Com(mun)is habendo qui uocatur iustitia R(ubri)ca

Quia uarietates in pesonibus mercator(um) 43
ut plurimum inueniuntur in dicta Ciuitate
Statuimus q(uod) mercatores Ciuitatis predicte
teneantur et debeant fieri facere unum pesonem
iustum ad ponderandum florenos et congrui po(n)-
deris ita q(uod) pondus iustitie sit et nominet(ur) secu(n)d(u)m
pondus Justitie Ciuitatis Tuderti ita q(uod) secundu(m)
p(re)dictum pondus Justitie ad dictum pesonem et
no(n) ad alium unusquisq(ue) teneat(ur) et debeat ad
penam decem lib(rarum) den(ariorum) pro quolibet contrafacie(n)te
florenos siue ducatos dare et recipere ita q(uod) flo-
reni et ducati dicti ponderis recusari non possit
Quem pesonem dicti mercatores bene et legal(ite)r fa-
ciant per unum ex eis publice retineri ita q(uod) dictus
peso et mercator qui eum debeat retinere or-
nentur et pub(li)ce appareant cuilibet ponderare uo-
lenti infra quindecim dies post publicationem
et scriptionem p(rese)ntium Statutor(um) et perpetuo
duret dictus peso et pondus in Ciuitate Amelie
dummodo ipse Mercator et cuilibet petenti suos
florenos et ducatos ad petitionem ponderare uo-
lentis debeat ponderare et eidem dicere si
florenus ponderatus sit iusti ponderis uel iniu-
sti sine aliq(uo) salario uel mercede ad penam dece(m)
lib(rarum) den(ariorum) pro quol(ibet) eor(um) et quotiens contrauene-
rint in predictis quar(um) penar(um) habeat potestas
uel eius officiales de inuentionibus suis tantu(m)
quartam partem

Q(uo)d nullus neget artem suam operari R(ubri)ca

L

44 Artem suam nullus operari et de ea ali-
cui petenti seruire neget oblato salario
competente et qui contrafecerit puniatur
uice qualibet in uiginti soldis den. nisi iustam
excusationem haberet

De tegularijs et forma tegularum R.ca

45 Tegulas et mattones et canales quilibet
tegularius bene coctos et coctas debeat fa-
cere et bone crete et debeat tegularius qui-
libet facere ipsas tegulas longitudinis unius pe-
dis et tertij latitudinis unius pedis infra orlos ad
pedem Comitis Amelie, et grossitudo respondeat
longitudini et latitudini et mattones in longi-
tudine unius pedis et amplitudinem unius
sumissi ad pedem predictum et in grossitudine
trium digitorum, et qui contrafecerit qualibet uice pu-
niatur in decem lib. den. dicti Comitis soluendis sine
aliqua diminutione, et quilibet possit contrafa-
cientes denuntiare et accusare, Et quilibet tegu-
larius canales faciat ad longitudinem tegule
et quod bene cooperiatur tegulas ad dictam pe-
nam Et potestas Ciuitatis predicte teneatur rimari
facere qualibet mense contra predictos tegularios
et mittere unum ex notarijs suis pro inuestigatione
predictorum, ita quod de predictis appareat in actis di-
cti Comitis et habeat ipse potestas duodecim den.
pro lib. de quacumque quantitate quam occasione
predicta peruenire fecerit ad manus Camerarij
dicti Comitis quam de facto ad eius manus faciat
deuenire

De puniendo non soluentes datiuas R.ca

46 Datium aliquod impositum pro libra.
mensure terrarum, siue pro capita uel fo-
culare et generali quomodocumque et
qualitercumque imponentur secundum formam pre-
sentium Statutorum, quilibet teneatur soluere, con-
tendentes uero et nolentes potestas et sui officiales
possint punire et condemnare et contra eum cui
impositum esset datium procedere et bona sua
et ab eo penas et banna accipere ad suum arbi-
trium et uoluntatem non obstante aliquo Statuto
et potestas et sui officiales teneantur et debeant
excutere seu solui facere omnia datia que tem-
pore sui regiminis imponerentur per Comune Ame-
lie ex forma Statutorum, uel ordinamentorum, Ad-
dentes quod si predictam executionem non fecerit
requisitj ab Antianis qui pro tempore fuerint
quod quantitas non exacta in salarium dicti po-
testatis computetur et computari debeat

Quod nulla mulier uadat ad luctum uel ad forum R.ca

Nulla mulier dicte Ciuitatis et Comi- 47
tatus Amelie possit ire extra territo-
rium dicte Ciuitatis et diocesis ad
aliquem luctum nec ad aliquod forum causa
emendi uel uendendi aliquam nummatam uel
mercantiam sine licentia potestatis et Antianorum,
uel etiam cum licentia et qui contrafecerit puni-
atur in centum soldis pro qualibet et qualibet uice cuius
pene medietas sit accusatoris et alia sit Comitis
Et cuilibet sit licitum contrafacientes denuntiare
et accusare et teneatur in credentia et habeat
dictam partem banni et credatur sacramento
accusatoris cum uno teste Et potestas teneatur pre-
dicta banniri facere infra octo dies primos
sui regiminis inquirere et inquiri facere et
repertos culpabiles punire et condemnare

De pena aperientium apothecas diebus festiuis R.ca

Item quod nulla persona artifex dicte 48
Ciuitatis Amelie debeat aperire ali-
quam apothecam aliquo die dominico
uel aliquo die festiuitatum infrascriptarum,
Videlicet Sancte firmine de mense Nouembris
Natiuitatis Resurrectionis domini et festiui-
tatum beate Marie excepto festo de mense
Septembris

septembris et nisi concurrant die sabbati quo casu in dicto die sabbati non obstantibus dictis festiuitatibus possit quilibet aperire apothecam suam pro mercato faciendo uel ostendendo alicui uel laboritium facere ad penam decem soldor. comuni applicandor. Et q. Rectores cuiuslibet artis teneatur et debeat iurare omni festo et die dnico predicta Inquirere, et contrafacientes denuntiare quor. denuntiationi credatur et predicta pena de facto auferatur. Et si quis alius contrafacientes denuntiauerit uel accusauerit Stetur eius accuse et habeat medietatem pene. Et qm res et medicine que sunt et esse cosueuerit in apothecis spetiariarum sunt quolibet tpore necessaria pro remedio et salute personar. statuimus et decernimus q. non obstantibus uerbis dicti capli et quolibet tempore diebus festiuis uel non spetiarij possint et ualeat eorum apothecas apertas retinere et diebus ipsor. uendere et dare petentibus prout eis uidebitur et placebit et occone eor. artis cum lumine de nocte impune possint ire per Ciuitatem Amelie dumodo sine armis et recta uia de ipsor. apothecis ad domum infirmor. et ad eor. apothecas ad domuz infirmor. et ad eor. propriam non obstante statuto quod in contrarium loqueretur et credatur et credi debeat eor. libris cu Iuramento de eor. credentijs usq. in quantitatez Centum sold.

Crediti libro Spetiarior. p. Centum sold.

Qd omnis conuentio fiat ad denarios monete currentis R^ca.

49. Item q. quilibet conuentio emptio uel uenditio et quilibet cotractus ubi pecunia appareret et quilibet numata de singulis rebus debeat fieri ad monetam currentem pro tempore et non ad rauenen. et perusin. ut hactenus consuetum extitit et qui contrafecerit soluat nomine pene pro qualibet lib. quinq. sold. et quilibet possit contrafacientes accusare et denuntiare et credatur sibi et habeat medietatem banni et tenea-atur in credentia et q. in Ciuitate Amelie non possint expendi rauen. nec perusin. ad penam predictam Et q. per Come Amelie procuretur perusin per uos haberi sicut uidebitur per consilium speciale Addentes q. monet. conuentionet et solutiones que ascenderent quantitatem quadraginta quatuor sold. inclusiue et abinde supra quilibet teneatur recipere florenum uel ducatum pro illo pretio quod coiter ualet in Ciuitate Amelie absq. aliquo cambio sed a quatraginta quatuor infra teneatur soluere monetam pro qualibet conuentione nisi aliud processerit de uoluntate creditoris uel recipere debentis et ad hoc compellantur et compelli possint tam soluens q. recipiens aliquo non

De terminatione facienda in montibus et uijs fornuli R^ca.

Item statuimus q. mons et Castellare Castri Fornuli terminetur et descernatur a possessionibus specialium personar. adiacentium dicto monti et uijs quibus itur ad dictum Castrum et uijs quibus itur ad fontes Et q. silua Sancti Siluestri banniatur et custodiatur per homines dicti Castri et contrafacientes puniantur secundum formam statutor. et ad predictas uias et montes terminandos sint et esse debeant duo homines eligendi et deputandi per dnos Antianos ppli et quod per eos factum fuerit ualeat et teneat 50

De uia uicinali terminanda et amplitudine eius R^ca.

Ad petitionem cuiuscuiq. petentis potestas et eius officiales et etiam Notarius damnorum datorum qui pro tempore fuerint teneantur 51.

et debeant facere terminari cum effectu quamlibet
uiam uicinalem unde uia uicinalis est uadat et sic ipsa
uia ampla quinq pedum ad minus et fiat expensis ad-
iacentium et predicta omnia dictus potestas ad penam
uigintiquinq lib. den. et quilibet alius officialis comunis et
dictus Notarius damnor. dator. ad penam decem lib.
fieri facere teneatur sine salario sumarie sine libello
si tunc terminata non fuerit saluis tamen semper pactis
habitis inter partes et similiter possessiones non termi-
natas ad dictam penam

Quod fons Nuciebie reactetur Rubrica

52 Fons Nuciebie reactetur et in ea remittatur
tota aqua que exit uel emanat de muro An-
tiquo Comunis Amelie in fosso supra dictum fontem
Et si uidebitur dno potestati dnis Antianis cum Consilio
magistror. lapidum et lignaminis quod pro meliori
Comunis Amelie esset quod mitteretur in alio loco Came-
rarius Comunis teneatur expendere de hauere comunis
omnem necessariam quantitatem pecunie pro dicto ope-
re faciendo et ad dictum opus faciendum sit suprasti-
tis unus uel duo eligendi per dnos Antianos populi

De uijs super apprehensis reactandis Rubrica

53 Potestas uel Notarius damnor. dator. uel
quis alius officialis Ciuitatis Amelie tene-
atur et debeat ad petitionem petentis uias
seu stratas comunis uel uicinales uel loca comunia
inter consortes super apprensa per aliquem relassari
facere et in pristinum statum reponi et reduci et
ingomeratas excommerari expensis adiacentium pro-
ut uidebitur suprastitis eligendis per dnos Antianos populi
uel saltem prout uidebitur potestati uel Notario damnor.
dator. ubi suprastiti non eligeretur infra decem dies
postquam fuerint requisiti per aliquem uel aliquos Et
dicti dni Antiani et potestas uel quiuis alius tenea-
tur et debeant solicite ad petitionem cuiuscumq pe-
tentis procedere in predictis ad penam uigintiquinq
lib. den. de eor. salario si negligentes fuerint in predictis
Et quod dua proximi conuicini uie seu uiar. superap-
prensar. teneantur et debeant ad penam decem lib.
denuntiare predicto dno potestati uel Notario damnor.
dator. infra quindecim dies post aperturam presentium
statutorum et assignare uiam seu uias super appre-
sas uel ingomeratas et subsequenter potestati infra
decem dies in principio sui regiminis et predi-
ctum capitulum sit precisum Et nihilominus officiales pre-
fati et quilibet ipsor. teneatur uinculo iuramenti
predicta inuiolabiliter obseruare Addicientes quod
omnes uie et strate super apprense tam publice quam
uicinales mundentur et spazzentur singulis die-
bus sabbati Et si aliqua dictar. uiar. esset ingome-
rata lapidibus uel terra plena per conuicinos de-
beat sgomerari si uero per comune exgemeretur per Comune
et si aliqua dictar. uiar. fuerit super apprensa per
potentem predictum fiat relassari et in pristinum statum
reponi

Quod liceat cuilibet populari edificare in Castris

Quilibet populari et de populo Ciuitatis Ame- 54
lie liceat domum emere seu edificare
in quibuscumq Castris Comitatus Amelie
tam factis quam faciendis Statuto uel ordinamento
aliquo non obstante dummodo nullus possit emere
uel edificare nisi unam domum tantum

De fonte porcelli actando Rubrica

Fons porcelli actetur expensis Comunis ea uia 55
et modo quibus uidebitur suprastitibus eli-
gendis per dnos Antianos populi Et aqua
que est in gripta que fuit mariani Canciglioni expensis
comunis ducatur ad ipsum fontem et potestas teneatur
facere uinculo Juramenti infra terminum statuendum
per dnos Antianos ad penam Vigintiquinq lib. den.

Quod ars merciarior. sit seperata ab arte pizicarolor. Rubrica

Ars Merciarior. sit seperata ab arte pi- 56
zicaiolor. et quolibet dictar. artium
per se faciant seperatim suos rectores

Cereum

cereum et alias factiones ad quas tenentur alie artes

De prestantia nõ imponenda p Cõme Amerie R.ca

57 Statuimus et ordinamus q nulla prestatia possit imponi per Cõe Amelie uel aliquem officialem Comis alicui persone Ciui uel comitatensi nec fieri exercitio in predictis et talis contrafaciens nõ habeatur ex tunc pro officiale nec ei obediatur

De non tollendo pedagium alicui Ciui R.ca

58 Ut Cives et districtuales Ciuitatis Amelie occasione pedagij et gabelle nõ grauentur Statuimus et ordinamus q nulli supradicto Jurisditioni uel diocesi Amelie liceat auferre uel auferri facere alicui Ciui uel districtuali Ameliensi aliquod pedagium uel gabellas ad penam Centum lib. den nisi dictum pedagium sit consuetum uel leuari temporibus retroactis aliquod pñs Statutum non extendatur nec sic talis auferens incidat in penam pñtis Statuti et si aliquis terrigena uel Castellanus alicuius terre in qua exigeretur contra dictam formam pedagium uel gabellam aliquid trasserit de Ciuitate uel districtu Amelie sine apodissa q perdat res quas portauerit et bestiam in qua portauerit et cuilibet liceat accusare et id quod extraheret accipere et gabellario Comis presentare et habeat medietatem eius quod acceperit et pñs Statutum bandiatur quolibet mense una uice et die sabati et durante foro ordine gabelle dicte Ciuitatis in suo statu remanentibus

In cõsueti pedagia nõ soluatur aut exigatur a Ciuibus et sic pardum soluatur

Qd bona illor. de Canali et podio qui non soluerunt datium applicentur Comi R.ca

59 Statuimus et ordinamus q omnes de Canali et podio qui consueuerunt datiu ordinatum Comi Amelie soluere et omnes alij de districtu Amelie qui exiuerunt ex districtum Amelie seu qui habitant alibi q in districtu Amelie qui cogi non possunt ad dicti datii soluendum q eor. bona apprehendatur predicto comi pro dicto datio soluendo et ipsa bona apprehensa sint dicti Comis et q immunitas talium corrigatur ut alij de districtu in districtu Amelie habere non possit et hoc locum habeat in preteritis presentibus et futuris et de predictis potestas inquisitionem facere teneatur ita q dicto Comi persoluatur tale datium ad penam uiginti quinq lib. dicto comi soluend.

De modo tenendo per Castaldos de pignoribus

Quia pignora que per Castaldos comis tolluntur uel recipiuntur ut plurimum amittuntur ut ab eis occasio cesset et tollatur materia delinquendi Statuimus et ordinamus q quilibet Castaldus dicti comis teneatur et debeat die acceptionis pignoris que per eum fieret ipsum pignus dare et consignare massario dicti Comis seu substituti cuiuscunq operis si ad eius petitionem pignoratio fieret et curare q ipse massarius uel substitis ipsum pignus nomen cuius est scribat in quodam quaternulo ipsius Castaldi ita q si extiterit ipsum pignus perderetur dicto massario uel substituti perditum intelligatur et ad eius damnum uel ad damnum dicti Castaldi aliquo Statuto non obstante 60

Castaldi tenetur pro pig. nisi seruata forma.

De Castro nouo faciendo in Colle resto R.ca

Ut terre et possessiones circunstantes iuxta Castrum Focis melius laborentur et colantur et laboratores existentes in territorio Ciuitatis Amerie ultra foce iuxta confines inter Ciuitatem Amelie et Ciuitatem Narnee habeant et habere possint domos et recursum propinquiorem ad habitandum standum et morandum et ordinandum quod per homines Ciuitatis Amerie fiat 61

64v

L

et fieri debeat quoddam Castrum in Colle recto prope Castrum Focis quod uocetur Castrum Guardie et nullus Ciuis uel comitatiuus dicte Ciuitatis Amelie audeat uel presumat imposterum directe uel per obliquum uendere donare uel cedere alicui Fociano uel habitatori dicti Castri Focis aliquam suam possessionem nec alij recipientes pro eis nec de dictis possessionibus aliquem contractum facere cum predictis Focianis uel habitantibus in Foce ad penam quingentarum lib. den. de facto auferendam eidem Et quod ipse contractus qui fieret contra predicta non ualeat nec teneat ipso iure Et potestas Ciuitatis Amelie teneatur contra predictos et predictas inquisitionem facere omni mense ad penam decem lib. den.

De capiendo tenutam auctoritate pub.ci instri Rca

62 Capere tenutã aucte Instri

Statuimus et ordinamus quod auctoritate propria licitum sit unicuique sine requisitione alicuius Judicis uel officialis capere tenutam rei capte auctoritate Instrumenti emptionis et rem captam intrare et et tenere et possidere et ex ea fructus percipere et habere Statuto aliquo non obstante aliqua constitutione que in contrarium loqueretur Et quod laboratores teneantur reddere et respondere de fructibus dicto emptori ad penam decem lib. den. predictis locum habentibus in preteritis presentibus et futuris

De Electione procuratorum et sindicorum bonorum indefensorum Rca

63 Procuratores Indefensorum

Statuimus et ordinamus quod per dnos Antianos ppli eligantur duo procuratores Ciues Amerini qui sint et esse debeant procuratores miserabilium personarum et Comitis Amelie ad uidendum Jura dicti Comitis et ad apponendum si ne facta dicti Comitis male procedant et quod sint curatores legitimi bonorum indefensorum et defunctorum sine heredibus ita quod quicquid per eos et cum eis in Judicio uel extra factum fuerit siue gestum de ipsis bonis et ipsorum occasione ualeat et teneat et inter creditores ipsorum ipsorum possint distributionem facere et eisdem satisfacere et sine requisitione Judicis et citatione facienda dummodo ipsi curatores fuerint Citati et requisiti quorum officium duret sex mensibus et promittant et Jurent eorum officium facere bona fide et sine fraude

De rebus acquisitis per filium familias seperatum a patre Rca

64 Quia equum est qui in laboribus pregrauatur lucro et honoribus releuetur et aliorum sollicitudine gesta cedant alijs in exemplum Statuimus et ordinamus quod siquis filius familias in preteritum stetisset seperatus a patre extra patris familiam seu in futurum steterit et non probaretur dictum filium peculium habuisse seu pecuniam uel res mobiles dicti sui patris et tempore retroacto suis sumptibus et labore acquisiuisse uel lucratus fuisse aliqua bona uel pecuniarum quantitates uel in futurum acquireret uel lucraretur ex persona industria in quolibet dictorum casuum que presumatur si dictum peculium quantitatem pecuniarum uel res mobiles a dicto suo patre non habuisset uel in futurum habebit quod ipse filius dicta acquisita et per eum lucrata comunicare non debeat nec teneatur fratribus suis uel alicui cuicunque persone sed sua sint propria et ad ipsum pertineant pleno Jure usumfructum patri debito semper saluo non obstante aliquo iure seu statuto quod in contrarium loqueretur

De prohibita retentione et edificiorum super uiam Rca

65 Statuimus et ordinamus quod nulli liceat logiam facere uel aliquod aliud edificium supra uiam uicinalem nec facere possit contra uoluntatem uicinorum suorum

seu alicuius

seu alicuius ipsorum, ad penam centum soldorum
den. si non tolleret ad petitionem cuiuscumque
petentis dictorum uicinorum, Statuto seu ordinamento
quod in contrarium loqueretur non obstante.
Et si aliquod edificium iam factum esset super
quacumque uia uel in futurum fieret dummodo non
sit strata realis que intelligatur a palatio Comunis
usque ad portam pisciolini per rectam uiam quo
ad hec tantum ipsum Edificium sit et esse debe-
at firmum si uicini non prohibuerint a prin-
cipio et in principio dicte edificationis aliquo
Statuto non obstante quod in contrarium loque-
retur Et quilibet possit edificare super uiam
publicam per altitudinem duodecim uel decem
pedum alicuius prohibitione non obstante

De purgatione puteorum et ipsorum aqueductus R.ca

66. Statuimus et ordinamus quod per dominos Antia-
nos populi eligatur unus uel plures prout
eis uidebitur qui mundent et purgent
seu mundari faciant puteos platee ueteris dicte
Ciuitatis et curent et curare debeant pro aqua
que currere consueuit ad ipsos puteos seu aliquem
ipsorum, et intrare in eis more solito currat et intret
undecumque et qualitercumque. Et si dicti domini Antiani
uel electi per eos in predictis fuerint negligentes
uel remissi puniantur ad petitionem cuiuscumque
postquam requisiti fuerint de predictis in decem
lib. et nullus possit aquam a suo consueto cursu
deriuare intus Ciuitatem Amelie uel extra in — De non deuiando aquam
quacumque parte sui districtus in preiudicium
alicuius nec impedimentum dare quin libere
currat ad dictam penam decem librarum, Statuto
aliquo non obstante

De augumentatione Castrorum R.ca

67 Ad augumentationem Castrorum, Statuimus
et ordinamus quod si quod castrum Ciui-
tatis predicte uoluerit in futurum comuniter
ad comunem usum dicti Castri aliquod melioramentum
facere Comune Amelie teneatur pro adiutorio soluere — Comune tenetur pro salariis magistri pro edificio Castrorum
salarium magistri necessarii Addentes quod ipsum me-
lioramentum fiat et fieri debeat de uoluntate Comunis
Amelie et cum licentia dominorum Antianorum, qui pro
tempore fuerint et non aliter

De Credentijs mercatorum R.ca

Statuimus et ordinamus quod stetur et credatur — 68
libro et scripture cuiuslibet mercatoris occa-
sione pannorum, usque in quantitatem decem
lib. den. si debitum factum esset appareret ante unum
Annum ab uno uero Anno supra credatur usque in quan-
titatem quinque lib. den. inclusiue et non ultra si uero
mercator mortuus esset credatur eius libro et scri- — Mercator mortuus et uiuus
pture usque in quantitate quinquaginta soldorum, den.
nisi probetur contrarium dummodo dictus mercator
et ipsius nomen reperiatur in scriptis in matri-
cula sue artis Et uiso dicto libro et scriptura potestas
uel Judex comunis Amelie teneatur et debeat preceptum
facere suo debitori usque in dictas quantitates de pannis
credentijs et accomandititijs pannorum, guarnellorum, di-
proidorum, burdi et bombicis dummodo Juret dictus mer-
cator quod de dicta quantitate non est in totum uel in partem
satisfactum in aliquo et quod recipere debet ex causa in
dicto libro inserta et non aliter

De uigore laudi inter Coniunctos R.ca

Statuimus et ordinamus quod quicquid fuerit lauda- — 69.
tum dictum terminatum uel diffinitum in pre-
teritum uel in futurum laudabitur inter
coniunctos uel affines per aliquos arbitros quod ualeat
et teneat et retardari infringi cassari uel tolli non
possit aliquo iure uel quesito colore actionis Juris officio
Judicis restitutionis beneficio uel alio modo dummodo
Statutum locum non habeat si dictum laudum latum
fuerit tempore quo aliqua pars expulsa esset de
Ciuitate Ame-
lie.

De cessione facienda per principalem fideiussorem Rca

70 Ordinamus et statuimus quod si quis fideiussor ab eius creditore conventus debitore pro quo fideiussit [illegible] debitum dicto creditori quatenuscumque persolverit dictus creditor ante solutionem sibi factam aut ut de iure [illegible] possit ne decipiatur tamen a dicto fideiussore per eum recepto de solvendo cautione solemni teneatur et debeat cedere ipsi fideiussori contra principalem debitorem omnia sua iura et quod ipse fideiussor et heredes eius ipsum debitorem et eius facultates et bona si extant in patrimonio debitoris dicti contra bonorum possessorem de quandocunque fuerit dicti debitoris auctoritate presentis capituli possit habere recursum et ipsa bona capere et ea irrevocabiliter iure dominij retinere dummodo de ipsa fideiussione et solutione predicta quod in pecunia sive rebus ipse fideiussor suo creditori asserit se fecisse constet publico instrumento vel saltim attestatione trium testium fidedignorum quod statutum in preteritis presentibus et futuris aliquo non obstante nec etiam cursu temporis obtinere volumus plenum robur

De immunitate artificum forensium Rca

71 Statuimus et ordinamus quod si quis venerit in Civitate Amelie ad operandum aliquam artem que non operaretur per aliquem in dicta Civitate quod tali seu talibus venientibus in dicta Civitate et operari voluerit dictam artem pro comune Amelie dentur et solvantur de pecunia dicti Comunis Amelie pro pensione domus centum soldorum denariorum perusinorum pro quolibet anno solvendi pro rata temporis quo steterit in dicta Civitate ad dictam artem exercendum usque ad tres annos et non ultra dummodo predicta locum non habeant nisi tantum in forensibus qui venirent ad aliquam artem novam exercendum que non operaretur in dicta Civitate et dicti Artifices de novo venientes non teneantur facere custodiam in Civitate predicta Addentes quod quilibet forensis veniens ad Civitatem Amelie seu in futurum venire volens in dicta Civitate seu eius Comitatu et districtu habitare voluerit et habitaverit et artem aliquam seu laboritium facere voluerit et promiserit et fideiussorem dederit de continuo habitando in Civitate seu comitatu predictis quod talis sic veniens et promittens a die dicte promissionis et fideiussionis prestite sit immunis ab omni onere personali et et ab omni onere realis usque ad tempus quinquennij tunc proxime secuturum et quod elapso dicto tempore si in Civitate habitaverit ut verus Civis in omnibus teneatur et habeatur et tractetur Si in Comitatu ut verus comitatinus preterquam ad officia comunis que per ipsam habitationem habere non possit, et idem intelligatur de forensibus nunc habitantibus et qui iam venerunt in Civitate Amelie ad habitandum sicut dispositum est supra in forensibus qui venient in futurum et in facientibus et promittentibus ut supra Et quod dicta promissio et fideiussio scribatur et rogetur per Cancellarium dicti Comunis et in libro uno distincto dicti Cancellarij et hoc facto scribatur et dictum Capitulum banniatur in principio officij cuiuslibet potestatis seu Rectoris ut in omnium notitiam pervenire possit

Forenses habentes artem post quinquennium teneantur ad onera Comunis et pro pensione domus etc.

Quod reactetur fons qui est in strata Montis labri

Ordinamus et statuimus quod reactetur fons qui est 72 in strata publica Montis labri iuxta Campum Marci bucciarelli et prope Campum Jacobi luce per adiacentes contratas ad voluntatem duorum suprastantium eligendorum per dominos Antianos et Notarium dannorum datorum qui pro tempore fuerit teneatur dictum fontem fieri facere ad requisitionem dictorum suprastantium vel alterius ipsorum vinculo Juramenti et ad penam decem librarum denariorum de suo salario Et occasione reductionis aque dicti fontis si dictus marcus in aliquo dannificaretur reficiatur et emendetur et homines dicte Contrate et Adiacentes ipsius fontis secundum extimationem faciendam per dictos suprastantes seu homines dicte contrate

De pena retinentium formas contra suum conuicinum R[ca]

73 Statuimus et ordinamus q ad tollendum ma-
teriam scandali inter homines et uicinos
Ciuitatis Amelie q quicunq miserit seu fe-
cerit formas seu sciaquariales inconsuetos sciaquatores
supra possessionem alterius q ipsam uel ipsas tol-
lere debeat ita q deinceps non damnificet suum
Sciaquatoria et forme conuicinum infra quindecim dies postq a suo conui-
cino fuerit requisitus ad penam quadraginta soldor
pro quolibet et uice qualibet et ditta requisitio debeat
fieri coram duobus testibus adminus et nobilus teneatur
talis mittens uel retinens dittas formas et sciaquara-
les emendare damnum patienti et credatur sacra-
mento damnum passi usq in quinq soldos et cum uno
teste usq in decem soldos et cum probatione duorum
testium usq in quantitatem uel interesse quodcumq
et ditti testes sint homines bone fame et bone fi-
dei et hoc locum habeat in preteritis presentibus
et futuris

De Custodiendo festiuitates S.ti Aug.ni
et Santti Francisci R[ca].

74 Ad laudem et reuerentiam omnipotentis dei
et beate Marie semper uirginis matris
eius et beator Augustini et S.ti Franci-
sci Et ut status pacificus ditte Ciuitatis Amelie et de
bono in melius augumentetur dicimus et censemus
q festiuitates santti Augustini et santti
Francisci custodiantur et uenerentur per
Ciues et Comitatenses ipsius Ciuitatis et habi-
tantes in ipsa Ciuitate et Comitatu et nulla per-
sona in dittis festiuitatibus audeat uel pre-
sumat facere aliquod laboritium ad penam
Viginti soldor et potestas teneatur preditta fa-
cere banniri per dittam Ciuitatem in uigilijs
ipsar festiuitatum ac et teneatur ire ad missas ad
dittas Ecclesias tempore dittar festiuitatum
cum uno Cereo eisdem Ecclesijs dimittendo ualoris
Centum sold emendo per Camerarium Comis de pe-
cunia Comis preditti absq aliqua deliberatione

De Cereis faciendis per sindicos Castror R[ca]

Ad honorem et reuerentiam beate Firmi- .75.
ne uirginis et martiris Statuimus et or-
dinamus q omnes et singuli sindici Castrorum
districtus Ciuitatis Amelie teneantur et debeant
comperare singulis Annis in Vigilia beate Fir-
mine de mense Nouembris in platea Comis Ame-
lie cum uno cereo cere pro quolibet ipsor pon-
deris tot unciar quot sunt foculares in Castro
cuius est sindicus et cum dittis Cereis accensis
sequi regimina Ciuitatis Amelie et cereos artium
ditte Ciuitatis Amelie dum portantur ad uegi-
liam ditte festiuitatis ad penam Vigintiquinq
lib. pro quolibet sindico et quolt Castro et q ad
preditta facienda requirantur singulis annis
in festo omnium santtor pro parte dni potestatis
Ciuitatis preditte

De pena baiulor ludentium seu suppignorantium
aliquod pignus R[ca].

Si quis banditor uel Castaldus luxerit 76
uel suppignorauerit uel aliter alienaue-
rit seu perdiderit aliquod pignus Comis
uel specialis persone q talis bannitor et castal-
dus stet ligatus in palatio Comis in interula
per totum diem et ille qui habet tale pignus
ipsum restituat sine denarijs et perdat quod
debet habere supra ijs pignore et hoc banniatur
per loca consueta Ciuitatis Amelie in principio
regiminis domini potestatis ad hoc ut non pos-
sit pretendere ignorantiam

De fortificatione Castri Montiscampani R[ca]

Considerantes q temporibus retroattis 77
homines et persone Castri Montis campa-
ni Ciuitatis Amelie fuerunt et sunt
plura et maxima damna passi quia propter

L

debilitatem ipsius Castri et muror(um) eius fuerit
coacti multis et diversis vicibus cum eor(um) familijs et
suppellectilibus fugire et dictum Castrum inhabitatum
relinquere in damnum et preiudicium ipsor(um) et com(m)u(ni)s Ame-
lie et contra honorem sancte matris Ecclesie. Ideirco
volentes predicti requisiti et attente rogati pro parte
universitatis dicti Castri salubriter providere Statuimus
et ordinamus ad tollendum debilitatem Castri predicti
et ad ipsum fortificandum pro statu provincie ne ibi
gentes rebelles Ecclesie statum recipere possint prout
hactenus iam fecerunt q(uod) Universitas et homines Castri
predicti pro ipsa fortitudine facienda teneant(ur) et debeat
infra quatuor Annos proxime futuros incipiendos de
Mense Martij proxime tunc venturo post confirmatio-
nem p(rese)ntium Statutor(um) faciendam per officiales Eccl(es)ie
et deinde ut sequitur finiendos dictum Castrum repa-
rare et fortificare de quatuor turrionibus benemuratis
et constructis lapidibus calce et arena altitudinis
supra terram adminus quadraginta pedum pro quo-
libet turrione ad mensuram seu pedem Comis Amelie
et muros dicti Castri reparare construere et firmare
in locis opportunis et etiam foveas facere in locis ha-
bilibus consuetis et necessarijs ita et tal(ite)r q(uod) dictu(m) Castrum
sit forte et non expediat derelinquendi propter novos
incursus gentium predictar(um). Et ut universitas supradi(ct)a
et persone dicti Castri que obtulerunt per ipsor(um) petitio-
nem se paratos facere prout superius continetur ma-
teriam habeant faciendi que sunt superius ordinata
pro adiutorio dicte fortificationis et eor(um) relatione Statui-
mus et firmamus q(uod) infra dictos quatuor Annos a die et
tempore inceptionis dicte fortificationis et ipso tempore
quatuor Annor(um) ipsa universitas et persone Castri predicti
sint exempti et immunes et immunes et exempti esse
intelligantur a dicto Comi Amelie ab omnibus et singulis
oneribus et gravaminibus realibus et personalibus seu
mistis datijs et gabellis que eos tangeret et tangere
possent in futurum infra dictos quatuor annos a die

inceptionis predicte dum tam(en) non intelligat(ur) de ga-
bellis venditis et que vendi consueverunt in Civi-
tate predicta a quibus immunitatem aliquam
per hec habere non possint nec e(tiam) ab onere eundi
et standi in generali exercitu qui per Romanam
Ecclesiam interim imponeretur vel indiceretur
Comi Amelie vel eius districtui. Et q(uod) insuper persone
adiace(n)tes et possessiones habentes iuxta et prope di-
ctum Castrum sint et esse debeant adiutorium di-
cte fortificationis et ad id eos cogi et compelli possint
per dictum potestatem Civitatis Amelie real(ite)r et
personal(ite)r et intelligantur adiacentes omnes perso-
ne possidentes et possessiones habentes a fossato Ari-
gnani ultra versus dictum Castrum et a dicto Ca-
stro ultra versus fines et usq(ue) ad ipsos fines territorij
Civitatis Amelie et ipsa contributio fiat et fieri debeat
per ipsas personas prout fuerit declaratum et imposi-
tum per d(omi)nos Antianos populi dicte Civitatis qui ad
dictum officium deputati erunt tempore inceptionis
predicte. Addentes q(uod) pro ipsa fortificatione facienda
homines et persone habentes domos in dicto Castro
et prope muros dicti Castri vendere et tradere ipsas
domos pro ipsar(um) destructione si expediet ad petitio-
nem dicte universitatis. Et q(uod) ipsa Universitas tene-
atur et debeat per eius legitimus sindicum ha-
bentem speciale mandatum dictis d(omi)nis Antianis
promittere omnia supradicta et fideiussores dare
super observatione dicte promissionis et aliter et
alio modo presens provisio executioni nullatenus
demandet(ur). Et insuper per pretium dictar(um) domor(um)
sic vendendar(um) ut prefertur sit et esse intelligat(ur)
legitimum sicut fuerit declaratum per ipsos d(omi)nos
Antianos vel sup(ra)stites dicti operis qui per d(omi)nos
Antianos predictos possint et debeant deputari
et nominarj unus vel plures prout eis videbitur
convenire aliquo
non obstante

Qđ omnes denarij qui soluuntur per Cōsiliarios et rectores pp eor inobedientiam cōseruentur in qđ cippo Rca

78 Omnes denarij qui soluuntur per Consiliarios Comis et ppli et decem de populo et Rectores artium conseruentur et mittantur in quodam cippo, et singulis duobus mensibus durante consilio generali dictus cippus aperiatur et denarij qui inuenientur distribuantur inter consiliarios supradictos ibi in consilio astantes per camerarium Comis et hoc potestas et camerarius teneatr obseruare ad penam decem lib. den.

Qđ Camerarius Comis emat unum marcu expeñ cois

79 Pro aiustandis Stateris comis et aliar specialium personar Ciuitatis Amelie Camerarius Comis predictis de pecunijs dicti Comis emere teneatur et debeat unū marchum cum quo dicte Statere debeant adiustari et comi predicto retineatr

De modo multar et pena inobedientium Rca

80 Pro inobedientijs cohercendis pro legitima causa precedentibus possit et ualeat dñs potestas pro conseruatione suor precepto(r) ultra penas spāles ordinatas ex capl'is pntium Statuor de facto exigere a quolibz usqz in quadraginta soldos den Judex uero usqz in uiginti sold miles usqz in decem sold. notarius usqz in quinqz sold. den et ultra ipsas penas extraordinarie procedendo exigere uel accipere non possint uel possit nec eadem die contra unum et ipsas penas augumentare nisi ex noua causa non obstante aliquo Statuto quod in contrarium loqueretur Vbi uero ex forma alicuius Statutj pena ordinaria esset et specialr contra euntes de nocte uel alios teneantr obseruare ipsam penam limitatam et aliam de facto pro ipsa uel similibus causis imponere non possint ut possit non obstante aliq° Statuto in cōtrarium disponente

Despreto mandato qn nō tenentr ubi ex alia pena tenerentur ex forma Statutj

Qđ Potestas prestet familiam Camerario et Cancellario Comis Rca

Potestas teneatur dare familiam suam ad petitionem dominor Antianor ppli et Camerario et Cancellario Comis Amelie et cuilibet ipsor petenti prestare quotiens poterit pro executione facienda seu pro suo officio debite exercendo ad penam decem lib. quam penam Comi Amelie soluere teneatur quotiens nō seruauerit predicta, et de hoc Stetr relationi dictor dominor Antianor Camerarij et Cancellarij predictor uel alterius ipsor 81

Qđ Potestas uisitet Castrum Focis Rca

Potestas semel tempore sui Regiminis debeat ad penam uigintiquinqz lib. den ire ad requirendum castrum Focis si uideretur ibi aliquod faciendum pro utilitate dictj castri et homines dictj Castri teneantr facere prout melius uidebitur dño memorato ad peñ Centū lib. 82

De assignatione libror facienda per potestatem Rca

Statuimus qđ potestas qui pro tempore fuerit in dicta Ciuitate teneatur et debeat reassignare omnes libros et acta Comis decem diebus ante finem sui regiminis et qđ de processibus tam in ciuilibus qz criminalibus concurrentibus infra dictos decem dies noui libri intitulentur et ipsos in dictis libris scribere teneatur ad peñ decem lib. den et hoc fiat coram dñis Antianis qui dñi Antiani teneantur et debent eligere duos bonos et sufficientes homines litteratos et notarios qui uideant et reuidere debeant omnes et singulos processus factos per dictum potestatem et eius officiales in maleficijs et omnia acta et condemnationes et absolutiones factas per dictum potestatem et omnes processus non completos reducant in scriptis, et si dicti duo sic electi reperirint in dictis actis processibus et libris dicti potestatis aliquam fraudem uel defectum teneatur et 83

debeant tempore sindicatus assignare in scriptis sindicatoribus electis et deputatis ad sindicandum dictum potestatem et eius officiales et familiam Et ipsi sindici et sindicatores predicti teneantur et debeant delinquentes in predictis punire et condemnare secundum formam statuti et ubi statum non loqueretur quod sit pena Viginti quinque lib. et condemnetur ad interesse tam comuni quam parti Et predicti sic electi iurent ad sancta dei evangelia predicta omnia et singula facere legaliter bona fide et sine fraude

Quod potestas teneatur observare omnia statuta et ordinamenta et sententias exequi facere Rubrica

84 Item statuimus et ordinamus quod si potestas et sui officiales non facerent et executioni non mandarent que facere debent secundum formam statutorum et ordinamentorum dicte Civitatis Amelie, et requisiti ab Antianis vel sindico Comunis quod Antiani et Sindicus per se teneantur et possint executioni mandare et quod per eos factum fuerit valeat et teneat ac si factum esset per potestatem statuto aliquo non obstante Et quod dictus dominus potestas teneatur predicta facere ad penam quinquaginta lib. den. de suo salario, Et potestas Civitatis predicte et sui officiales teneantur et debeant executioni mandare omnes et singulos contractus et sententias tam factas quam per eum et suam Curiam faciendas infra spatium viginti dierum et hoc intelligatur de illis contractibus et sententijs de quibus possit executio fieri quod si non fecerint et executioni non mandaverint ut dictum est quod quantitas in suma capient ille sententie vel contractus de quibus executio facta non esset et potuerit fieri tantum detrahatur de suo salario et nomine pene comuni Amelie applicentur

(Margin: quod sententia et contractus mandentur executioni)

Quod potestas excutiat datias et condemnationes Rubrica

85 Potestas et sui officiales teneantur et debeant executere condemnationes et datias et quascunque alias collectas et gabellas ac etiam omnes alios proventus dicti Comunis comuni Amelie solvendos et elapsis decem diebus post latam sententiam seu condemnationem et elapsis terminis bandimentorum datis ad solvendum datias et collectas et gabellas vinculo Iuramenti et ad penam Vigintiquinque lib. de suo salario et nihilominus si non fecerint fiat per dominos Antianos populi Addentes et declarantes quod si quis voluerit coicare ignem et unum idem ignem facere cum patre et fratre patruo socero genero nuru seu socru quod dicti duo adinvicem unum ignem facientes non teneantur nec cogi possint ad solvendum nisi pro uno foculari tantum statuto vel ordinamento aliquo non obstante

(Margin: Focantes unum ignem ad unum ignem, ad unum ignem teneantur)

Quod Domus non cavantur Rubrica

Potestas seu officiales eius non permittant cavari seu destrui nec cavari faciant aliquam domum sitam in Civitate Amelie et eius burgis occasione alicuius maleficij vel occasione quacumque ad penam quinquaginta lib. solvend. per eum tempore sui sindicatus et damnum emendet domino domus et de hoc absolvi non valeat non obstante aliquo statuto quod in contrarium loqueretur exceptis casibus permissis in aliquo excaptis insertis, hoc tamen servato quod ille vel illi qui habebunt solvere datias vel commiserint aliquod maleficium et venerint ad mandata domini potestatis et ad districtam quod domus talis venientis ad mandata cavari non possint nec debeat ullo modo et si aliquis per datium fuerit destentus in curia et non solverit infra duos dies quod potestas et sui officiales possint eum mettere in pagliatiam et eum ibi retinere donec solverit datium quod debuerit non obstante aliquo statuto quod in contrarium loqueretur 86

De non mittendo in pagliacciam seu carceres aliquem qui voluerit satis dare Rubrica

87 In pagliaciam seu carceres Comūs nulla
persona offerens curie uel parti dare
fideiussores de parendo mandatis Curie
et de non descendendo de palatio mitti et poni
debeat ullo modo preterq̄ homicida incendia-
rius depopulator latro pub^cus exbanditus pro
graui maleficio et in aliis casibus a statutis
permissis et talis offerens uel dans fideiussionē
predicto modo non debeat custodiri seu dispen-
dio custodum grauari nisi personali pena esset
puniendus et hoc locum habeat in ciuilibus
et criminalibus, si quis autem sotiatus in pala-
tio pro executione alicuius precepti instri ut
sententie non soluerit infra quinq dies q debitor
abinde inantea ponatur in pagliacciam
et cogatr ad solutionem ad uoluntatem credi-
toris et etiam eius fideiussoris, et potestas
uel aliquis eius officialis qui contrafecerit sol-
uat pro banno comūi Amelie uice qualibet uigin-
tiquinq lib. den. et eidem grauato et carcera-
to pro suis grauaminibus et emendatione de-
cem lib. den. pro qualibet die et qualt uice, et
sufficiat q hoc probaretur per publicam famam cū
Juramento talis positi in pagliacciam seu carce-
rem contra dictam formam sine aliqua pro-
batione dictus dominus potestas per sindicos tpore
sui sindicatus cōdemnetr in centum sold. den

q quis nō mittatur in pagliacciā si uoluerit sati dare

De modo congregandi Consilium Rca.

88 Congregare uel facere consilium adu-
nantiam uel arrengam quocunq nōie
censeatr potestas seu Judex et qui-
libet alius officialis Comūs Amelie non possit
nec debeat ullo modo sine expressa licentia et
uoluntate dnōr Antianor populi uel maioris
partis ipsor anteq̄ consilium congregentr
ea proposita que processerit de uoluntate
Antianor scribatr per notarium reformatr
et aliter non procedat nisi esset proposita fienda
de facto alicuius Ambassiatr retractr in dicto consilio
q tunc proposita fieri possit et durante consilio licet
non fuerit scripta ante dictum consilium et si cōtra
fieret non ualeat Sed potestas et quilibet ex
suis officialibus contrafaciens seu per se contra-
faceret soluat pro banno comūi Amelie uigintiquinq
lib. den. de suo salario Et Camerarius Comūs qui
pro tempore fuerit debeat retinere de salario
dicti potestatis in hac forma et semper cōsensus
et licentia Antianor scribatr

Qd Notarij Potātis teneantur mittere ad quater-num Scripturas Rca.

Statuimus et q notarius potestatis tenea-
tur et debeat mittere ad quaternum in 89
actis omnes scripturas que agitarentur
in Judiciis corameis uinculo iuramenti et si aliqua
scriptura propter defectum dicti Notarij uel alicu-
ius ipsor missa non fuerit ad quaternum et aliquis
ad eius instantiam facta esset dicta scriptura uel
causa sua in aliquo lederetur dicti Notarij teneātur
tempore sindicatus ipsor reficere sibi damna et
interesse suum, et pene nōie Comūs Amelie centum
sold denarior, et teneatur dictas scripturas mitte-
re ad quaternum ea die uel sequenti postq̄ fuerit
coram curia agitata ad dictam penam pro qualibet
et uice qualibet, et nihilus mittere teneantr, et dam-
na partj reficere si ob dictum defectum aliquod
sentiret

Qd Potestas et sui Officiales non ludant Rca.

Potestas seu aliquis eius officialis uel familia- 90
ris in Ciuitate Amelie seu in palatio non de-
beat ludere cum aliquo ciue uel comita-
tense Amelie ad aliquem ludum tassillor, uel
alear, uel ad alium ludum seu etiam interesse cū
aliquo alio undecunq existat saluo q inter se tm̄
diebus feriatis ludere possint ad cartas uel aleas

et qui contrafecerit soluat pro banno uice qualibet comi Amelie uiginti quinque lib. den. et eandem penam ludens cum quocunque ipsorum

Qd nullus tormentetur sine licentia dnorum Antianorum. Rca

91. Tormentare aliquam personam potestas seu officiales et familiares seu aliquis ipsorum occasione alicuius maleficij uel occasione quacunque non possint nec debeant per se uel alium aliquo modo aliquod genus tormentorum inferre alicui sine expressa licentia Antianorum omnium uel maioris partis ipsorum et eorum liberali uoluntate nisi fuerint persone male fame uel homicida uel proditor uel falzarius uel alius fabricator falze monete uel robbator stratarum uel aliquis alius committens aliquod maleficium de nocte uel qui offenderet aliquem officialem forensem Ciuitatis Amelie uel aliquem de suis familiaribus uel aliquem qui fecisset uel fieri fecisset seu diceret contra honorem seu statum sancte Romane Ecclesie uel Comunis Amelie et non posset curare uel dare fideiussionem, qui possint torqueri sine licentia Antianorum, precedentibus tamen legitimis inditijs et si contrafecerint soluat quilibet contrafaciens de suo salario ymo potestas nomine pene Comi Amelie centum lib. den. et confessio tormentati contra hoc caplm sit cassa et nulla et persona tormentata contra dictam formam possit petere pro tali iniuria a predictis potestate et officialibus et quolibet ipsorum contrafaciente ac ipse potestas pro se et quolibet contrafaciente de suo salario eidem persone dare et soluere debeat quinquaginta lib. Et ad probationem talis iniurie seu tormenti facti sufficiat publica fama per duos testes bone fame qualitercunque probantes Et sindicatores seu qui rationem fecerint officij predictorum teneantur omnia predicta facere obseruari in quolibet caplo et si fuerit negligens puniatur in quinquaginta lib. den.

De refutatione

De refutatione generali facienda per potestate Rca

Item statuimus quod potestas et quilibet officialis post depositionem sui officij antequam licentietur et de Ciuitate discedat teneatur et debeat Sindico comis Amelie qui recipiat pro ipso comi et singulis personis refut. facere salario soluto ipsi potestati et generaliter de omni eo quod dicto Comi uel specialibus personis dicte Ciuitatis uel eius districtus petere et dicere possit quacunque occasione uel causa usque in presentem promittentes non molestari nec molestari facere in Judicio uel extra per modum querele uel alicuius petitionis uel represalearum dicto comi et speciales personas nec aliquem ipsorum in persona uel rebus modo aliquo sine causa et specialiter iuret in principio officij eius inuiolabiliter obseruari omni exceptione remota et aliter ultima terzaria solui non possit potestatj uel alteri eius nomine et si aliter fieret Camerarius de suo soluisse intelligatur 92

Qd mulieres uidue possint stare in domo mariti defuncti Rca

Statuimus quod mulieres que remanserint uidue in Ciuitate uel Comitatu Amelie possint et ualeant stare et habitare in domo mariti defuncti cum dotibus suis sine aliqua contraditione donec uidua stare uoluerit et caste honeste uixerit uel dotes predicte sibi restitute fuissent nisi per eius uirum fuerit aliter prouisum 93

Qd catasta Comis non possint extrahi de Camera comis R.

Ad hoc ut catasta Comis seruentur illesa et in eis fraus aliqua comitti non possit Statuimus et presenti lege firmamus quod in Camera Comis sit et esse debeat quodam supedaniu in quo suppedanio reponatur ipsa catasta et nullus possit in dicta Catasta extragere sine presentia et uoluntate Notariorum deputatorum uel deputandorum super ipsis catastis uel alterius ipsorum ad penam 94

Vigintiquinque

Vigintiquinque lib. et dicti Notarij teneantur et
debeant ostendere ipsa catasta uolentibus ipsa
uidere et ponere et eleuare suas possessiones de una
libra ad aliam ad petitionem partium uel ali-
cuius ex partibus et q nullus ex dictis Notarijs
uel quevis alia persona possit nec debeat dcā
catasta uel aliquod ipsor extrahere uel extra-
gi facere de dicta Camera Comis sine licentia
dominor Antianor ad dictam penam quam
contrafacientibus auferatr de facto per pote-
statem Comis Amelie

De massaritijs Comis conseruandis Rca.

95 Quia massaritie et res defectu officia-
lium Comis perduntur et deuastantur
et si officiales deputarentur ad custodias
dictar rer Come non damnificaretr sed potius
res ipse conseruarentr Jdcirco Statuimus et ordi-
namus q per Antianos populi Ciuitatis Amelie
eligatur unus uel duo boni et sufficientes homines
qui sint massarij omnium libror Comis Amelie
exceptis Catastis et infernatis et libris existētibus
in sacristia sancte Firmine et Cancellaria comis
predicti teneantur et debeant facere inuentariū
de omnibus et singulis massaritijs et rebus comis
existentibus in palatio dominor Antianor et in
domibus Notar damnor dat et Cancellarij et ipsas
res inuētas in dictis locis dictor officialium uel
que de nouo in principio eor officij et cuiuslibet
alterius officialis forensis assignare in scriptis ipsis
ipsis officialibus qui officiales teneantr et debeāt ipsas
massaritias et res bene custodire et saluare et in fine
eor officij reassignare dictas res et massaritias et
si aliqua ipsar tempore reassignationis non
reperirentur uel perdita seu deuastata essent
q talis officialis cui assignate fuerint teneatr
et debeat emendare et Camerarius Comis tenea-
tur et debeat retinere de salario talis officialis
extimat dcār rer perditar uel deguastatarum
ad petitionem dictor massarior et secundus exti-
mationem per ipsos massarios faciendam et eorum
officium duret tantum per unum Annum et tpr̄e
eor officij non teneantr facere custodiam nec ire
ad consilia si noluerint et habeant pro eor salario
ultra dictam prouisionem decem sold pro qualibet
mense et pro qualibet eor et etiam teneantur dicti
massarij simile inuentarium ponere in Ecclesia Sti
Augni ad penam decem lib. den. et secundus ipsū
reddere rationem massarijs futuris qui deputatj
essent ad dictum offūm. Volumus tamen q quando
dicta electio de dictis hominibus non fieret ad
hoc ut Come damnum aliquod non patiatr Cancella-
rius Comis qui pro tempore fuerit dictum officium
faciat et facere teneatur prout alias extitit delibe-
ratum et reformatum

De cathenis claudendis Rca.

Quia in quibuscunque negotijs nihil uidetr 96
actum si aliquid restat agendi et in Ciui-
tate Amelie fuerit deliberatum q cathene
fierent et strate Comis incathenarentr et sint
perfecte Jdcirco uidentes q interdum opus est ipsas
claudere Statuimus et firmamus q dicte catene
Ciuitatis Amelie tempore quo dnīs Antianis ppli
uidebitr et placebit claudantr et claudi possint de
sero per illas personas que per dnūs potestatem
seu per dnōs Antianos deputabuntur et dicti
sic deputatj ad claudendum ipsas catenas te-
neantr et debeant claudere et aperire horis
debitis ad penam decem sold pro qualibet et
qualibet uice eis de facto auferend et non tene-
antur facere custodiam

De fraude adhibenda in gabellis Rca.

Quia experientia manifesta cognoui- 97
mus q pro possessionibus et bonis
situatis in Comitatu et districtu

Amelie iuxta et prope confines ipsius districtus ui-
cini et maxime porcbianenses et fociani insolutio-
nibus gabellarum frumenti et musti quotidianas frau-
des addiderunt etiam quotidie adhibent non soluẽ-
do ipsas gabellas et q in hijs precepta officialium
Ecclesie fuerunt sepissime uilipensa et hoc redũ-
dant et redundare cognoscitur ad dandum dispẽ-
dium et iacturam dicte Ciuitatis consideratis eorum
oneribus que maxime per ecclesiam imponuntur. Id-
circo uolentes predictis imposterum obuiare statui-
mus et ordinamus q dñus potestas Ciuitatis Ame-
lie qui pro tempore fuerit super predictis ne fiant
solicitam curam gerat et gerere debeat annua-
tim per se et familiam suam mittendo temporibus
habilibus prope ipsos confines pro inueniendis capi-
endis et deducendis fraudatoribus supradictis
et qui de ipso districtu et extra eum trageret uel
portaret per se uel cum bestijs blada uel frumenta
tempore quo recoliguntur seu etiam musta quos
sic inuentos dicti familia et officiales dicti potesta-
tis et alie persone etiam ciues quos secum duce-
rent dicti officiales de mandato dicti potestatis et
conscientia Antianorum populi dicte Ciuitatis possint
et ualeant dictos sic inuentos dicti familia et officiales
dicti potestatis et alie persone et eorum bestias in actu
dicte extractionis prope ipsos confines capere et in
fortiam dicti Comunis deducere et presentare una cum
salmis quas deferrent Et q ipse potestas insuper cõ-
tra predictos sic fraudantes possit et ualeat teneatur
et debeat et quoscunq alios dictas gabellas non soluẽ-
tes uel in eis fraudem comittentes procedere et inqui-
rere cum denuntiatione et sine semel de mense
Augusti et semel de mense Nouembris adminus
quolibet Anno super quibus inquisitus et quolibet
predictorum teneatur et debeat pro ueritate repe-
riendo examinare quatuor homines de quolibet
Castro Ciuitatis Amelie adminus et uiginti Ciues
dicte Ciuitatis et maxime habentes possessiones prope
dictos confines et quos reperierit culpabiles super pre-
dictis condemnare et punire in decem lib. den. pro qualibet
salma frumẽti uel musti defraudata et abinde supra
uel infra pro rata et in perditione salme et bestia-
rum et si reperirentur in ipso actu extrahendi et
portandi extra dictum districtum Et intelliga-
tur quilibet extrahere de districtu Amelie
quicunq fuerit inuentus ire uel deferre uersus
confines et terras circunstantes uicinas dicto dis-
trictui u3 uersus per medium miliare et etiam
uersus Lordianus et uersus confines aliarum terrarum
propinquorum etiam per medium miliare Et q qui-
libet inuentor et presentator dictorum fraudatorum
bestiarum et salmarum sic inuentarum contra presentem prohi-
bitionem et si sit de familia et officialibus supradictis
auctoritate presentis Statuti lucretur et lucrari debeat
quartam partem omnium que ratione dicte in-
uentionis et presentiones uenirent in comuni aliquo
in contrarium loquente non obstante Et q quilibet
possit denuntiare et accusare dictos contrafaciẽ-
tes in predictis et super eis cuius nomen si uoluerit
teneri debeat in secreto et pro tali denũtia et accu-
sa habeat et lucretur et quartam partem totius
eius q occasione sue accuse uel denuntie uenerit in
comuni Et si dictus potestas super predictis fuerit
negligens uel remissus non inquirendo et pro-
cedendo ut supra dictum est puniatur in
quinquaginta lib. lib. de suo salario retinendis
per Camerarium Comunis Amelie de eius ultima ter-
zaria pro interesse dicti Comunis Amelie tempore
sindicatus

Quod nullus edificet in uijs publicis sine licentia Rubrica

In uijs publicis Ciuitatis predicte nullus 98
edificet seu ponat aliquod edificium et qui
contrafecerit soluat pro banno decem lib.
den.

den et ipsum edificium et rem in pristinu statum reducendo et nullus et possit edificare iux ipsas uias seu plateas et rem comis sine licentia potestatis et sine presentia sindici comis fundamentum de nouo faceret ponere et qui contrafecerit puniatur in uiginti lib. den Et nihilus quod posuit in fundamento nouiter debeat eleuare, et si inde accusatus non fuerit uolumus habere locum q per inquisitionem procedi non possint, et potestas teneatur predca executioni mandare in primos duos menses sui regiminis et teneatr uidere omnes uias et plateas Ciuitatis ad petitionem cuiuscunq petentis et si uiderit aliquem contrafacientem eum puniatur secundum dictam formam

qui edificauerit in uijs comis teneatr releuare edificatum

Quicunq vero apprehenderit siue super apprehensum tenet triginta annis citra de uijs publicis uel uicinalibus uel possessionibus comis debeat superapprehensum restituere ad penam uiginti lib. pro uijs publicis et possessionibus Comis pro uicinalibus autem ad penam quadraginta sold. comi predicto soluend. Qui uero de bonis et rebus comis Amelie mobilibus uel abstulit uel subtraxit ipsa seu ipsas restituat comi saltim infra terminum in banno assignandus ex parte potestatis et qui contrafecerit si res ualuerit ad decem lib. supra soluat detentor centum lib. pro banno comi Amelie si autem ualuerit decem lib. et abinde infra usq ad centum sold soluat dentor pro banno uiginti lib. si aut ualuerit centum sold usq ad quadraginta sold soluat pro pena uiginti sold den. et abinde infra soluat pro pena decem sold et potestas et sui officiales in principio sui regiminis teneantur omnia hec per Ciuitatem publice facere banniri mandando ea comi restitui infra terminum supradictum, et qui ad dictum terminum restituerit ad penam aliquam non teneatr et elapso dicto termino teneatr potestas solemniter inquirere de omnibus supradictis et inquisitum punire et restitui facere uinculo iuramenti et etiam ad petitionem cuiuscunq, et quilibet tales detentores et occupatores possit denuntiare et accusare et teneatur in credentia Et si potestas fuerit negligens in predictis soluat comu pro pen Centu lib. den Appodiare autem muro Comis uel edificium aliquod uel appodiatum tenere nemo possit dicta pena et edificium cesset

Qui de bonis comis abstulerit et subtraxerit et non restituet pen centu lib. et quilibet possit accusare et teneatur secrt et per inquisitionem procedi possit

De modo coligendi datiuas Rca.

Statuimus et ordinamus q quicunq colligerit aliquam datiuam seu gabellam in Ciuitate Amelie uel eius comitatu debeat ipsas seu ipsas collygere et legali ab omnibus eam soluere uolentibus et si dicti tales soluentes uoluerint apodissam de dicta solutione q dictus talis coligens teneatur et debeat manu propria scribere apodissas dicte solutionis in carta pecudina uel alibi prout sibi petitum fuerit cum millesimo mense Inditione et die et quantitate soluta receptis primo a dicto petente sex den pro suo labore pro quali apodissa ad penam centus sold si predicta facere recusauerit 99

De mensuratione terrarum, Rca.

Statuimus et ordinamus q terre et possessiones Ciuitatis et Comitatus Amerie intus et ex mensurentur et mensurari debeant de nouo ac etiam extimari et noua lib. fiat per misuratores et extimatores eligendos per dnos Antianos populi infra octo menses post publicationem pntium Statutor, et de predicta noua catasta fiant et scribantur primo in cartis bonbicinis secundo in cartis pecudinis expensis comis Amelie Et q dni Antiani qui erunt de mense Junij et Julij proxime futs primo mense eor, officij teneantur et debeant eligere et nominare mensuratores forenses 100

Fet qui mensurare debeant possessiones et terras predictas
et etiam Notarios qui scribere debeant et pro eis mitter
q. ueniant ad predicta faciendum et incipiendum de
mense Julij cum salario deliberando in consilio gnali
et etiam eligantur per dnos Antianos dicti extima-
tores Cives ad extimandum terras et possessiones pre-
dictas et sint dicti extimatores etatis ad minus
quadraginta annor. cum salario in supradicto
consilio ordinando alias uero personas pro assigna-
tione terrar. et possessionum et pro alijs neces-
sarijs eligere debeant domini Antiani predicti
pro ut eis uidebit et placebit

De pignoribus Comis uendendis R.ca

101 Statuimus q. in principio cuiuslibet antia-
natus infra quindecim dies ipsi domini
Antiani teneantur et debeant reinue-
nire et reinueniri facere omnia pignora Comis
Amelie et accepta cuicunq. persone et pro qui-
buscunq. de causis et ipsa pignora postmodum
infra octo dies uendi facere in platea comis
et plus offerenti dentur factis primo infra dictos
quindecim dies tribus bandimentis et quicunq.
habet aliquod pignus in comi debeat ipsum recoli-
gere et quicunq. fuerit tempore retroacto massarius
Comis et habet aliqua pignora dicti Comis teneat
eisdem dominis Antianis infra terminus dictor.
bandimentor. assignare et restituere ad penam
Vigintiquinq. lib. pro quolibet contrafaciente et
Cancellarius dicti Comis sit pns unacum Came-
rario quando dicta pignora uendantur et pre-
tium eorundem scribere debeat in libro introi-
tuum Camerarij et scribere facere nomen emetis
pignus et cuius fuit et quantitatem solutam

De pena intrantium uiolenter per portam cum armis uel sine contra uoluntate custodis R.ca

102 Statuimus etiam q. nulla persona foresis
cuiuscunq. Status et conditionis existat
audeat uel presumat intrare per aliquam
portam dicte Ciuitatis uiolenter cum armis
et sine contra uoluntatem custodum portar.
exceptis officialibus et stipendiarijs sancte
matris Ecclie ad pen. mille lib. den. quam penas
si non soluerit infra decem dies a die late snie
contra eum unus pes amputetur eidem et
cuilibet liceat ipsum capere et ducere in fortias
Comis sine pena aliqua et hoc caplm bannia-
tur in principio officij cuiuslibet potestatis

Intrantes portas contra uoluntate custodum

De pena colligentium gabellas in districtu Amerie sine licentia et auctoritate R.ca

Ordinamus insuper q. nulla persona 103
audeat uel presumat in territorio et
districtu Amelie colligere uel exigere
aliquod pedagium viagium seu gabellam ali-
quam, uel transeuntes cum salmis uel merca-
tijs seu bestijs quoquo modo impedire preter
habentes auctoritatem seu licentiam a dnis An-
tianis populi seu a Comitate Amelie uel eius offi-
cialibus, si quis autem contrafecerit uel atten-
tauerit seu consilium auxilium uel fauorem
prestiterit uel contra predicta fieri mandaue-
rit habeatur proinde acsi Stratam rupisset in
ipsisq. Stratis derobasset et pena Centum flore-
nor. auri condemnetur

Qui exigerit gabellam sine auctoritate habeatur acsi rupisset stratam

De nuptijs faciendis et uestibus portandis R.ca

Uolentes sequi formam reformationis 104
si pro infrascriptis caplis alias factis et circa
utilitatem pub. prouidere ipsa quidem
primo reformatione moderata et correcta Xpi
noie inuocato Statuimus et ordinamus q. nulla
mulier oriunda Ciuitatis Amelie comitatus et
districtus Amelie cuiuscunq. gradus et conditio-
nis existat preter infrascriptas nec ulla alia
mulier tam nupta q. nubenda alicui ciui uel
forensi in dicta Ciuitate comitatu et districtu

Amelie pot

V

Amelie possit ferre aliquam uestem seu clamidem
que sit coloris scarlatti uel rosati grane neq uel-
luti neq alterius generis serici seu sete ad penam
centum lib. den exceptis mulieribus doctorum
et militum, et omnibus alijs personis forensibus
que non sunt nupte ciuibus comitatensibus et
districtualibus Ciuitatis predicte quibus liceat
ferre indumenta pro earum libitu uoluntatis im-
pune Item q nulla mulier tam ciuis q comita-
tiua et districtualis prefate Ciuitatis Amelie
possit nec debeat nec sibi licitum sit ferre ali-
quod uestimentum quod excedat undecim bra-
chior, ad mensuram dicte Ciuitatis, Volumus
tamen q in uestibus quas licet dicti mulieri-
bus portare, non possint ferre aliquod raca-
men seu racamatum, neq argentum neq au-
rum aliquod preter uncinellos uel maspillos
seu buttones argenteos qui non excedant pōdus
quarte partis unius uncie saluis mulieribus iam
dictis ad penam quinquaginta lib. den. Item q
dicte mulieres nec aliqua ear, saluis predictis pos
sit portare aliquod ornamentum capitis munitū
perlis neq copertum aliquo alio ornamento quod
excedat ualorem extimationem trium florenor,
ad rationem quinquaginta bol. pro quolt florē
nostre currētis monete ad penam decem lib.
Item q prefate mulieres exceptis predictis non possint
ferre aliquem balteum uel Zonam corrigeā
seu frectam argenteam que excedat pondus sex
unciar, computata frecta in dicto pondere sub
decem lib. pena
Item q mulieres predicte non possint ferre map-
pillos et buttones argenteos nisi in manechettis tā-
tum qui non excedant pondus unius uncie cum
dimidia, ac etiam non possint anulos qui excedāt
ualorem et summam sex florenor, auri inter oēs
quos portare contingnerit una simul ad penā x lib.

Item ad reformandos onerosos et insupportabiles sumptus
qui ultra modum sepenumero profūdebātur et fiebāt
in nuptijs seu in conuiuijs nuptiar, Ciuium Comita-
tensium et districtualium Ciuitatis Amelie et in qui-
bus pleriq etiam ultra facultates suas conabantur
procedere, Ordinamus q quando contingit nuptias
celebrari per aliquos Ciues comitatenses et distri-
ctuales Amelie hij qui dictas nuptias de cetero ce-
lebrabunt non possint neq debeant quoquo modo du-
cere et retinere ad dictas nuptias ultra numerum sex
hominum et totidem mulierū conuiuarum ultra con-
sanguineos et affines usq in tertium gradum compu-
tandos tam de affinibus et consanguineis mariti q
ipsius sponse et non computando in hoc numero serui-
tores et quoquinatores tam masculos q feminas
quos et quas ducere et retinere possint ad eor, uelle
computandos dictos consanguineos secundum ius canoni-
cum Expresse decernentes q nullus conuiua neq alius
qui accederet ad dictas nuptias possit donare seu tra-
dere aliquod consenium seu donum illis celebrā-
tibus dictas nuptias seu alter alteri pro eis que etiā
omnia obseruari uolumus quando mulier uel sponsa
reintromittitur ad sanctum, et q nullum donum seu
bursia cum denarijs uel sine neq cum aromatibus fie-
ri possit per matrem uel aliquam aliam personam
inter sponsum et sponsam quando reintromittitur
ad sanctum prout alis consuetum extitit ad penam
Vigintiquinq lib. den
Item addentes q nullus socer, neq socrus aliqua Ci-
uitatis Comitatus et districtus Amelie teneatur nec
astringi possit alicuius usitate consuetudinis in dicta
Ciuitate comitatu et districtu Amelie uigentes re-
ducere sponsum neq sponsam ad eor, propriam domum
neq pro illis expensas aliquas facere plusq illis
placuerit tam ante q post celebratas nuptias
predictor,
Item statuimus et decernimus declarantes q in die

L

sponsalitij uel eo die quo narratur sponsa, eius sponsus non possit nec debeat aliquod conuiuium facere, sed post ipsum sponsalitium factum uel narrationem, sponsus possit socios, et quos uoluerit ducere solum ad bibendum ad tabernam prout haltenus in dicta Ciuitate consuetum extitit ad penam conuiuanti uigintiquinq. lib. Addentes ad tollendum omnem abusionem q. si quis percuteret in huiusmodi celebrandis sponsalitijs sponsum pugno uel alapa uel alia percussione pena dupli puniri debeat ac si in platea uel in presentia potestatis dicte Ciuitatis id committeret et perpetraret, qui potestas ut predicta firmius seruari possit in futurum teneatur et debeat in huiusmodi sponsalitijs mittere unum ex suis officialibus ad uidendum ne sponsus aliquis percuti ualeat uel percutiatur ab aliquo seu aliquibus hominibus circumstantibus idem

Item uolumus et mandamus q. post diem nuptiarum per octo dies tunc proxime secuturos tam sponsus q. retromittens sponsam ad sanctum nullum aliud conuiuium facere uel continuare possint ipsi uel aliquis ipsorum in Ciuitate Comitatu et districtu Amelie excepto die q. sponsus nuptias et die quo dicta sponsa reintraret ad sanctum que associari possit a sex hominibus tantum usq. ad Ecclesiam et sex mulieribus exinde ad domum die predicto de mane, Et similiter quando eadem sponsa reuerteretur ad domum mariti die quo reintromissa fuerit ad sanctum de sero per sex homines et non plures associari possit ad penam decem lib. exceptis duobus qui torcias ferrent et si quis non uocatus associaret eandem sponsam contra formam et ordinem predictum ille talis penam incurrat et non alter

Item q. nullus sponsus post contractus sponsalitium de sero possit ire ad domum sue sponse nisi primo sera cum duobus socijs cum duobus socijs et non pluribus excepto puero seu altero qui torcias deferat ad penam decem librarum, Decernentes q. quando sponsa accedit ad domum mariti et eo die quo reintromittatur ad sanctum non possit deferri uel portari cretscias, seu panis aliquis neq. proici granum seu aliud genus bladi prout iam fuerat consuetum Et q. nullus sponsus solus neq. sociatus accedere possit neq. debeat ad domum sue sponse de sero ante diem quo sponsa duci debet nuptui ad dictam penam

Item uolumus et mandamus q. nulla mancia de cetero detur neq. dari possit alicui sponse nisi per patrem fratrem tutorem uel curatorem uel alium in propria domo existentem et ipsi sponse pertinentem et q. quando dicta sponsa ducitur ad domum sui mariti nulla alia congregatio fieri possit, nec sequenti die post celebratas nuptias ullum cortegium seu uisitatio fieri possit per mulieres ad domum mariti ipsius sponse sub pena et ad penam in quolibet dictorum trium casuum Vigintiquinq. lib. den.

Item decernimus et mandamus q. in Conuiuio nuptiarum tam mariti q. et sponse quando reintromittitur ad sanctum de mane non possit dari nisi una maneries ciborum lissorum seu assatorum ad penam quadragenta lib. den. sine diminutione exceptis insalatijs seu solzis et subtestis tam de mane q. de sero predictis Et predicta dicimus et intelligi uolumus quo ad tabulas primas et non quo ad alias tabulas seruitorum, in quibus dari posse uolumus ad uoluntatem conuiuantium de assato et lisso simul sine pena

Item reformamus q. cofani sponsarum qui feruntur ad domum mariti non possint excedere ualorem sex florenorum auri et q. mobile dandum illis non excedat quantitatem decem florenorum auri ad penam quinquaginta lib. den. sine aliqua diminutione de cuius quantitate extimationi Stetur et Stari debeat Juramento dictum mobile tradentis si per officiales fieret requisitio aliqua.

V

Item q quotiescunq mulier parit nullum aliud donum seu censenium sibi dari tradi et donarj possit per patrem matrem uel alium sibi pertinentem ultra quatuor paria capponum seu pullor, tollentes omnia alia usitata dona que dabantur in partu dictar, mulier, prout sunt mobile coltrarelle cunabule et alie consuete res, nec etiam in dicto partu fiant dona per alias personas de denarijs uel ouis seu alijs rebus ad penam Vigintiquinq lib. den sine aliqua diminutione in quolibet dictor, casuum

Item ulterius Statuimus q in prima uice qua sponsus ducitur ad domum sponse per ipsum sponsu nullum donum fieri seu donari possit eidem spose et econuerso dicta sponsa donare non possit suo sposo quando stat in domo sui patris, Et q antequ dicta sponsa tradatr nuptui nullum donum mitti seu donari possit sibi nec in planellis neq calegis seu alijs ornamentis sub pena quindecim lib. den. sine diminutione aliqua

Item statuimus ut predicta et infrascripta melius obseruari ualeant et ne ignorantia allegari possit q pater frater consanguineus uel affinis illius quem nuptias celebrari contigerit uel ipsemet teneatur et debeat dicere et notificare potestati dicte Ciuitatis Amelie nuptias quas celebrare intendit per unum diem ad minus ante dictas nuptias ad penam decem lib. Qui potestas teneatr et debeat quando fiunt dicte nuptie destinare officialem suum ad inquirendus et inuestigandum omnes et singulos contra predicta ordinamenta uel aliquod infrascriptorum quicq attentare presumerent et repertos culpabiles punire suprascriptis et infrascriptis pen. et ad pen Centum libr. den. deinde potestatj de suo salario auferendam uice qualibet qua contra fecerit in predictis uel aliq. predictor,

Item ordinamus ad tollendam omnem malam cosuetudinem q postq sponsa iuerit ad domu maritj non possit destinari quartu carnium ad domum patris uel ipsius sponse ad pen decem lib. den.

Item statuimus q in publico ut consuetum extitit in preteritum no possint Stipulari neq constitui alique dotes alicuius mulieris sed alibi in loco honesto eadem dotes debeant Stipulari ut omnis mali exempli materia deponatr ad penam Centum lib. den. Et predicta omnia et singula constituimus obseruanda tam pnti q pro futuro sub pen superius declaratis quar, penar, predictarum medietas sit comis Amelie quarta pars sit accusatoris et eius nomen sit secretum omnibus preterq dnis Antianis quibus notificari debeat et reliqua quarta pars sit potestatis et executionem facientis declarantes q dicta ordinamenta et decreta non uendicent sibi locum in militibus et doctoribus et in eodem mulieribus qui et que a predictis et quolibet predictor, sint penitus exclusi et excluse Dotis stipulatio

De Cloacis que non debeant respondere in Stratis publicis R.ca

Volumus insuper Statuentes q coalle alique non respondeant nec aliquis ipsas respondere faciat ita q exitum uel meatu habere possint seu faciant in Stratis publicis maxime in Stratta Regali a porta pisciolini usq ad domu ser Petri ser Stephani et plateam comis et si quis ipsas haberet ipsas muret et actet ita et talr quod nil turpe exiat inde ad penam decem lib. den. sine aliqua diminutione auferenda de facto uice qualibet et hoc locum habeat in preteritis pntibus et futuris 105

RUBRICE Sexti Libri de electionibus Ciuium et primo.

De exceptuatis ab officio Comis R.ca

1 Minores decem et otto annor. et etiam
non allibrati in catastis et qui non
soluunt datiuas comi Amelie uel qui
non sunt subiecti Curie potestatis Amelie non possunt
esse seu eligi in aliquo officio et electio de eis facta nõ
ualeat ac etiam si contra fieret elector ac acceptans
soluat pro quolibet quadraginta sold. comi pro bano
Et nemo qui haberet potestatem eligendi aliquem
debeat eligere patrem filium frem carnalem filiũ
fratris uel sororis uel nepotem ipsius electoris nec pos-
sit eligere ad dictum officium exercendum aliquem
de electoribus electis ad eligendum dictum officialem
ne se ipsum ad dictam penam, et qui habet unum of-
ficium in comi uno et eodem tempore non possit ha-
bere exceptis consiliarijs qui habere possint unum
aliud officium et qui contrafecerit eligendo uel acce-
ptando electio non ualeat et puniatr in uiginti sold.
den. et hoc caplm in singulis electionibus legatr
per cancellarium comis et si contrafecerit pro qualibet
uice pene nomine decem lib. soluere teneatr

habens unũ offm non possit haber aliud F aliud

Qd quilibet possit agere contra potestate et presinditus R.ca

2 Non tam per hec intendentes derogare alijs sta-
tutis super simili materia super condito ymo
ipsum confirmando statuimus q. de omni eo et
pena quod et quam potestas uel aliquis eius officia
lis uel famaliaris incurreret dando uel accipiendo
obmittendo et negligendo fraudem committendo
uel quicquid faciendo contra formam Statutor.
et ordinamentor. Ciuitatis Amelie contra eos et quem
libet ipsor. post depositionem eor. officij possit qui
libet agere pro legitimo actore habeatur seu ac
cusator aut denuntiator siue de facto proprio
siue alieno ageretur, et audiatr sine salario et
oblatione libelli ac sine strepitu et figura Judicij et
causa determinetr ac si actor uel accusator seu de-
nuntiator legitime interuenisset in causa non
obstan. et iur. in contrarium loquent. Et teneatr
potestas pro omnibus officialibus penam soluere
in qua fuerit condemnatus uel aliquis ex eis

De Consilio generali dicte Ciuitatis et modo eligendi R.ca

Inherentes dispositio et ordinationi Re 3
ctor. Patrimonij uolumus et firmamq.
q. in Ciuitate predicta pro ordinãdis
et gerendis negotijs comis dicte Ciuitatis et
casibus occurrendis in Ciuitate predicta sit et
et esse debeat una cum Concilio speciali consilium
generale dicte Ciuitatis et ipsum consilium sit et
esse debeat creari et nominari et esse de triginta
bonis hominibus ipsius Ciuitatis eligendis et depu
tandis per dictum potestatem dños Antianos
populi ac reformatores positos seu ponendos ad refor-
mandum officia et officiales Comis predicti sicut
alias reformatum fuit quor. consiliarior. offum
duret et durare debeat sex mensibus tantum

De electione sindici ad prosequen. appellationem R.

Ad prosequendum appellationem contra 4
quemlibet appellantem in malefitijs
fiat sindicus ad petitionẽ iniuriam passi
Et appellans etiam ipsam prosequi teneatur.
Si autem aliquis condemnatus appellans et postea
ueniret et supplicet q. admittatur pariturus man-
datis potestatis et comis Amelie et soluere uolue-
rit medietatem residui a quadraginta sold. supra
condemnat. ipsius et reficere comi expensas propria
appellatione per ipsum come factas Potestas et
sui officiales recipiant eum ad mandata et dictas
medietatem et expensas predictas pro comi et
alia medietas sibi misericorditer relassetur. Si
autem appellans perseuerauerit animo indurato
dictus sindicus dictam appellationem animo

induratо prosequatur et defendat coram in causa usque ad tertiam sententiam si erit necesse. Sindicus autem ad hoc esse non possit qui attineat appellanti aliqua linea parentele. Et potestas hoc capitulum teneatur observare et observari facere ad penam centum lib. den. de suo salario solvendam comuni predicto tempore sui sindicatus si contrafecerit applicandam. Addentes quod predicta remissio misericordie fiat et fieri possit si ipse appellans dicte appellationi renuntiaverit coram Judice super appellationibus deputato per Ecclesiam et si per consilium generale dicte Civitatis legitime . . . . .

Quod omnis electio que non distinguitur fiat per consilium speciale. Rubrica.

5 Omnium officialium Comunis Amelie de quorum electione non fiat mentio electio fiat per consilium speciale et si aliter fieret non valeat. Et Camerarius qui tali non sic electo quacumque de causa pro suo salario et labore daret aliquid comuni predicto de suo proprio reddere teneatur et quod hiis non obstantibus Antiani populi qui pro tempore erunt possint et valeant omnes et quemlibet officialem civem mutare et cassare et cassatum de novo eligere prout de ipsorum voluntate processerit dummodo dictus officialis civis de cuius cassatione vel mutatione tractaretur non fuerit Antianus vel unus ex decem de populo dicte Civitatis. Et possint et valeant Antiani predicti quemlibet officialem forensem non habentem puras manus vel aliqua tractantem contra Statum dicte Civitatis cassare et removere a suo officio facta primo de ipsis forensibus notificatione Domino Nostro seu Rectori patrimonii

Quod officium Civium duret tantum duobus mesibus Rubrica.

6 Officium civium officialium duret tantum duobus mensibus de cuius tempore non esset aliqua mentio facta in hoc

boni arbitrio non habent officium ultra duos menses

Statuto quorum loco semper eligantur alii et unicuique detur officium determinatum

De electione et officio viariorum. Rubrica.

Viarii pro qualibet contrata et vocabulo inter et extra Civitatem eligantur per consilium speciale qui iurent eorum officium gerere bona fide et teneantur saltim omni mense accusare habentes troscias vel immunditias in viis publicis vel vicinalibus contrate ipsorum. Et Notarius potestatis vadat omni ebdomada per Civitatem et burgos et si invenerit aliquem habentem huiusmodi tristitiam vel immunditiam in dictis viis vel turpitudinem suo officio de facto penam auferat quinque sold. pro comuni et stetur scripture dicti Notarii et eandem penam mandet ut faciat elevari ad terminum per eum dandum quam a contrafaciente accipiat ut supra et si dictus Notarius neglexerit sic ire et facere solvat Comuni Viginti sold. den. pro pena vice qualibet in fine sui officii. Viarii autem habeant potestatem faciendi aptari vias per adiacentes et homines contrate et qui eis non obedierit solvat vice qualibet comuni quinque sold. Et si dicti Viarii fuerint negligentes puniantur vice qualibet in quinque sold. den. et de accusationibus viariorum credatur eorum dicto. Et Notarius mittat singulis quindecim diebus pro Viariis ut denuntient contrafacientes — Credatur dicto Viariorum

De officio et electione terminatorum Rubrica.

Terminatores duo eligantur ad terminandum intus et extra Civitatem Amelie et terminos mittendos inter omnes vias possessiones et res que non essent terminate de quarum confinibus esset questio Aquo sire teneantur ad petitionem cuiuscumque partis et habeant pro eorum salario a qualibet parte in die decem sold. den. et non ultra et si ultra acciperent puniatur unusquisque ipsorum de facto in viginti sold. den. et de predictis stetur sacramento denuntiantis vel alterius cum uno teste et iurent eorum officium facere — Salarium terminatorum sold. x. in die

L

bona fide et ad hec habeant conuicinos antiquos qui melius nouerint ueritatem secundum quorum testimonium terminet et qui uocatus a dictis terminatoribus non ueniret soluat pro pena uice qualibet quinque solidos et si predicti terminatores iniquè terminassent extra fines uel aliquam aliam fraudem comisserint puniantur uice qualibet in decem solidis et male actum et fraus per potestatem uel Iudicem comunis Amelie reducatur ad Iustitiam qui Iudex cum Notario ad requisitionem cuiuscunque tam ad predicta uel ad uidendum locum alicuius questionis accedat quandocunque intus et extra Ciuitatem uel quando aliquis terminatorum reputaretur suspectus ab aliqua partium quem premodum iustitie decisurus Cuius proprijs uicturis et equis ad penam decem lib. Et habeat pro suo salario a qualibet parte quinque solidos et Notarius qui cum eo iuerit duos solidos et sex den. Si uero non iuerit ex muros Anticos dicte Ciuitatis habeat dictus Iudex a qualibet parte duos solidos et Notarius duodecim denarios

Salariu Iudicis qui ducitur ad uidendum differentias

De purgatione platee Comunis et S.te Marie de porta R.ca

9 Ad plateam ueterem et Sancte Marie eligantur duo suprestites qui eas faciant purgare ad eorum uelle et qui eis non obediuerit in hac parte soluat uice qualibet quinque soldos Et si ipsi suprestites fuerint negligentes soluant decem soldos pro quolibet negligente et teneantur dicti suprestites saltim eas mundari facere quolibet die sabbati Et mundator platee ueteris habeat pro mundatura totius Anni Viginti solidos de pecunia comunis et totidem habeat mundator platee sancte Marie et sint custodum totaliter et per tempus predictum exempti Et si quis acceperit fimum de dictis plateis soluat uice qualibet quinque soldos sed sit et esse debeat dictorum mundatorum, uidelicet de qualibet platea mundatoris ipsius platee

De Statutis Castrorum corrigendis R.ca

Ad corrigendum statuta Castrorum Amelie potestas faciat coram se ea portare et cum duobus hominibus eligendis per consilium speciale uideri et examinari ea debeat, et si aliquod captum contra libertatem comunis Amelie et eius Iura inuenerint illud cassent et cassum sit et irritum Et si Castrum uel Vniuersitas examinationem correctionem et cassationem easdem contra prefatam libertatem facerent et in illo casu utarentur soluant Comuni Amelie pro banno quinquaginta lib. den. Et quod factum fuerit per dictum Castrum uel uniuersitatem post ipsas cassationes in quibuscunque casibus maleficijs processibus ex uigore dictorum Statutorum cassorum non teneat ipso iure Et quod potestas Ciuitatis Amelie predictam correctionem et examinationem et dicta statuta uideri et corrigi faciat dicto modo primo mense sui regiminis ad penam uiginti quinque lib. de suo salario 10

De electione Custodum celatorum R.ca

Ad custodiendum bona de foris potestas teneatur uinculo Iuramenti et ad penam decem lib. in principio sui regiminis facere eligi per consilium speciale octo bonos uiros pro custodia facienda de bonis de foris per quamlibet contratam uel plures si uidebitur consilio supradicto qui iurent eorum officium facere bona fide et denuntiare et accusare omnes et singulos quos uiderint damnum dare in possessionibus alienis personaliter uel cum bestijs et credatur denuntiationi ipsorum usque in decem soldos inclusiue et habeant tertiam partem penarum suarum denuntiationum et officium ipsorum duret tantum per tres menses et sic currant per totum Annum, Et potestas et eius officiales teneatur excitare 11

74 R

excitare predictos custodes ut solicite custo-
diant ad penam decem lib. Teneatur q.
Camerarius Comunis solvere omni die dnico
partem condemnationum dictis custodibus
tangentem ad penam decem soldorum pro qua-
libet vice. Custos autem qui falzitatem seu frau-
dem comiserit accusando indebite vel accusat.
obmittendo quem debuerit solvat pro banno
Comunis Amelie quadraginta soldos den. quoties co-
trafecerit et hoc caplm sit precisum

De modo congregandi consilium R^ca

12 Consilium generale et speciale Comunis
Civitatis Amelie vz decem bonorum
virorum et consilium generale tri-
ginta bonorum virorum quando necesse fuerit
semper cum consensu Antianorum potestas
ipsum faciat bandiri in locis consuetis publicis
per Civitatem Amelie ad sonum campane
maioris Comunis que pulzatur tribus vicibus
extense per congrua intervalla, et potestas
et Iudex saltim in tertia pulsatione faciat con-
gregari ipsum consilium et anteq. ipsum con-
silium congreget per Notarium Cancellarie
proposita fienda per potestatem de voluntate de
voluntate Antianorum scribatur salvo quando
in aliquo consilio tractaretur vel retraheretur
aliqua ambassiata per aliquos Ambassiatores
extraneos q. tunc pposita fieri in ipso consilio sup.
ipsa ambassiata. Et q. nullus debeat interesse in
aliquo consilio nisi fuerit consilarius seu adiun-
ctus et etiam si esset consiliarius et de facto proprio
tractaretur interesse non possit qui contrafecerit
solvat vice qualibet centum soldos et reformatio
pro eo facta non valeat. Et potestas et eius officiales
sive Antiani non possint congregari arrengam
nisi primo inter eos et cum consilio generali delibe-
ratum fuerit et sicut in ipso consilio deliberatu fuerit

qui habet interesse non possit esse in consilio et factus non valeat

ita proponatur in arrenga et si aliter fieret congrega- Item modu faciendi arrengam
tio et quicquid inde deliberatum fuerit non valeat
et potestas et sui officiales qui contrafecerint puniatur
in quinquaginta lib. et quilibet Antianus in decem
lib. et quando congregaretur arrenga pulzetur
campana maior comunis ad martellum sine interval-
lo quando non congregatur consilium credentie pul-
zetur dicta campana ad retocchos per congrua inter-
valla usq. ad viginti vices, qui vero non venerit ad arre-
gam vel ad consilium solvat de facto penas decla-
ratas in caplo de electione et officio consiliariorum
vz quinq. sold. et q. in consilio vel arrenga non
possint surgere nisi quatuor arrengatores Et
q. nemo in eadem congregatione consilij vel arrenge
adsurgat arrengando nisi una vice tantum. Et Nota-
rius qui leget propositam de consensu Antianorum
exprimat in ea et scribat omnia nomina Antianorum Antianj
consentientium et presentium ipsi proposite et adhoc
ut pulzatis campane ad consilium comunis semper discer-
natur quando pulzatur ad consilium comunis semper
in fine pulzationis campane pro maiori consilio detur
duo retocchi divisim et si potestas ad hec facienda fieri
fuerit negligens perdat de suo salario decem lib.

Qd Castaldi et bannitores obediant dnis Antianis R^ca

Castaldi et bannitores Comunis Amelie teneatur 13
obedire Antianis poti et eorum Notario in omnibus
ad penam quam eis vel alicui ipsorum imponeret
Et si potestas in hoc impedimentum prestaverit vel aliqs
eius officialis quominus obediant solvat vice qualibet
vigintiquinq. lib. de suo salario. Et nullus castaldus possit
cogi ad serviendum in proprijs potestatj vel alicui de sua
familia et ergo agens puniatur vice qualibet in decem
lib. den. et in prima citatione dicti castaldi nil recipiant
a citato

De salario et Officio bannitorum R^ca

Banditor quilibet Comunis Amelie qui sint duo 14
teneantur ad suum officium spectantia facere

bona fide. Et quolibet anno habeant pro eorum salario a Comuni Amelie illud quod per dominos Antianos populi declaratum fuerit et habeant robbas consuetas a comuni quilibet predictorum, sicut consuetum est et quilibet Camerarius soluat illam quantitatem eis quam habere debebunt pro tempore quo steterint tempore sui officij et possint citare homines sicut alij castaldi, et dicti banditores et aliquis ipsorum non debeant se absentare a Ciuitate Amelie uel eius districtu sine expressa licentia dominorum Antianorum, ad penam decem soldorum pro quolibet et qualibet die qua steterint extra dictam Ciuitatem et districtu, et teneantur dicti banditores bandire per loca consueta dicte Ciuitatis ad penam quinque soldorum. Et dicti banditores qualibet die post uesperas debeant se presentare coram domino potestate et Notario reformationum dicte Ciuitatis et dicere dictis officialibus si per ipsos in seruitius dicti Comunis est aliquid faciendum ad penam duorum soldorum pro quolibet et qualibet uice qua contrafecerint. Et quod singulis consilijs debeant interesse ad primam pulsationem campane calciati cum caleis et alluptis ad supradictam penam de facto per ipsum potestatem et quemlibet officialem Comunis a quolibet contrafaciente auferendam. Addentes quod dicti turbatores Addentes quod dicti tubatores pro futuro tempore non grauentur nec grauari possint pro aliquibus oneribus personalibus in Ciuitate et Comitatu quod dictis imponendis durante eorum officio

Quod Consules mercatorum et etiam capita aliarum artium possint imponere penam Rubrica.

15 Item statuimus quod Consules seu Rectores cuiuslibet artis possint interesse Artificibus imponere penam et etiam a contrafacientibus accipere quinque soldos Et si petierit Curie Castaldus pro executione facienda quod Curia teneatur eis dare

Quod Ecclesie Ciuitatis Amerie et Sancti Pauli defendantur Rubrica.

Ecclesie omnes Ciuitatis et Comitatus Amelie et maxime Ecclesie Sancti Pauli prope Lugnanum mensalis Capituli Amelie defendantur contra omnes personas et si quis contrarium arrengauerit soluat pro banno decem lib. Et si potestas fuerit negligens soluat de suo salario quinquaginta lib. 16

De non alienando aliqua bona immobilia alicui foresi Rubrica.

Statuimus et firmamus pro utilitate et pacifico statu Ciuitatis Amelie quod nullus de dicta Ciuitate uel districtu audeat uel presumat per se uel alium aliquo colore quesito alienare uel obligare uel pignorare uel in alium transferre quocunque alienationis titulo quoad proprietatem uel usumfructum uel locare in emphiteosim uel ad modicum tempus concedere alicui aliqua bona immobilia uel iura uel possessiones que uel quas haberet uel possideret in Ciuitate Amelie uel eius districtu alicui uel in aliquem forensem non oriundum de Ciuitate Amelie uel qui non esset legitime constitutus Ciuis in Ciuitate predicta et si quis contractus fieret in futurum contra dictam formam ipse contractus sit nullus ipso iure et si quis contrafecerit alienando dicta bona uel iura condemnetur et condemnari debeat per dictum potestatem Ciuitatis Amelie pro qualibet uice in ducentis lib. den. absque aliqua diminutione 17

De nō aliēnādo bona mobilia alicui foresi

De affrancatis Lacuscelli reducendis ad Castrum Sancti Fucetoli Rubrica. 18

Item quod potestas teneatur uinculo iuramenti reducere et reduci facere omnes personas de Castro Sancti Fucetoli ad ipsum Castrum et ibi habitare et stare sicut olim steterunt. Et si quis ipsorum non obedierit et non steterit ibidem soluat pro banno Comuni Amelie centum soldos, et super hoc curia possit procedere suo officio

De non fraudando iurisditiones Comunis Rubrica.

19 Quoniam multi ex cogitatis fraudibus Juris-
ditiones Comis Amelie defraudare conati
et Jura dicti Comis dicto modo tolluntur
et penes alios indebite transferuntur in preiudi
cium dicti Comis ad hoc ut dicta maliria penitus
exsuperetur Statuimus q nullus comitatiuus dicte
Ciuitatis audeat uel presumat aliquo quesito co
lore directe uel per obliquum facere se uassallu
uel perpetuo subiecta p aliciuius dñi uel baronis
uel alterius cuiuscunq persone sub pena et ad penã
confiscationis omnium et singulor bonor contra
predicta facientes applicandor dño comi et nihilus
pena capitis puniatur et quilibet Rector Ciui
tatis predicte teneatur primo mense sui regimi-
nis de predictis contra facientes inquisitionem fa-
cere et repertos culpabiles penis supradictis punire
et predicta locum habeant in preteritis pñtibus
et futuris

De reducendo affrancatos de Canali ad unu locu R.ca

20 Item statuimus q potestas et Antiani qui
sunt et pro tempore erunt teneantur et
debeant uinculo Juramenti ad penam
decem lib. ipsi potestati et quatraginta sold cuilt
Antiano omnes et singulos affrancatos Castri Canalis
reducere et reduci facere ad locum quem dicti Antia
ni duxerint eligendum, et eos defendere contra que-
libet dominum qui eor libertati uellet contradicere
[Jurisditio Comis in Castro Canalis] Item q dictus dominus potestas et dñi Antiani tene-
antur sub dicta pena recuperare et manutenere comes
Jurisditionem quam hēt come Amelie in Castro Canalis
et hominibus dicti Castri et in Castro frattuzole et
podij et in hominibus dictor Castror, et contra con-
tradictores procedere ad depopulationem arboru
et aliam penam eor arbitrio auferendas cuius-
cunq conditionis et dignitatis existant dictico-
tradictores et rebelles Et si aliquis de affraca-
tis dictor locor fuerit factus uassallus q reducatr
in pristinam libertatem, et talis qui uassallus factus
fuerit compellatur et cogatr facere omnia et singula
que facere tenebatr comi predicto ad dictam penam

De manutentione affrancator Lacuscelli ad Sanctum Focetolum R.ca

Affrancatos Lacuscelli et habitantes Castri 21
Sti Fucetoli et adfrancatos de Canali et Castro
Podij ppris Comis et homines Castri Maclis
et de Castellis et frattucciola et omnes alios homines
districtuales et subiectos Curie Ciuitatis Amelie potes-
tas et eius officiales et Come Amelie teneantur manu-
tenere in franchitiam iux posse

Qd Casalena Castri Maclis uendantr Comi Amerie R.ca

Statuimus q omnes homines qui habitant casa- 22
lena in Castro Maclis teneatur uendere Comi Ame
lie pro iusto pretio, et dictum Come uendat
Comi Maclis pro dicto pretio et si non concordarent ho-
mines qui habitant, ponantur duo homines unus pro
parte eor et alius pro parte Comis et quod per eos factuz
fuerit sit ratum et firmum Et predicta teneantur facere
omnes dicta casalena habentes infra mensem postq fuerit
requisiti ad penam quinquaginta librar

De uenditione facienda de terris necessarijs pro cortinis R.ca

Ad hoc ut Castra Ciuitatis Amelie manuteneantr 23
statuimus q quicunq Ciuis uel districtu
Amelie habet aliquam possessionem prope ali
quod Castrum factuz et fiendum dicti Comis utilem et
necessariam dicto Castro teneatr et debeat Sindico dicti
Castri uendere dictam suam possessionem pro pretio
competenti secundum extimationem fiendam per duos
bonos uiros eligendos unum pro parte ~~Sindici dicti Castri~~
dñi rei et alium pro parte Sindici dicti Castri et si dicti
duo sic electi non essent in concordia q eligatur quidam
tertius per concilium speciale ad brisciolos cuius exti-
mationi stari debeat tam per uenditorem q per sin
dicum Et dictus talis dñs possit et ualeat cogi ad pe-
titionem sindici supradicti per officiales comis Amelie

L

uel alterum ipsor, ad ponendum dictum extimatorem et facta extimatione facere debeat uenditionem pro pretio declarando per predictos ad penam Centum lib. den. cuius pene medietas sit Comis Amelie et alia medietas dicti Sindici Et an sit necessaria et utilis dicta possessio dicto Castro remaneat in prouisione duor, bonor, uiror, eligendor, per Antianos populi Si uero aliquis non dederit in preteritum uel in futur, uendet Comi Ciuitatis Amelie uel alicui ex dictis Castris aliquam suam possessionem et aliqua persona specialis dicte Ciuitatis aut dictor, Castror, uel Come uel uniuersitas molestauit molestat et molestabit in futurum per se uel alium soluat pro banno Comi Amelie pene noie quinquaginta lib. Et nihilus cesset et cessare debeat a molestatione predicta et si dicti officiales uel alter ipsor, fuerint molestation negligentes soluat pro pena quinquaginta lib. de suo salario uice qualibet

De rebannitione Exbannitor, Rca

24 Statuimus et ordinamus q nullus exbannitus et condemnatus de Ciuitate Amelie uel exbandiendus et condemnandus de Ciuitate predicta possit uel debeat rebandiri et ad Ciuitatem Amelie reduci aliquo quesito colore nisi soluerit suam condemnationem Camerario Comis Amelie uel nisi de ipso bannimento faciendo et q fieri posset precederet deliberatio Consilij generalis dicte Ciuitatis Amelie obtenta quatuor partes de quinq partibus consilij supradicti (gra malefitiorum) quo casu possit et ualeat rebandiri et de banno cancellari secundum deliberationem dicti consilij dummodo dictus talis rebandiendus et de cuius rebanditione tractaretur (sic) haberet pacem ab eo quem offendisset uel cuius causa exbanditus fuisset uel ab eis patre uel tutore quando dictus offensus esset pupillus uel adultus et solueret quartam partem sue condemnationis que nullatenus remitti possit et aliter quis rebanniri non possit aliq non obstante

(De pace habenda cum offenso uel salte cu pre)

De habendo notitiam statutor, comis poffales Rca

25 Ad hoc ut officiales comis statutor, ad eos spectantium non possint ignorantiam allegare statuimus q omnes et singuli officiales dicti Comis teneantr et debeant uinculo Juramenti et ad penam Vigintiquinq lib. infra primos octo dies eor, regiminis scribere et notare quoad officium omnia et singula capla et statuta Comis Ciuitatis pro ut de cuiusq officio loquuntr et in quantus ad ipsor, offitium spectant in quodam quaterno et quem quaternum et Notarijs dictor, Statutor, debeant toto tempore eor, officij penes se retinere Et ipsum debeant pñtare et exhibere Rectoribus Judicibus et Notarijs dicte Ciuitatis ad ipsor, petitionem ad penam predictam contrafacientibus uice qualibet auferendam

Q molendinarij et ualcararij paciscant cu potestate

26 Molendinarij et Valcararij extra districtum Amelie si postq fuerint requisiti non uenerint seu promiserint ad pacisscendum cum potestate et Antianis pro Comi secundum q consilium ordinabit in qua conditione debeat esse unus pannarus Ameliensi potestas inhibitione faciat per bannum q nullus uadat ad molendinum seu ualcandum donec ueniat facturi de molendo seu ualcando quibus postmodum uenientibus fiat pactum et cautio et conuentio inter eos ad uoluntatem consilij

De cogendo per potestatem et Antianos partes ad faciendum pacem Rca

27 Pacem et concordiam et finem et refutationem perpetuam potestas et Antiani populi teneantr et debeant uinculo iuramenti fieri facere a quibuscumq personis de omnibus et singulis iniurijs et offensionibus secundum formam petitij que coram eo seu eis fuerit exhibita seu uerbo facta contra quas diceretur

diceret inimicitiam esse. Et teneantur fieri facere infra decem dies computandos a die date uel facte petitionis predicte et hoc locum habeat in offensis et in Iniurijs factis et in faciendis et quicunque non obediuerit potestati in predictis soluat dicto Comuni pene noie quinquaginta lib. den. Et nihilominus dictam pacem facere teneatur et cogatur, et etiam secundum formam constitutionum dni pp. Et si potestas uel aliquis eius officialis fuerit negligens in predictis soluat pro pena Vigintiquinque lib. den. quas Camerarius Comunis retineat de suo salario si contra factum fuerit per eum.

pena imponenda nolentis facere pacem

De prohibita refirmatione Officialium Rca

28 Ne officiales forenses in Ciuitate Amelie ciuilitatem contrahant et amicitiam nimiam in eadem propter quam iustitia retardatur plerunque Statuimus quod nullus officialis forensis quocunque noie censeatur possit uel debeat in aliquo officio dicte Ciuitatis refirmari uel de nouo eligi aliquo quesito colore infra quinquennium a die finiti officij numerandum et si fieret ipsa electio et refirmatio sit ipso iure nulla. Et si quis contra dictam formam aliquod officium acceptauerit nullum a dicto Comuni salarium mereatur capitulo aliquo non obstante et quod in contrarium loqueretur. Addentes quod capitulum et eius prohibitio non intelligatur in Cancellario Comunis super quo Statutus de eius officio et electione loquens uendicet sibi locum

Si offitialis fuit refirmatus electio sit nulla

De salario cuiuslibet suprastantis Ciuitatis Amelie Rca

29 Suprastantes alicuius operis Comunis Amelie debeant habere pro suo salario pro quolibet quo steterint ad opus comunis id quod per dominos Antianos fuerit declaratum et tempore eorum solutionis dicti Suprastantis debeant uinculo Juramenti assignare omnes puntatos qui non interfuerint ad dictum opus potestati et nisi iurauerint et assignauerint de eorum salario non soluatur eisdem

De modo concedendi represalias conquerenti

Si quis conquerens de aliquo forense uel uniuersitate aliqua ratione uel causa propter quam petijt represensalias sibi concedi contra aliquem uel aliquam uniuersitatem teneatur et debeat dictas represensalias et causas quare petit exprimere in qualibet consilio Ciuitatis Amelie predicte et sua iura narrare et tunc dictus potestas teneatur et debeat ad penam Viginti quinque lib. expensis conquerentis cum litteris comunis sigillo comunis predicti sigillatis requirere personam uel uniuersitatem predictam ut satisfaciat conquerenti et transmittere eis non in publicam formam et sine die et consule omnia iura dicti conquerentis et si ille cui dicte littere fuerint transmisse uel uniuersitas supradicta satisfaceret dicto conquerenti infra unum mensem post transmissionem dictarum litterarum bene quidem alias dicto mense elapso debeat predicta in consilio generali per ordinem enarrare ad petitionem conquerentis in qualibet consilio dicte Ciuitatis propositam fieri facere et quod deliberabitur super predictis per dicta consilia pro maiori parte partium cuiuscunque consilij id debeat obseruari et si dictus conquerens de petitis per eum non habet publicum instrumentum seu instra quod de petitis per eum et narratis aliter fidem facere teneatur et si aliter represensalia concederentur ipsa concessio non ualeat ipso iure. Et notarius qui contra predicta confiteretur pub. instrum. condemnetur in uiginti quinque lib. den. 30

Qui non soluerit datium non possit hre offm in comuni Rca

Datium sibi per Comune impositum non soluens non possit habere aliquod offm in comuni nec in curia potestatis audiatur in iuribus suis et hoc teneatur potestas uinculo iuramenti obseruare 31

Debitor comis nõ audiatr in curia potestatis

nullum officium habere possit a comi predicto Et etiam pre-
dicta omnia locum habeant in condemnatis de falzitate fur-
to uel derobaria Addentes q si quis intrauerit offium An-
tianatus et Camerariatus et non soluerit sua datia penã
incurrat ipso facto decem lib.

Qd Vallis parlasij cũ colle sit contrata urvestoli R^ca^

32 Vallis parlasij cum colle sit contrata Vrbestoli usq
ad pedem Montislabri et contrata sanctj pancra-
tij sit de contrata Montisnigri ad factiones
hominum et honores

Qd quilibet possit uendere uinum ad minutum cum
apodissa et mensuris sigillatis R^ca^.

33 Vinum ad minutum cum mensuris sigillatis
cum sigillo Comis quilibet uendere possit pro
suo libito uoluntatis sine pena et possit hẽre
in taberna quascunq mensuras maiores pititto
non sigillatas et qui contrafecerit soluat comi pro
pena uiginti sold et nullus possit crescere pretium
uini postq inceperit uendere uinum predictum et
de hoc habeat apodissam a potestate sine pretio in qua
dicatur quantum uinum uult uendere quam debeat
uendere in Vegete et qui contrafecerit in predictis
uel aliq. predictor, soluat pro banno comi predicto
quinq lib. den. et quilibet possit contrafacienter
denuntiare et accusare et stetur sacramento ipsius
cum uno teste et habeat medietatem banni predicti
et habeatr in credentia

De uenditione macelli Comis facienda et de ptio ipsius R^ca^.

34 Macellum Comis Amelie positum in platea s.^te^
Marie uendatr et uendi debeat postq ad manus comis
peruenerit pro ipso comi macellarijs Ciuitatis Amelie
pretio sexaginta lib. den. quolt anno quas sexaginta
lib. soluere teneantr Macellarij predicti Camerario dicti
Comis in festo pascatis resurrectionis domini et eisdem
uenditio dicti Macelli fiat per dños Antianos et sindicũ
Comis et ad predictam emptionem cogantur macellarij
consueti macellare carnes pro dicto pretio et hoc
locum habeat qn non uendetur una cum gabella
carnium Et quilibet macellarius negans emere
uelle puniatr in Vigintiquinq lib. den. Et nihilones
cogatur ad emendum Addentes ad hoc ut dictum
macellum non sit ita fetidum prout esse consueuit
et est et ut sic efficiatr nitidum et purum et melius
conseruetr Statuimus et ordinamus q extra dictum
macellum uersus plagias quantum pretenditur ipm
macellum ex parte exteriori pro occidendis animali-
bus et alijs necessarijs ad predicta expensis comis Amelie
et de pecunia dicti Comis fiat et fieri debeat sufficiens
et altum quodam profellum de lignamine et tabulis cuper-
tum cum cura et solicitudine dñi potestatis et Antia-
nor, Ciuitatis Amelie qui pro tempore fuerint ad quod
opus faciendum et perficiendum sint ex tunc duo supe-
stites eligendi per dños Antianos Et si potestas et Antia-
ni requisiti ad predicta fuerint neglientes puniãtur
in Centum lib. den. dnũs potestas et in Vigintiquinq
quilibet Antianus

Qd quando est dubitatio de uocabulo alicuius rei
declaretur per quinq conuicinos R^ca^.

Ad declarationem in quo uocabulo sit res aliq^a^ 35
posita in cognito, potestas ad petitionẽ cuius-
cunq cogere debet quinq uiros ad se eligẽdos
de contrata, quor, declarationi stetur et si potestas in
predictis fuerit negligens soluat uice qualibet comi
Amelie Vigintiquinq lib.

quãdo dubitatr de uocabulo contratar

Qd cuilibet sit licitum in consilio uel arrenga
protestari ptati et alijs officialibus Comis R^ca^.

Protestationem quamcunq contra potestatem 36.
Judicem uel notarios uel eor, alterum in con-
silio uel arrenga possit quilibet facere suo
nomine uel comis nec ipse potestas Judex uel notarius
protestationi ostendendo se dicto uel facto nec notarij
prohibeant q ipsam protestionem non scribant sed quilt;
notarius ex eis rogatus eam scribere teneatr et qui
contrafecerit soluat dicto comi pro bãno decem
lib.

libras pro qualꝫ uice et qualibet predictorꝫ

Q(uod) dñus potestas teneatur expellere malesanos de ciuit(at)e

37 Ad sanitatem conseruandam potestas et eius officiales teneant(ur) ad penam quinquaginta lib. de eoꝝ salario inquirere subtiliter contra leprosos et male sanos Ciuitatis predicte infra primū mensem sui regiminis et si inuenerint aliquem sup(er) apprehensum de dicto morbo teneant(ur) eidem mādar(e) uel eius consanguineis uel alijs personis sibi coniūnctis q(uod) usq(ue) ad octo dies post factum preceptum debeant eum expellere extra Ciuitatem ad remotas partes sine spe redeundi, et qui dictis officialibus non obediuerit in predictis sit in pena quinquaginta lib. Et unicuiq(ue) sit licitum tales infectos accusare et si de aliquo esset contentio remaneat in potestate cōsilij et nullus leprosus audeat stare nec stet in Ciuitate Amelie Et hoc capitm potestas faciat seruari ad penā Viginti lib. Et q(uod) custodes portaꝝ dicte Ciuitatis nō permittant aliquem intrare de predictis leprosis Ciuitat(is) ad penam Viginti soldoꝝ pro qualibet leproso et qualibet custode dictaꝝ portaꝝ, et predicta notificent(ur) custodibus portaꝝ et bāniat(ur) qualibet mense

Q(uod) Dñi Antiani possint facere consilia ubicunq(ue) uoluerint in absentia potestatis Rca.

38 Domini Antiani populi possint facere et reformationes et arrengam in palatio Cōmis et pp̄li et extra palatium et in absentia potestatis et instrumenta et sindicatus cum cōsensu consilij et q(uod) per eos factum fuerit ualeat et teneat ac si presentialr̄ interesset potestas dūmodo p(ri)o ipse potestas fuerit requisitus et interesse ad consilium supradictum

Q(uod) Antiani cum pn̄tia et aūcte consilij possint facere ſindicum Rca.

39 Congregare omne consilium et arrengam possent dñi Antiani populi ubi eis placuit et ipsi uel maior pars ipsoꝝ, cum uoluntate et auctate cuiuscumq(ue) consilij adunātie uel arrenghe huiusmodi cum auctoritate et uoluntate dictoꝝ dnōꝝ Antianorum possint facere et ordinare quemcumq(ue) sindicum actorem procurem et nuntium spālem eoꝝ et dicti Cōmis Amelie ad quecumq(ue) acta causas et negotia ut eis uidebit(ur) auctoritate pn̄tis capli et quicquid in predc̄is et de predictis factum fuerit ualeat et teneat pleno iure

Q(uod) dñi Antiani pp̄li teneātur decidere omne scetiū q(uod) nasceretur inter aliquos unde status Amerie possit perturbari Rca

Si aliqua questio scretium siue lis ab aliquo uel inter aliquos orta esset seu nasceret(ur) impo- 40
sterꝝ inter aliquas peronas unde possit status dicte Ciuitatis aliquo modo turbari q(uod) dñi Antiani pp̄li qui sunt et pro tempore erunt possint debeant et teneantur ipsam questionem litem et controuersiam summarie facere decidere et terminare et disbrigare pro ut eis melius uidebit(ur), et eoꝝ diffinitioni partes inter quas questio scretium uel contrauersia fuerit parere et stare debeant et q(uod) per cōme predictum fiat acta q(uod) ea que per dictos dnōs Antianos dicta fuerint super predictis perpetuo obseruentur

De non accipiendo pedagium ab illo qui esset de aliqua terra in qua Amerini pedagium non soluerent Rca

Pedagium non accipiat(ur) ab aliquo homine 41.
qui est de aliquo loco unde non accipitur pedagium ab hominibus de Amelia et eius districtu

Q(uod) Potestas non faciat ligna in bonis alterius Rca.

Potestas non possit fieri facere ligna in bonis 42
alicuius de Amelia ad penam Viginti quinq(ue) lib. et si quis prestiterit opem uel bestias pro dictis lignis puniat(ur) in quinq(ue) lib. nisi dicta ligna emisset et sibi de labore suo et mercede satis facerit

43 De beneficijs mulier. qđ admittantur in testes R^ca

Non obstante Jure canonico uel ciuili ut inopia probationum malefitia non remaneant impunita statuimus et ordinamus q quelibet mulier nō male fame possit induci recipi et produci ac etiam examinari in testem in causis criminalibus malefitiorum, que examinatio dictarum mulierum et acta facienda cum eis in causis maleficiorum et etiam in ciuilibus causis fiant et fieri debeant ubi pñtia ipsarum mulierum esset necessaria in claustro Ecclesie S.ti Augustini de Amelia uel ante ipsam Ecclesiam et nō alibi in pñtia duorum Ciuium dicte ciuitatis et non aliomodo Addentes q nulla mullier pro dicto ipso testimonio ferendo uel debito pecuniario seu pro aliqua datiua soluenda possit mitti in carceribus dicti Comūis ōmittens idoneę satisdare de non discedendo ante Eccl.am predictam recludatr̃ et recludi debeat in et apud aliquod Monasterium dicte Ciuitatis et ad beneplacitum potestatis et ad penam quinquaginta lib. den. a contrafacientibus in aliquo predictorum

Mulier admittitur in testem et nō potest carcerari

44 De non ferendo aliquam sententiam absolutoriam ultimo mense regiminis potestatis R^ca.

Rectores et potestas Ciuitatis Amelie uel aliqui alij officiales dicte Ciuitatis non debeant in causis maleficiorum ferre aliquam sententiam absolutoriam ultimo mēse sui regiminis siue officij et si ferrent dictam sententiam ipso Jure non teneat dicta sētentia et sit nullius ualoris Et officialis im predictis contrafaciens puniatr̃ uice qualibet in uigintiquinque lib. den. Addentes dicto capl̃o et statuētes ac firmantes q quilibet officialis dicti Comūis tam potestas q̃z quilt̃ alius officialis qui sententias ferret et ferre potest in Ciuitate predicta et qui erit pro tempore possit et ualeat teneatr̃ et debeat in causis criminalibus extraordinarijs et in damnis datis sententias condematorias uel absolutorias per se uel suum Notarium. in ipsius presentia legere ferre et recitare in consilio generali dicte Ciuitatis de mandato dicti potestatis bandiendo et congregando et si in dicto consilio postq̃z fuerit banditum et more solito pulsatum ad illud non fuerit numerus consiliariorum presens dummodo sententie ipse ferantur et ferri debeant pñtibus dnĩs Antianis populi Ciuitatis predicte uel maiori parte ipsorum et sint date recitate et promulgate ualeant et teneant siue fuerint presentes tunc illi qui condemnabuntur uel absoluentur siue fuerint abséntes siue essent citati siue non ad dictas sententias audiendum dummodo tempore bandimenti dicti consilij ex parte dicti potestatis ferre debentis ipsas sententias banniatur per publicum preconem dicti Communis in capite scalarum palatij dicte Ciuitatis et q omnes habentes aliquid facere in curia maleficiorum et dannorum datorum intersint et interesse debeant ad audiendum dictas sententias in dc̃o consilio et dictum tale bandimentum scribatur in actis ipsius potestatis per eius notarium et sic factum et scriptum habeatur pro uera et legitima citatione dictorum postea condemnatorum uel absolutorum, auctoritate pñtis statutj non obstante q in contrarium loqueretur

Qđ nullus officialis dicte ciuitatis Amerie possit se absentare suo durante officio R^ca.

45 Nullus officialis Comūis Amelie durāte toto tempore sui officij et et post depositionem sui officij durante tempore quo debet stare ad sindicatum possit se absētare extra Ciuitatem et districtum Amelie sine expressa licentia consilij generalis dicte Ciuitatis Et si aliquis ex dictis officialibus contrafecerit in predictis puniatur pro qualt̃ die qua steterit contra dictam formam in decem lib. den. et semper dictis officialibus

officialibus satisfiat per Camerarium Comis pro rata temporis quo servierint, et ultimi eorum salarij pagam retineant in depositum penes Camerarium Comis que demum facta absolutione de predictis secundum formam Statutorum, solvere eisdem officialibus

paga ultimi salarij remaneat in depositum pro sindicatu

Qd fideiussor qui fideiusserit pro forensi possit ipse et principalis conveniri R ca

46 Fideiussor si quis pro aliquo forensi aut aliquis fideiusserit q forensi qui non constringant se ad bancam Civitatis Amelie et non esset Curie Amelie subiectus q creditor apud quem fideiussio facta extiterit possit tam fideiussorem q principalem debitorem, et quem ex eis voluerit convenire pro suo libito voluntatis non obstante capitulo supra posito, q primo conveniatur principalis debitor q fideiussor nec alio quod in contrarium loqueretur et hoc locum habeat in preteritis presentibus et futuris

fideiussor forensis sine discussione possit conveniri

Qd acta facta con aliquem tunc essentem extitium non valeat R ca

47 Omnia et singula acta tam civilia q criminalia q extraordinaria acta facta seu gesta in aliqua Curia Civitatis predicte quacumque causa a viginti annis citra contra aliquem exentem exititium vel expulsum ratione partialitatis sint et debeant esse cassa irrita et inania ipso iure ex dictis actis et sententijs comi vel alicui privato nullum sit ius acquisitum nec aliquis audiatur allegans et cuilibet dicto modo absenti sit licitum ius suum prosequi contra quemcumque nec possit sibi distractis prescriptio vel usu captio que cucurrisset dictis temporibus vel facta esset vel inducta obici vel opponi

Qd porci non vadant per Civitatem R ca

48 Porcos et scrofas quicumque habet in Civitate Amelie ad trogium teneatur ipsos retinere ligatos aut reclusos ita quod nullo modo vadant per Civitatem et qui contrafecerit solvat pro pena viginti solidos denariorum de facto pro qualibet porco scrofa et quilibet possit contrafacientes denuntiare et accusare et stetur accusationi ipsius et habeat tertiam partem banni et teneatur in credentia Addentes quod siquis reperiret in ortum suum laboratum aliquem pullum possit impune ipsum occidere et occisum proicere extra ipsum ortum non obstante aliquo Statuto

pulli in orto possunt occidi impune

Qd ementes possessiones a fraternitate faciant scribi in eorum lib R,

R ca

Statuimus q quicumque in preteritum vel in futurum fuisset adeptus aliquas possessiones vel in futurum acquireretur aliquo titulo vel colore a fraternitate Sancte Marie seu alio pio loco persona vel Universitate comi Amelie non subiecta teneatur ipsas possessiones ponere et poni facere in suo catasto et libra et solvere cum effectu comi Amelie omnia et singula datia et collectas pro tempore quo possedit infra mensem a die publicationis presentium et solvere in futurum prout et tempore quo datia imponentur per dictum comne ad penam Vigintiquinque lib. de facto auferendum a quolibet contrafaciente et qualibet vice et pro quolibet petio terre Et q si aliquod petium terre relinqueretur seu relictum fuerit de quo fuerit in possessione ipsa fraternitas ita q fructus dicti petij terre cedant et convertantur in utilitatem dicte fraternitatis dictum petium terre elevetur et elevari debeat de libro et catasto dicti relinquentis vel eius heredum et ponatur in lib. dicte Fraternitatis 49

Qd quilibet volens artem facere admittatur in ipsa arte sine pretio R ca.

Quicumque vellet artem aliquam intrare possit et recipiatur per homines ipsius artis sine aliquo pretio vel intratura 50

178v

L

Q(uo)d ius laboratoris sit saluum R(ubri)ca

51 Si aliquis uendet in futurum aliquam terrã semper ius laboratoris sit saluum et idem dicimus de Inquilinis ita q(uod) non possit de possessione uendita existentibus fructibus in ea expelli nec ipsa renuntiare possit sed exfructata remaneat ementi

Laborator nõ p(otes)t expelli extantibus fructibus

Q(uo)d agens non audiatur nisi primo satisdederit in ca(usa) recõuẽtis R(ubri)ca

52 Statuimus q(uod) nullus agens uel aliquid petens in Curia Amelie audiatur uel audiri possit per aliquem Judicem uel officialem dicti Comunis coram quo esset questio uel petitio porrecta nisi ante omnia ad petitionem et uoluntatem conuẽti satisdederit de stando iuri coram dicto officiali et in dicta Curia in causa reconuentionis quam fieri uellet uel diceret per ipsum conuentum et Judicio sisti et iudicato soluendo

Q(uo)d h(abe)at domum Amerie qui uult habere benef(ici)um Cittadinãtie R(ubri)ca

53 Statuimus q(uod) quicu(m)q(ue) uult habere beneficiũ Cittadinãtie qui fuerit receptus in Ciuem teneatur habere domum propriam et liberam in dicta Ciuitate infra Annum a die publicationis presentium Statutorum Et q(uod) quilibet forensis qui uoluerit esse Ciuis dicte Ciuitatis in futurum nisi primo domũ liberam et propriam habuerit esse non possit salua et reseruata dispositione alterius capli Statuti positi sub rubrica de penis duplicandis contra forenses et si quis deinceps uolet dictum beneficium adipisci personaliter debeat coram dñis Antianis comparere et suam petitionem offerre teneatur et debeat in consilio dicte Ciuitatis ad id quod in dicto Consilio firmabitur circa predicta habeat plenum robur

S(upr)a lib. 4 rub. 58.

Q(uo)d actetur uia qua itur ad Sanctam Mariã de Monticellis R(ubri)ca

54 Actetur et actari debeat uia qua itur ad Sanctam Mariam de Monticellis usq(ue) ad Sanctum Laurentium de Vruestulo per Adiacentes ad uoluntatẽ dñorum Antianorum et dñi potestatis

Q(uo)d operarij uadãt de mane in plateam cum ferris aptis laborãdis R(ubri)ca

Statuimus q(uod) quilibet operarius tam 55
Ciuis q(uam) Comitatensis uel forensis quãdo iuerit de mane in plateam Sancte Marie ad sumendum operam debeat secum ferre ferramenta cum quibus debet laborare et panẽ necessarium pro ipsa die et incontinẽti facta conuentione cum patrono teneatur recto tramite ire ad portam per quam exire debet ad laborãdum et qui contra fecerit soluat uice qualibet quinq(ue) soldos et liceat dicto patrono retinere de salario conuento et q(uod) duxerit si operarius nõ iuerit ad laborandum ut dictum est pro rata diei et predicta banniantur

Q(uo)d Rectores Ciuitatis Amerie non retineant aliquẽ ad studẽdum R(ubri)ca

Statuimus q(uod) potestas uel aliquis officialis 56
Ciuitatis predicte non possit nec debeat retinere ad Studendum filium frẽm uel nepotem nec aliquem suum familiarem in aliqua arte tempore sui officij et qui contrafecerit soluat pro qualibet et qualibet uice uigintiquinq(ue) lib. den.

De extimatione Ronsenorum facienda in territorio n(ost)ro

Per dños Antianos populi eligantur duo 57
boni homines ad Stimandum Ronzenos et equos aptos ad locandum ad uecturam Et nullus habens ronzenum uel equũ possit possit locare ad uettura(m) nisi primo sint extimati ipsi equi uel ronzeni ad petitionem cuiuscumq(ue) petentis infra tres dies postq(uam) ipsi dñi Antiani fuerint requisiti ad penam decem lib. pro quolibet ipsorum et qui contrafecerit et in decem lib. uice qualibet puniatur comi pro pena. Et si talis equus uel ronzenus acciderit q(uod) moriretur uel maganaretur penes conductorem ipsius q(uod) teneatur dictum equũ uel Ronzenum emendare dño Cuius est secundum extimationem

examinationem que fieret per dictos extimatores nõ
obstan alia cura uel cautela quecumq; quesito colore
uel sub quacumq; conceptione uerbor, fieret nõ
obstante q instrum esset liquide scriptum mutui
uel depositi que cura et cautela sit ex nunc aucto-
ritate pñtis Statuti et cassa et nullius ualoris
que extimationes faciende per dictos extimatores
sint secrete penes Cancellariũ Cõmis donec casus
euenerit qui extimatores habeant pro ipsor et
cuiuslibet ipsor salario xx soldos pro qualibet
auctoritate pñtis statuti

De pena aperientium bussolas R^ca

58 Bannitores comis Amelie non audeant
uel presumant nec aliquis alius dicte
Ciuitatis aperire busulas palluttarum
et collettarum in consilijs Ciuitatis predicte et qn
consilia fient Cancellarius tantum ualeat
aperire et qui contrafecerint uice qualibet et
pro qualibet in quinq; sold. den. pena puniatur

De pena capientium tenutam aũcte prop.a R^ca

59 Nulla persona audeat uel presumat ca-
pere aliquam tenutam de aliqua re
auctoritate propria uel alicuius pub^ci
Instri alicuius crediti sine auctoritate et de-
creto Judicis causar Ciuilium comis Amelie secũ-
dum formam Statutor, ad penam centum lib. den.
et si ceperit ipsa captio sit nulla

pena capientis tenutã aũcte prop.a

Qd fiat reassignatio dotis qñ uir urget ad inopiam R^ca

60 Quicumq; uir urgerit ad inopiam et petitũ
fuerit pro parte uxoris q fiat sibi reassigna-
tio et restitutio dotium uir teneatr eas
reassignare de bonis de quibus uir esset in poss^ne
Et q potestas et Judex uel alij officiales coram
quibus esset expositum pro parte vxoris teneatr
eidem restitui et reassignari facere cum effectu
sine aliq.o strepitu et figura Judicij solemnitate
iuris qualibet pretermissa et etiam sine solutiõe

Reassignatio dotis

salarij ne mulieres mendicare et meretricare cogãtr

De pena Castaldi intrantis domum clausam R^ca

Nullus castaldus possit intrare aliquam domũ 61
clausam causa et animo pignorandi uel
aliqua alia causa et si intrauerit et aliqd
extraxerit aliquo quesito colore puniatr in decẽ
lib. et potestas teneatr ad petitionem cuiuscumq; uincu-
lo Juramẽti dictos castaldos sic intrantes domum ali-
quam punire secundum formam Statuti acsi esset
furatus res quas extraxerit de dicta domo dũmo-
do in dicta domo aliquis non existat et q credatur
dño domus contra dictum Castaldum pro re sibi subtra-
cta usq; ad decem sold. et abinde infra

Contra castaldos intrãtes domum

Qd frẽs simul stantes teneãtur omnes et sint obligati pro dote uxoris fratris R^ca

Si plures fratres simul stantes aliquis ipsor 62
uxorem ceperit et unus fuerit obligatus pro
dote dicte uxoris et alter non, omnes tñ
teneantur tempore restitutionis pro rata nõ obstãte
q instro dotis non fuerint omnes obligati dũmodo
ipsa dos fuerit conuersa in utilitatem cõmem oĩu
dictor frũm, et si sic conuersa non fuerit teneatur
solus ille qui dotem recepit

q in dote uxoris fris alter frater nõ teneatr ad restitutionẽ nisi fuerit cõuersa ad utilitatẽ cõmem

De prohibita suspensione pntium Statutor R^ca

Ut Statuta in pñti uolumine designata et scri- 63
pta ad litteram prout iacet perpetuo cõseruẽ-
tur illesa et de facili reuocari nõ possint
Statuimus et ordinamus q omnia et singula Statuta
et capla supra et infrascripta in qualibet parte
sui de uerbo ad uerbum de littera ad litteram per-
petuo sint firma et rata et esse debeant et inuio-
labilr obseruentur ita q ipsa uel aliquod ex eis in totũ
uel in partem tolli cassari arrogari diminui uel sus-
pendi quoquo modo non possint aliq.o quesito colo-
nis de predictis cassatione diminutione arrogatiõe
abolitione et suspensione et qualibet ipsar fieret
proposita specialis cum toto tenore capli uel Statuti

L

de quo suspendendo uel tollendo ageretur in consilio Ciuitatis Amelie ad penam Centum lib. Addentes quod si qua priuata uel publica persona auserit uel attentauerit aliquid de supradictis statutis uel insertis cassare irritare uel abolere puniatur de facto in quinquaginta flor. auri Et quod si quis in margine ipsorum scripserit similiter de facto puniatur in Viginti quinque lib. den.

Quod trosciones Castri Maclis et fons capite actentur Rubrica.

64 Sindicus Castri Maclis Comitatus Amelie faciat per homines dicti Castri bene purgari et mundari fontes et trossionus dicti Castri totiens quotiens fuerit opus ad penam Viginti quinque librarum et potestas faciat executioni mandare ad petitionem cuiuscumque petentis ad penam decem lib. et quilibet de massans det unam operam personalem ad fodiendum et actandum fontem et acquam Capete supra Maclem et quilibet de maclis duas operas ad dictum opus et unus suprastans ponatur per commune Amelie seu dominos Antianos populi ita quod probetur omni tempore fuisse per commune Amelie dicta cauatio facta Et deinde quilibet de affrancatis seu subiecti commune Amelie habens ultra pontem det unam aliam operam demum ponatur in consilio communis si ad dictum opus est aliquid faciendum et quod in dicto consilio deliberabitur obseruetur

De meretricibus retinendis in loco publico Rubrica.

65 Ad hoc ut sodomiticum uitium extirpetur de Ciuitate Amelie et meretrices tute permaneant in ea Statuimus et firmamus quod meretrices que erunt et stare uellent in Ciuitate predicta sint et esse debeant sub protectione Communis et Rectores dicte Ciuitatis teneantur et debeant ipsas defendere ab omni nocumento et offesione que fieret contra eas eorum uinculo Iuramenti Et ut in certo loco moram trahant uolumus et determinus quod domus eorum habitationis expensis Communis ematur et conducatur per ipsum commune et per dominos Antianos populi dicte Ciuitatis pro ut eis uidebitur et in predictis solicitam curam gerant ita quod predicta domus ematur uel conducatur per ipsos dominos Antianos infra duos menses a die publicationis presentium Statutorum sub uinculo Iuramenti et ad penam uiginti quinque lib. Addentes quod beneficium ipsi meretricibus concessum extendatur ad publicos lenones ipsorum aliquo non obstante Declarantes quod ipsa protectio intelligatur in hoc Videlicet quod ipse meretrices et eorum lenones et Ruffiani toto tempore quo stabunt in loco deputato in Ciuitate Amelie sint et habeant pro Ciuibus dicte Ciuitatis quantum ad penas et banna siue offendant alios siue offendantur ab alijs dicto uel facto

De dubijs presentium Statutorum declarandis Rubrica.

Si aliqua obscuritas ambiguitas titulatio 66
dubium uel incertum orire tur imposterum uel oriri contigerit in presenti uolumine Statutorum uel aliqua parte sui Statuimus quod domini Antiani populi qui pro tempore erunt teneatur et debeant ad ipsorum uel alicuius eorum declarationem adhibere Statutarios uel maiorem partem ipsorum una cum eis et quod per ipsos dominos Antianos et Statutarios fuerit declaratum obtineat plenum robur Addicientes quod post publicationem presentium per ipsos Statutarios faciendam in consilio generali dicte Ciuitatis Statuta in presenti uolumine descripta et non alia uetera debeant obseruari in futurum Sed ipsa uetera conseruentur in Archiuio Communis et in Ecclesia sancte firmine de Amelia ad hoc ut gesta retro per quoscumque Rectores et officiales ipsius Ciuitatis ipsorum Statutorum uigore firma sint et rata et teneant et ualeant ac si dicta statuta mutata non essent

Quod ciuilis uel criminalis actio possit in eodem libello simul intentari Rubrica.

Ad reprimendum calumnias intentum 67
Statuimus et ordinamus quod in uno et eodem

eodem libello accusatorio seu denuntiatorio pos-
sint accusantes et denuntiantes intendere et in
eodem libello intentare ciuilem et criminalem
actionem ex eodem uel diuersis factis descendē-
tem et plures in eodem libello etiam de factis diuer-
sis possint et ualeant accusare ac etiam potestas
et Iudex possint per officium procedendo condem-
nare partem ad priuatum interesse alterius
etiam si petitum non esset ab ea non obstante
aliquo Iure uel Statuto q in contrarium loqueret

De Electione magistri gramatice Rca.

68 Ad hoc ut pueri Ciuitatis Amelie doctrinā
et scientiam gramaticalem sumere possīt
statuimus et ordinamus pro comodo et
utilitate Comi q dñi Antiani ppli qui pro tempore
erunt possint teneant et debeant nominare et
eligere unum magistrum sufficientem et expertus
in gramaticali scientia ad legendum et docendum
quoscunq uolentes in Ciuitate predicta cum salario
et prouisione declaranda per Collegium Aduocator
et Notarior dicte Ciuitatis quia de hijs sunt melius in-
formatj et ipsum salarium possint et debeant sibi
solui de pecunia dicti Comis absq alia noua delibe-
ratione Statuto aliquo non obstante Addicientes
etiam q pro eius salario habeat et habere debeat a
quolibet scolare auditore uesperor et abinde infra
pro quolibet mense duos soldos tantum pro auditore
donati quolt mense unum bolenenus pro faciente lati-
num cuiuscuiq conditionis exystat quinq sold pro
quolt mense et dictum salarium per dictos scolares de-
beat sibi solui in fine cuiuslibet mensis ad penam qua-
draginta sold. pro quolt contrafaciente Et super
omnibus potestas eidem magistro fauorem impē-
dat quolibet tpre etiam feriato

De Electione et officio Notarior Ciuiliu Rca.

69 Pro utilitate Comis Amerie et specialius
personar ipsius et ut gerenda et scribēda

de cetero in causis ciuilibus de Iure subsistant Statui-
mus et firmamus q ad scribendum acta ciuilia in curia
Ciuitatis Amelie eligantr et eligi debeāt duo Notarij
dicte Ciuitatis equalitate seruata secundum formaz
Statutor quor scripturis stetur et credatr et stari
debeat per quoscunq tanq pubcis et autenticis licet
scripta forent sine interuentu testium et ipsa sic
scripta per ipsos notarios sic electos et deputatos et qui
deputabuntur ad scribendum predicta ualeant et
teneant et obtineant roboris firmitatem tanq scripta
per legitimas personas et pubcas et officiales Comis
Amelie aliquo nō obstāte Et ut de ipsa electione co-
tentio oriri non possit ipsam electionem de ipsis
Notarijs ex nunc facimus in hac forma Vz q oēs
Iudices medici et Notarij et Speciales Ciuitatis
predicte mittantr et mittj debeāt in quadam busu-
lam existentem et que existere consueuit in Ecca
Sti Francisci et in ea existere debeāt et singulis
duobus mensibus cuiuslibet Anni duo ex Notarijs
supradictis sint et esse intelligantr ad ipsum offum
et quando extraguntr Antiani et alij officiales
dicte Ciuitatis dicta Bussula portetr in cosilio
gnali dicte Ciuitatis et ibidem in pntia dnor Antia-
nor populi Ciuitatis predicte dicta bussula una uel
plures que fuerint aperiatr et ex ea extragantur
duo nomina dictor immissor et existentium in dcā
bussola qui fuerint Notarij habiles ad ipsum offum
equalitate seruata et dicti sic extractj habeātur pro
legitimis Notarijs et legitime electis ats sinē sunt
Notarij ambo uel unius conditionis dicti sic extractj te-
neantr et debeant duos predictos Notarios eligere et
nominare ad ipsum offum ita q quomodocunq sic
ipsi Notarij siue de extractis siue de electis per
extractos sint equalitate predicta seruata et ha-
beantur pro ueris et legitimis Notarijs et eor scri-
pturis etiam sine testibus stari debeat preterq — Testes in snīa diffa
in diffinitiua snīa que debeat scribi cum testibus

et non alr̄ et postq̄ omnia nomina dictor̄ imbussulator̄ tracta fuerint de ipsis bussolis seu bussola remittantur omnes predicti medici Judices Notarij et speciales in ipsas bussolas ut de eis pro futuro tempore fiat electio supradicta, dicta forma seruata Et q ipsi Notarij sic extracti et electi teneantr̄ et debeant eor̄ offm̄ facere gerere et exercere bona fide et sine fraude, et Kalendarium facere et scribere dier̄ utilium secundum formam statutor̄ dicte Ciuitatis et q contra eos uel eor̄ scripturas pub.cas opponi non possit nec ex negatione partis detraqatr̄ uel detragi possit fidei dictar̄ scripturar̄ pretextu notariatus non existentis uel dicte electionis non apparentis ut non legitime facte

Qd omnia predia sint tributaria Coīs Amerie

Item statuimus q omnia et singula predia ciuium Ciuitatis Amelie omniumq etiam Comitatensium incolar̄ et districtualium sint tributaria et affecta oneri tributi per collectores imponendos per Coē Amelie et eius homines et officiales ad predicta aliq non obstante.

RVBRICÆ Septimi Libri

De damnis datis et primo

De officio damnor̄ dator̄ et Custodie et eius electione Rca.

1 Ad hoc ut officium damnor̄ dator̄ et Custodie Ciuitatis Amelie melius ualeat operari Statuimus et ordinamus q ad offm̄ damnor̄ dator̄ uiar̄ fontium et pontium ac custodie dicte Ciuitatis eligatur et eligi debeat de cetero per dnōs Antianos ppli unus Notarius expertus et sufficiens cum uno famulo litterato et cum salario consueto per se tantum moram trahens in aliqua domo dicti Coīs ita q ipsius offm̄ concedi dari et applicari non possit alicui alteri Rectori Ciuitatis predicte non obstante aliqua deliberatione que fieret in futurum que ex nunc pro ut ex tunc sint cassa et irrita et q ipse Notarius possit et debeat ipsum officium operari gerere et exercere secundum formas dictor̄ Statutor̄ dicte Ciuitatis de eius officio disponentium decernentes et declarantes q dictus Notarius nō possit refirmari aliquo modo uel aliquo quesito colore in officio supradicto et si refirmaretr̄ nō ualeat quod fieret per eum nec habere possit salarium a Coī Addentes q si dictum salarium aliquo tempore declarari contigerit fiat et fieri debeat ipsa declaratio per consilia opportuna uz per consilium generale et speciale triginta et non aliter, et dictus Notarius possit et teneatr̄ et debeat gerere et operari omne aliud offm̄ quod sibi comittetur per Coē Amelie seu dnōs Antianos dicte Ciuitatis absq aliquo alio salario uel mercede sub pena unius floreni de auro ipso facto incurrenda et toties quotiens contrafactum fuerit, Concedentes et mandantes eidem q debeat ipso facto exigere uel exigi facere pro Coī pro quolibet custode de nocte et pro qualt puntatura duodecim den pro qualt qui non fecerit custodiam de nocte quinq soldos ab illo uero qui rediret ad domum ad dormiendum decem soldos pro custodia uero totius diei uiginti soldos de alijs uero puntaturis fiat et fieri debeat prout hactenus consuetum extitit et aliter, Custodum esse debeat et pro ipsis exigere

Unus officialis cũ famulo

De iuramento Notarij damnor̄ dator̄ Rca.

Item statuimus et ordinamus q Notarius custodie damnor̄ dator̄ Viarum fontium et pontium Ciuitatis Amelie et eius districtus, et qui pro tempore fuerit ad dictum officium primo die sui aduentus ad Ciuitatem predictam ipse et eius famulus coram

coram dn̄is Antianis et Cancellariis Ciui-
tatis predicte iuret ad s.ta dei euangelia cor-
poraliter manu tactis scripturis obseruare
et obseruari facere omnia et singula statu-
ta et ordinamenta prouisiones et reformatiões
factas et faciendas imposterum per dictũ
Cōe et officium guardianatus damno-
rum dator, Viar, fontium et pontium spe
ctantia et spectantes et omne aliud officiũ
facere exigere quid sibi per dictum Cōe
uel dn̄os Antianos cōmitteretr de nouo sine
aliquo salario et mercede uel parte ali
cuius pene nec aliquid percipere uel habere
possit ultra salarium sibi conuētum per sindi-
cum Ciuitatis Amelie uel Cōe predictum pro
executione sui officij uel promissum et pre-
dicta etiam promittat pro se et suis famulis
Notario Cancellarie dicti Cōis qui pro tem-
pore fuerit scriptis pro dicto Cōi seruare et
seruari facere uinculo iuramēti ad penam
Centum lib. den. de suo salario Cōi Ame
lie soluendam pro qualibet capitulo quod contra-
fecerit ipse uel eius famulus in non obser
uando uel adimplendo pro ut inferius sta
tuitur obseruandum

De ratione reddenda per dictum Notum de administratione sui officij tpre sui sindicat R.ca

Item statuimus et ordinamus q. finito
tēpore sui officij teneatr et debeat dcūs
Notus cũ suo famulo post sui officij depositio
nem stari et morari in Ciuitate Amelie ad sindi-
catũ ad reddendum rationem plenariã adminis-
tratiōis sui officij tribus diebus integris et q. infra
tempus sui officij nec infra tempus dictor triũ
dier, nullo possit licentiari uel absolui p directũ
uel obliquum aliquo colore quesito sed teneatr
et debeat promittere coram sindicis dicti Cōis
qui electi erunt ad sindicatum et fideiussores pre-
stare pro se et dicto suo famulo eisdem sindicis reci
pientibus pro dicto Cōi amelie et de stando et parendo
mandatis dictor, Sindicor, et se personalr presentare
totiens quotiens fuerit opus et soluere cōdemnationem
ut postulat ordo Juris. Declarãtes q. sindici predicti
eligantur et eligi debeant per dn̄os Antianos ppli
qui pro tempore erunt cum uno Notario super
hijs contra eos procedatr et procedi debeat modo et
forma quibus in officialibus alijs Ciuitatis predicte

Q. d. dictus Notus non aliquid petat ultra salariũ sibi deputatũ R.ca 4

Item statuimus et ordinamus q. dictus Notus non
possit nec eius famulus p directũ uel per obliquum
petere aliquid ab aliquo Ciue uel districtuali
Amelie ultra et preter salariũ sibi promissum ad
penam decem lib. de suo salario et nihilus tenea-
tur restituere duplum

De prohibita familiaritate dicti Notarij et sui offalis R.ca 5.

Item statuimus ne nimium familiaritas
contemptum pariat uel ipsius familiarita-
tis pretextu in aliquo ius alterius subuerta-
tur q. dictus Notarius uel aliquis eius familiaris
nullo modo possit nec debeat comedere uel bibere quel
in Ciuitate Amelie uel eius Comitatu cum ali-
quo Ciue uel districtuali dicte Ciuitatis ad penã
Centum soldor, pro qualibet uice et si quis Ciuis uel
districtualis Amelie cum eis uel aliquo ipsorum
comederit uel biberit eandem penam uolumus
substinere et q. contra dictũ Notariũ et eius famu-
lum Ciues et districtuales dicte Ciuitatis contra-
facientes potestas et sui officiales teneantr et
debeant procedere per inquisitionem denũtia-
tionem et accusationem et ipsos condemnare
et condemnationẽ exigere pro dicto Cōi uin-
culo iuramētj

Q. d. dictus Notarius possit procedere in dãnis datis p inqsitionẽ et accusationẽ ad petitionẽ cuiuscũq R.ca

6 Item ad hoc ut officium damnor. dator. uiar.
fontium et pontium sine aliquo impedimento
procedat Statuimus et ordinamus q. Nota-
rius damnor. dator. possit teneatr et debeat
procedere super damnis datis uijs seu trauersijs
fontibus et pontibus per accusationem inquisitio-
nem et denũtiationem ad petionem cuiuscũq
petentis sine strepitu et figura Judicij quomodo-
cunq et qualitercunq sibi placuerit omni iuris
ordine pretermisso dummodo ubi procederetur
per inquisitionem iuret damnum passus q. sibi
passus dãnũ damnum datum est salvo ubi spetialr inhibe-
retur et si dictus Notarius fuerit negligens in
procedendo incurrat penam ipso facto decem lib.
denarior.

De fide adhibenda scripturis manu dicti notarij
factis tanq. publicis scripturis Rca.

7 Item ut mãdatis dicti Notarij pareatur Sta-
tuimus et ordinamus q. dictus Notarius pos-
sit teneatr et debeat omnes et singulas scrip-
turas ad suum offm spectantes exercendum scri-
bere et in actis ponere et eis detur fides tanq. pu-
blicis scripturis et manu cuiuscũq Notarij factis pos-
sit precipere et penas imponere decem soldor.
potest imponere penã x soldor. ut sibi uidebitur inspecta conditione persone et
qualitate delicti

Qd omnes termini sint in arbitrio dicti Notij Rca.

8 Item omnes termini per eundem Notarium
prefigendi in causis sint et esse debeant
in arbitrio dicti Notarij prout eidem pre-
figendum uidebitr convenire

Qd dictus Notarius teneatur et debeat de oibus et sin-
gulis inquisitoibus denũtbus accusatbus processibus per eu faciendis
ferri snias Rca.

9 Item ut offm dãnor. dator. uiar. fontium
et pontium sine aliquo impedimento et sus-
pectione procedat Statuimus et ordinamus
q. de omnibus et singulis accusatoibus denũtiatoibus
et inquisitionibus ac processibus faciendis per ipm
Notũm idem Notarius teneatr et debeat ferre
sententias uel condemnationes secundũ penas
in cãplis declaratas tenendo in condemnado
hunc modum Talem accusatum denũtiatũ uel
inquisitum de damno dato personalr uel cũ ani-
malibus in possessione talis confinata in accu-
satiõe uel inquisitione in tanta quãtitate cõdem-
namus et in emendatione damni dño rei pro
ut extimatum et probatum fuit et dcas cõdem-
nationes teneatr exigere hoc modo uz q. faciat
condemnato apodissam subscriptã de quãtitate
quam soluere teneretr et ipsam mittat Camerariũ qd
dicti Comis pro ipso Comi recipientem quãtitate
predictam et precipiat dicto condemnato
ipsam apodissam subscriptam manu dictij Camrij
deportari Qui et Camerarius scribat se pro
dicto Comi ipsam quãtitatẽ recepisse quas apo-
dissas teneatr ipse Notarius infilzare et cõseruare
ad hoc ut possit uideri ratio cum dicto Camerario
qñ uidebitr dñis Antianis ut ratiotoribus expe-
dire quam rationem idem notarius teneatr et
debeat reddere qualibet mẽse Camo Comis ut
cui placuerit dñis Antianis ad penã dece lib. et
dicta solutione facta per dcũ Notariũ cancel-
letur condemnatio sive snia supra dicta uel alio
modo condemnare uel exigere nõ possit ad
penã Viginti quinq lib. de suo salario et extimatiõe
dãni teneatr exigere et solui facere ad petitionem
partis dãnũ passi teneatr et dictus Notus in
condemnationibus deducere oẽs et singulos
damnum dantes de quibus sibi legitime cõsti-
terit Et si predicti damnum dantes penas sol-
uerint ante sniam q. in ipsa snia faciat
mentionẽ de quantitate iam soluta quas
snias dictus Notus teneatr ferre in logia pñti
subtus logia palatij dicti Comis ad bancũ suum

Snia Not. dd. in emẽdatione dãni ut extimatum et probatum fuerit

uel

uel alibi ubi ius reddere consueuerit Addentes q accusationes inscriptis tamen porrecte in dānis datis non possint retrahi tolli uel aboleri nisi infra

Cassatio accuse

terminum quindecim dierꝫ si fuerit petitum per

Abolitio accuse infra xv dies fiat

accusatorem ac ē solutifuerint Camerario dicti Comis decem soliꝫ deñ et pro abolitione predicta

Q͞d dc͞us Notūs teneatur oēs accusatiōesque porrigeret corā eo recipere ad petitionem damnum passi Rca.

10 Item ut contra damnum dantes ex uigore iustitie procedatr Statuimus et ordinamus q notarius predictus teneatr et debeat omnes et singulationes et denuntiationes que coram eō porrigerenter recipere, et inquisitiones ad petitionem damnum passi, ex suo officio facere ad penam Centum soldor, pro qualibet uice qua recusauerit recipere uel inquisitionem facere ut supradictum est Adicientes q

Notᵃ accusationes nō pot retardare

ipse Notarius non possit nec debeat accusationes uel denuntiationes coram se oblatas retardare quin procedat super eis, nec reddere accusatori uel denūtiatori supradictas accusationes nisi ut supra in precedenti capl̄o continetr ad penam supradictam

Q͞d dictus Notūs teneatur in confessis damnū ea die qua confitetur ipsum damnum datum uel in quibus stari debet sacramento psnīaꝫ terminare Rca.

11 Item statuimus q idem Notūs omnes et singulos processus in quibus rei confessi fuerint damnuꝫ uel in quibus stari debet sacramēto uel denuntiantis in continentj, ea die teneatr et debeat per condemnationes uel snīas terminare in alijs uero processibus terminandis infra terminum dierꝫ spatium infra quos a die denuntiationis uel accusationis numerandos singulos debeat terminare ad penam decem lib. et dicti processus debeant reuideri per dnōs Antianos populi dicte Ciuitatis qui pro tempore fuerint Qui Notūs teneatr et debeat ipsos processus dictis dnīs Antianis demostrare ad dictam penam.

Q͞d dictus Notūs teneatur adminus bis in ebdomada ire per territorium Ciuitatis Amerie Rca.

Item ad hoc ut huiusmodi damna cessent saltim terrore dicti officialis statuimus q dictꝰ Notarius cum suo famulo teneatr et debeat adminus bis in ebdomada ire per territorium Amerie extra Ciuitatem et secum ducere unum ex baiulis comis ad perquirendum de damnis datis personalr uel cum bestijs ad penam Centuꝫ soldorꝫ de suo salario et q sindicatores tempore sindicatus et dictus Notarius eorum teneantr et debeant ipsum Notariuꝫ de predictis sindicare et rationarj 12

Q͞d quilibet ex famulis dc͞i Notarij habeatur plegitimo accusatore

Item statuimus q quilibet ex familiaribus dicti Notarij habeantr pro legitimo accusatore et denuntiatore ut esset custos ex forma Statui uel ordinamenti legitime ordinatus dūmodo non habeant aliquam partem banni nisi dictus familiaris inuenerit damnum dare, et tanq inuentus ~~damnū denuntiet~~ denuntiet cum assignatione et probatione unius testis qui non sit castaldus comis quo casu habeat partes sicut alij custodes secreti et stetur accusationi ipsorꝫ uel denunptiationes alisquius eor, usq in quantitatem decem soldor, sine alia probatione ab inde uero supra usq in quatraginta soldos credatur denunptiationi et relationi ipsius famuli cum uno teste socio uel custode et si Notarius dixerit et uiderit siue scripserit se uidisse uel inuenisse damnuꝫ dantem personalr uel cum animalibus credatr sibi in totum et steti dicto et scripture sue in predictis usq in quātitateꝫ quinquaginta soldorꝫ 13

Fides ad hibenda famulis

Q͞d dictus Notarius non debeat se absentare toto tpore sui officij Rca.

14 Item Statuimus q dictus Notarius non possit nec debeat se absentare ullomodo toto tempore quo steterit ad dictum officium a Ciuitate et

comitatu Amelie, nec suus famus sine expressa licentia dominor. Antianor. Civitatis Amelie ad penam Centum soldor. pro quolibet die quo se absentaverit

Qd dictus Notus debeat dnis Antianis populi suam familiam et ronzenum qualibet ebdomada assignar. Rca

15 Item statuimus qd dictus Notarius qualibet ebdomada teneatur et debeat dominis Antianis populi Civitatis Amelie suam familiam et ronzenum quando esset opus et pastus retinendi, et se ipsum personalr assignare et ipsa familiam et ronzenum per cancellarium Comis scribi facere ad penam viginti soldor. pro qualibet famulo et ronzeno et pro qualibet ebdomada qua non assignaverit ut dictum est

Qd dictus Notus penes Cam.rium Comis deponi faciat partem contingentem Custodibus et accusatoribus secretis Rca.

16 Item statuimus q. dictus Notarius teneatr et debeat quamcumq quantitatem seu partes pene debende alicui custodi accusatori et denuntiatori uel domino rei ad petitionem ipsor. deponi facere penes Camerarium Comis predicti recipientem pro dicto custode denuntiatore et accusatore uel dno rei qui Camerarius teneatr ipsam partem dare et soluere illis pro quibus recepit ad petitionem dicti Notarij, et teneatr tamen dicto Notario in predictis attendere ad penam decem soldor. pro qualibet uice et de predictis dictus Camerarius nullam mercedem recipere possit ad dictam penam Addentes q. ipse Camerarius predicta facere teneatur sub vinculo iuramenti et ad penam uiginti soldor. pro qualibet uice

Qd in damnis datis iuris solemnitas non servetr Rca

17 Item statuimus q. non sit conveniens in dannis datis iuris solemnitas servetr nec ordo iudiciarius quando probatum fuerit dannum datum per unum testem de uisu puniatr in penis in ordinamentis et statutis contentis usq in quantitate viginti soldor. et si probatum esset legitime per plures testes, saluo ubi speciatr inhiberetur

Uni testi creditur in R xxx.

Qd Notus possit de similibus ad similia procedere Rca

18 Item statuimus q. ubi non esset declarata pena per presens statutu et per ordinamenta dictus notarius possit et debeat de similibus ad similia procedere

De pena metentium granum uel aliud bladu Rca.

19 Item statuimus et ordinamus q. nulla persona audeat uel presumat in possessione alterius metere bladum cuiuscumq conditionis et si sit comie cum aliq. sine requisitione socij uel alicuius partem habentis in dicto blado ad penam uiginti soldor. pro qualibet fascio dicti bladi et nihilus teneatur sibi damnum in duplum emendare et teneatur sacramento damnum passi usq in quantitatem uiginti soldor. pro qualibet vice abinde supra probetur legitime Et si in accusatione facta de dicto damno dato non conveniret extimatio dicti damni, tamen auctoritate presentis statuti habeatur pro extimato ad rationem viginti soldor. pro quolibet fascio dicti bladi

Pena metentium bladu et usu comie et pro emendatione damni pena

De pena colligentis olivas avellanas nuces uel aliquod genus pomorum Rca.

20 Item statuimus q. si aliqua persona colligerit olivas avellanas nuces uel aliquod genus pomor. de re alterius soluat comi Amelie viginti soldos den. pro qualibet uice qua contrafecerit, et damnum emendet dno rei in duplum et credatr dno rei si iuraverit se vidisse damnum dare et probaverit per unum testem de visu Sed si iurare noluerit se vidisse damnum dare accusatum nec probaverit seu probare potuerit per unum testem et voluerit iurare predictos fructus uel aliquem ipsor. esse collectos

ut dictum

ut dictum est puniatur qui colligerit si accusatus a dño rei sic facto in dicta quantitate quinq sold. tam de pena q de emendatione damni Si uero colligerit oliuas sub oliuo soluat medietatem dictar penar et damnum emendet in quolibet dictor casuum ut supra dictum est Si uero probaretur damum per duos testes soluat accusatus duplum dictar penar

De pena colligentis ficus fullones uuas de pergulis stantibus in arboribus Rca.

21 Item statuimus et ordinamus q si aliqua persona colligerit ficus fullones uuas de pergulis stantibus in arboribus uel in pergulis ex uineam, persica pira mala cerosa fiscines celza et hijs similia fructus de re alterius soluat pene nomine uiginti sold. deñ. et damnuz emendet dño rei in duplum et credatr sacramento dñi rei et si iurauerit se uidisse usq in quantitatem decem soldor, si uero noluerit iurare se uidisse sed pro certo habere accusatuz damnum dedisse hmõi puniatr et supradicto suo sacramento dñi rei accusatus in quinq soldis si uero habuerit unum testes nec tñ iurauerit accusator damnum dantem uidisse puniatur accusatus pp̃ter huiusmodi sacramentuz testis in decem soldis si uero Iurauerit accusator de damno uidisse et probauerit per unum testem et puniatur accusatus in uiginti soldis ac si legitime probauisset pro qualibet uice et quolt genere fructuum, de Cerosis uero et fiscinibus soluat accusatus inquisitus et denuptiatus pro pena comũ predicto quinq sold. deñ.

Cerasis et fiscinis minor pena.

De pena incidentis uel succidentis aliquã arborẽ domesticã Ry

22. Item statuimus q si aliqua persona inciserit seu subciserit aliquam arborem domesticam ultz oliuam pergulam ficum pirum malum cerosum amidolam nucem et auellanã soluat pro qualt dictar arbor quinq lib. den.

de pergulis incidentis pena

Si uero in ramis siquidem omnes ramos inciserit soluat quatuor lib. si uero unum uel plures soluat uiginti soldos pro qualibet ramo dũmodo non possit trascendere penam qua punitur pro incisione totius arboris et damnuz emendet dño rei in dupluz et credatur sacramento dñi rei seu accusatoris tñ Custodis celati usq in quantitatem Viginti soldor, pro pena comis et totidem soldos pro emendatione damni cum iuramento damnuz passi cum uno autem teste credatr sacramẽto ipsius testis usq in quantitatem quatraginta soldor, et pro pena comis et pro emendatione damni usq in quantitatem triginta soldor, abinde supra probetur legitime, de alijs uero arboribus domesticis soluat medietatem dicte pene in quolibet dictor casuum et damnum emendet ut supra Declarãtes q oẽs arbores existentes in territorio cultiuato habeantur et intelligantur et sint pro domesticis De alijs autem arboribus soluat dictam partem dicte pene uel penar, et damnuz emendet patientj et credatur sacramẽto accusatoris de emendatione dãni usq in quantitatem decem soldor, abinde supra pro emendatione damni credatur eidem accusatori cum uno teste usq in quantitatem Viginti soldor, abinde supra stetur extimationi faciende per duos bonos uiros de contrata ubi damnum datum fuerit eligendos unum pro parte damnuz passi et alium pro parte dicti Notarij uel per ipsum Notariuz damnor dator, In omnibus uero casibus suprascriptis in quibus creditur custodis celati sacramento dño rei cum uno teste de incisione arbor, domesticar, credatur sacramẽto custodis celatj immediate ipsar penar, ut supra dictum est, Addentes q dantes dãnum in silua uel orto sancte Marie de Midignans soluat pro pena comi predicto quinq lib. den q annuntiate

Accusatori crediti xx sold. cũ uno teste 40. sol.

Arbores existẽtes in loco domestico et cultiuato domestice dicuntur

De pena dãnuz

83 v

LII

De pena damnum dantis in uinea Rᵃ.

23 Quia temporibus retroactis in uineis aliis multi
pliciter damnu3 illatus esse comperimus ad obui-
andum predictis et ut damnu3 dantes arceatur
decetero ab illatione dicti dãni Statuimus et ordinamus
q̃ personalr̃ uel cum canibus uenando uel alio modo intret
uineam alicuius temporibus quibus uinea est plena uuis
et infrascriptis precipue ui3 de mensibus martij Aprilis maij
Junij Julij Augusti Septembris et octobris uel aliq̃ ipsor
mensium nec damnum det uel dare debeat ipsis uineis
personalr̃ uel cum canibus seu alijs bestijs et si quis contra-
fecerit intrando pro solo introitu puniatr̃ in quatraginta
sold. et si cum canibus etiam damnu3 non faciendo pu-
niatr̃ in duplum ducentes ipsos canes et si damnu3 dederit
quis in dictis uineis colligendo uuas existentes in eis si
de die pro qualibet uice quam quis damnu3 dederit colli-
gendo uuas acerbas uel maturas condemnetr̃ et punia-
tur in centum sold. den. Et si de nocte condemnetr̃ in
duplum, Et si dicti Canes per ipsam uineam damnu3
dederint in uinea predicta pro qualꝫ uice ultra penã
dicti ingressus ipsos canes condemnetr̃ et puniatur
pro quolibet cane damnu3 dante in quatraginta sold.
de die et in duplum de nocte in quolibet dictorum
casuum damnu3 inferens personalr̃ uel cum canibus
uel simil. cum eis et emendet damnu3 passo duplũ
Alijs uero temporibus et mensibus q̃ supra expressis et
nominatis si quis contrafecerit condemnetr̃ et punia-
tur in quarta parte dictar penar in quolibet casuũ
predictor et in emendatione damni illati Et ad hoc
ut dicti damnu3 dantes puniantur de predictis et
eor delicta non remaneant impunita uolumus et
firmamus q̃ Juramentũ Vinee in qua damnum
datu3 fuerit in casibus supradictis uel in qua fuit
introitus factus cum probatione unius testis et ha-
beatr̃ pro plena et legitima probatione omnium p̃-
dictor Et si testem habere non posset q̃ sufficiat
quis Juramentu3 in quolibet dictor casuum usq3 in
quantitatem quatraginta soldor et q̃ etiam usq3
in dictam quantitatem sufficiat Juramentum
famuli dicte uinee maioris quatuordecim ãnis
Et q̃ si quis inuenerit dictos canes seu porcos in
uinea possit et ualeat ipse et laborator uel famuls
uel eius filij dictos canes et porcos uel alterum ipsor
et quemlibet eor capere percutere uulnerare et
etiam occidere sine pena non obstante aliq̃ Statuto
uel ordinamẽto Comũs Amelie quod in contrarium
loqueretr̃ Et si quis damnu3 dederit in dicta
uinea dictis mensibus uel aliq̃ ipsor cum porco
scrofa equo Jumenta asino uel asina boue Vac-
cha et capra et hijs similibus siue de die siue de
nocte puniatr̃ et condemnetr̃ pro quolibet eor
in dictis penis et qualr̃ ipsar et in emendatione
dictor damnor sicut de cane superius est expressu3
et q̃ nullus possit uel debeat ad Ciuitatem Amelie
ducere uel portare absq3 licentia Notarij dãnor
etiam de sua propria uinea seu possessione aliquã
quantitatem uirdel agreste ultra duos rampa
zos pro qualr̃ uice ad penam quinq3 soldor pro quolꝫ
rampazo ultra dictos duos rampazos Et q̃ ille
qui portaret duos sicut superius est permissum
iuret et Jurare debeat ad sancta dei euangelia
q̃ de sua possessione portat uel sui dñi et aliter
puniatr̃ pena predicta pro qualꝫ dictor rampa-
zor et dictum capl̃m banniatr̃ primo mense officij
dicti Notarij ad penam decem lib. notario subdito
si negligens fuerit in fierifaciendo dicti banni
mentu3

De pena damnũ dantis in orto uel casali Rᵃ.

24 Item Statuimus et ordinamus q̃ si quis uel
si qua persona personalr̃ damnu3 dederit
in orto uel Canepina broco seu lino con-
demnetr̃ et puniatr̃ per ipsum Notariu3 pro qualꝫ
uice de die in Centu3 sold. de nocte autem in duplu3
Et q̃ si quis uel si qua personalr̃ damnũ dederit
in casali

Marginalia: (left) p̃ ipsum; Canes; p̃ dñi — (right) Canes Porci; pena quinq3 sold. p̃ quolꝫ rampazo; Canepina lino pen. C. sold.

Jn casali ma-nuatur in comis pena Lta sold.

in casali colligendo de dicto casali auellanas amigdalas uel fullones seu rancies alia existenciam dicto Casali condemnetur et puniatur immedietate dicte pene et si cum bestijs quibuscumq₃ quis damnum dederit in dicto orto canepina broco seu cānepina calpistando uel pascendo uel in fructibus existentibus in dicto orto condemnetur et puniatur et puniri debeat pro qualibet bestia bouina porcina cauallina asinina et caprina si de die in viginti sold. pro alijs uero bestijs in quinq₃ sold. pro qualibet de Nocte autem in duplum Declarantes q̃ casale intelligatur dummodo sint in eo tres arbores oliuarum ficuum seu uitium adminus

Aiut falta Noua Declaratio casalis et habetur in statutis com. nono

De pena accipientis palos cānas uel forcellas R.ca

25 Jtem Statuimus q̃ si quis acceperit palos cānas uel forcellas uel quecumq₃ ligna de uinea uel canneto alterius uel de casalibus soluat pro banno cõis Amelie quatraginta soldos pro qualibet uice et credatur sacramento dñi rei accusatoris uel denuntiatoris et damnum emendet Nulli tamen liceat deferre de foris uel in capite palos uel forcellas ad Ciuitatem Amelie a Kl. Nouembris usq₃ ad Kl. Maij sine licentia dicti Notarij ad penam decem soldorum pro qualibet contrafaciente et uice qualibet Si quis uero acceperit sarmentos de uinea uel casalibus soluat pro banno uice qualibet cõi predicto uiginti soldos et damnum emendet patienti.

De pena damnum dantis studiose cum bestijs R.ca

26 Jtem Statuimus et ordinamus q̃ si quis damnum dederit cum animalibus studiose in bonis alicuius uel in sodo culta maggese et siluis calpistando pascendo uel alio modo condemnetur et puniatur custos dictarum bestiarum in quatuor den. pro qualibet pecude, et in sex den. pro qualibet capra uel porco, et pro qualibet animali grosso ultra predicta animalia in duodecim den., et si dño dicte rei probibente uel laboratore ut filio, dictum damnum fuerit illatum, condemnetur et puniatur damnum inferens in duplum in qualibet dictorum casuum et q̃ sit licitum dño rei uel laboratori uel filio et etiam famulo dictas bestias damnum dantes que non pertinent subiectis cõi Amelie capere et officiali cõis Amelie presentare detinendas occasione predicta mandato dicti Notarij quousq₃ dñus dictarum bestiarum soluerit cõi Amelie condemnationem factam uel faciendam de eis et penam debitam pro dictis bestijs et extimationem dño damnum passo, Et si quis cum predictis seu animalibus damnum dederit seu per ipsa animalia dari fecerit in aliquo campo uel re alterius bladato seu bladata qui uel que non sit casale uel uinea seu ortus de quibus supra prouisum est condemnetur pro qualibet uice, et puniatur dominus dictarum bestiarum seu custos earum in duplum penarum superius contentarum, Et hec locum habeat a Kl. Nouemb. usq₃ ad Kl. martij proxime uenturi quo tempore ipsum bladum est paruum, a dictis uero Kl. martij usq₃ ad mensem Nouemb. tunc prox. futuri condemnetur et puniatur dñus bestiarum seu custos earum damnum dantium in dicta re bladata pro qualibet bestia pecudina in duodecim den. pro qualibet bestia caprina et porcina decem et octo den. pro qualibet bestia grossa supradicta in quinq₃ sold.

dño rei probibente pena dupli

Jn re bladata que nõ sit casale a Kl. martij per xviij. den. q̃ualibet pec.

De duplicatione penarum et mitigatione in damnis datis R.ca

27 Statuimus et ordinamus q̃ contra omnes et singulos delinquentes damnum dando in rebus alterius personaliter uel cum bestijs noctis tempore condemnatio fieri et condemnari debeat in pena dupli eius pene que statuta esset pro ipso damno ubi alias de die datum uel illatum fuisset itaq₃ duplicetur pena damnum danti uel damnum facienti dari in aliqua re cum bestijs dicto tempore noctis ubi non esset specialiter dicta pena prouisa in casu occurrente per formam statuti loquentis de dicto damno Et damnum dantes dicta damna confiteantur et confiteri uolentes Statuimus et ordinamus q̃ si quis damnum dederit personaliter uel cum bestijs et accusatus uel denuntiatus Seu inquisitus de predictis sponte fuerit confessus ipsum damnum eidem sic confitenti sponte remittatur et remissa

Remittitur pena confitenti soluenti infra tempus et pace ppte

intelligatur quarta pars pene resultantis ex dicto damno ex forma Statuti loquentis de ipsa materia et ratione pacis uel solutionis infra terminum nullam remissionem habeat uel consequatur non obstante Statuto quod in contrarium loqueretur

De pena damnum datis in silua banita R̷ca

28 Item Statuimus et ordinamus quod si quis inciserit in silua bandita soluat pro banno comunis Amelie uiginti sold. pro qualibet salma et si amputauerit cerquastrellas uel alias arbores non domesticas existentes in ipsa silua soluat pro qualibet cerquastrella uel arbore non domestica decem soldos et credatur sacramento accusatoris usque in quantitatem decem soldorum et pro emendatione damni usque in quantitatem decem sold. et abinde supra sacramento accusatoris cum uno teste et probetur, habeatur pro plena probatione et legitima Addentes quod silua non fuerit etiam bannita et placuerit domino silue soluat quilibet incisor et in quolibet dictorum casuum medietatem penarum predictarum

De pena portantis uuas sine licentia dicti Notarij R̷ca

29 Item Statuimus et ordinamus quod nulla persona audeat uel presumat deferre uuas absque licentia dicti Notarij nisi ut superius est prouisum et qui contrafecerit soluat pro banno pro qualibet raspo uel rampazo usque in quinque rampazos duodecim den. pro qualibet rampazo, usque ad decem et abinde supra quinque soldos pro qualibet Saluo quod unicuique liceat uuas de sua uinea portare in Vigilia Sancte Marie de mense Augusti s.ti laurentij et s.ti Bartholomei sine licentia et banno absque pena, et quod dictus Notarius possit et teneatur, et debeat super predictis inquirere et rimare ad Ianuas extra Ciuitatem Amelie ubicumque uel ubi uidebitur et penas et banna contra facientibus exigere de facto et in comuni facere deuenire sumarie et qui non permiserit se rimari a dicto Notario uel familiare ipsius soluat nomine pene comuni predicto pro qualibet uice uiginti soldos de facto auferendos Saluo quod dictus Notarius et eius familiaris non possit pro predictis aliquam mulierem tangere personaliter uel ullo modo, sed Canestram guluppatas et gregnum sibi facere demostrari et in terra poni

Quod nullus portet nuces alea amigdolas auellanas cicios uel aliquod genus leguminis R̷ca.

Item Statuimus et ordinamus quod nullus audeat uel presumat secum portare extra possessionem suam nuces aleos nuceos amidolas auellanas cicios nec aliquod genus leguminis a Kalendis Junij usque ad ~~Kalendas~~ festum Sancte Crucis de mense Septembris ad penam quinque sold. pro qualibet et pro qualibet uice sine licentia dicti Notarij possit tantum unusquisque cum licentia ipsius Notarij a sua possessione libere absque pena aliqua portare 30

De pena damnum dantis cum pecudibus in blado uel legumine R̷ca.

Item Statuimus et ordinamus ac presenti Statuto firmamus quod si pecudes alterius damnum dederint in blado uel legumine alterius a tempore facte sementis usque ad Kalendas martij custos earum, seu quis eas tenuerit soluat pro banno Comunis Amelie pro qualibet pecude sex den. et idem dicimus de cultis signatis usque quo fuerit factum fenum et messum a Kal. uero martij usque ad factas messuras soluat duplum dicte pene si uero in canapina lino ortu uel uinea soluat pro qualibet pecude agno uel castrato duodecim den. et damnum emendet patienti in utroque casu Addentes si quis signa abstulerit remouerit de cultis signatis et dederit damnum in dictis cultis cum aliquo genere animalium soluat et soluere teneatur penam dupli pro quolibet animali seu bestia 31

Pecudes in uinea nota pprato

Signa remouens de cultis

De pena damnum dantis cum boue asino equo iumenta in blado alterius R̷

Item Statuimus et ordinamus quod si ~~bos~~ bos equus iumenta uel asinus alicuius damnum dederit uel pascuauerit in blado alterius uel in terra seminata a tempore facte sementis usque ad Kalendas Martij 32

VII

d[amnu]m dantium cum bestijs grossis in arboribus aut pro[...] ba[nn]o sol. x

Martij soluat custos dictor animalium uel alte-
rius ipsor duos soldos pro quolibet et pro qualibet
uice, si uero a dictis Kalendis usq. ad factas messu-
ras soluat duplum dicte pene si damnum dederint
in arboribus domesticis ficibus et oliuis soluat pro
quolibet dictor animalium et uice qualibet decem
soldos et damnum emendet patienti in duplum.

De pena damnum dantis cum capris biccis porcis ut scrofis

33 Item statuimus et ordinamus quod si capra biccus R[ca]
porcus uel scrofa damnum dederit in blado uel le-
gumine a tempore facte sementis usq. ad Kalendas
Martij soluat custos eius seu quis eas pascuerit
uidelicet pro qualibet capra uel biccho duodecim denarios,
pro qualibet porco uel scrofa decem et octo denarios
a dictis uero Kalendis usq. ad factas messuras soluat
duplum dicte pene

De pena damnum dantis cum pullis et anzeribus R[ca]

34 Item statuimus et ordinamus quod si pulli uel anzeres
damnum dederint in uinea uel in orto seu in
pergulis tempore uuar, et quo uue pendent
acerbe uel mature in dictis uineis et pergulis, et
dominus rei uel aliquis de sua familia uel famulus
dicti domini seu laborator inuenerint eas damnum
dare possit eas impune occidere et proicere si uero
non occiderit soluat damnum dictor pullor uel
anser pro qualibet et qualibet uice sex denarios si
uero in alijs locis damnum dederit soluat tres de-
narios pro quolibet et uice qualibet

Polli

Quod unicuiq liceat animalia que inuenerit damnum dare sua auctoritate apprehendere tenere et Curie presentare R[ca]

35 Item statuimus et ordinamus quod unicuiq
liceat quecumq animalia inuenerit
damnum dare si fuerint sine custode uel
etiam cum custode sua auctoritate apprehendere
et tenere et ad curiam ea die uel sequenti
presentare sine pena et banno et predicta locum
habeant et intelligantur de domino rei uel aliquis
de sua familia famulo uel laboratore et si ad curiam
duxerit non restituatur nisi dominus uel custos ipsorum
uel qui ea tenuerit penam contingentem dicto Comuni
soluerit et damnum emendauerit domino rei Et
quicumq fuerit inuentus dare damnum in possessionibus
alterius cum animalibus uel sine animalibus, ac
etiam pasculando et noluerit dicere nomen suum
illi qui interrogauerit uel nomen quod habet et
unde sit et cuius filius soluat pro banno comunis predicto
centum soldos denariorum pro qualibet vice qua contrafecerit
et de predictis stetur sacramento accusatoris dum-
modo iurauerit in suo loco proprio uel laborerio
inuenisse Et si quis dicta animalia sic inuenta ap-
prehenderit et infra dicta tempora Curie non
assignauerit uel presentauerit soluat pro banno
comuni Amelie centum soldos et dicta animalia domino
ipsor restituat omnia uel ipsor extimationem de
qua credatur domino dictarum bestiar pastori uel socio
iuramento premisso

De pena facientis uiam trauersam per possessionem alterius R[ca]

Item statuimus et ordinamus quod quicumq fecerit 36
uiam trauersam sine animalibus per terram
non seminatam, si per uiam transire posit et
terra esset culta soluat pro pena quinq soldos sed
si esset prohibitum a domino rei soluat duplum si uero
per terram seminatam soluat decem soldos si uero
cum bestijs soluat duplum pene et possit accusari non
solum a domino rei sed a custode celato et quando
a dicto custode celato soluerentur soluat medietatem
dicte pene eo casu cum fecerit trauersam dum-
modo sint firme alie pene in alijs casibus pro-
uise ex forma statutor pro introitibus et tra-
uersis in quibus prouisionibus et casibus ex-
pressis non intelligatur nec sit derogatum
per presens statutum quod remaneat firmum in casibus
specialiter non prouisis per alia statuta. Addi-
centes quod transiens per terram sodam cum

L

transiens p terram aliorum cum arboribus uel sine ad penam non teneatur cum bestijs uel sine

arboribus uel sine et cum bestijs uel sine bestijs ad penam aliquam non teneatur nec astringi possit ac etiam quod pro uia trauersa undecumque, Aucupatores et uenatores ad penam aliquam cogi uel constrigni non possit exceptis uineis in quibus esset uue uel agre per quas tunc temporis minime intrare nec transire liceat quo quo modo

Aucupator

Venator

Quod unicuique liceat tempore brige attrauersare Rubrica

37 Item statuimus quod tempore brighe caualcate uel rumoris per loca possessiones et bona aufugere transire et transitum facere cum bestijs uel sine bestijs liceat sine pena dummodo damnum illatum emendet

Quod quilibet tenens canem teneatur uncinum apponere Rubrica

38 Item statuimus et ordinamus quod quilibet tenens canem quando dictus canis iuerit uel steterit extra ciuitatem Amelie de mensibus Augusti septembris et octobris debeat apponere uncinum unius sumissi ad collum dicti canis ad penam quinque soldorum pro quolibet cane et uice qualibet qua fuerit accusatus uel inuentus per dictum Notarium uel eius famulum

Quod porci scrofe et porcelli extra ciuitatem Amerie debeant portare troppum seu bostonem Rubrica

39 Item statuimus quod porci scrofe uel porcelli extra ciuitatem Amelie debeant portare uncinum ligatum ad collum siue troppum uel bastonem unius pedis de mensibus Julij augusti Septembris et octobris et quotiens contrafactum fuit pro quolibet porco scrofa uel porcello qui ipsos tenuerit uel custodierit uice qualibet duos soldos soluere teneatur, porcelli autem et porchette de dicta portatione uncini et tropi excludantur et remaneant in prouidentia dicti Notarij qui sint porchette et porcelli et de predictis teneatur dictus Notarius contra delinquentes qualibet dictorum inquirere

Quod porci scrofe uel capre non uadant sub ficubus oliuis uel quercubus tempore fructuum Rubrica

40 Item statuimus et ordinamus quod tempore quo erunt ficus oliue et glandes porci scrofe capre et pecudes non discurrant sub arboribus dictorum fructuum uel aliqua ipsarum ad penam quinque soldos pro quolibet dictorum animalium et uice qualibet porcelli porchette caprette uel agni pro qualibet teneatur ad penam sex denariorum, et in utroque casu damnum emendetur patienti in duplum

Porci [illegible]

Porcelli porchette Caprette agni pena sex den.

De pena mittentium pecudes inter barcones Rubrica

41 Item statuimus quod nulla persona audeat mittere pecudes in terra ubi barcones mete grani ut alterius bladi uel leguminis existerent et qui contrafecerit soluat pro pena communi Amelie si damnum dederint in ipsis barconibus uel aliquo predictorum uel gregnis pro qualibet pecude et uice qualibet qua contrafecerint duodecim denarios, si uero in ipsis barconibus damnum non dederint pro solo introitu soluat pro qualibet pecude et qualibet uice sex denarios aliquo non obstante, Si uero predicta commiserint equi jumenta boues asini porci scrofe capre biechi et hijs similia pro quolibet ipsorum et uice qualibet si damnum dederint soluat dominus ipsarum decem soldos si uero damnum non dederint in ipsis barconibus metis uel gregnis uel aliquo loco soluat quinque soldos

De pena mittentium porcos in tregis sancti Secundi et sancti Petri Rubrica

42 Item statuimus quod nullus mittat porcos uel scrofas intus tregiam sancti Secundi et sancti Petri ad penam quinque soldorum pro quolibet dictorum animalium et uice qualibet

Quod in omnibus casibus dominus colonus et eorum filij possint accusare Rubrica

43 Item statuimus et ordinamus quod in omnibus prefatis casibus liceat accusare domino rei colono uel laboratoribus et predictorum filijs

Quod dictus Notarius faciat reinueniri omnia scia quatoria Rubrica

44 Item statuimus et ordinamus q dictus Notarius
teneatur Invenire et reinvenir facere
scia equatoria per que solita essent vel est
aqua discurrere ad petitionem cuiuscumque petitis
et reducere in anticus status ita q possit aqua et
quicquid consuetus erat discurrere per ea liber
transire ita q no possit inundatio sive aqua per ea
discurrens redundare ullo modo ad revidendum p
dicta teneatur dictus notarius inquisitionem facere
summarie seu examinationem facere inter vicinos
loci ubi occupata seu reinventa essent dicta sciaqua-
toria et q quilibet teneatur dicto Notario in predictis
obedire Et si quis contrafecerit solvat pro bano Comunis
Amelie decem lib. pro qualibet et qualibet vice quam
penam dictus Notarius possit de facto contrafacienti
auferre.

Qd ubi non esset specificata quantitas credatur sacramento
accusatoris vel denuntiatoris vel dni rei Rca.

45 Item statuimus et ordinamus q in omnibus
casibus sive statutis in quibus no esset spe-
cificata quantitas credatur sacramento ac-
cusatoris vel denuntiatoris vel dni rei tam penam
emendatione damni usque in quantitatem viginti
soldor ab inde supra usque in quantitatem triginta
soldor cum uno teste, et ab inde probetur legitime
et omnia et singula damna in quolibet predictor
captor damnus dantes teneatur et debeat damnum
passo integraliter emendare et extimationem sol-
vere ut superius est expressus Et simili modo
stetur et credatur sacramento et probationi predictis
ut dictum est de pena declaranda pro dictis da-
nis comuni prefato salvo capitulo quod loquitur de pena
colligentium uvas supra posito quod capitulum sit
in qualibet parte sui

Qd omnes pene duplicantur foresibus contumacibus
et de nocte comittentibus damnum Rca.

46 Item statuimus et ordinamus q omnes
et singule pene in omnibus et singulis capitulis supra
et infra positis et scriptis et in omnibus sup et
infrascriptis casibus duplicentur et duplicari debeant
vlz in omnibus contumacibus et omnibus fore-
sibus et omnibus comittentibus predicta de nocte
et noctis tempore

Qd dnus rei possit dare licentiam de bonis suis Rca

Item ordinamus et volumus q dnus rei possit 47
dare licentiam quibuscumque voluerit suis per
mensem tamen specificando de quibus bonis
dnus rei dedit licentiam et credatur sacramento
dni rei dantis licentiam et non possit dari li-
centia de omnibus bonis generaliter et sub tali forma
daretur licentia predicta non valeat ullo modo

Qd guardiani facti per adiacentes debeant dicto Notario accusare Rca

Item statuimus et ordinamus q quicumque 48
guardianus fuerit electus vel factus per
adiacentes alicuius contrate vel alicu-
ius Castri Civitatis Amelie teneatur et debeat
dicto Notario accusare et denuntiare omnes
quos viderit seu invenerit damnum dare cum
bestijs et sine credatur et stetur sacramento
accusatoris ipsius si esset custos celatus
et habeat quartam partem omnium et singulorum
bonorum qui guardiani teneantur se representare
coram dicto Notario semel in qualibet ebdomada, et
dictus Notarius damnorum datorum teneatur et debeat
huiusmodi guardianos facere comparere in dicto
termino et recipere sacramentum ab eis q denuntient
omnes quos invenerit sive viderint damnum dare
in bonis alterius

De pena abeuerantis aliquod animal in fontibus
quibus homines utuntur ad bibendum Rca.

Item statuimus et ordinamus q nemo audeat 49
vel presumat adbeuerare aliquod animal
in aliquibus fontibus quibus homines utuntur
ad bibendum ad penam quinque soldorum pro qualibet

et qualibet uice nec in ipsis fontibus balneare ad penã
Centum soldor, nec pedes ibi lauare ad penã Viginti
soldor, nec aliquid turpe seu turpitudinem facere ad
penam quinq soldor pro qualt et uice qualt et idem
dicimus de mulieribus facientibus contra predicta
et quilibet possit contrafacientes denuntiare et accu-
sare et teneantr in credentia et habeat quartam par-
tem banni Et predictus Notarius teneatr contra pre-
dictos contrafacientes in predictis inquirere et reper-
tos culpabiles punire secundum formam superius ex-
pressam Et hoc locum habeat in fonte Sti. Secundi in
fonte Aque sancte in fonte porcelli et in fonte Nuci-
die, in alijs uero fontibus si quis aliquam turpitudi-
nem fecerit soluat pro banno comi Amelie quinq
sold. pro qualt contrafaciente et pro qualt uice in
qualt predictorum cassuum, Nec in puteis platee
aliquis audeat mittere aliquod uas scotimatum
uel incalcinatum uel tinctum uel aliquam aliam tur-
pitudinem seu lutum ad dictam penam quinq soldor
et pro qualibet et uice qualibet Et dictus Notari-
us teneatur uinculo Iuramenti et ad penam decem
lib. qualt ebdomada inquirere et supradicta
non fecerit, et in aliquo predictorum fuerit negligens
in dictam penam decem lib. ipso facto incurrat

Qd nulla persona ammollet uel lauet aliquã pellem prope aliquem fontem R.

50 Item statuimus q nulla persona audeat
uel presumat lauare uel admollare aliquã
pellem prope aliquam fontem per spatium
triginta pedum nec aliquem pannum ad penã
quinq soldor, nec mittere in ipsos fontes aliquẽ
catoarellum scotanatum tinctum uel calcinatum
nec aliquod uas turpitudinis uel lutum ad penam
decem soldorum pro qualibet et qualt uice et ha-
beat dictus Notarius uel famulus eius quartã
partem dicte pene et si in predictis fuerit ne-
gligens penam incurrat ipso facto decem
librarum

De purgatiõe et mũdatiõe fontis porcelli Sti. Secũdi Nucidie aque Ste. mõtis labri R.

Item statuimus et ordinamus q dictus Nota- 51
rius teneatur et debeat facere purgari et pur-
gari infrascriptos fontes semel infra sex menses
ad minus Silicet fontem porcelli fontem sancti
secundi fontem Hucidie fontem aque sancte
fontem Montislabri et etiam fontem qui est in
uia qua itur Harneam iux. dictum montem
expensis comis Amelie Et predicta teneatur dictus
Notarius fieri facere uinculo Iurati. et ad penã
Viginti soldorum de suo salario pro qualt fonte
et qualt semestri quo fuerit negligens in pdcis
Addentes q quilibet mundator dictor fontium
sit exentus a custodijs faciendis

De requisition fontium facienda per dictum Notarium R.ca

Item statuimus et ordinamus q dictus Nota- 52
rius teneatr et debeat ad petitionem cuius-
cunq requirere et uidere alios quoscunq
fontes et sibi narratus fuerit per aliquem et
ipsos fontes actari facere per adiacentes ipsor
fontium expensis ipsorum adiacentium et quilibt
ex dictis adiacẽtibus teneatr sibi obedire ad penã
quinq soldor pro uice qualt

Qd cuilibet liceat pascuare in bonis non accatastis R.ca

Item ordinamus q cuilt liceat cum bestijs 53
In quibuscunq bonis nõ accatastatis in ca-
tastis Comis Amelie uel quibus nõ soluitr
datium Comi Amelie sine pena et banno dũmodo
cum ipsis bestijs damnum nõ inferat in arboribus
domesticis bladis legumis fructibus arbor, in eis
existentibus nõ obstãtibus aliquibus statutis que
directe uel per obliquum uel uigore uel fauore
alicuius rei uel cause uel privilegij que in cõtra-
rium loquerentr Et hec non locum habeant
in bonis et possessionibus ciuium et ecclesiasticarum
personarum

Item

Qd dcus Notus faciat purgari qualt ebdomada oes stratas silicatas

54 Item statuimus et ordinamus q dictus Notarius R
teneatr et debeat omnes uias siliciatas et non
siliciatas tam publicas q uicinales et plateas
existentes infra muros Ciuitatis Amelie mundari et
purgari facere qualibet ebdomada et ipsas mundatas
et purgatas manutenere sine aliquo ingome
ramine uel impedimento et ipsas et quamlibet
ipsar personalr requirere et contra inobedietes
procedere et repertos culpabiles punire et con-
demnare uice qualt in quinq soldos credatur
relationi dicti Notarij et suor familiarium et
omnes et singulas uias intus et extra dictam Ciui-
tatem Amelie ad petitionem cuiuscuq petentis
altari facere ad penam decem lib. den. de suo
salario

Qd dcus Notus teneatr oes uias silicatas intus et ex Ciuitem manutenere R

55 Item statuimus et ordinamus q dictus Notus
teneatur et debeat uias siliciatas intus et
extra Ciuitatem Amelie manutenere et re-
altari facere et silciari ubi distructe et uastate esset
usq in amplitudinem decem pedum per adiacetes ipsas
uiar prout sibi uidebitur expedire et ut opportu
num et decens fuerit ad petitionem cuiuscuq
petentis et qui in predictis dicto Notario non obe-
diuerit soluat pro banno coi Amelie pro qualt
et uice qualt quinq soldos et uias intus Ciuitatem
et burgos mundari et purgari facere qualibet eb-
domada

Qd dcus Notus teneatr oes uias uider et rqrere publicas et uicinales et loca ubi fuerint uie R

56 Item statuimus et ordinamus q dictus Notus
teneatr uidere et requirere omnes et singulas
uias publicas et uicinales et loca ubi iam fue
runt uie que essent aliquibus ingomeraminibus
occupate intus et extra Ciuitatem Amelie et ipsa
ingomeramina facere remoueri et ipsas uias ape-
riri et exoccupari ac etiam allargari et ubi appositi
essent non obstante tempore prescriptionis terminari
facere ubi sibi uidebitur et placuerit et sepes superius
stratis pendentes facere incidi et eleuari secundum for-
mam statutor per dictu terminum prefigendum ad pe
nam centum soldor pro qualibet et qualt uice

Qd dictus Notus teneatur supstites uiar prestare auxiliu consiliu et fauore R

Item statuimus et ordinamus q si in aliqua 57
parte statutor uel ordinamentor cois et
populi Ciuitatis Amelie contineatr q aliqua
uia in aliquo loco deberet fieri noua uel amplia-
ri intus uel extra Ciuitatem Amelie per aliquem uel
aliquos suprastantes dictus Notarij teneatur et debeat
dictis suprastitibus prestare auxilium consilium et
fauorem et eisdem precipere q dictum opus deducat
ad effectum et penam ponere et exequi

Qd si aliquis esset infamatus q consueuerit dannum dare in bonis de foris dcus notus debeat madare q no discedat Rca

Item statuimus et ordinamus q si aliquis esset in- 58
famatus dicto Notario q consueuerit damnum
dare personalr in bonis de foris dictus Notarius
possit teneatr et debeat mandare tali infamato q ad
penam quinquaginta soldor non debeat extra Ciuitatem
Amelie exire absq licentia Notarij predicti et si exiret
dictus talis infamatus sine licentia dicti Notarij et
inuentus fuerit portare aliquos fructus uel olera secum
puniatur uice qualibet in decem soldis ultra penam
sibi impositam per dictum Notarium pro dicta porta-
tione et credatr sacramento cuiuslibet denutiantis
usq in quantitatem decem soldor et teneatur in
credentia et habeat quartam partem banni Et ad
probationem dicti diffamati sufficiant quinq testes
fide digni quor testium nomina sint secreta et ad peti
tionem cuiuscunq dictus Notarius teneatur inquisitio-
nem facere de tali diffamato et eius nomen teneatr
in credentia

Qd dcus notus teneatur singulis mesibus prouideri in gnali consilio summas omnium introituu Rca

Item statuimus q dictus Notarius teneatr 59
et debeat singulis mensibus in consilio pce q gnali

Ciuitatis assignare et pandere summam omnium introitum prouentorum in comuni ex suo officio, et contra contumaces ferre sententias in scriptis ad penam decem lib. de suo salario

Quod ubi presens statutum loquitur seruetur statutum comunis R.

60. Item quod ubi dictum presens statutum non loquitur predictum Notarium seruetur forma statuti comunis populi Ciuitatis Amelie quod de tali delicto uel maleficio loqueretur

ubi statutum non loqui

Quod dictus Notarius teneatur et debeat quolibet die dominico de mane et de sero ire ad portas ut nullus portet ligna uel lapides

61 Item statuimus et ordinamus ad hoc ut sanctissimi dies dominici custodiantur quod dictus Notarius uinculo Juramenti ad penam decem lib. de suo salario teneatur et debeat omni die dominico de mane et de sero ire ad portas Ciuitatis Amelie et nullus portet ligna uel lapides ad Ciuitatem predictam et quos inuenerit portare uel portari facere soluant quinque soldos pro qualibet salma, que et quos eidem de facto accipere teneatur et de predictis per aliquem officialem dicte Ciuitatis nulla licentia exhibeatur

De pena facientis herbas in uinea orto uel caneto R.ca

62 Item statuimus quod si aliquis fecerit herbam in uinea plena uuis in caneto uel orto alicuius soluat pro banno comunis Amelie uiginti soldos et dannum emendet in duplum, post uendembias autem si quis herbas fecerit in predictis medietatem pene predicte soluere teneatur et eidem de pampina dicimus, et de predictis credatur sacramento domini rei uel eius familiaris uel laboratoris uel filij quas penas soluere teneatur contrafaciens in quolibet dictorum casuum non derogando alijs penis ordinatis per alia capitula statutorum contra intrantes et damnus inferentes in dictis locis uel aliquo ipsorum.

Quod si aliquis accusatus de damno dato cum bestijs iurare uoluerit se non habere bestias non teneatur ad penam R.ca

63 Item statuimus quod si aliquis fuerit accusatus uel denuntiatus de damno dato cum bestijs et talis accusatus uoluerit iurare non habere bestias de quibus accusatus esset et alias bestias non pasculasse tempore damni datj et quod non teneatur ad penas nisi de hijs quas dixerit se habere et pasculare Sed si talis iurans esset repertus in mendacio soluat quadruplum pene predicte

Quod dictus notarius teneatur ad petitionem cuiuscumque petentis per inquisitionem procedere de omni damno dato R.ca

Item statuimus quod dictus Notarius ad petitionem cuiuscumque petentis teneatur per Inquisitionem procedere de omni damno dato et repertos culpabiles punire secundum formam Statuti de tali damno loquentis ad penam decem lib. de suo salario — 64

Quod dictus notarius teneatur omnes uias et plateas ad petitionem cuiuscumque petentis facere disgomberari R.ca

Item statuimus quod dictus Notarius teneatur et debeat omnes uias tam publicas quam uicinales. et etiam plateas alia loca comunia inter aliquos conuicinos uel consortes facere disgomberari ad petitionem cuiuscumque petentis et quicumque tenet aliquod predictorum locorum occupatum uel supra apprehensum siue edificijs uel lignis lapidibus uel terra plenum uel talis tam lignorum quam lapidum uel etiam si occupasset omnibus istis ingomeraminibus uel parte ipsorum, uel aliquo alio ingomeramine aliquem predictorum locorum, teneatur et debeat eleuare et disgomerare in decem dies postquam sibi mandatum fuerit, per dictum Notarium ad penam decem lib. den. pro quolibet contrafaciente et qualibet uice quo fuerit per dictum Notarium preceptum, quam penam dictus Notarius habita examinatione sumarie sine aliqua declaratione conuicinorum, possit et debeat a contrafaciente de facto auferre et a predictis uel in predictis consilium sapientis et predicta banniantur in locis consuetis Ciuitatis Amelie — 65

Q. nullus habeat coaclam uel foramē coaclee in aliquo loco pub.co R.ca

66 Item statuimus et ordinamus q. nulla persōa audeat uel presumat habere uel tenere aliquam coaclam seu ascium coacle uel foramē in loco palam uel hijs similes ita q. possit conuicinis turpitudo exiens uel descendens exinde impedimentum uel fetorem prestare et si aliquis haberet debeat ipsas reclaudere tertia die post post publicationem huius statuti ad penam quinq. lib. pro qualibet et uice qualibet qua fuerit preceptum alicui per dictum Notarium et ad discernendum predicta siue ad probationem omnium predictorum sufficiat ~~probatio~~ prouisio et discretio Notarij et q. nullus audeat uel presumat et habere aliquam coalam iuxta aliquam uiam uicinalem uel iuxta aliquod mediostrum uel iux. aliquem uicum uie uel iux. aliquod scia equatorium ad dictam penam pro qualibet et uice qualibet qua fuerit alicui preceptum et q. dictus Notarius possit et debeat contrafacientibus dictas penas auferre de facto in quolibet predictorum casuum et si negligens fuerit penam incurrat Viginti quinq. lib. de facto auferendarum

De pena colligentis glandes de quercubus alienis R.ca

67 Item statuimus et ordinamus q. nulla persona audeat uel presumat colligere glandes de quercubus alicuius sine licentia dñi rei ad penā decem soldorum et uice qualibet liceat tamen cuilibet colligere de fructibus pendentibus super possess.e sua quos possit accipere manu uel uncino et fructibus cadentes in possessionem ipsius sine pena et banno Sed si ex arbore aliena caderent fructus in possessionem alienam dominus arboris sine licentiā domini rei non possit colligere de ipsis fructibus in terra aliena sic stantibus et qui contrafecerit soluat tantā penam quantam solueret si collegisset in arbore aliena

De fructibus pendentibus sup. terra aliena

Q. dictus Notarius teneatur facere omnes logias existentes in uijs pub.cis eleuari R.

68 Item statuimus et ordinamus q. dictus Notarius teneatur et debeat facere eleuare omnes logias existentes super uijs pub.cis uel uicinalibus nisi fuerit in altitudine decem pedum et abinde supra unicuiq. licitum sit logiam retinere

De logijs sup. uijs pub.cis et uicinalibus

Q. dictus Notarius teneatur facere reactari omnes uias pub.cas R.ca

69 Item statuimus q. dictus Notarius teneatur et debeat omnes uias publicas facere reactari et allargari usq. in amplitudinem decem pedum extra Ciuitatem Amelie et ipsas facere siliciari exampliari et dirigi et aquam ipsarum uiarum facere recipi ab ijs quorum essent possessiones stantes iux. uias et maxime ab hijs per quorum possessiones dicta acqua labere consueuit Et quilibet teneatur in predictis dicto Notario obedire et qui non obediuerit dicto Notario soluat comuni predicto uice qualibet Viginti sold.

Q. si aliquis fuit inuentus noctis tpōre in uineis alterius presumatur damnum dare R.

70 Item statuimus et ordinamus q. si aliqua persona noctis tempore fuerit inuenta in Vineis seu possessionibus alterius presumatur dare damnum et puniatur uice qualibet in quatraginta soldis et quilibet possit denuntiare et accusare et habeat medietatem banni et teneatur in credentia Si uero dictus Notarius uel eius familiaris aliquem inuenerit in uinea ipsum capere possit personaliter et dictum talem inuentum ducere et de palatio dictus talis sic inuentus non se absentet nisi primo soluerit penam predictam et damnum passo emendauerit in duplum

Inuentus noctis tempore in uineis et possess.bus presumatur dare duplum damnum

De pena damnū dantis in bonis alterius presente et inhibente dño rei R.ca

71 Item statuimus et ordinamus q. si quis dānum dederit in bonis alterius presente et inhibente dño rei soluat quadruplum pene contente in capitulo de tali dāno loquente et credatur sacram.to

talis inhibentis usq in quantitate uiginti soldor pro pena comis Sed hoc non habeat locum in casibus specialiter prouisis sed ipse prouisiones speciales seruentr et seruari debeant per ipsum Notarium et si maiore penas contineant aliq non obstante

Q nullus ortulanus possit cambiare cetrones cepas cucurbitas uel aliquos fructus ad gregnas grani R

72 Item Statuimus et ordinamus q nullus hortolanus possit et debeat uendere uel cabiare cetrones, cepas cucurbitas uel aliquos fructus sui ortijs recipiendo retipiendo pro pretio uel cabio dictor fructuum germias siue gregnias uel manipulos grani uel alterius bladi ad penam decem soldor pro quolibet et qualibet uice et quali gregnia et dictus Notarius teneatur et debeat inquisitionem facere de predictis ad petitionem cuiuscumq petentis uinculo Juramentj

Q nulla persona proiciat turpitudine in guardiola tuccij posita in contrata pusterule in muris comis R ca

73 Item statuimus q nulla persona proiciat turpitudinem uel Zozuram in guardiola uel subtus que dicitr tuccij posita in contrata pusterule et i muris comis Ciuitatis Amelie uel iuxta ipsam guardiolam ad penam decem soldor pro quolibet et qualibet uice Et nihilus teneatr eleuare et portare extra Ciuitatem Amelie infra tres dies et cuilibet liceat denutiare et accusare et couicini teneantur notificare dicto Notario infra dictum terminu per adiacentes ad dictam pena

De pena electione Custodum celator faciedor i bonis de foris

74 Item Statuimus et ordinamus q per dnos Antianos populi Ciuitatis Amelie eligatr a die publicationis huius Statuti usq ad Kl. Septembris custodes bonor de foris in Ciuitate Amelie et in quolibet Castro et in qualibet Villa dicte Ciuitatis qui Custodes tam supra celati q non eligi non possint nisi tantus pro duobus mesibus et qui fuerit duobus mesibus non possit de nouo eligi infra sex menses, ita q quilibet duob mensibus sint noui custodes quor denuntiationi et accusationi Stetr et credatr usq in quantitatem quinq soldor pro pena comis et usq in Viginti soldos credatr sacramento ipsius Custodis cu uno teste qui palam Jurauerit se uidisse damnum dantem, Cum duobus uero testibus teneatur soluere totam quantitatem in Statuto uel ordinamento contentam quod de tali damno loqueretur, qui Custodes habeant quartam partem banj et pene quam comi ex sua denutiatione faceret deuenire Et si dicti custodes aliter eligeretr uel plus in eor officio dicto termino permaneret eor sacramento no Stetr Et teneatr dictus Notus ad petitionem accusatoris uel denuntiantis exquirere adibitis Custodibus de die dati damni Custodes autem omnes sint celatj

Q accusatus p Custode comis celatu soluat tantu dno rei quantum soluerit comi pro damno R ca

75 Item Statuimus et ordinamus q quotiens Custos celatus aliquem accusauerit dedisse damnum in bonis alterius cum bestijs uel sine et dictus accusatus condemnaretr seu penam solueret ex dicta causa tatu soluat dno rei pro emedatione damni quantu soluerit in comi dumodo dictus Custos uel dnus rei suo iuramento declaret q dictum damnum fuerit extimationis dicte quantitatis in qua fuerit condemnatus uel soluerit accusatus predictus et si Jurauerit de minore extimatione minore extimationem soluere teneatur, et predictam accusationem sic factam teneatr dictus Notus notificare dno rei infra quintam diem a die facte accusationis ad penam quadraginta soldor pro qualibet uice qua contrafecerint

tatum soluat & emenda quatum solueret p pena dno rei

Q oia pignora que acciperentr mandato dicti Notij occasione exetionis deponatur penes massariu Comis R ca

76 Item Statuimus q omnia pignora que accipientur mandato dicti Notarij occone executionis

executionis uel quacunq alia occasione
dictus Notarius faciat consignari et deponi
apud massarium dicti comunis ea die qua acce-
pta essent eius mandata secundum formam
Statuti populi de tali materia loquentis et
ipse Notarius teneatur dicta pignora sic ac-
cepta bandiri facere tribus bandimentis
singulis quindecim diebus quod habentes pigno-
ra apud dictum massarium occasionis exe-
cutionis predicte in dictos terminos debeat
recolligere alias ipsa uendi faciat pro comuni pre-
dicto plus offerenti facta subastatione in pla-
tea comunis de dictis pignoribus uendendis, Et
predicta faciat dictus Notarius et adimpleat
ad penam decem lib. de suo salario pro qualibet
uice

Quod dictus Notarius teneat nomina custodum celata et quod non uideantur R.

Item Statuimus quod dictus Notarius curet
et diligentiam adhibeat quod Custodes ce-
lati non possint sciri uideri nec legi
ab aliquo nisi ab electore de hijs quos ipse ele-
gerit et nomina scribere et tenere absconsa ad
hoc ut teneatur proprio iuramento, et etiam a
quolibet custode iuramentum exhibere et nulli
pandeat se esse custodem ad penam centum sold.
et dictos custodes facere comparere coram se
semel omni ebdomada diversis diebus ad de-
nuntiandum omnes quos uiderint damnum
dedisse fingendo eum non ut custodem recipere
sed ut accusatorem uel testem et qui uoluerit di-
cere suo sacramento de nouo prestando si non
uidisse aliquem damnum damnum non cogatur
denuntiare, nec aliter grauetur saluo quod si di-
ctus custos fuerit pauperrimus uel absens fue-
rit de Ciuitate et comitatu Amelie uel aliam
legitimam causam habuerit non comparuisse
uel non custodiuisse ut dictum est ad penam

ullo modo [illegible] teneatur et si non comparuerit
dicti Custodes ut dictum est coram dicto Notario
soluant pro qualibet et qualibet ebdomada quinque
soldos eodem modo teneatur dictus Notarius ipsos
Custodes Celatos coram se facere comparere ipsosque
examinare et sacramentum recipere ab eisdem ut di-
ctum est in dictis terminis ad dictam penam

Quod custodes celati teneantur extimare damnum datum R.la

Item Statuimus et ordinamus quod dicti Custodes 78
una cum denuntiatione quam faciunt tene-
antur et debeant extimare et extimatio- Custos possit facere extimationem
nem facere de damno dato per illos quos denun-
tiauerint prout eis uidebitur et ipsum damnum
declarare quorum declarationi stetur ut inferius in
capitulo de extimatione continetur

Quod dictus Notarius faciat satisfieri dictis Custodibus de parte eorum

Item uolumus et firmamus quod dictus Notarius 79
teneatur facere satisfieri dictis custodibus
de parte eos tangente in octo dies post solu-
tionem factam per illos quos denuntiauerint seu
accusauerint

De penis puniendis arbitrio dicti Notarij.

Item Statuimus et ordinamus quod si aliquis esset 80
accusatus de damno dato in bonis alterius de
quo non esset expressa pena presenti Statuto et
non possit procedi de similibus ad similia talis accu-
satus puniatur arbitrio dicti Notarij considerata
conditione accusati et qualitate delicti siue damni
et quod ubicunque per premissa Statuta esset de pena
aliqua uario modo uel diverso prouisum super
eodem facto ipse Notarius teneatur et debeat sequi
prouisionem maioris pene

Quod dictus Notarius teneatur obseruare omnia capitula Statutorum

Item Statuimus et ordinamus quod dictus No- 81
tarius teneatur et debeat obseruare omnia
et singula capitula supra et infrascripta et
Statuta et ordinamenta uinculo Juramenti

L

et ad penam in ipsis caplis [illegible]tam et decẽ
lib. pro qualt caplo in quo non esset pena impo-
sita uel expressa

De pena non obedientium dicto Notario Rca

Item statuimus q̃ quicunq non obediuerit
dicto notario custodie damnor datorum
uiar pontium et fontium in ipsis realtalis
et reficiendis soluat pro bãno coĩs Amelie quinq
solidos pro qualt et uice qualibet et qui impe-
dimentum prestauerit uel permiserit id fieri
uel non obediuerit intelligendo q̃ super appredẽsus
uel occupatum uel ingomeratum est uel esset sol-
uat de facto coĩ predicto uice qualibet centũ
soldos Et qui exterminauerit uel extrasserit ali-
quem terminum fixum uel missum per ipsum Nota-
rium uel terminatorem coĩs uel per aliam per-
sonam de partium uoluntate soluat pro banno
coĩ Amelie Vigintiquinq lib. et nisi tus terming
reponatr in eodem loco et quo in predictis et quo-
libet predictor caplor loquentium super uijs et
plateis et super apredensionibus uiar idem
Notarius possit et debeat ex suo officio ad petitio-
nem cuiuscunq petentis summarie procedere et de
iure et de facto cognoscere precipere iudicare et
executioni mandare sine strepitu et figura Judicij
iuris ordine seruato uel non seruato

Qd noia custodum celator sint penes dcum notum
et Camerarium Comis Rca

83 Item statuimus et ordinamus q̃ oĩa et sin-
gula nomina custodum celator prout
electi sunt per dños Antianos populi sint
et esse debeant penes dictum Notarium et penes
Camerarium coĩs predicti ut dictus Camerarius
sciat quibus debeat partem contingentem eisdẽ
Et quia penes ipsum Camerarium non esset par-
tem aliquam habere non debeat neq Camerarius
predictus soluere teneatur

Qd si si [illegible] aliquis accusauerit aliquẽ de re qua ipse
nõ possideret puniatr ea pena quã accusatus soluer teneretur

Item statuimus et firmamus q̃ si aliqua 84
persona accusauerit aliquem uel ali-
quam de damno dato personalr uel cũ
bestijs de re qua accusator dixerit se possidere
tempore dicti damni per illum pro quo tenetr
res ad laborandum quod si negatum fuerit
dictum accusatorem uel illũ pro quo tenetur
ad laborandum uel patrem accusatoris non
possidere et accusator non probauerit q̃ tpore
dati damni ipse uel pater eius uel ille pro quo
tenetur ad laborandum possideret q̃ puniatr
et pena qua puniretr accusatus de damno
probato et recipiatur sũmarie prout dicto Notõ
uidebitr

De pena tollentis paleas

Item statuimus et firmamus et ordinamus 85
q̃ si quis acceperit paleas de possessione alte-
rius uel de paliari alterius seu paleas alie-
nas soluat pro banno coĩs Amelie quatraginta
soldos pro qualt uice damnu emendet patienti
in duplum

Qd nullus endembiator seu uendembiatrix possit 864
ferre ultra quatuor rampazos uuar Rca

Item statuimus et ordinamus q̃ nullus uendẽ- 87
biator seu uendembiatrix audeat uel presu-
mat de uinea aliena deferre ultra quatuor
rampazos uuarũ ad penam decem soldor saluo
q̃ deferret pro dño uinee tunc non teneatur
ad penam de quo stetr sacramẽto dñi Vinee et q̃
dictus Notarius tempore Vendembiar omni
sero debeat stare ad portas ciuitatis ad quirẽdu
et inuestigandum de predictis ad penã decẽ
lib. de suo salario et predicta dicto tempore
faciant publice
bandiri

De pena colligentis fabas seu schafos R[ca].

86 87 Item statuimus volentes q si aliqua persona colligerit fabas sive schafos alienos sive de possessione alterius solvat pro bano comi Amelie decem soldos pro qualt vice et qualibet contrafaciente et teneatr insuper ad emendationem damni in duplum

Qd quilibet possit accusare R[ca].

88 Item statuimus et ordinamus q in damnis datis non credatur custodi celato usq in quantitatem quinq soldor, abinde supra usq in quantitate decem soldor, cum uno teste aliquo contrario non obstante et q nulla persona de civitate vel comitatu Amelie vel aliunde possit nec debeat aliquem accusare de danno dato personalr vel cum bestijs sive de bestijs nisi duas personas in diversis accusationibus et sub duobus iuramentis pro qualibet die et non ultra et semper in tali accusatione ponatur dies in q producitr et tam de emendatione damni q de pena comis credatur sacramento accusatoris usq in quantitatem quinq soldor, abinde supra usq in quantitatem decem soldor, cum uno teste abinde vero supra probetur legitime non obstante aliquo caplo Statutor, vel ordinamentor, comis et populi quod in contrarium loqueretur in quibus volumus pnti caplo derogari salvo q in damnis datis de nocte in quibus servetr forma in supradictis caplis declarata

De incendio et guasto emendando R[ca].

89 Item statuimus et ordinamus q si advenerit damnu guastum vel incendium per siue aliquem ignotum vel forensem vel non idoneu ad solvendum comitti in domibus capis areis vineis casalibus vel quibuscumq bonis de foris q ipsum damnum guastum vel incendiu emendetur per delinquentes dicto damnum passo secundum extimationem faciendam per duos homines ponendos per dnos Antianos populi Civitatis predicte et nihilus procedatr contra malefactore in penis contetis in Statuto comis loquente de tali maleficio penitus condemnetr et elapso termino condemnationis ipsius eius bona vendantur et pretiu seu pretia deveniant in comi Amelie expellantr et ipse nullatenus rebanniri possit aliquo tempore nisi primo satisfecerit damnum passo et solverit penam comi predicto, Statuto vel aliquo alio contrario non obstante sup quibus procedere possit et potestas Civitatis Amelie et quilibet officialis ipsius addentes q si in aliqua possessione alicuius fuerit illatum dannum cum bestijs dictus Notarius damnor, dator, teneatr ire ad videndum ipsum damnum et arbitrari per que animalia esset verisimile ipsum damnum datum fuisse et dicta arbitratione facta si non posset habere notitiam cuius fuisset ipsa animalia que intulisset dictu damnum. q vicini dicte possessionis habitantes in contrata habentes bestias generis cuius arbitrate fuerint vel alij qui in dicto tempore ibidem stetissent cu dictis bestijs per ipsum notariu cogi possint et teneatr ad emendationem damni illati in dca possessione

Vicini solvant damna

De pena facientis lorduram R[ca].

90 Reptilia vel animalia mortua vel carnes sanguinolentas stercora capillos aquam scotanatam aquam olivar, lozuram vel urinam terraplenum vel lapides ingomeramentum aliquod vel immundiciam vel quecumq alia turpia vel eor, aliquod qui fecerit tenuerit vel posuerit vel poni fecerit vel coria cruda radens extendens vel trassinans seu et pelles et unguens in aliqua platea comis vel vijs publicis vel in area et domo alterius et prope Ecclesias seu religiosa loca rumorem tm vel lascivia fecerit ad penam decem soldor, pro qualibet et vice qualibet teneatur

ciānciam oliuar, ardens seu quatum macinans
uel eor, aliquod faciens in platea aliqua decem soldor,
alio hec predictor, quinq soldo comi Amelie uice qlt
soluat et ea prorsus debeat eleuare et quilibet possit
contrafacientes denuntiare et accusare et eius accu-
se cum sacramento credatur saluo q licitamen et ter-
raplenum possit ibidem proici si sequenti die ele-
uetur alias puniatur ut supra si licentiam a dicto
Notario non habuerit et etiam saluo beneficio edifi-
candi in caplo de officio uiar, et quicunq in casa-
lenis s.ti Laurentij de urtichetis et de Vrbestulo et
prope monasterium sancti stephani uel in casalēo
sancti proculi uel s.ti Nicolai uel eor, aliq. terra-
plenum uel immunditiam proicerit uel proici
fecerit soluat pro banno comi uice qualt quinq
soldos terraplenum autem predictum proiectum
prope Monasterium predictum eleuetr inde per homi-
nes contrate platee et adiacentes contrate pusteru-
le Notarius damnor, dator, predictus omni die et
sero more solito banniri faciat pro sequenti die
ante uesperas, quilibet omnia ante domum suam
purget et mundet et omne ingomeramētum et mun-
diciam extra terram eandem penitus portari fa-
ciat ad penam predictam Et dictus Notarius ela-
pso dicto termino debeat ire ad uidendum die ter-
mini predicta et inobedientes scribere et punire
secundum formam statuti predicti et secūdum
formam capli uiar, et de singulis predictis dictus
Notarius inquirat ad petitionem cuiuscunq in
credentiam retinēdo uolumus autem q per hec
alteri statuto non derogetur de materia predicta
loquenti

91 Qd nullus proiciat aliquid tpore pluuie aque curretis Rca

Tempore pluuie uel alio tempore nullus
proiciat aliquid aque currenti uel ali-
ud faciat qd impedimentum prestetut
preiudicium generet suo conuicino seu dictam
aquam et eius cursum aliter diuertat q ire co-
sueuerit tempore retroacto ad penam Viginti sol-
dor, quam penam soluat quotiens contrafecerit
et nullus mittat aquam unde non conuenit et
non ire consueuerit ad predictam penam Et nihils
aqua reducatr unde ire consueuit

De uia terminanda Rca

Item q dictus Notarius teneatr uinculo 92
Juramentj ad petitionem cuiuscunq
non habens uiam terminatam unde
possit accedere per uiam sue possessionis
ad eius petitionem cogere quemcuq ad uen-
dendum eidem uiam et iter quinq pedum
in amplitudine ad extimationem duorum
bonor, uirorum ponendor, unus pro una parte
et alter pro altera parte et dictus Notarius
teneatr dictos extimatores cogere ad stimadū
dictam uiam et si dicti extimatores sens
concordarent q Judex debeat eligere tertiū
inter eos qui iurent eorum offm facere boā
fide

De pena proicientis aliquid in fossis comis Rca.

Terraplenū aliquod a porta gilionis 93
usq ad ulmetulum in fossis comis
et prope ipsos fossos a dicta porta
a uia qua itur pub.ca a porticella fratrū
minor, usq ad ecclesiam s.ti Petri sicut
recte traitur et in strata noue pusterle
nullus proiciat uel proici faciat ad penā
decem soldor, quam penam dictus Notus
accipiat cum accusatore et sine

Qd uia porcelli purgetr qualt ebdomada Rca

Via porcelli usq ad portam pusolinj 94
bis in qualibet ebdomada purgetur
per adiacentes et nemo in dicta uia
faciat seu proiciat aliquam turpitudinem
ad penam quinq soldor den et quilibet possit
denuntiare

denuntiare et accusare et credatur ei·

De pena proicientis Zozuram de fenestra R.ca

95 Item statuimus et ordinamus quod nullus de Amelia proiciat aliquam Zozuram de fenestra in viis publicis ad penam quinque soldorum et possit super predictis quilibet officialis dicti comunis procedere

Quod quilibet dominus sepes super viis teneatur ipsa incidere R.ca

96 Quicunque habet sepes super viis comunis teneatur ipsas incidere et super viis elevare et de hoc teneatur laborator rei domini sepem super viis ut dictum est ad penam quinque soldorum comuni predicto solvendorum et quilibet possit contrafacientes denuntiare et accusare et credatur eius sacramento

Quod dictus Notarius teneatur facere reinveniri et reactari fontem siccum vie plane R.ca

97 Item statuimus et ordinamus quod dictus Notarius damnorum datorum teneatur et debeat vinculo iuramenti ad penam vigintiquinque lib. de suo salario ad petitionem adiacentium vel partis ipsorum facere reinveniri aquam fontis sicci positi in contrata vie plane et ipsa reinventa facere dictum fontem reactari expensis adiacentium infra duos menses postquam fuerit requisitus et quilibet ex adiacentibus teneatur ei obedire et inobedientes punire possit vice qualibet in decem sold. den.

Tamen videas Stat. 48. in 6° lib.

Quod porci non possint ire per Civitatem R.ca

98 Item statuimus et ordinamus quod porci scrofe porcelli maiores quatuor mensium non possint ire per Civitatem Amelie et si inventi fuerint per dictum Notarium vel eius famulum vel alium officialem comunis predicti ire per dictam Civitatem nisi in eundo vel redeundo de foris domini ipsorum porcorum solvant pro qualibet porco scrofa vel porcello vice qualibet viginti sold. den. non derogando per hoc aliis statutis de tali materia loquentibus et quilibet possit denuntiare et accusare

Quod silicentur omnes vie Civitatis Amerie et quomodo

Quia vie et strate Civitatis Amelie sunt adeo devastate quod tota Civitas videtur deformis et per eas libere ambulare non potest pro honore dicte Civitatis presenti statuto firmamus statuimus et ordinamus quod omnes vie et strate Civitatis Amelie siliceneur modo et forma inferius declaratis et primo siliceturi et mattonetur strata a porta pusciolini usque ad turrem et deinde omnes strate quibus itur ad ecclesiam s.te Firmine videlicet strate que procedunt a platea comunis et platea sancte Marie de porta ad dictam Ecc.am s.te Firmine alie vero strate siliciande remaneant in dispositione et provisione dominorum Antianorum populi qui pro tempore fuerint qui possint providere super ipsa siliciatione facienda et in quibuscumque partibus pro ut eis videbitur convenire et quod omnes et singuli introitus damnorum datorum dicti Comunis convertantur pro expensis et actaminibus dictarum stratarum de quibus introitibus damnorum datorum et pecunia ematur mattones pro ipsis stratis siliciandis vel alie expense fiant et fieri debeat quandocumque occurrerit per adiacentes dictarum stratarum et quod pro predictis introitibus denariorum damnorum datorum recipiendis et retinendis eligatur per dominos Antianos populi quidam bonus sufficiens et legalis homo popularis et de populo Civitatis Amelie qui Camerarius possit et sibi liceat pecunias dictorum introituum expendere pro dictis Mattonibus tantum absque aliqua alia deliberatione cuius Camerarii officium duret per Annum tantum et teneatur reddere rationem in fine officii cuiuslibet Notarii damnorum datorum pro suo salario cambium monetarum et quod conventum fuerit per dominos Antianos et consilium Decem 99

et suum deputatum salarium liceat eidem Came-
rario de dictis introitibus et denarijs damnor
dator retinere Adiacentes uero dictar Stratar
siliciandar et qui soluere debuerint contribue
re in predictis remaneant in deliberatione dnor
Antianor qui pro tempore erunt et finito officio
Vnius Camerarij alius eligatur modo predicto et
sic fiat donec Strate ipse fuerint siliciate Et q
Notarius predictus teneatur et debeat uinculo Iur[ti]
ad penam decem lib. de suo salario omni mense
predicta notificare et dicere dnis Antianis ut
executioni mandet Et q Camerarius predictus
non permittat q dicti introitus perueniant in ali-
as manus nec ad alium Camerarium q dicti operis
ad superationem debeat rationem de denarijs so-
lutis custodibus secretis reddere in dicto opere Et si
dicto tempore non soluerit totam partem eis contin-
gentem ipsum residuum conuertatur in dco opere et pro
satisfactione pretij dictor mattonor et notarius
antedictus teneatur predicta executioni mandare
et fieri facere et incipi facere dictum opus infra
sex menses a die publicationis pñtium Statutor
ad penam quinquaginta lib. de suo salario

Qd siliceturuia quaitur ad Ecclesiam S[ti]
Augustini R[ca]

Siliceturuia recta qua itur ad Eccle- 100
siam sancti Augustini per uiam
processionis modo predicto et etiam
uia superior

Qd dictus Notarius teneatur obseruare
omnia Statuta R[ca]

Item Statuimus et ordinamus q di- 101
ctus Notarius teneatur et debeat ob
seruare et obseruari facere omnia
et singula capla presentium Statutor ad
suum officium spectantia et pertinētia
ad penam Vigintiquinq librarum dēn
de suo salario Statuentes
q habeat et habere debe-
at quartam partem
penarum per eum
exactar pro suis
inuentionibus tātū
in damnis datis
sepibus dumtaxat
exceptis.

Laus Deo.

92R

Vide approbationem S. Me. Pii PP. 4. registratam sub fol. 151. in Libro Reformationum anni 1560. cum Brevi emanato die 18. Martii d. anni 1560=